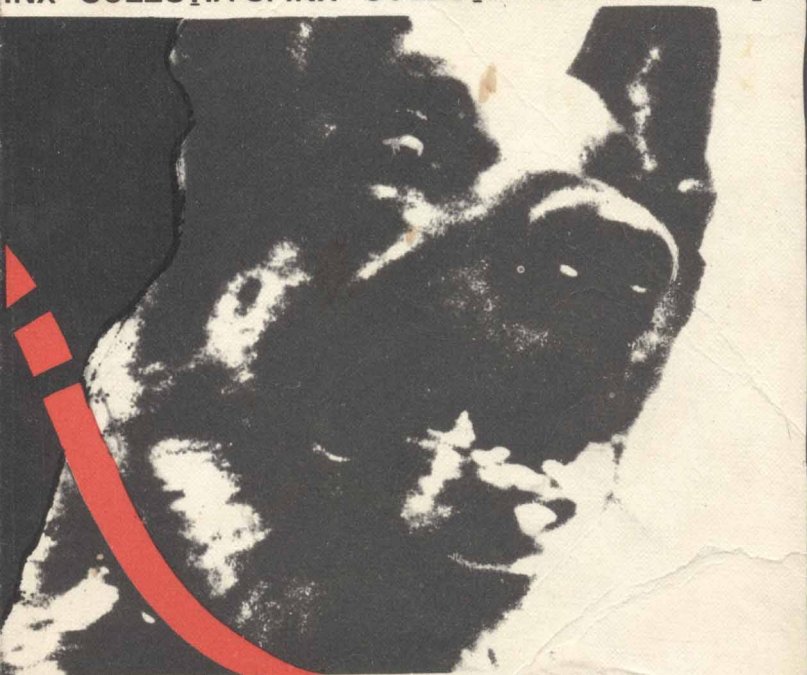

39

INX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

FINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

KAREL FABIÁN

Lup-Negru

EDITURA MILITARĂ

KAREL FABIÁN

Lup-Negru

Traducere de IOAN CODREANU

EDITURA MILITARĂ — 1977

Coperta : AL. ANDREI

Karel Fabián

ČERNÝ VLK

Naše Vojsko, Praha, 1965

KAREL FABIÁN LA BUCUREȘTI

Primisem în cursul dimineții un telefon de la Karel Fabián. Se afla din nou la București. S-a scuzat că nu ne putem vedea imediat ; avea o întrevedere la Uniunea Scriitorilor. A rămas să ne întâlnim seara, în holul hotelului unde era cazat.

Ușa ascensorului se deschise și imediat apărură Karel Fabián. Îmi întinse mîna jovial și arată zîmbitor spre ceasul de deasupra recepției. Punctualitatea ce îl caracterizează nu se dezmințise nici de data aceasta.

Servise masa de seară. I-am propus atunci să mergem undeva, să bem o cafea.

Am pornit-o pe jos, spre Universitate. Aerul nopții era rece și orașul parcă se pregătea să primească primii fulgi de zăpadă. Ne-am oprit la vitrinele magazinelor de artizanat, am trecut prin pasaj și ne-am abătut apoi din bulevard pe străduțele care șerpuiesc spre „Hanul lui Manuc“. La acea oră, fără forfota din timpul zilei, aveau totuși o nostalgie a lor. Vroiam și eu să mă laud cu Orașul Vechi. După ce am mai zăbovit puțin în dreptul Consignației, am intrat la „Cafeneaua Veche“.

Am vorbit multe și de toate. Ne reîntîlneam la cîteva luni după ce, în vară, îl însoțisem într-o altă vizită în

România. Venise atunci numai ca să vadă Marea... Ne-am amintit de Mamaia, de plaja ca o prăjitură pudrată cu zahăr, de panorama încântătoare care putea fi admirată de la ultimul etaj al hotelului „Parc”, unde rugase să-i fie repartizată o cameră, scuzându-se că de la o anumită vîrstă visele își iau mai greu zborul direct de la pămînt...

I-am spus că în București a rulat un film realizat după un scenariu de al său. S-a bucurat foarte mult și discuția a lunecat încet spre romanul „Lup-Negru”. Am aflat atunci că este cartea pe care o iubește cel mai mult și că în Cehoslovacia a fost ecranizată. Mi-am exprimat dorința de a o citi și a încerca eventual să o prezint cititorilor români. L-am rugat să-mi spună cîte ceva despre viața și activitatea sa, gîndindu-mă că poate, cîndva, voi fi și eu întrebât cine este Karel Fabián. Cu mare zgîrcenie, pentru că nu-i face plăcere să vorbească despre sine, mi-a spus doar atît : „Oameni ca mine au fost și sînt și la noi și la voi. M-am născut la Praga, la 21 iunie 1912. După terminarea gimnaziului m-am înscris la Facultatea de drept. Nu prea am avut o tinerețe fericită. A venit războiul cu închisorile naziste pe care le-am cunoscut din plin. După eliberarea Cehoslovaciei am continuat să scriu literatură antifascistă, publicistică, piese de teatru pentru radio și televiziune. Cam atît. Vezi că am dreptate cînd îți spun că viața mea nu e deloc senzațională ?”

După Anul Nou am primit de la Karel Fabián o scrisoare, în care mă ruga să salut pe toți oamenii buni, prietenii lui din România, însoțită de o revistă în care apăruse un frumos reportaj despre București, precum și de alte două publicații, conținînd fiecare cîte o povestire cu tematică românească. Una dintre ele purta titlul Copilul și meduza. Karel Fabián îmi trimisese un poem în proză, un

basm modern, în care îndemna oamenii să iubească Marea și să o respecte...

Fără a dezvălui acțiunea cărții, lăsînd cititorilor această plăcere, aș vrea să spun cîteva lucruri în legătură cu modul în care autorul și-a construit romanul Lup-Negru. În prezentarea faptelor nu se simte dorința de a crea niște situații spectaculoase, de dragul efectelor exterioare. Evenimentele sînt lăsate să curgă firesc și totuși narațiunea are nerv. Scriitorul a trăit chiar o perioadă de timp printre grăniceri, tocmai pentru a putea înțelege viața acestor oameni și a încerca să descifreze inefabilul legăturii ce se stabilește între militar și cîinele-lup. Cîinele grănicerului devine astfel un personaj egal omului, prezentarea acestuia, voit umanizată, cîteodată chiar prioritară, permițînd luminarea figurii omului din unghiuri neașteptate.

Recent am avut plăcerea să vorbesc cu un prieten din Cehoslovacia care mi-a confirmat că Lup-Negru a existat în realitate. Am fost foarte impresionat aflînd acest lucru, dar mai ales de ceea ce mi-a relatat în continuare. Cu ani în urmă, fiica sa suferise o operație în urma căreia trebuia să stea în convalescență mai multe luni de zile. Pentru ca timpul să se scurgă mai ușor, i-a adus un tovarăș care să-i țină de urît. Era un cățel, căruia nici nu i se ridicaseră încă urechile. Il chema Gót, iar tatăl lui era Lup-Negru. S-ar putea scrie o carte despre perioada petrecută de puilul de lup în casa acestui om.

Revenind acum la roman și gîndindu-mă și la filmul pe care l-am văzut, aș îndrăzni să afirm că prezența cîinelui-lup constituie unul din motivele literare ale creației sale, un personaj-argument în pledoaria pe care scriitorul o face

ca oamenii să nu înceteze niciodată de a se privi pe sine și a descoperi că în fiecare din noi există nebănuite resurse sufletești, de care, fie din obișnuință, fie din comoditate, nu ne dăm seama.

Romanul Lup-Negru este o carte de aventuri, împletită cu un profund umanism, carte a cărei încărcătură poetică îndeamnă la meditație.

IOAN CODREANU

Cînd am scris acest roman, am încheiat multe prietenii. Cu ostașii, subofițerii și ofițerii unei unități de grăniceri din Cehia de Sud, cărora le mulțumesc pentru ajutor.

Dar cel mai mult mulțumesc celor care cunosc și iubesc cîinii, adjutantului Albín Stogončík și maiorului Karel Hartl.

AUTORUL

Cancelaria arăta dezolant. Scrumieră pur și simplu nu exista. Pe masă, în locul ei, era o lopată pentru gunoi a cărei coadă se rupsesse chiar a doua zi după ce fusese cumpărată.

Cu harta specială trebuie să se lucreze cu foarte mare atenție : „Nici un fel de stegulețe înfipite, tovarăși, altfel s-ar distruge și alta nouă nu primim prea curînd.“

Locotenentul Hlaváč se plimba pe parchetul murdar și înjura cu jumătate de gură. Femeia de serviciu nu se zărea. Pe scurt, nu venise. Se mai întîmplă. Comandantul Sectorului raional era de părere că astfel de neajunsuri pot fi înlăturate prin muncă patriotică. „Tovarăși, greutatea există. Nu vă mulțumiți doar să le sesizați, ci înlăturați-le singuri. Femeii i s-ar fi putut reține din concediu, dar dați dovadă de înțelepciune, tovarăși, nu sîntem într-un stat capitalist. Are ea un motiv, dacă de patru zile lipsește. Umanism, înțelegeți ?“

Și în timp ce se gîndea la toate acestea, locotenentul Hlaváč strivea cu piciorul mucurile de țigări, iar cînd ajunsese în dreptul ferestrei, alunecă pe o coajă de portocală. E adevărat, dimineața a încercat să măture cancelaria, dar cînd lopata s-a umplut cu gunoi, a scăpat-o din mînă. Cîndva lucrase într-un atelier de turnătorie, la prelucrare, cu ciocanul pneumatic. Căpătase la mînă o nevroză vasculară, iar degetele îi tremurau.

Comandantul privea toate lucrurile cu înțelepciune. Știa de asemenea că mereu va avea unele conflicte cu acest locotenent cam sălbatic, dar și asta i se părea normal, pen-

tru că oamenii tineri privesc toate lucrurile mult mai simplu.

— Sînt sau nu sînt ofițer de securitate ? dădu din cap locotenentul, lovind cu piciorul coaja de portocală. Ar fi vrut totuși să-i tragă un șut, dar parchetul era puțin umflat ; clădirea fusese construită recent, s-a dat zor și betonul de sub parchet nu se uscaseră, astfel că ar fi lovit în parchetul care nu se îmbucaseră. Sau sînt femeie de serviciu ?

— Da. Și încă una mizerabilă, adăugă comandantul. Nu văd în asta nici un motiv ca să te superi. Vezi doar că bătrîna Šimková nu mai prididește.

— Aș ! Face curat de mîntuială !

— În timp ce dumneata deloc !

Jos pe șosea se auzea zgomotul unui motor. Autobuzul se ivi în serpentină, se legănă puțin și dispăru lin.

— „Mercedes-Diesel“, remarcă îngîndurat locotenentul. Și e din R.F.G., completă și se întunecă la față.

Comandantul îl urmărea amuzat, pentru că își cunoștea băieții din companie, cu toate calitățile și slăbiciunile lor.

— Aveți ceva împotriva turismului ?

Locotenentul se întoarse ofensat.

— Dacă cei de sus sînt de acord, cum aș putea eu să am ceva împotriva ?

— Dar nu vi se pare suspect ? zîmbi comandantul.

— Și eu sînt pentru dezvoltarea turismului, se enervă locotenentul.

— Nu prea sînteți — și comandantul dădu din cap împăciuitor. Va trebui să învățați germana, franceza și dacă se poate și engleza. Ca să puteți fi politicoși cu oaspeții din Apus.

— Și cu SS-iștii ?

— În nici un caz nu vi se va pretinde asta ! Pe ăștia îi alegem ca neghina din grîu. De aici și marea dificultate a muncii noastre.

Locotenentul Hlaváč își aminti de convorbirea avută cu Maria, cu o zi înainte.

Maria era studentă la Facultatea de economie. Trebuia să ajungă neapărat la Praga. Făcu semn cu mîna unui

„Fiat” negru care trecuse prin punctul de frontieră Rozvadov fără nici o dificultate.

— „De douăzeci de ani n-am fost pe aici, domnișoară, îi spuse șoferul care purta mănuși veritabile din piele de căprioară.

— Dar înainte ?

— Da... ca soldat... Dar de-abia acum pot să revin.” Locotenentul lovi din nou în parchet.

— Vedeți, tovarășe comandant, tocmai unul ca ăsta poate să fie din acei nemernici care acum douăzeci de ani, la Pankrác, fugăreau cu tancurile femeile și copiii. Armata lui Schörner.

— Și de unde știți că este ?

— Spun doar că ar putea fi.

— Dar ce, răspundeți de cartoteca criminalilor de război ? Nu ! De asta se îngrijesc alte formațiuni.

— Și sînteți sigur că nu le scapă și lor vreo pușlama de-asta ?

— Nu pot spune că nu se strecoară și cîte un șobolan. Încă nu există nicăieri în lume un aparat al securității atît de perfect încît să prindă pe toți nemernicii.

Comandantul se uită într-un pașaport, apoi spuse pe un ton calm :

— Otto Kölbe din Hamburg. Comerciant. Nu pot nega că n-a fost nazist, dar sînt sigur că prea mult din treaba asta nici el n-a priceput. Un om care, pur și simplu, a profitat de o conjunctură. A fost o modă. Mă gîndesc la zvastică. Acum a venit la noi să vadă cum mai stau lucrurile. Probabil că o să bîrfească și o să spună că pe aici nu-i prea grozav, dar de douăzeci de ani încoace, la noi nu a murit nimeni de foame. Fii rezonabil, locotenente !

Locotenentul dădu din cap supărat. Privea prin fereastră picăturile de ploaie. În aceste zile nu-i convenea că orașul mișuna de străini. Situația îl cam indispucea. Nici argumentul comandantului nu i se părea convingător. Prea puțin spus — aici nimeni nu a murit de foame. Mai curînd — aici nimeni nu știe ce înseamnă foamea ; cel puțin nouăzeci la sută din populație știe ce este acela salam de iarnă la cină. Aproape în toate așezările, chiar și în cele mai slabe cooperative agricole, sînt antene de televizoare și toți tinerii au motociclete.

• Chiar în fața ferestrelor cancelariei, pe trotuarul de vizavi, era stația de benzină, cu panouri roșii, vopsite frumos. Culoarea roșie era întreruptă de triunghiuri galbene. Pompele străluceau, deoarece vânzătoarea folosea zilnic pentru curățatul lor cel puțin un litru de benzină.

Își aminti de faptul că și vânzătoarea era obligată să urmeze lunar cursul de limbi străine organizat pentru noii salariați de centrala din Karlovy Vary.

— Doar că, începu absent, ei îi ajung câteva fraze. Stătea tot timpul cu spatele la comandant.

Comandantul privea atent.

— Pepíček, te rog, iar începi de la Adam, dar imediat reflectă în sinea lui la ce-i spusese. Da, încuviință. Bineînțeles că pentru ea este mai simplu decât pentru noi. Din întâmplare o cunosc și îmi dau seama cam ce caută în dicționar. *Je t'aime. Mein Liebling, du bist prachtvoll. Ich liebe dich.* Ea este frumoasă. Celelalte, de exemplu, se specializează în primul rînd în cursul mărcii, al dolarului și al francului.

— Așa mai zic și eu, dădu din cap locotenentul. Gîndul însă îi era la cu totul altceva.

„Mie să nu-mi spună nimeni despre frontiere liniștite. Oricui, dar nu mie. Am prins destule pușlamale care au venit la noi ca să stabilească locuri secrete unde să se poată schimba materialele informative. Numai că nu prea dădeau năvală pe aici. Dar mai fă ceva acum cînd, într-o singură simbălă, trec două mii de mașini ! Și în fiecare este cîte un om de afaceri jovial, ori un medic, sau un inginer. Bineînțeles, fiecare din ei a venit în vizită. Și dacă ar veni chiar magistratul Capesius din procesul de la Frankfurt, poate că nici nu am avea timp să rîcunoaștem în el pe asasinul de la Auschwitz.“

— Dumneavoastră probabil subapreciați unitățile noastre din interiorul teritoriului, spuse comandantul.

— Nu mai pot face față. Dar spionajul ?

Comandantul se miră.

— Există și așa ceva ?

Vorbea puțin ironic. Știa totul despre elicopterul de deasupra Lacului diavolului. Și despre avioanele vest-germane care încălcau frontiera. Mai știa că este foarte greu

să te abții ca să nu le plătești cum se cuvine celor care se dedau la provocări.

— În trecut mergeau noaptea și se furișau la noi tirându-se pe burtă, oftă locotenentul. Se proceda cumva tradițional. Și dacă din întâmplare nu îi prindeau băieții noștri la frontieră, puneam noi mîna pe ei, aici. Azi, însă, vin de la München în autocare ultraclegante și.. mai supraveghează !

Comandantul zîmbi.

— Dacă și eu mi-aș face probleme ca dumneavoastră... Verificați vraful de pașapoarte de astăzi și pe urmă duceți-vă să faceți o baie. Să nu credeți că am rămas numai noi doi pe lume. Tovarășe, situația în lume se consolidează.

— Îmi sună ca o lozincă.

— Respectă comandantul și o s-o duci bine pe pămînt. Dar ce crezi, Pepik, contraspionajul nostru doarme ?

— Ei, da, ridică din umeri locotenentul și se întoarce de la fereastră. Luă în mîna cîteva pașapoarte.

— Klaus Werner. Istoric de artă. Să spunem Babelsberg. Are „Mercèdes“. Pe dracu, ai văzut un istoric de artă de-al nostru să-și poată cumpăra măcar o „Škoda-Felicia“ ? Mîine va pleca spre Krumlov. Da, acolo se poate studia asta. Acolo se găsește artă destulă ! Zipheli Adolf, Nürnberg. Vizită la rude. Funcționar al firmei Gehlen.

— Asta nu se mai duce acolo să studieze arta, rîse comandantul.

— Nici nu are de unde, dădu din cap nervos locotenentul. Simt că o să înnebunesc. S-a zis cu trucurile ca tîritul pe burtă, oameni-broască și altele. Vă amintiți de cei trei frați Werner cum au cumpărat cantități enorme de lenjerie de sîlon și ciorapi, și cum și-au confecționat un zepelin ? Ce ingenioasă modalitate de a trece frontiera ! În fapta lor, tovarășe comandant, exista o doză de romantism. Pe cînd astăzi ?! Te așezi la volan și treci liniștit. Situația se consolidează. Și nemții din Sudeți s-au consolidat în Germania occidentală, nu ?... Ia te uită... Inge Tiefbach. Ihtiolog. Mă rog, sînt de acord cu germana, franceza și engleza. Dar ihtiolog. Ce limbă mai e și asta ?

— Greacă. De unde e ?

— München. Institutul de gospodărire a apelor, dacă am tradus bine. Ihtiolul este bun pentru arsuri.

— Și ce, ea a venit pentru heleșteie. Probabil vor ca în împrejurimile Münchenului să amenajeze crescătorii de pește și au trimis aici o specialistă ca să arunce o privire. De fapt, țara noastră are cea mai bună piscicultură din centrul Europei. Știți ce, confrunțați pașapoartele cu lista Interpolului și dați-le mai departe. Nu vă frământați mintea cu asta.

— Dacă n-ar fi atât de aproape de frontieră, oftă locotenentul și se cufundă în listele Interpolului.

Inge Tiefbach ajunsese la frontiera cehoslovacă într-un autocar larg și elegant, cu o zi în urmă. Nu-și făcea griji cu misiunea sa și nu se gîndea la nimic, pentru că era obișnuită să riște. Important era faptul că știa cu cine trebuie să ia legătura.

Inge nu impresiona prin frumusețe. Nu mai era o femeie chiar tînără, iar pe față avea destul de multe riduri.

Și tocmai pentru că știa prea bine acest lucru și accepta cu resemnare lucidă această lege firească a vieții, cu atât mai mult o surprinseseră privirile furișe, speriate, ale unui bărbat frumos, brunet, cam de treizeci de ani.

Bărbatul citea, dar ea, în cîteva clipe, își dădu seama că de fapt nu citește. „Poate că mi se pare“, gîndi Inge Tiefbach și pentru a se încredința, se întoarse să vadă dacă în autocar, în spatele ei, nu stă vreo femeie. Tolănit comod într-un fotoliu, în spate stătea un industriaș din Köln, deloc prezentabil. „E clar, își spuse intrigată. Acum, pentru că știu cine stă în spatele meu tot timpul, trebuie să fiu mai atentă.“

Industriașul, cînd dormea, cînd vorbea cu vecinul, probabil un avocat. Vorbea furios. Părea supărat și, în timpul cît ațipea, mormăia tare, ba cîteodată dădea și din picioare. Totdeauna, cînd se trezea, începea să injure. Nu-și masca în nici un fel ura.

— Aici încă îți mai poți permite, zîmbi avocatul. Dar, dincolo de frontieră, fiți mai atent cum vorbiți. Acolo, pentru niște vorbe ca astea, te arestează !

Industriașul oftă greoi.

— Știu. *Frankfurter Zeitung* e plin de asemenea cazuri. Numai că întotdeauna mi-am zis că scriu astea pentru

a ne determina să nu mai vizităm Cehoslovacia. Dar dacă dumneavoastră spuneți !

Rămase o clipă pe gânduri, apoi se aprinse din nou.

— Ei numesc asta libertatea cuvîntului. Se aplecă puțin spre avocat. De unde culegeți aceste știri despre ei ?

— Nu am nici o informație și merg acolo pentru prima dată, răspunse sec avocatul. Îmi închipui doar. Probabil că amîndoi citim același ziar.

— Și la noi se pălăvrăgește destul despre asta, mormăi industriașul și, înainte de a adormi din nou, spuse că riscă această călătorie numai pentru a vedea cum trăiesc muncitorii, dacă nu mai sînt conduși de patronul fabricii.

— ...Pentru că — și căscă — se poate foarte bine ca într-o zi și la noi...

— La noi nu, răspunse scurt avocatul.

— La fel s-ar putea și în America... și se cufundă într-un somn agitat.

Inge stătea pe gânduri. Îi veni în minte o absurditate : „Să mă placă el, nu cred, își spuse. Mai ales că mi se pare o figură cunoscută. Nu-mi face plăcere cînd oamenii îmi par cunoscuți și nu-mi pot aminti de unde. Și, culmea ironiei ! Are aer de procuror.“ Tresări. În fața ochilor îi apărură din nou sala tribunalului în care se judeca procesul unui grup de membri ai Gestapoului. „S-ar putea să fie unul din membrii completului de judecată. Atunci, i-am privit pe toți cu atenție. Numai că acesta nu seamănă cu nici unul din acei judecători.“

E de mirare cum, în condițiile Germaniei occidentale, membrii Gestapoului au fost condamnați de acel tribunal la pedepse destul de aspre.

Știa că procurorul primise o mulțime de scrisori de amenințare, dar pînă la urmă se dovedise incoruptibil. Acest lucru o cam enerva.

Autocarul se apropia de frontiera cehoslovacă și discuția începu să lîncezească. Cei care călătoreau pentru prima dată se simțeau puțin stingheriți.

Bărbatul brunet se întoarse încă o dată și o privi. Inge înțelese că nu este o privire de admirație, ci una cercetătoare. Bărbatul purta ochelari cu lentile albastre, care-i mascau totuși fața. Nici unul dintre judecătorii aceia nu purta ochelari.

„Sînt că   nebbunesc,   si spuse   i o cuprinse nelini  tea. Ei, totu  i, n-au de unde să   tie, ca să mă poată recunoa  te, cu toate că omul nu ar trebui să-i subaprecieze.“

Se g  ndi că poate b  rbbatul care o privise cu at  ta insistenț să afla aici cu același scop ca   i ea.

„Vă atrag atenția că lor nu trebuie să le cadă nimic în m  n  ,   i spusese   eful ei, G  rstner, înainte de plecare. Avem informații că   i caută același lucru !“

Privi din nou la b  rbbatul cu ochelari   i se lini  sti. Dar, dintr-o dată, sim  ti o tulburare puternică. Acoperi  ul autocarului era dintr-o sticlă specială, verzuie-transparentă. De ce atunci, în lumina asta atât de plăcută, poartă ochelari cu lentile albastru-închis ?

A doua zi, secretara Consiliului popular raional of  t   obosită.

— Sînt pur   i simplu surmenat  .   tiu bine că am băgat coala în ma  ina de scris, iar plicul cu antet l-am pus în partea dreaptă a m  su  ei. H  rtia este în mașină, însă plicul a dispărut.

— At  ta discu  ie, Helenka, pentru un plic ! o dojeni referentul. Era scris ?

— Nu.

— Atunci ?

Dar secretara   si avea temerile ei. Socotea pe degete.

— Au fost aici Kade  r  bek, cel care voia să plece la Viena, apoi L  znic  ka, pentru casă, pe ăsta l-am trimis la camera nr. 5, apoi o inginer   din München, ihtiolog, apoi Kroupa... nu, sînt nebună !

— Helenka, are vreo importan  t   ?

Se   ntrist  .

— E penibil ! Omului nu-i face plăcere să apară drept nebun fa  t   de sine însuși.

Afară ploua întruna.

Două zile mai t  rziu, soldatul Ku  era ducea un plic cu antetul Consiliului popular raional. Intră în baraca unui lucrător forestier   i puse plicul pe masă.

— Treburile oficiale sînt foarte neplăcute, zîmbi încă din u  . Dumneata, care e  ti un om posac, nu po  ti primi scrisoare dec  t de la o institu  ie.

Descumpănit, omul privi o clipă plicul. Stătea la o masă din care ieșeau cuiele în afară.

— Poate că nu e pentru mine, mirii. Apoi desfăcu plicul. Continua să fie neîncrezător. După ce citi cele câteva rînduri, mîinile începură să-i tremure. Era de necrezut cum aceste mîini mari, noduroase, pot să tremure. Dintr-o dată acoperi brusc hîrtia cu mîna și se întoarse spre soldat.

— Ia nu mai citi ce scrie !

Soldatul Kučera își înghiți saliva. Nici măcar nu-i trecuse prin minte să se uite pe scrisoare. Privea o muscă ce se așezase pe marginea hîrtiei și umbla de colo-colo.

— Eu, zău dacă...

Lucrătorul forestier mototoli hîrtia. Se îndoi de spate și rămase pe gînduri.

„Poate că soldatul a citit începutul și asta n-ar fi bine. Și așa cred că nu e în stare să priceapă ceva, fiindcă creierul lui s-a obișnuit doar să execute ordinele, fără să se mai gîndească.“

Simți deodată o bucurie sălbatică și începu să rîdă prosteste. Căută ceva pe sub masă și scoase o sticlă cu băutură proastă.

— Bea ! Bea în sănătatea mea.

— Aș ! și soldatul Kučera împinse sticla. Peste două ore intru de serviciu. Dar ce, ați primit o moștenire ?

— Da, un milion, rîse bărbatul. Se uită pe fereastră. Sîrmele de la graniță erau la o aruncătură de băț.

Caporalul din turnul de observație lăsă pentru o clipă binoclul. Îl usturau ochii. În virtutea tradiției se uita cu atenție la fișia ce marca frontiera pentru că aici a fost cîndva o zonă cu faimă.

Acum domnea liniștea, dar numai dracul se poate încrede într-o asemenea liniște. Pe toată valea largă, flancată de ambele părți de versanții muntoși și înjumătățită pe fund de un rîu sinuos, nu se zărea nimic.

Privi puțin îngîndurat la muncitorul forestier care ședea sus pe hotar, cu genunchii la gură. Deodată îl fulgeră un gînd : „Oare ce caută aici ? Totdeauna l-am văzut doar lucrînd. Dar să stea așa, fără să facă nimic, niciodată.“

Pe partea noastră patrulau conductorul de cîini și pușcașul, iar dincolo, în același timp, doi grăniceri. Aveau cîini și ei. Aici, pe frontieră, cîinii fac parte din viața cotidiană.

Umbrele creșteau odată cu lăsarea nopții și din turn se vedea mai bine cum se alungesc. În aer plutea un miros plăcut de zadă și de pin. Taula și iasomia, care nu știu cum de cresc aici, s-au scuturat demult. Cînd se va lăsa noaptea, cocîrlele vor începe să lumineze pe lunci. E ciudat că aici au o formă rotundă. Și miceliile ghebelor, care parcă luminează, sînt o frumusețe.

„Nu este adevărat, își spuse în sinea lui muncitorul forestier, acoperindu-și genunchii cu mîinile sale ca niște lopeți. Circul „Krone“, anul 1944. De unde pînă unde să ajungă ea pe aici? Poate că e o glumă proastă. Poate că m-am gîndit la ea cînd am fost beat. Și de ce să trimită un plic cu antetul Consiliului popular raional? Nu, nu e posibil.“

Însă grozav dorea ca totul să fie adevărat.

Cei doi băieți pășeau ușor, ca niște năluci, de-a lungul frontierei. Nu din prudență sau că ar fi primit un ordin în acest sens; ci pentru că trăiau aici de un an și într-atît se împrieteniseră cu natura, încît îi respectau tăcerea. Și omul necredincios, în biserică, se poartă blind.

Caporalul se încruntă. Grănicerii din partea cealaltă vorbeau cu glas tare și discuția lor se putea auzi pînă dincoace. Unul din ei observă în turn silueta ostașului nostru și îi făcu un semn prietenesc cu mîna.

Caporalul schiță un gest abia vizibil, foarte reținut.

„Știu de ce sînteți în stare, se gîndi în sinea lui. Țin minte că mama ne povestea: «Au venit și aveau pe ei mantale verzi. E totuși interesant ce gîndește omul într-un moment de disperare. Fereastra din stînga era spartă. Mi-am zis că de mult ar fi trebuit să punem geamul. Dar acum n-o să mai avem timp să mergem la geamgiu. I-am văzut prin fereastra aceea spartă, capul de mort pe șapcă, partea din față a șepcii puțin ridicată, iar pe mîneci banderola cu zvastica. Nu vorbeau. Urlau.»

Mamă ne povestea cum tata a strigat: «Nu deschide încă!» Și cum bătrînul a vrut să ascundă ceva, dar n-a găsit o ascunzătoare potrivită pentru că, băiatule, la noi

nu a fost niciodată, nevoie să ascundem ceva și nici nu eram pregătiți pentru asta. Au scos ușa din țîțîni, au scos și sufletul din om. Nouă nimeni nu ne-a forțat vreodată ușa. Chiar cînd veneau jandarmii, izbeau cu patul armei, dar n-au îndrăznit să spargă ușa.

Îl găsiseră pe taică-tău cu niște hîrtii în mină, alergînd speriat dintr-un colț în altul al camerei. Dăduseră buzna în casă. Unul din ei i-a pus piedică și taică-tău a căzut. Hîrțile zburară în toate părțile. Neamțul a luat de jos o hîrtie și a izbucnit : *Der verfluchter Verräter !* Apoi l-au bătut, l-au bătut pînă l-au omorît. Nu în casă. În lagăr. „Așa că nu pot avea încredere în voi.“

La fel privea întîmplările ce se petrecuseră aici în urmă cu un an. Oricine ar fi trecut de la ei, el ar fi tras. Și de obicei ochea bine. Ici-colo, de-a lungul frontierei sînt presărate morminte. „Jos, în vale, zac băieți ca mine, care, poate, nici nu apucaseră să se îndrăgostească și a căror singură vină a fost că au vrut să împiedice un nemernic să ne tulbure liniștea. Sau cîți din ei nu și-au lăsat copiii fără tată. Și-acum tu îmi faci semn cu mîna“, zise în sinea lui înrăit.

Muncitorul forestier stătea pe hotar, ținîndu-și genunchii cu mîinile. Se gîndea la cu totul altceva. Simțea duhoarea cunoscută a iuftului, frînghiile de cînepă, șapitul, stîlpii de lemn pe care îi montau recuziterii cercului, rumegușul manejului, transpirația cailor și mirosul înțepător al fiarei, cu toate că în apropiere nu se găseau decît tufe de drob și tutun sălbatic, iar din riul pe jumătate secăt se ridica un miros de pește.

„N-am simțit niciodată nimic, pînă în clipa cînd am cunoscut-o“, își spuse în sinea lui.

Nu era obișnuit să se gîndească prea mult la ceva. O fracțiune de secundă, da. Cînd prăvălea copacul. Dar acum simțea acel parfum cunoscut și ceva se petrecu în inima lui. Atunci a fost o perioadă tulbure.

„Aș fi putut să devin cu totul alt om, dacă n-ar fi dispărut din viața mea. Și cîinii lor se tem de mine, iar asta înseamnă ceva, cînd cîinelui grănicerului i-e frică de un om. E imposibil ca ea să se fi întors.“

Scoase din nou scrisoarea. O puse pe genunchi, netezind-o cu mîna. *Budějovice, miercuri, ora 10, gară. Circul „Krone“.*

„Prostii ! Ce minte pot să am. Imediat mă gîndesc la ea, cînd, de fapt, poate să fie Lojza, recuziterul cu care am petrecut aproape tot războiul la «Krone».“

Sedea și se uita la cei doi militari care își făceau rondul împreună cu cîinele. Se gîndi că poate Kučera mințise atunci cînd îi spusese că nu s-a uitat să vadă ce scrie în scrisoare.

Nu s-ar fi întîmplat nimic, dar în pofida simplității sale, a primitivismului său natural, avea o presimțire ciudată că n-ar fi fost tocmai bine dacă cineva ar afla de conținutul acestei scrisori.

Din turnul de apă, caporalul cerceta linia frontierei. Însă zona situată după cotul riului nu putea fi observată de aici. În schimb, putea fi controlată din turnul de observație instalat pe clădirea companiei. Însă, odată cu lăsarea serii, turnul devenea inutilizabil, deoarece nu era prevăzut cu reflectoare. Dar și așa frontiera era bine păzită, pentru că aici sînt ostașii noștri cei mai buni. Chiar și cînd domnește pacea deplină, există zone militare unde persoanele civile nu au acces și unde doar răufăcătorii încearcă să ajungă.

S-ar putea spune că munții din față cu pădurile lor de conifere și foioase, cu poienile lor în care strălucesc ghebele și unde la miezul nopții ielele dansează în cercuri minunate, valea asta, plină de zumzetul suav al albinelor adormite și al bondarilor, formează o singură țară.

Numai că pe fundul văii curge un riu de-a lungul căruia șerpuiește frontiera. Aici, aproape de turnul de observație, este pămîntul nimănui, mai bine zis o fișie lată din pămîntul țării noastre, unde, în afără de grăniceri, nimeni altcineva nu calcă...

Oamenii nu pot înțelege ceea ce, de fapt, este foarte omenesc. Și de aceea își amărăsc unul altuia viața.

Dacă în acest spațiu al nimănui tinerii din întreaga lume s-ar aduna să danseze, dînd înțîietate dragostei în fața armelor nucleare, ar dispărea și acele nevinovate borne care au fost cîndva pe aici. Cu atît mai mult sîrma !

Însă situația este cu mult mai complicată.

Doar un om fascinat de frumusețile naturii, idealist și foarte naiv ar putea crede că sîrma asta, cu totul nepotrivită, nu-și are locul aici.

„Haaau !“ o salută din depărtare. De fapt depărtarea nu era prea mare. O fișie lată de pămînt și riul întortocheat, care din cauza căldurii toride încetase să mai fie curgător, dînd impresia că apa stă pe loc. Păstrăvii se retrăseseră în susul apei care izvora de dincolo, din țara străină, dar la fel de frumoasă.

Mergea pe malul celălalt al riului, lingă piciorul stăpînului. Cîteodată o lua înainte, dar se oprea așteptîndu-l.

„Are un obicei imposibil“, se gîndi la el disprețuitoare. Și nu se mai uită într-acolo, fiindcă nu voia să se compromită.

Pînă în clipa cînd o salută obraznic, mergea așa cum prevede regulamentul ; omoplatul piciorului din față în aceeași linie cu genunchiul conductorului, lesa între ea și stăpîn, pe care, în treacăt spus, îl iubea foarte mult, lăsată lejer.

Ar fi mers tot așa și fără lesă. De aceea mîrîia nemulțumită : „Ar fi putut să nu mi-o mai pună, însă ei o fac, chiar dacă sînt foarte bună la urmărire și apărare. Ghi-nionul meu că sînt cățelușă. Ei ne cam subapreciază, cu toate că știu că orice cățelușă de două luni cunoaște mai multe decît un cîine de trei.“

— Ce ai ? o trase puțin de zgardă conductorul.

Scutură încăpățînată din cap și-i aruncă o privire puțin îngîmfată. Altădată s-ar fi uitat la el și s-ar fi gudurat.

Își dădu seama că aici ceva nu-i în regulă, însă min-tea ei de cîine nu putea pricepe ce poate fi. Ei, dacă Prinț n-ar fi salut-o atît de indiferent (își aminti de el și inima începu să-i bată mai tare) și în primul rînd dacă n-ar fi procedat așa, mai ales cînd faci rondul și nu e voie să scoți nici un sunet în plus. Prinț ar fi putut să-l doboare și pe conductorul său numai ca să-i poată prezenta sincerele lui omagii (bineînțelese în afara programului !). Sau Zmeu, cel cu laba cenușie. „Bătrîne, ai prea mulți ani față de mine“, se gîndi disprețuitoare. Apoi totul ar fi fost în ordine. Ar fi lătrat, ceca ce ar fi însemnat „lasă-mă în

pace, sînt de serviciu !” și stăpînul ar fi bătut-o ușor pe spate, plin de dragoste.

Nu era totuși sigură dacă nu tocmai asta îi mîrîise lui Prinț și dacă nu cumva stăpînul se supărase pe ea pentru că, la urma urmelor, Prinț era o frumusețe de cîine și, în fața unuia ca el, o cătea, fie ea cît de stăpînă pe sine, cu greu i-ar fi rezistat. Numai că Prinț și Zmeu, cel cu laba cenușie, trăiesc la fel ca și ea *dincoace de sîrmă*. Dar tot la frontieră mare, puternic, negru ca noaptea și, trebuie spus, cu mult mai frumos decît Prinț — își dăduse seama de asta într-o fracțiune de secundă cînd se prefăcuse că se uită în mărăciniș, dar de fapt îl privise pe el — căruia îi strălucesc ochii puternic, încît temperatura de la 39 cît este normal cu siguranță ți se urcă la 41, trăiește celălalt, însă *dincolo de sîrmă*.

Și tocmai asta nu era în regulă.

Conducătorul se opri și se întoarse spre pușcaș. În asemenea situație ea trebuia să-l ocolească și să se lipească din nou lingă piciorul lui stîng. Însă cum era atît de tulburată de sălbaticul de dincolo de frontieră, alunecă, lovindu-se cu botul de pămîntul reavăn.

Conducătorul smuci enervat lesa, pentru că nu-i plăcea cînd ea făcea prostii. Cureaua se întinse, slăbi, iar se întinse, pînă cînd ea se ridică în picioare.

— Ai înnebunit ? se miră conducătorul.

— Așa pățești întotdeauna cînd ai o cătea, interveni disprețuitor pușcașul.

— Totuși, n-aș schimba-o pe Liza cu un cîine.

— Tu ești unul din ăia care plîng cînd se lasă la vatră și trebuie să se despartă de cîinele pe care l-au avut în grijă.

— Știi ce, îmi plac cîinii, dar mai mult îmi place să iubesc femeile.

Pușcașul deveni serios.

— Am cunoscut un cîine care a fost cît pe-aici să moară de tristețe cînd s-a liberat conducătorul.

Liza asculta discuția dintre grăniceri și se uita temătoare, pe furiș, la stăpînul ei.

„Aa, vorbesc despre altceva ! și se liniști. Probabil că nu au auzit acel «haau !» obraznic.“

Pușcașul dădu cu șutul într-o pietricică.

— Închipuiește-ți, lui Jindra i-au repartizat un ciine fudul, ca un domn.

— Nu-l fericesc, răspunse posomorît conductorul.

În general dădea dovadă de perspicacitate deosebită, reușind să facă mai multe lucruri deodată : în primul rînd să cerceteze frontiera, apoi să-l asculte pe pușcașul Pepík Krátký și, în același timp, să urmărească fiecare mișcare a Lizei.

— Are fel de fel de șiretlicuri, răspunse pușcașul arătînd spre cătea. Zîmbi pentru că își aduse aminte o expresie poetică.

Atunci cînd gîștele sălbatice pornesc spre țările calde, inimile tuturor femeilor devin ușoare. „Tu, cadină neagră de harem, nu trebuie să aștepti să-și ia zborul gîștele. Tu ai mereu o inimă ușoară.“

— I l-au repartizat pe Cezar ? întrebă cu glas tare.

— Pe Cezar. E ceva de groază ! Are șase ani și a schimbat trei conductori. Cam mult pentru un ciine, nu ?

— Mult, încuviință conductorul.

— Cezar își închipuie că el este stăpînul, iar Jindra ciinele. Și Jindra e puțin cam fricos.

— Foarte sperios, altminteri e un băiat bun. Cu siguranță că locotenentul-major i l-a dat pe Cezar, pentru că știe cît de sensibil e Jindra.

— ...Și acum Cezar îl conduce pe Jindra și nu invers. Cezar se oprește la locul fixat, acolo unde de obicei Jindra uită să oprească. Cezar se înfurie și începe să latre la el. Omule, nici adjutantul Stogončík nu știe să te pună la punct cum face Cezar lui Jindra. Ieri, pur și simplu, l-a mușcat. I-am văzut vîntăile.

— Cu ciinele ăsta fudul n-aș vrea să fac de serviciu, recunosc cîstit conductorul, privind-o pieziș pe Liza.

„Acum nici cu tine nu-i de glumit, se gîndi în sinea lui. Tot timpul trebuie să fiu cu ochii pe tine. Din cauza ta două luni n-am mai ieșit în oraș, cu toate că pot obține bilet de voie de cîte ori doresc. Tu, fato, nu mai ai pic de rușine în tine.“

— Pe Hasílek de la unitatea de grăniceri din C., îl știi ?

— Caporalul ? Grănicer de frunte, răspunse conductorul.

— Da, cu toate că are insignă și lui i-a făcut una, pe cînte, fudulul...

— Ia taci, șopti conductorul. Întinse mîna cu palma la pămînt.

În același timp, Liza se culcă lîngă el, ciulindu-și urechile. Pușcașul tăcu și începu să cerceteze cu atenție de-a lungul frontierei. Toate mișcările pe care le făceau erau ca un act reflex, iar vigilența nu le-o putea schimba nici faptul că acum încercările de trecere ale frontierei, practic, nu mai constituiau o problemă.

Militarul din turnul de observație făcu un semn cu mîna că totul este în ordine și arătă cu capul în direcția hotarului, unde muncitorul forestier stătea pe gînduri. Acesta, întinzîndu-și un picior care-i amortise, prăvăli la vale o piatră. Aici, la graniță, fiecare zgomot, oricît de mic, trezește imediat atenția.

Muncitorul forestier rîse scurt pentru că își aminti de Brutus...

Brutus era numele unui leu.

„Acolo, undeva, a început dragostea noastră“, își aminti. Și nici tufele de zadă, nici riul nu le mai vedea. În fața ochilor îi apărură manevrele, iar în aer simțea mirosul pătrunzător al funiilor de cîneapă și al rumegușului.

În primele rînduri, în loji, stăteau SS-iștii și membrii Gestapoului. Cizme înalte lustruite, uniforme impecabile, decorații și ici, colo cîte un monoclu la ochi.

Cicchi, de fapt nu asta îi era numele, ci Inge, cu toate că nici de asta nu era sigur, pentru că la „Krone“ aproape fiecare avea alt nume decît cel adevărat. Numărul ei era cel mai bine plătit, deoarece era la fel de bună și sub cupola cercului, la trapez, cît și la dresoare. Nu se știa de ce naționalitate este, probabil nemțoaică. În caracterul ei nu exista nimic care să dea un indiciu. Bani nu o interesau, pentru că avea destui și mereu. Și nu numai cei pe care îi cîștiga de la circ. Se vorbea că este omul *Abwehr*-ului, numai că în perioada aceea oricine, în toate circurile, putea să fie spion.

Bărbatul ședea pe hotar chinîndu-și creierul său abrutizat. De mult nu se mai gîndise la toate aceste evenimente.

„Ar trebui să reparăm asta“, spusese atunci, închizînd din ochi, unul dintre cei mai buni oameni de serviciu ai cercului. Era ceh ca și el. Îl chema Vacek și era originar tot din Mělnicko.

„Recuziterii nu au dat importanță acestui lucru și s-ar putea să dăm de dracu, dacă vreuna din fiare ar scăpa din manej. Apoi rîse. Ce m-aș bucura să-i văd pe toți SS-iștii ăștia cu nădragii plini.“

Segmentul semicircular din față, al construcției metalice care închidea manejul, nu se mai înșuruba în restul grilajului. Fie că fusese lovit sau poate cine știe ce altceva, dar cel de-al treilea panou cu gratii se deformatase și niturile nu se mai potriveau în orificiile de prindere. Au observat abia în seara spectacolului, pentru că numărul lui Cicchi, cu cei doisprezece lei și patru tigri, a sosit la Berlin chiar după-amiază și în aceeași zi, seara, a trebuit să fie prezentat la „Cercul Modern“. Totul s-a făcut în grabă și, în lumea cercului, graba niciodată nu aduce nimic bun.

„Așezați-le ca să țină“, dădu ordin Cicchi, care totdeauna era foarte nechibzuită. (Se uită într-o doară la mine, atrasă de înălțimea și musculatura mea, cu toate că eu eram un simplu recuziter în circ. Însă Cicchi, adică Inge, diviniza, în primul rînd, forța.)

În seara aceea avea părul blond, semănînd la culoare cu o coamă de leu. Cînd își punea capul pe gîtul leului — eu știu că nu-l iubea, dar în fața spectatorilor trebuia să-și arate dragostea față de animale — publicul nu-și mai putea da seama care este coama leului și care este capul femeii. Își stăpînea animalele cu o siguranță absolută. Dar lucrul acesta nu era atît de important pentru ea. Ceea ce dorea mai mult era să stăpînească spectatorii cu aceeași siguranță. Faptul că reușea această performanță o făcea să treacă peste detalii. Totdeauna urmărea doar efectul, care în lumea artiștilor de circ este o condiție de bază.

În privința lucrului cu felinele avea o teorie proprie, cu care pînă acum avusese succes. Nu lucra, de exemplu, cu animale care, de pui, fuseseră crescute printre oameni. Cînd îi explica toate acestea unui ofițer SS-ist, stăteam foarte aproape — la urma urmei un recuziter este o cantitate neglijabilă.

— Așa este și cu Circe, și arată spre bătrîna leoaică, cea cu ochii galbeni, a căror privire nimeni nu o putea înțelege. Încă de mică a fost obișnuită cu oarmenii și a descoperit întreaga lor neputință. Cîteodată am impresia că va sări la mine și eu nu voi putea s-o ameninț cu revolverul, pentru că e singura dintre toate animalele care știe că am gloanțe oarbe. Cred că înțelege și faptul că nu pot pune gloanțe adevărate, aș străpunge acoperișul sau, încă și mai mult, s-ar putea să împușc vreun spectator.

— Sau ați putea ajunge pe eșafod, deoarece, la noi, pentru armă, există domnul *Scharfrichter*! rîse ofițerul.

— Puteți să mă denunțați, dacă vreți, răspunse puțin stîngerit. Dar dumneavoastră n-o să cîștigați nimic.

Ofițerul se trase puțin înapoi. Pe de o parte, în cazul de față nu avea nici un interes să anunțe ceva, iar pe de altă parte, simți în glasul ei ceva care impunea respect.

Zîmbi. Nu intenționa să trezească în el presupuneri neîntemeiate. Continuă discuția.

— Spre deosebire de ea, Brutus are o frică grozavă de mine pentru că, atunci cînd avea patru ani, a primit un glonte în plămîni. Și el încă nu deosebește trucul de realitate... Trucul de realitate, repetă îngîndurată, privindu-l pe ofițer.

— Brutus este de fapt ca dumneavoastră.

(Stăteam la un pas de ei).

— Așa puternic?

— Poate, încuviință ea.

Vacek se apropie de ei și se înclină cu respect. Ofițerul SS îl privi cu dispreț.

— Scuzați, asta e meseria, îl liniști Cicchi, alias Inge.

— Doamnă, ar trebui totuși să prindem bine gratiile. mormăi Vacek. Dacă vreuna din fiarele dumneavoastră sare în direcția aia, grilajul o să cedeze.

Nu spun că nu i-ar fi făcut plăcere, mai ales că era vorba de un asemenea public, și chiar dacă îi trecu prin minte asta, totul rămase un gînd nemărturisit.

După o clipă Inge veni lângă gratii. Părea mulțumită. Deocamdată animalele erau liniștite, însă ea se temea că nu va avea succes ca altădată. Tigroaicele căscău somnoroase. Nici una dintre ele nu avea privirea încordată cînd străbătura tunelul de acces spre maneaj. Numai lady Mack-

holm era nervoasă din cauză că de două luni purta în pîn-tece un pui. Și în situația asta nici o tigroaică nu atacă. Dimpotrivă, îi e teamă să nu i se întîmple ceva, deoarece fiecare dintre aceste feline vrea să-și ducă sarcina pînă la termen.

Atacurile aeriene din ultimele zile încetaseră dintr-o dată. De șapte zile timpul era frumos. Nici pic de umezeală, iar Inge era convinsă că azi nu se va întîmpla nimic, pen-tru că umezeala creă o stare de nervozitate animalelor. Ca și alarmele, bineînțeles.

Recuziterul Vacek se scărpină în cap. Prea mult nu s-a mai putut face, fiindcă peste cîteva minute animalele vor intra în manej. Luă totuși o bucată de frînghie, se strecură în arenă traversînd sprinten și indiferent prin mijlocul ei însoțit de fasciculul de lumină al unui reflector. Specta-torii nu știau despre ce este vorba și nu înțelegeau de ce se cățărase pe gratii, la înălțimea de doi metri, și de ce, acolo sus, cu o bucată de frînghie lega cele două bare. Bine că s-a făcut totuși ceva, chiar și în pripă. Însă directorul îl admonesta de ce se tot învîrtește prin manej înainte de spectacol ; dar dacă s-ar fi întîmplat ceva, ar fi fost și mai grav.

(Și îmi spuse : „Omule, ar fi omorît jumătate din cercul ăsta. Și nu uita că aici sîntem patru cehi și polonezul Las-cinski. Însă francezii ar fi avut aceeași soartă ca și noi. Salutare !“)

Apoi se auzi răpăitul tobelor după care trapa de la culoarul de intrare a animalelor se ridică. Circe păși în arenă privind somnorosă reflectoarele. Deschise gura și începu să ragă. Știa că trebuie să pună la încercare nervii spectatorilor. Așa proceda ori de cîte ori intra în manej pentru că vroia să o mulțumească pe dresoarea ei. După aceea apărură Brutus care se prinse cu labele de gratii, dar renunță repede și se așeză pe o sferă incomodă. Urmară alți cîțiva lei și cîteva leoaice și la urmă intrară tigrii.

Soldatii, SS-iștii și ofițerii Gestapoului izbucniră în aplauze. Erau primele semne ale succesului lui Cicchi, alias Inge, care lucra simultan cu feline din specii diferite. Tot-deauna, cînd era admirată pentru acest lucru, zîmbea, prin aceasta afirmînd că, de fapt, totul este făcut premeditat. Dacă vreun animal dădea semne de nervozitate și sărea să

se bată în manej, în nici un caz nu ea va fi aceea care să-l atingă, ci leii, care se repezeau la tigri pentru a-i pune la punct. În afară de aceasta, leii erau foarte geloși pe favorurile ei și dacă un tigru s-ar fi apropiat mai mult de ea, ar fi folosit acest prilej ca să sară la el și să-l bată.

De aceea, chiar din momentul cînd apărea în manej, aplauzele izbucneau asigurîndu-i succesul. Directorul știa acest lucru și o aprecia. Costumația lui Inge era foarte sumară. Nu atît pentru spectatori, cît ținînd seama de reacțiile animalelor. Ce s-ar fi întîmplat dacă un tigru ar fi ridicat laba — poate cu intenții bune — și ar fi agățat vreo bucată de dantelă sau vreun volănaș vaporos, din acelea în care apar costumate colegele italiene ? În asemenea situații animalul devine irascibil, avînd impresia că omul vrea să-l țină în loc, și atacă.

Ochii rotunzi ai reflectoarelor o căutau cu insistență, lipindu-se parcă de trupul ei. Maiștrii de lumini în nici o altă parte din program nu lucrau cu atîta plăcere ca atunci cînd își prezenta ea numărul. Și nici eu nu-mi puteam lua ochii de la ea. Totdeauna părea mai felină decît leii și tigrii care o înconjurau. Într-o mîină ținea biciul, iar în cealaltă pistolul și aceste două lucruri au fost singurele care au produs încurcături și agitație.

În mijlocul arenei se găsea un scaun obișnuit, de lemn, cu spătarul înalt. Dacă s-ar fi întîmplat ceva, scaunul era singurul mijloc de apărare, deoarece nici un animal nu se repede asupra unui obiect cu patru picioare, din lemn obișnuit, îndreptat spre el, pentru că nu-i înțelege rostul și, desigur, nu presupune că o ființă atît de evoluată cum este omul se bizuie pe un obiect așa de caraghios. Afară, în apropierea grătilor, stăteau doi bărbați îmbrăcați în livrele. Nimeni nu-i lua în seamă, în schimb Inge îi căuta cu privirea ori de cîte ori intra în manej, să se convingă că sînt la locurile lor. Bărbații aceștia constituiau singurul sprijin în eventualitatea că s-ar fi întîmplat ceva. Ei țineau în mîină niște cîngi de fier cu care ar fi putut ajunge pînă la mijlocul manejului în caz că animalele s-ar fi încăierat.

Astăzi totul era într-adevăr liniștit și nu se simțea nici urmă de încordare.

Deodată sirenele începură să urle. Brutus sări de pe bila pe care își efectua numărul și se repezi spre unul din-

tre spectatori, tocmai în dreptul locului în care gratiile nu se prinseseră și fuseseră legate sus, de mîntuială, cu bucata de frînghie. Se ridică pe labele din spate, sprijinindu-se cu cele din față de gratii. Gratiile se balansară, fapt care-l neliniști și mai mult. Urletul sirenelor și panica spectatorilor care o luaseră la fugă îl enervară pe leu. Începu să ragă, izbind puternic cu coada rumegușul din arenă. Se năpusti cu labele spre gratiile care se înclinară cam un sfert de metru.

(Atunci mi-am dat seama de pericol, mai ales că legătura de sus se lărgise și alunecase în jos.)

Celelalte animale se enervaseră, însă Inge reuși să le mîne pe toate, la timp, spre culoarul de evacuare în caz de pericol. Brutus devenise îngrozitor de furios. Se îndreptă spre Inge.

Am deschis ușa și am intrat în arenă, pentru că mi-am dat seama că s-a zis cu frumoasa dresoare. Eram ca un turbat, am urlat ca să-i atrag atenția lui Brutus asupra mea, în timp ce prin aer mișcam o mătură. Leul ezită o clipă, fără a-și lua însă privirea de la dresoarea care se retrăgea încet, încet. L-am izbit în spinare cu putere. Mătura s-a rupt și am rămas în mînă doar cu un ciot, ce-i drept grozav de ascuțit. I l-am înfipt în șold lui Brutus. M-a cuprins apoi un val de mînie și am început să-l lovesc unde nimeream. Închisese ochii și căuta să se ferească de loviturile mele. L-am fugărit prin manej pînă cînd, încolțit, a intrat pe culoarul de gratii, ducîndu-se mîrîind în cușcă.

Muncitorul forestier stătea pe hotar. Jur împrejur mirosea a mușetel. Se gîndea la noaptea petrecută cu Inge, de fapt cea mai frumoasă noapte din viața lui.

(Poate că i-am destăinuit niște lucruri pe care nu trebuia să i le spun. Dar în rulota ei avea șampanie, iar ea era goală. Diviniza forța. Cred că i-am spus că Vacek are sub pernă un pistol *Steyer* cu un punct albastru pe el. Precis nu-mi mai amintesc. Știu doar că, a doua zi, Gestapoul l-a ridicat pe Vacek. Și nu cred că asta ar fi putut-o face Inge.)

Luă o pietricică și azvîrli cu ea în desiș. „Toate sînt prostii, își zise. Cine știe pe unde a sfîrșit Inge. Scrisoarea

nu a putut-o scrie nimeni altcineva decît Lojza, iar eu îmi fac fel de fel de presupuneri.“

Se ridică și porni spre casă. Hotărîse ca miercuri să se ducă totuși la întîlnire.

2

La cîteva zile după aceea, cei doi, pușcașul și conductorul, patrulau din nou de-a lungul frontierei. Urmăreau cu privirea roiurile de musculițe care le dansau în fața ochilor. O rîndunea cu pieptul alb le țîșni pe deasupra capului. Pe povîrnișul din față, în țara străină, se vedeau snopii de secară adunați în clăi, pe care se așezaseră cîrduri de grauri. Se roteau deasupra pămîntului într-o splendidă formație de zbor, făceau lupinguri și zboruri în picaaj atît de perfecte, cum numai o escadrilă de avioane ar fi izbutit.

Pădurea mirosea frumos și peste tot domnea liniște și pace. Apa, ici-colo, bolborosea pentru că aici era paradisul peștilor și nici un peșcar.

De cealaltă parte a frontierei patrulau din nou cei doi grăniceri, însoțiți de cîinele lor indisciplinat.

Liza se gîndea însă la sîrma despărțitoare. Nu ar fi deranjat-o prea mult că unul se află dincolo de sîrmă iar celălalt dincoace, din cauză că nu i-ar fi lipsit curajul să o sară.

„Dar ar fi trebuit să fii cel puțin nebun, ca pentru un cîine, într-adevăr frumos, în fine... să-ți riști viața“, își spuse în sinea ei.

Nu era prea sigură dacă nu cumva tocmăi dovada de dragoste, cam brutală, a străinului, l-a supărat pe stăpînul ei. Pentru că legea e lege : nici un fel de relații cu cei de dincolo de sîrmă. Se corectă, totuși, asta este valabil pentru oameni, nu și pentru cîini. De aceea făcu loc în inima ei diavolului negru de dincolo.

Ridică absentă capul, ca și cum ar fi căutat ceva în ramurile bradului bătrîn. De fapt, acolo nu se afla nimic, totul fiind doar un șiretlic al ei. Reușea să stea cu privirea

ațintită într-un punct, iar cu ochiul drept să tragă spre stăpînul ei, ca să-i observe expresia feții. Numai că și el proceda la fel și știau unul despre altul acest lucru.

De obicei, stăpînul ei avea expresia pe care fiecare conductor o are cînd își face rondul. Pe fața lui nu se observa o încordare deosebită, deoarece, de la o vreme, zona frontierei era destul de liniștită. El se gîndea la Eva, pentru că de mult nu-i mai scrisese o scrisoare mai tandră. De fiecare dată îi transmitea salutări ca unui prieten. Și din toată această poveste, ceva nu-i convenea. Ar fi fost cu mult mai plăcut dacă s-ar fi plimbat împreună pe mal, numai că ar fi trebuit să nu existe sîrma.

Dragostei nu-i priește sîrma ghimpată.

— Îți place Eva ? îl întrebă pe pușcaș uitîndu-se la el chiorîș.

— E doar iubita ta, răspunse acesta neliniștit.

— Și dacă n-ar fi ?

— O mîndrețe de fată, răspunse pușcașul. Evită să spună ceva care l-ar fi supărat pe prietenul său. Dimpotrivă, caută să-și tempereze această expresie de admirație. Pentru temperamentul meu e foarte severă. Privește totul cu prea multă sinceritate. Nu-i bine ca femeile să gîndească atît de sincer. Ar trebui ca ele să aibă, ici-colo, cîte o slăbiciune.

— De ce ?

— Ca să avem posibilitatea noi, după aceea, să le iertăm. E penibil cînd numai femeile iartă bărbaților.

— Mai filozofezi mult ? îl întrebă enervat conductorul.

— ...De asemenea să le putem ocări, din cînd în cînd, mormăi pușcașul.

— Cred că ai lua-o cu amîndouă mîinile.

— Dacă n-ar fi iubita ta.

Pe frontieră domnea liniștea. Era încă un semn. Observatorii din turnuri scrutau prin binoclu întreaga regiune.

Lizei i se păru că stăpînului ei i se ridicaseră puțin colțurile gurii, ca și cum ar fi vrut să zîmbească, dar, în același timp, să se și stăpînească.

Lesa se slăbi, curbîndu-se cu cel puțin zece centimetri.

— Fato, ești o șmecheră și încă n-ai nici doi ani ! șopti conductorul pe un ton de dojană.

Simți că vorbește despre ea și își înclină puțin capul într-o parte. I se păru că-i citește pe față o expresie ștreașă, dar nu era adevărat. Cunoștea bine cuvintele acestea blinde, spuse cam șuierat, și intonația joasă din glasul stăpînului. În realitate îi era rușine, dar ceea ce o neliniștea, îl constituia faptul că nu știa de ce. Plecă ochii, stăpînul îi vorbise astfel încît se simți obligată să-i fie rușine.

„Știi ce, stăpine, sînt destul de sinceră, numai să nu te superi. Frumosul acela negru de dincolo m-a fermecat“. Își lipi lingușitor botul de piciorul ostașului.

Șiretlicuri. Și din nou ridică privirea spre brazi.

— Lasă ! Nu umbla cu de-astea ! și se uită spre brazi, chiar dacă era convins că acolo nu-i nimic.

Era un act reflex, acolo unde privea stăpînul, se uita și ciinele. Și invers. Aici la frontieră, omul și ciinele (e greu să spui omul și animalul) trăiesc într-o simbioză.

Razele soarelui care apunea se cerneau printre ramurile copacilor, desenînd pe pămîntul negru linii strălucitoare. Ca și cum soarele, tăiat pe din două de dinții albastri ai pădurii de brad, stătea încăpățînat la locul său, parcă spunînd : totuși luminez.

Mai tîrziu, razele străbăteau prin coroana unui fag stufos, reușind să schimbe culoarea pămîntului cald de la poale într-o piele de tîgru.

Atenție, Liza ! o avertiză ceva. Conducătorul trecuse, fără să-i observe, pe lîngă niște hribi cafenii și bureți roșcați pe care, altminteri, îi aduna cu mare plăcere.

Bineînțeles, ea nu cunoștea denumirea acestor ciuperci, dar știa de mult că după ele merge stăpînul. Dacă acum nu i-a observat, înseamnă că se gîndește la cu totul altceva. Poate că la ea și la cel de dincolo de sîrmă.

Peste tot mirosea a ciuperci, a rîu secăt, a izmă și a rășină.

Liza adulmeca mult mai multe mirosuri, însă nici unul dintre ele nu o neliniștea. Într-adevăr se gîndea la ea.

— E de rău, ești o cățea amenințată mortal ! îi spuse amuzat. Nu avea nici un gînd rău pentru că știa că luna august e cea de-a doua perioadă a anului cînd ea își pierde capul foarte ușor.

Încă din martie, nu mai era de trăit cu tine, filozofă el. Tu ești pusă în slujba omului, iar omul, draga mea, cu mare plăcere intervine în legile naturii. Și nici eu singur nu știu dacă asta este bine. Veterinarul nici n-a vrut s-audă. Cică ai fost prea slabă, fetițo. Pe fișa ta scrie că te-ai născut ultima. Când s-a notat în registrul în care este trecută descendența ta, ar fi trebuit să bată clopotele ca în zi de sărbătoare. Mama nu-ți era deloc nobilă, doar că tatăl era lup.

Asculta vocea joasă, calmă, care suna cam compătimitor, și lăsa privirea în pământ.

Atunci, în martie, n-ar fi fost rău. Cei mai buni sînt cîinii fătați primăvara, pentru că totdeauna au nevoie de soare. Și cu puii de oameni e la fel. Zîmbi ușor.

— N-am terminat de spus, începu iar pușcașul care nu reușise să păstreze liniște o clipă. Hasilek, grănicer model, a adormit sau cam așa ceva, ori l-au reținut la comamentul unității. Se pregătea să intre în serviciu ; nu se mai putea schimba nimic. Numai că „domnul cîine“ ia-l de unde nu-i. Căpitanul a urmărit din turnul de observație cum cîinele acela care își dădea aere de „domn“, plecase să facă rondul de unul singur. Probabil își spusese în sinea lui că dacă ar fi ofițer, pe un chiulangiu ca ăsta l-ar băga la arest, să-i treacă pofta să mai procedeze așa. Un astfel de cîine, cu o atît de nobilă comportare, dacă ar fi putut vorbi l-ar fi pedepsit cu închisoarea. El mănîncă milităria, nu alta.

— Și dacă l-a văzut, ce-i cu asta ?

— „Domnul“ cîine se opri exact în locul unde trebuia cînd îl însoțea pe conductor, dar nu se tolăni și nici nu se odihni, așa cum facem noi cîteodată.

— Cum procedezi tu mereu.

— Dă-mi voie ! Cercetă terenul foarte atent și se ascunse ca un indian. După vreo zece minute se ridică și porni spre cel de-al doilea post. Un iepure îi tăie drumul, dar el nu-l luă în seamă, pentru că era în timpul serviciului. Și-așa cercetă totul. Ceva i se păru în neregulă și inspectă o suprafață cam de un kilometru pătrat.

— Ce să-ți spun !

— Ei, exact nu-mi pot da seama cît, dar oricum, destul de mult.

Conducătorul mai făcu încă douăzeci de pași. Și pentru că aici ea cunoștea fiecare piatră, fiecare rădăcină sau bucată de cremene ascuțită în care ar fi putut să-și rănească frumoasele-i labe negre (se născuse cu un deget în plus, care la scurt timp după naștere i-a fost tăiat, iar în locul unde fusese operată rămăsese cu o sensibilitate), știa deci că pe nesimțite cărăriua se îngusta, după care urma o buturugă.

— Cum te cunosc eu, depravată neagră ce ești, abia aștepti să ajungem la buturugă ca să te poți uita, zîmbi conducătorul. Sînt tare curios cum o să procedezi ca să nu-mi dau seama.

Coborî mîna dreaptă pînă în dreptul stomacului. Lesa se slăbi de tot încît atingea iarba. Ca și cum ar fi presimțit ce se va întîmpla, începură parcă s-o intereseze o tufă uscată de afine și boabele roșii de merișor. Aici nu avea voie să vină nimeni să le adune și de aceea zăceau împrăștiate pe cărare ca niște mărgelile de coral pierdute de copii...

Liza adulmeca într-o doară.

— Nu te mai preface că ai prins o urmă...

Începu să se gudure, dar el nu-i mai dădu nici o atenție.

„Haaau !“ repetă cel de dincolo. Furios și pătimaș.

Liza se sperie. „Și-așa nu-ți folosește la nimic, pentru că sîrma e sîrmă și ca să zbori prin aer nu poți. Au fost cîteva cazuri cînd un ciine de-al lor a sărit peste sîrmă, dar și mai multe au fost cazurile cînd astfel de disperați au murit electrocuțați. Ei, ce vrei ? Mă mir de cei doi — se gîndea la grănicerii care mergeau alături pe malul celălalt — cum de suportă asta ?“

Buturuga se zărea din ce în ce mai bine. Încă două șerpuiți și cărarea va începe să se îngusteze. În dreptul buturugii este atît de strîmtă, încît va trebui să aleagă una din două : ori să meargă înaintea stăpînului, ori să se lipească de piciorul lui ca să poată trece amîndoi odată. Sau, poate, să rămînă la un pas în urma lui.

— Ei, ce faci ? o întrebă conducătorul.

Pe ea continua s-o preocupe coroana bradului bătrîn în care, într-adevăr, nimic nu era de văzut. În schimb el ştia că acum se află în focarul binoclelor din cele două turnuri de observaţie şi se simţea liniştit, pentru că omului îi este întotdeauna bine cînd ştie că nu este singur. Iar gîndurile-i erau calme şi frumoase.

Singură Liza era surprinsă de ceea ce a putut produce în ea acel „haau“ brutal. Involuntar, coama i se zbirli şi prin fiecare fir de păr negru, lucios, trecu o scînteie electrică.

Încă nu era în stare să se uite la înfumuratul acela negru. Pe de-o parte dintr-o cochetărie înăscută, iar pe de alta nu voia să scadă în ochii stăpînului ei. Cine altcineva ar fi trebuit pe urmă să asculte cîte ar fi zis ?

Acum o săpămînă a avut un moment de slăbiciune şi, ca să fie sinceră, clipele astea o cuprindeau destul de des, însă stăpînul ei totdeauna intervenea la momentul oportun. Şi chiar dacă nu-i convenea, era convinsă că lucrul acesta intră în obligaţia conductorului şi, în concluzie, nu se mai putea face nimic.

Părea foarte concentrată, ea şi cum ar fi găsit ceva interesant la furnicile şi gîndacii care mişunau pe cărare. În tulburarea ei puţin lipsi să nu dea cu nasul într-un faur. Imediat îşi aminti că odată s-a întîmplat să calce unul şi apoi două zile i-a mirosit urît laba din faţă.

Mirosurile erau specialitatea ei. Avea un nas lung, nu prea subţire, cu nări mari, încît prindea orice adiere de vînt. Faţă de ea Mastif era pur şi simplu o lepădătură, pentru că avea capul rotund şi un nas mic şi scurt. Cu toate astea, era un apărător excepţional, lucru de altfel recunoscut.

— Ceea ce faci tu la buturugă este împotriva regulamentului, şi eu, fato, n-am să te opresc, spuse îngrijitorul. Nu mai e nimic de făcut. Ți-a venit timpul, dar ai ghinion că logodnicul tău este dincolo. Colţurile buzelor i se ridică vizibil.

Privea de partea cealaltă a frontierei, nu la cei doi grăniceri, ei nu-l interesau, ci la ciinele lor şi îşi spuse : „Doamne, ce mai cătei ar ieşi...”

— Numai că, domnişoară, nu se poate. mormăi supărat.

Grănicerii purtau, în ciuda căldurii înăbușitoare, pelevine kaki. Erau antrenați într-o discuție vie și din când în când răzbătea pînă dincoace cîte o frîntură din conversația lor.

— Discută despre recoltă, observă conductorul. Și în gînd îi reveni ideea că frontiera aceasta va fi mereu importantă. Dincolo, Bundeswehr-ul își sporește efectivele. Cine știe ce mai pun la cale și cei din NATO. Noi totdeauna am dorit pacea. Dar... și ochii-i căpătară o strălucire ciudată.

— Sau Kazan, spuse Pepik. Ai auzit ce a făcut și ăsta ?

— Ceva, da, răspunse îngrijitorul.

— Și ăsta e un ciine ca un domn. Anul trecut a împlinit nouă ani. Omule, în unitatea aia, nu era militar căruia să nu-i fi fost frică de el.

— Energic.

— Ranchiunos, un ciine stricat. Știi că după nouă ani ciinele devine un fel de stăpîn ? Și unde mai pui că se repezea la oameni. O astfel de dihanie trebuie scoasă din serviciu. Nu-mi plac ciinii care, fără să li se dea comanda, se reped la oameni.

— Ciinele trebuie să-l oblige pe om să rămînă pe loc. Cu totul alta e situația cînd îl amenință omul. S-au dispensat de serviciile lui ?

— După cîte sînt informat eu, deocamdată nu. Totuși, ceva se petrece și în sufletul ciinelui.

„E interesant, își spuse în sinea lui conductorul, noi aici nu știm să vorbim decît despre ciini. În altă parte, seara, în dormitoare, băieții povestesc despre fete. Aici nu avem fete, au rămas acasă. Tot așa cum am lăsat-o și eu pe Eva. Și-n timp ce omul moare de dorul ei, atunci cînd vine pe aici, ea stă de vorbă mai mult cu Pepik decît cu mine.“

— Pe Kazan nici să-l mîngîi nu puteai, continuă pușcașul. Dealtfel nici nu merita. Era complet indiferent la cuvintele de laudă. Fusesse atît de lăudat, încît i-ar fi ajuns pentru toată viața. Totdeauna executa bine orice i s-ar fi cerut. Numai să-i fi spus o vorbă de ocară, fui ! te și apuca de mîină, atît de mult îl supăra lucrul acesta. Nu suporta nedreptatea.

— Cum nici omul nu suportă nedreptatea, așa și ciinele.

— Anul trecut, sus, pe graniță, a fost un uragan puternic.

— Mai exagerează și oamenii, răspunse conductorul.

— Susțineau că a fost furtună. Chiar în timpul acela.

— Da, în august. Kazan cu conductorul și pușcașul tocmai trebuiau să facă rondul. Conductorul se urcase în turnul de observație, iar pușcașul rămăsese jos. Pe Kazan îl legaseră de piciorul turnului. Cu câteva secunde mai înainte ca vijelia să înceapă, Kazan, ca și cum ar fi presimțit că se va întâmpla ceva — cîinii au un asemenea instinct — se smulse și fugi în pădure. Vijelia dărîmă turnul și conductorul muri pe loc. Pușcașul zăcea în nesimțire, cu coastele și picioarele fracturate, acoperit de bîrnele și scîndurile turnului. Atunci, Kazan ăsta, pe care nimeni nu avea curajul nici măcar să-l mîngîie — e drept nici el nu se atașa de nimeni — se întoarse și începu să-l lingă pe față pe cel rănit, pînă cînd acesta își reveni. Și îi zise : așteaptă puțin, știi bine ce vorbesc, îi spuse pe limba lui de cîine, iar pușcașul îl înțelese — să stea cuminte și să nu facă nici o mișcare, că se ducă după ajutor. Cel puțin așa susține pușcașul ăla.

— Îți vine să crezi una ca asta ?

— Cum să nu. Eu dacă mă uit în ochii Lizei, imediat îmi dau seama ce are pe suflet.

— Kazan o luă la goană singur spre companie. Sântinela cînd îl văzu atît de „liber“, intră repede în camera de gardă și trînti ușa. Cîinele însă nici nu-l băgă în seamă, traversă curtea, intră pe culoar și ridicîndu-se în două labe, se sprijini cu cele din față de ușa de la sala de mese și privi o clipă pe geamul ușii înăuntru.

De pe o ramură joasă o gaiță trecu în zbor razant strigînd, de parcă dădea alarma. Avertiza toate vietățile pădurii — atenție, se apropie omul ! Gaița este polițaiul model al pădurilor.

Liza tresări. Altădată ar fi simțit din vreme gaița, avea un auz atît de fin încît recepta pînă și țopăitul pițigoiului albăstrui sau încovoierea ramurii pe care se așeza o cioară, acum însă gîndul îi era la tîlharul acela negru care cu glasul lui baritonal îi îndrugase fel de fel de vorbe. Nici

una din ele nu fusese spusă cu gingășie, totuși fiecare o făcea să-i fiarbă singele-n vine.

— E la mîntea omului că toți care se aflau în sala de mese s-au speriat și n-au știut cum să găsească un loc cît mai sus unde să se poată refugia. Unul dintre adjutanți spuse : „Tovarăși, așa nu se mai poate, o să mai muște pe cineva, dar trebuie scos într-un fel.“ Și pentru că nimeni nu s-a oferit să-l ajute își îmbracă singur mîneca. Kazan mergea după mînecă de parcă ar fi fost nebun. Au cam exagerat cu exercițiile. Știi ce sînt în stare să facă cei de la marcaj cînd se înflăcărează.

— Și-așa marcajul ăsta nu-i cine știe ce.

— Știi. Îmi închipui că adjutantul avea inima cît un purice cînd deschise ușa sălii de mese. Parcă tu. Lojda, nu te-ai fi speriat ?

— Pe mine m-a fugărit odată și am scăpat doar urcîndu-mă în pom, răspunse conductorul.

— Dar acum, Kazan nici nu mai luă în seamă mîneca. Se întoarse și începu să alerge spre pădure. Cei din companie abia atunci își dădură seama că poate șus, pe munte, a fost vijelie, pentru că aici nici măcar o adiere nu se simțise. Și că această comportare a lui Kazan are o explicație. Imediat porni după el o grupă de cercetare. Kazan alerga încet, în așa fel încît să-l aibă mereu în fața ochilor. Cînd trebui să treacă printr-o zonă mai puțin accesibilă, îi așteptă, apoi iar merse la o mică distanță în fața lor. Zău, ciinele îi conducea pe oameni. Și i-a dus pînă la militarul rănit. Să mai spună cineva că nu-i ciinele un bun prieten.

— Cine ar îndrăzni să spună asta ? Ia fă-te că mă apuci de braț !

— Da, cred și eu, să mă pomenesc cu Liza în spinare ? O cunosc prea bine pe bestia asta a ta.

— Ia vezi ! Vorbește frumos despre ea !

Liza mergea tot timpul lîngă picior. Din ce în ce se apropia tot mai mult de buturugă și inima îi fremăta la gîndul că de-abia acolo o să-l poată privi cum trebuie. Acum trei zile procedase la fel. Mîriise amenințător. Abia acolo putuse să se oprească și să-l privească în ochi. După atîta timp, conștientă de valoarea sa, făcuse, în fine, și acest lucru.

Simțul ei de observare, puțin tulburat de prezența aceluiași diavol negru, funcționa totuși bine. Simți un foșnet slab în iarba de pe cărare. Într-o secundă sări la picioarele stăpînului, zburbindu-se toată.

— Bravo, Liza, foarte bine ! o lăudă, deși observase șarpele cu o fracțiune de secundă înaintea ei.

Șarpele stătea la soare descolăcit.

Toți trei înțepeniră pe loc. Pepík se uită după un băț.

— Lasă-l, spuse încet conductorul.

Liza se liniști. Șarpele făcea parte din categoria animalelor cunoscute de ea. Era destul de periculos să-l calce, cu toate că un ciine suportă mai ușor mușcătura decît omul. În afară de asta, Liza mai știa că șarpele nu atacă niciodată dacă nu are puii, undeva, în apropiere.

Și nu voia să supere pe nimeni, atîta timp cît ei nu i se făcea nici un rău.

Șarpele se mișcă puțin, sisii în semn de salut și respect față de cele trei ființe gigantice și, în cele din urmă, tot din politețe, dispăru încet în iarba înaltă, uscată.

— Nu-l omori ? întrebă pe un ton de reproș Pepík. Închipuiește-ți ce s-ar fi întîmplat, dacă ar fi fost copii pe aici.

— Aici nu au de unde să fie copii. Poate doar tăietori de lemne. Și ăștia știu cum să procedeze.

— Cînd spun aici, nu mă gîndesc neapărat la pădurea asta. Într-o pădure oarecare. Copiii se zbenguie, aleargă, calcă pe un șarpe și nenorocirea-i gata. Șarpele e dăunător.

„Interesant, își spuse conductorul. În natură, tot ceea ce poate aduce un prejudiciu omului, e dăunător. Oare și iepurele care roade copacii tineri ? Mai degrabă pentru că are carnea gustoasă...”

Cei doi grăniceri de dincolo discutau aprins. Cel mai în vîrstă purta barbă și aducea mai degrabă cu un pădurar. Avea o voce groasă, pe cînd a celui tînăr era pițigăiată, supărătoare. Vocea groasă nu tulbura liniștea din natură, dimpotrivă i se integra, în timp ce șuieratul celui tînăr speria atît animalele cît și păsările. Pepík tresări.

— Știi despre ce discută ?

— Nu-i ascult.

— Despre seceriș.

— Și noi, pe aici, vorbim despre asta.

— ...Că au puțini oameni la câmp.

— Și la noi este la fel. De fapt — și conductorul se opri o clipă — am citit o statistică din care reieșea că la noi sînt mai mulți oameni la un hectar, decît în Amer'ca.

— În schimb ei au un grad înalt de mecanizare.

— O să avem și noi într-o zi. Nu-i așa că te amuză să-i ascuți ?

— Da.

Apoi, un timp, meraseră alături fără să scoată o vorbă.

— Nu poți avea prea multă încredere în ei, scutură din cap pușcașul.

Conductorul făcu un semn că-i de acórd. Nu știa exact la ce se gîndea pușcașul, poate că se referea la acele mici monumente funerare, fiindcă el însuși mereu își amintea ceea ce îi povestise cîndva mama.

— L-au ucis pe tata, scrișni printre dinți. Și acum masează divizii la frontiera noastră.

Merseră mai departe, iar Liza se întoarse cu gîndul la negriciosul de pe malul celălalt. Își spusese că a sosit timpul să-l privească, dar mereu intervenea cîte ceva. Și ciinii au demnitatea lor. Se făcea că umblă să prindă muște, cu toate că pe aici nu zbură nici una. În același timp îl lovea prieteneste pe conductor în pulpa piciorului, dar toate acestea erau făcute cu mult rafinament.

— Da, da, Liza ! îi vorbi pe un ton liniștit, rizînd. Numai să nu-ți treacă cheful. Altfel nu se poate și pe urmă... veterinarul l-a ales pentru tine pe Prinț.

Făcu o manevră pentru ea. Merse mai pe marginea stîngă a cărării, astfel că, vrînd-nevrînd (și ea tare mult vroia), trebui să rămînă un pas în urma lui. Era convinsă că omul nu bănuia nimic. Însă el știa tot ce se petrece în spate și se amuza copios.

Privi la ciinele de dincolo, de pe malul german, și un fior îi străbătu șira spinării. I se zbîrli tot părul de pe ea. Strîmbă din nas și îi arată niște dinți puternici, sănătoși — o cam durea, ce-i adevărat, o măsea de sus, dar într-o asemenea situație nu se observa niciodată — avea colții frumoși, ascuțiți, nu ca Alina, care nu poate s-apuce nici cel puțin ca o știucă sau ca un clește.

Luă o poziție de luptă. Nu intenționa să-i dea nici cea mai mică speranță (deși, sincer vorbind, ar fi dorit să i se dăruie toată), însă, inima ei infidelă tremura pur și simplu din cauza lui.

Și el o privea. Aparent nepăsător. O amenință. La fel și el pășea la un pas în urma stăpînului. Și încă de mult timp.

„La voi nu există nici o disciplină“, spuse ea, scoțînd un sunet fin, imperceptibil pentru urechea omului. Dar ciinele din partea cealaltă auzise cu siguranță.

„Și tu stai de lemn Tănase, îi spuse sfidătoare. Cîinii noștri sînt mult mai frumoși și mai puternici decît ai voștri.“

Și îi vorbi repede despre toate calitățile cîinilor noștri.

„Ce te-ar mai smotoci, de-ai îndrăzni. Nici măcar să te prezinți nu știi. Ce-ar face din tine unul ca Prinț!“

„Prinț!“ mîrii disprețuitor.

Grănicerul, auzindu-l că mîrie, întoarse capul:

— *Was ist den los?* îl întrebă el.

„Bineînțeles că Prinț“, răspunse jignită, și-l privi să vadă cît a reușit să-l enerveze.

Părea că nu dă importanță celor spuse de ea. Dar cînd pronunță numele lui Prinț, își arată și el colții, însă nu atît de nervos ca Liza.

Și totuși se speriasă. În viața ei văzuse destui dinți grozavi, din cei care aveau rădăcinile albe mai lungi decît gingia, dar ca aceștia nu. Inima-i răzvrătită nu suportă prea mult frica.

„Mi-e groază de tine“, recunoscuseră sincer.

Nu scoase nici o vorbă. Doar dinții îi străluceau. Erau ca niște diamante șlefuite, aprinse de razele soarelui care apunea.

„O să viu“, mîrii.

„Tu, bineînțeles, scheună și îți întoarse privirea jignită, ridicîndu-și capul. Străine, să nu-ți închipui că poți glumi cu mine! Auzi, obrăznicătura, îți permite să spună că o să viină!“

Și înainte ca să fie trasă de lesă, se lipi de piciorul stăpînului ei. Scutură capul, prefăcîndu-se că i-a intrat un țîntar în ureche, iar urechile îi izbiră fața.

— Da, da, zîmbi conductorul. Îi părea rău. Știi, îi șopti el, e un exemplar frumos, dar, fato, asta nu-i de-ajuns. O știi doar.

Se opri. În spatele liniei frontierei, în iarbă, zăcea un porc mistreț împușcat. Venise de dincolo și nimerise în calea tăietorului de lemne care era braconier. Într-o clipă se terminase cu el.

Cei din companie știau, bineînțeles, despre năravul muncitorului forestier, pentru că nici braconierii nu sînt tolerați pe aici. În curînd vor veni să ia mistrețul și să-l ducă la companie. Nătăfletul de Ștencl, cel care e în stare să mănînce o singură dată șaizeci de găluști și o porție dublă de carne, o să fie fericit.

Pentru că stătuse aici toată după-amiaza, părul mistrețului începuse să miroasă urît. Liza strănută.

— Aici, vezi, fato ?

Îi părea rău de mistreț, dar nu mai era nimic de făcut. Ar fi însemnat să întocmească un raport drastic. Pe oame-nii care, fără nici un motiv, împușcau tot ceea ce e vietate, îi ura.

„Animalul ăsta nu știe nimic“, se gîndi el. Îi apăruseră în minte toate lecțiile pe care a fost nevoit să le învețe pe băncile școlii ; pentru a fi conductor de cîini nu e suficient numai să-ți iubești cîinele care ți-a fost încredințat, ci mai este necesar să știi totul despre rase, despre bazele fiziologice ale exercițiului, tipurile de cîini din punctul de vedere al activității nervoase superioare, despre reacțiile lor predominante, despre bolile cîinilor, înseamnă deci că trebuie, mai întîi, să stai în bancă și să înveți pînă noaptea tîrziu.

Conductorul se gîndi că mistrețul nu-și dă seama și de aceea se lasă păcălit de omul cu pușcă.

— Dar tu, spuse uitîndu-se cu reproș la Liza, care mișca din urechea stîngă, receptînd sceptic cuvintele lui, cu toate că aproape nu le pricepea, tu, totuși, gîndești. Îl respect pe Pavlov, numai că el nu te-a cunoscut. Tu gîndești și nu dai buzna ca o proastă spre un om înarmat, pentru că știi de ce este în stare.

Liza se gîndea tot timpul la cîinele negru. De data asta nu cu neîncredere, ci cu nostalgie. „Cică va veni“, strîmbă

ea din nas. „Asta așa, ca să facă și el pe grozavul cum poate“. Apoi mîrîi aprobator spre stăpîn.

Acesta o privi surprins.

— Ce ai ?

Nu bănuia că îi răspunsese : „Ai dreptate. Frontiera e frontieră. La care adăugă : Și, de fapt, voi, oamenii, ce vă faceți atîta bătaie de cap cu frontierele astea ?“

— Mîrîi de parcă m-ai ocări.

Nu avea scoarța cerebrală atît de dezvoltată pentru a gîndi în profunzime. Dar și așa tot reușea să răspundă, chiar dacă neclar, la întrebările sale.

Liza căscă. „Nu pot pricepe însă ce aveți voi, oamenii, unul cu celălalt. La noi, la ciîni, totul ar fi simplu, de n-ar fi frontierele astea ale voastre. În ceea ce mă privește, uite, frumosul ăsta poate să fie ori de aici sau, la fel de bine, de dincolo. Și ca să fiu sinceră, îmi place tare mult de el.“

— Ai spus ceva ? întrebă conductorul. Dar, de fapt, nu se mai gîndea la ea. În minte n-o avea decît pe Eva.

3

Bărbatul mătăhălos și ursuz aștepta la gara din Budějovice de mai bine de o oră. De fapt trebuia să fie aici la zece, însă autobuzul de la Kaplice sosise înainte de ora nouă.

Stătea pe o bancă și își freca mîinile. Pe față nu i se putea observa nici o urmă de tulburare, însă mîinile îl trădau. Chiar dacă creierul îi lucra foarte greoi, reuși totuși să înțeleagă că nu e posibil ca Inge să fie aceea pe care o aștepta.

Inge, atunci... fusese orbită de forța lui fizică. Cînd intrase în manej și se aruncase spre Brutus, ea luase acest gest al lui drept un act de curaj.

Dar nici vorbă de așa ceva. El, de mulți ani, dădea felinelor de mîncare și a intra în cușca lor nu i se mai părea un act periculos. Dimpotrivă. Orice mișcare perfidă a lor îl enerva atît de mult, încît le lovea cu ce avea la îndemînă.

N-a sperat niciodată că se va iubi cu Inge și totuși, după câteva nopți, ea îi cedase. După care și-l păstră ca om de serviciu în manej, iar în caz de nevoie, ca apărător al ei.

Acum ședea pe bancă, vădit nervos, închizînd și deschizînd pumnul. Pentru orice eventualitate se îmbrăcase cu hainele de sărbătoare și arăta ca un provincial venit la nuntă.

Și din nou îi apăru în fața ochilor cercul. Se gîndea la împlinirea cu Edward Bonelli.

Dublul salt la trapez este o performanță. Închipuți-vă două trupuri, dintre care unul atîrnă cu capul în jos, iar celălalt, zvelt ca o panteră, își ia elan dintr-un punct fix, cînd trapezul este deasupra capului dumneavoastră, apoi o mișcare rapidă, un ultim elan, mîinile se desprind de trapez, genunchii se îndoie la barbă, corpul se răsucește o dată, de două ori, mîinile zburătorului se întind și cel de al doilea Bonelli le prinde chiar în clipa cînd ating degetele sale sensibile și puternice. O neatenție de o secundă mai devreme, sau de o secundă mai tîrziu, ar fi însemnat moartea.

(„În seara aceea stătea lîngă mine și se uita la cei doi frați, cînd, pe neașteptate, spuse pe un ton sec : «Edward ar face și mai mult. Numai să vreau eu.» La urma urmei, ce rost are să mă gîndesc la ea ? își spuse cu ciudă. N-am fost nimic altceva decît sluga ei.”)

Se așezase pe o bancă obișnuită, din acelea cum sînt mai în toate gările. Pe ea erau scrijelite diferite figuri și inițiale. Cu toate astea banca era îngrozitor de banală. Chiar dacă prin cine știe ce întîmplare vreo gară ar fi dotată mai bine, băncile îți vor spune același lucru : Omule, e o zi ca toate celelalte ; așază-te, culcă-te și așteaptă trenul tău.

Și totuși, de multe ori, pe asemenea bănci banale, scrijelite cu briceagul, se nasc gînduri și amintiri destul de neobișnuite.

Oamenii își vedeau de treburile lor, unii s-au urcat în tren, alții au coborît, ba cîte unul, în grabă, s-a și lovit de piciorul arcuit al băncii pe care el se așezase.

„La ce bun toate gîndurile astea, își zise. Cel mult o să vină vreun recuziter și o să discutăm despre circ și despre

vremurile de altădată. Și dacă așa se va întâmpla, despre Inge nu vreau să vorbesc cu nimeni. Ea n-o să vină."

Din nou își aminti de numărul trupei Bonelli. Un succes nemaipomenit. Și se înduioșă la gândul sfârșitului tragic al acestei trupe.

În cazul că ar fi fost o atracție obișnuită, cînd „diavolii zburători“ lucrează cu plasă dedesubt, nu s-ar fi întîmplat nimic, dacă mîinile ar fi alunecat. Numai că frații Bonelli își executau numărul fără plasă. Stai la masă la „Mokké“, îți bei un *Blizzard*, în timp ce moartea îți zboară pe deasupra capului. O fracțiune de secundă în care mîinile nu s-ar fi întîlnit și gata moartea.

Trupa Bonelli nu mai era alcătuită numai din frați. Mijlociul murise în timpul executării unui dublu salt înapoi la „Palais Portugal“, cel de-al treilea se împușcase din cauza unei stupide povești de dragoste cu o creolă.

Rămăsese Edward Bonelli cu prietenul său, Avetti, și între ei își făcuse apariția discret, dar cu atît mai puternic, Inge.

(Nu știam nimic despre asta. Sau cel puțin, n-am vrut să știu. Nu eram decît un simplu îngrijitor, dar în tot circuitul nu exista alt bărbat mai puternic decît mine. Mă convingeam de asta în momentele în care Inge prefera bădărnăia. Și la mine găsea).

„Olivius Bonelli putea să execute triplu salt“, spusese cîndva Inge, uitîndu-se rece la cei doi. Știa că amîndoi sînt îndrăgostiți de ea.

Poate că era adevărată povestea cu triplul salt. Se petrecuse cu o sută de ani în urmă, la „Cirque Romania“ și de atunci, se tot vorbea despre acest lucru în lumea celor care lucrau la trapez. Dar tot de-atunci nimeni nu mai reușise să-l execute.

Triplul salt devenise o fatalitate. La Marșilia, De Ville murise fiind convins că îl poate executa. La Oviex, William Shorte își fracturase coloana vertebrală, iar în Noua Caledonie, Bawney, mîinile și picioarele.

Inge zîmbi.

(Și numai eu știam ce înseamnă zîmbetul acela...)

— „Execuți triplu salt? Poate tu, Avetti. Sau tu, Edward. Cine-l execută e un adevărat bărbat. Să zbori

prin aer ca un jaguar, să te răsucești cu o viteză diavolească, fără să-ți dai seama cum, când și de ce și totuși într-o miime de secundă să prinzi puternic degetele partenerului și să rezisti !“

În seara aceea toate locurile de la „Mokké“ erau vândute. Trupa Bonelli executa triplu salt. În sală se găseau Satte, manager care venise cu avionul tocmai de la Vera-cruz, Savini din Florența și Oh-Hit.

Avetti sta singur, suspendat de-o parte a cupolei, în întuneric. Reflectoarele erau îndreptate spre Edward. Se uita jos la Inge, care stătea lângă mine, înfigându-mi unghiile ei lungi și ascuțite în braț.

Oamenii care priveau spre cupolă nu aveau ochi decît pentru Edward. Între cei de jos, de la mese, și bărbații de sus de la trapez, nu era nimic altceva decît aer.

Edward respiră adînc și se lăsă în poziția atîrnat.

Celor de jos li se tăie răsuflarea. Grăsunul Savini se ridică de la masă strivind nervos țigara de foi.

Edward Bonelli zbură de două ori în balans, iar a treia oară își luă un elan puternic și își dădu drumul.

O dată, de două, de trei ori.

O fracțiune de secundă.

(Ieram jos și cu toate astea știam precis ce s-a întîmplat. Cînd un om lucrează mulți ani într-un circ, observă fiecare amănunt.)

O secundă, Avetti simți un val de aer și o ușoară atingere a degetelor. Ar fi fost suficient să întindă brațele un milimetru mai mult și l-ar fi apucat. Dar nu l-a putut prinde.

Edward zbură și se izbi de cornișa de marmură. Se auzi un icnet înfiorător, după care se prăbuși jos, între mese.

Curînd după această întîmplare, Inge părăsi cercul. Am reîntîlnit-o la Berlin în compania unor ofițeri superiori. Și de atunci am fost convins că n-am s-o mai revăd niciodată.

Bărbatul stătea pe bancă și își trosnea degetele de la mîină. Își aminti de chinul și dorul care l-au urmărit insuportabil atîta vreme. Începuse să bea mai mult ca de obicei.

Pentru moment îi ajuta, dar cînd se trezea îl cuprindeau o tristețe și un dor și mai mare.

Rana veche acuma se deschisese din nou. A fost suficient să primească scrisoarea cu antetul Consiliului popular, scrisoare pe care oricare din fostele lui cunoștințe ar fi putut să i-o trimită. Nu putea înțelege însă de ce tocmai cu antetul Consiliului popular.

Ridică încet privirea.

Oamenii treceau pe lângă el nebăgîndu-l în seamă. Arăta ca un provincial obosit, care îmbrăcase haine negre pentru vreo sărbătoare.

Lă cîțiva pași de banca pe care stătea, se opri o fată, cercetă cu atenție în toate părțile și, cînd se asigură că nu o observă nimeni, își aranjă ciorapul.

Realiză că de multă vreme nu mai privise o femeie și că singurătatea în care trăia e groaznică.

Vru să-și șteargă sudoarea de pe ceafă, însă nu putu să facă acest lucru, mîna îi rămînea parcă înțepenită. Nu reuși s-o recunoască din primul moment, fiindcă purta ochelari, iar fața îi cam îmbătrînise, însă se vedea că avusese grijă ca acest lucru să nu se observe prea mult. Numai corpul arăta la fel de zvelt ca în urmă-cu ani.

Trecu pe lângă el, la început indiferentă. Rări apoi pasul și-l așteptă s-o ajungă. Nu se întoarce.

— Vino discret după mine. Nu trebuie să fim văzuți împreună aici, îi spuse.

Puțin mai tîrziu se găseau unul în fața celuiilalt, într-o cameră mică de hotel. Mai întîi intrase ea, iar după o jumătate de oră venise și el, ceea ce nu-l mira deloc. La fel procedau și cînd făcea pe apărătorul ei.

— Știi cumva ce s-a întîmplat în seara aceea cu Vacek ? îl întrebă după ce se liniștiseră apele.

Vacek. Nu-și mai amintea nimic, însă numele îi spunea totuși ceva, dar...

— Da, Vacek, incuviință el și se întristă.

— A fost executat. Pe atunci nu era de glumit cînd purtai armă. Puțin a lipsit să nu o pățești și tu, însă am cunoscut pe cineva la Gestapo.

— Așa cu Vacek. Pentru început nu-i veni să creadă. Se ridică puțin în coate. Tu întotdeauna ai avut peste tot

cîte o cunoştinţă, îi spuse duşmănos. Se ridică, răsuci robinetul şi dădu drumul la apă.

— Deocamdată le mai am.

Turnă ceva într-un păhărel, lăasă apoi să curgă puţină apă, atît cît să se înjumătăţească paharul.

— Ar trebui să beau un sifon, spuse ea strîmbîndu-se puţin. Numai că pe aici, pe la voi, nici sifon nu se găseşte.

— Cîteodată nu, recunosc eu el. De fapt nu ştia, pentru că nu mai băuse sifon de cîţiva ani.

Se aşază în faţa lui.

— Închipuieşte-ţi că pe acele cunoştinţe bune ale mele, după '45, a început să le intereseze moartea prostului de Vacek. Cred că au pus-o pe socoteala ta.

Ridică ochii spre ea, privind-o neîncrezător.

— Dar e o prostie, mormăi. Numai dacă tu ai...

— Numai dacă eu aş... răspunse îngîndurată. Nu este vorba de asta, dragul meu, ci de faptul că dacă aici mi s-ar întîmpla ceva, de exemplu dacă ai vorbi cam multe şi m-ar aresta, bineînţeles că s-ar face lumină în cazul Vacek şi nu ar fi prea plăcut pentru tine.

— Unde locuieşti acum ?

— Depinde, răspunse ea ridicînd din umeri. Acum, de pildă, la Bamberg. Nu e prea departe de frontieră.

Nu mai înţeleg nimic. La Vacek nu se mai gîdea pentru că nimeni nu-l putea învinui de moartea lui.

Inge se ridică în picioare şi îşi încolăci braţele de gîtul lui.

— Totul nu va fi decît un fleac, îi spuse tandru. O să-mi aduci din zona voastră militară nişte hîrtii.

Se ridică brusc în picioare.

— Spionaj ? Doar n-am înnebunit !

— Nu striga ! Esté vorba de ceva care se află chiar în casa în care locuieşti şi care a fost lăsat acolo, la terminarea războiului, de unul dintre cunoscuţii mei.

— De ce le-a lăsat ?

— Pentru că s-a predat americanilor. Cred că înţelegi. Acele liste nu putea să le dea nici lor şi le-a ascuns în casa părinţilor lui, în care locuieşti tu din anul 1948.

Continua să fie speriat fiindcă toată această poveste nu-i prevestea nimic bun.

— Și cine-i această cunoștință a ta ?

— Cine ? și ridică din umeri. Un fost ofițer SS. Are vreo importanță ?

— Nu are. Sînt probleme în legătură cu războiul, probabil. Nu ?

— Cu războiul, răspunse ea. Și n-au nici o valoare pentru nimeni, în afară de cunoștința aceasta a mea.

Se liniști. Încetă să se mai gîndească la lucrul acesta deoarece creierul lui nu era obișnuit să fie prea mult solicitat. Nu putea pricepe cum, după ce atîția ani nu se văzuseră amîndoi, ea își făcuse apariția numai ca să-i ceară niște hîrtii, care cine știe unde erau ascunse în casa lui.

— Unde trebuie să le caut ? întrebă prostește. Inge ridică din umeri :

— Știu doar că le-a lăsat la părinții lui care au locuit aici mulți ani pînă să fie evacuați. Unde le-au ascuns nu știe nimeni.

— Asta nu înseamnă că trebuie să fie acolo.

— Ba acolo trebuie să fie. Era îngîndurată. Vei primi mulți bani dacă le vei găsi. Părinții lui nu au luat hîrțiile cu ei, pește graniță. Cică le-a fost frică.

— Și nici măcar nu i-au spus unde le-au ascuns.

— Americanii, la început, l-au internat în lagăr. După aceea a ajuns pe băncile tribunalului și trei ani a stat la răcoare. Între timp, părinții i-au murit. Hîrțiile sînt în casa ta.

Întinse mîna spre ea, dar femeia nu veni. Se ridică de pe scaun și deschise o valiză de piele. Scoase un cuțit și tăie cu grijă într-o parte. Apăru un material ca o dublură de căptușeală. Pe pînză era desenat ceva.

— Chiar dacă nu ai fi venit la întîlnire, totuși aș fi ni merit drumul spre tine. Rîse și aruncă bucata de pînză pe pat.

— Crezusem că ai venit pentru mine, spuse el cu vocea scăzută.

Știa că e o prostie, dar nu voia să-și spulbere toate visurile sale naive.

— Știi că sînt aici pentru tine. Se așază lîngă el.

— Uite, asta este casa ta, și-i indică pe pînză o pată neagră. Iar asta e drumul pe care aș fi ajuns pînă la tine.

— Nu ai fi ajuns, clătină el din cap.

Ea îi întinse un creion.

— Nu ai fi ajuns, repetă, pentru că aici — și arată un punct — ar fi trebuit să te abați din drum și să străbați pădurea. Să faci un ocol, știi ?

— În locul acesta e ? întrebă, luîndu-i creionul din mîină și trase o linie subțire.

— Da. Așa cred. (Dar nu era prea sigur pentru că nu se prea pricepea la hărți.) Își spuse că, la urma urmei e tot una, din moment ce s-au întîlnit aici. Și-așa ea n-o să se mai ducă acolo.

— Cît trebuie să mergi prin pădure pînă dai din nou de drum ?

— Cam cinci minute.

Răspunse într-o doară. Mersese de multe ori pe aici, însă niciodată nu se gîndise să măsoare distanța.

— Vino ! îi zise.

— Mîine aduci alea, da ? îl întrebă ea cu febrilitate în glas.

— Dacă le găsesc.

— E simplu. Întorci casa cu fundul în sus și trebuie să le găsești. E ceva foarte important pentru care vei primi o groază de bani. Dacă le găsești, să vii, și se trase din nou.

— Ai zis, totuși, că n-au nici o valoare pentru nimeni.

— Pentru cunoștința mea, da. Astăzi este o persoană cu foarte multă influență, și foarte bogată.

O asigură că va proceda întocmai. Abia după aceea ea se lăsă îmbrățișată.

Ieși spre seară tîrziu. Trenul pleca la ora nouă și-un sfert. Stătea la gară, beat de fericire. Înclina să creadă că Inge venise totuși numai pentru el.

În tren, era cît p-aci să dea nas în nas cu un militar de la postul de grăniceri. Întoarse capul într-o parte, ca militarul să nu-l recunoască, fiindcă îl apăsă pe suflet grija ca nimeni să nu afle nimic despre această vizită.

Totuși, nu era prea sigur că n-a fost recunoscut.

Pe procurorul din Frankfurt îl chema Weber, lucru devenit acum clar. Abia după o clipă își relua firul gîndurilor. Avea tot timpul în fața ochilor pe bărbatul acela fru-

mos și brunet care purta ochelari cu lentile albastre. Procedase greșit cînd în autocar își pusese ochelarii, dar de la procurorii adjuncți nu te poți aștepta să fie și niște criminaliști bine pregătiți.

Coborî la halta din K. unde era absolut necesar să rezolve încă o problemă. Primise semnalmente de la Görstner.

„Pe procurorul acela îl chema Weber“, repeta întruna, dîndu-și tot mai bine seama că bărbatul acela frumos, cu ochelari albaștri, semăna foarte mult cu procurorul.

„Înseamnă că amîndoi am venit pentru același lucru“, se gîndi Inge. Îi încolți ideea că s-ar fi putut întîmpla, ca exact în ziua cînd ODESSA o trimisese pe ea, procurorul să-și fi trimis și el omul său. „Asta îi era intenția. Va să zică procurorul din Frankfurt știe despre venirea mea și cunoaște ce misiune am de îndeplinit. Dar trădători se pot găsi și printre foștii SS-iști.“

Gîndul acesta îi dădu imbold. Sări sprintenă peste șanț sperînd un cîrd de gîște care începură să gîgîie enervant. Se uită la ceas. Numai bine. Abia ora două.

Soarele dogorea cu putere, iar în aerul transparent roiau mii de musculițe. Pe malul heleșteului se zbenguiau cîțiva copii murdari, iar pe drumul plin de noroi uscat venea un bătrîn cu o roabă care scîrțîia neplăcut. Bătrînul o privi și își scoase șapca din cap. O femeie îmbrăcată în haine de oraș nu mai constituia ceva neobișnuit pe aici. Perioada concediilor nu se terminase și împrejurimile erau pline de orașeni.

Nu trebui să întreb de adresă, pentru că organizația lucra perfect. Numără trei case de la marginea satului, uitîndu-se cu atenție în toate părțile. Satul părea lipsit de viață.

Cînd apăsă pe clanța de la poartă își reaminti că pe procuror îl chema Weber și că organizațiile secrete naziste l-au condamnat la moarte. Deocamdată mai este încă în viață și aparatul său periculos funcționează.

Se întoarse brusc, deși nu simțise în spate nici o primedie. Îi rămăsese ca un act reflex din perioada cînd felinele stăteau în jurul ei în manej.

Pe drumul desfundat nu era decît bătrînul cu roaba lui stricată. Copiii se jucau pe malul heleşteului. În rest, cît vedeai cu ochii, nu se zărea ţipenie de om. Era sigură că doar ea coborîse la haltă.

Intră în curtea mică trîntind poarta după ea. Îşi dădu seama că este emoţionată şi asta nu era bine. În manej nu intra niciodată cînd avea o asemenea stare. Frica nu-i provenea din misiunea pe care o avea de îndeplinit aici. Asta era un fleac. Frica era întreţinută de acele cuvinte absurde — „pe procuror îl chema Weber“.

— Cine e ? se auzi un glas din casă.

Din fereastra deschisă o privea un chip inexpressiv, ne-bărbierit.

— Am nimerit bine, la tovarăşul Král ? întrebă ea, zîmbind.

Fusese avertizată că aici va trebui să se adreseze oamenilor cu „tovarăşe“ şi „tovarăşă“.

— Da, se mişcă afirmativ capul din fereastră. Sînteţi de la raion ?

— Da, de la raion.

— Poftiţi înăuntru. V-am aşteptat ieri. Am crezut că vine chiar tovarăşul Honzl.

— Are şedinţă.

Îi spusese că recurgînd la acest argument nu va da greş, fiindcă totdeauna, în ţara asta, cineva are cîte o şedinţă.

Bărbatul căuta să vorbească degajat :

— Tovarăşă, am onorat toate livrările.

Sta în uşă şi se uita la ea cercetător. Răsuflă uşurat. „Femeie. N-o să am greutăţi cu ea.“

— Doar la lapte am avut unele probleme tehnice, care n-au putut fi depăşite.

Cunoştea termenii şi zîmbi. Procedaseră bine că acolo o învăţaseră şi frazeologia comunistă. Existau propoziţii care aici se foloseau neschimbate.

Intrară în casă.

— Locuiţi singur, aici ? îl întrebă ea.

— Da' de unde, nevasta e plecată la Budějovice şi se întoarce cam peste — privi ceasul vechi, cu cuc, din perete — cam peste o oră.

— Pină atunci vom fi gata de mult. Ce funcție aveți acum, domnule Král ?

Se uită la ea surprins.

— Deci, nu sînteți de la raion ?

— Nu. München. Germania Occidentală, dacă asta vă spune ceva.

O privea îngrozit.

— Nemțoaică ?

Ridică din umeri.

— Să zicem. Dar v-am întrebat ce funcție aveți.

— Secretar la cooperativă, răspunse puțin speriat. Dar nu înțeleg...

— Nu e nevoie. N-am să vă cer cine știe ce. Doar un pistol încărcat și cîteva gloanțe de rezervă. Mi s-a spus că dețineți lucrurile astea. Se uită la ceas. Aveți la dispoziție cinci minute.

Nu voia să-l privească în față, ca să nu vadă cum pălise și îi tremurau buzele.

— Ați nimerit la o adresă greșită, gifii el.

Încercă să se ridice, dar picioarele nu-l ajutau. Dădu din cap.

— Nu. Sint exact unde trebuie. La Václav Král.

Omul își reveni puțin.

— Dar pistolul... Nemțoaică... Ar fi trebuit să anunț...

— Încercați ! Se uită din nou la ceas. Nu mai aveți decît patru minute.

Se așeză din nou, punînd mîinile pe masă. Îi tremurau puternic.

— Înțelegeți, doamnă, eu am terminat de mult cu totul, iar acum...

— Nu mă puteți convinge, spuse rece. În timpul războiului v-ați ocupat un timp cu specula, ai noștri v-au strîns cu ușa și pentru că vă era capul în joc, ați semnat o declarație că veți colabora cu Gestapoul. Și v-ați străduit. Prin '52 încă mai dădeți ajutor. Figurați la noi ca un om la care se poate apela în caz de nevoie. Dealtfel, mai aveți doar trei minute.

Se ridică clătînîndu-se.

— Da, dar eu n-am mai vrut.

— Știu, dar noi vrem. Două minute douăzeci și cinci de secunde.

Ieși din cameră complet distrus.

„Pe procuror îl chema Weber“ se gândi ea, uitându-se pe fereastră.

Afară nu se întâmplase nimic. Ulița era la fel de pustie ca atunci când intrase în sat. Omul se întoarse și puse pe masă, în fața ei, un pachetel. Vocea îi tremura.

— O să mai aveți nevoie de ceva ?

— Nu știu. Deocamdată, încercați să uitați c-am fost aici. E în interesul dumneavoastră. Dacă totuși cineva o să vă-ntrebe, spuneți că o cunoștință de-a dumneavoastră, de la Praga...

Se plimba agale prin piața din Budějovice. Dacă n-ar fi fost acele cuvinte nefaste care o urmăreau întruna, s-ar fi simțit destul de mulțumită.

Zîmbi când își aduse aminte de mutra schimonosită a omului acela pe care îl cheamă Václav Král. Era exclus ca el să se ducă și să declare totul securității. Král era un molîu, motiv pentru care nu i se putea încredința o misiune importantă ca aceea pe care o primise ea. Era clar că dacă, din întâmplare, ar fi fost închis, ar fi recunoscut imediat totul.

Orologiul din turn arăta ora șase fără un sfert. Străbătu încă o dată piața și se opri la vitrina unei librării. Se gândi ce să facă seara.

„Poate că au pe aici o cramă, sau mă rog, altceva, unde omul poate să se distreze puțin. Și mâine va veni...“ Dar își întrerupse firul gândurilor. Cu coada ochiului îl zări pe bărbatul brunet. Îl recunoscuse imediat, chiar dacă nu mai purta ochelari. Îl văzu cum se opri și întrebă ceva, apoi traversă piața pe diagonală și dispăru după porțile unei clădiri înalte.

„Asta nu mă privește pe mine, își spuse ea, hotărîndu-se să rămână liniștită. Poate că, într-adevăr, e numai o întâmplare și eu fac degeaba tot felul de presupuneri.“

Se opri însă în fața clădirii pe ușa căreia dispăruse bărbatul cel brunet. Înțelese că o privește foarte mult lucrul acesta.

Pentru că aici era sediul Tribunalului regional, al Procuraturii și al Miliției.

Își pierdu capul.

4

— Ei, ce scrie Eva ? întrebă pușcașul.

Conducătorul își țuguie puțin buzele.

— Bineînțeles că-ți transmite salutări.

Pușcașul îl privi puțin derutat.

— Spui asta ca și cum te-ai fi supărat.

— Ba bine că nu, izbucni conducătorul. Astăzi lucrurile se prezintă astfel de parcă tu ai interesa-o mai mult, și nu eu. Auzi, de ce n-ai venit și tu cu mine la Budějovice, ce treabă ai pe-aici, poate că ai o iubită și... ea nu știe. Mi-a scris că ești mult mai delicat decât mine. Pepík; ia spune-mi, când ai fost tu delicat cu ea ?

Pușcașul se uită o clipă îngrozit.

— Ești nebun. scriși el printre dinți.

Astăzi era de serviciu în interiorul zonei de frontieră. Aici nu erau nici turnuri de observație, nici sîrmă ; nimic. Doar tăblițe avertizoare. Mai în vale curgea pîrîul, iar oglinda heleșteului strălucea în depărtare.

Liza scutura din urechi. Țîntării începuseră într-adevăr să înțepe. Soarele apusese prea repede, de parcă l-ar fi alungat cineva cu pietre. Se cufundase în perna albastru violent a unui nor care plutea de la sud spre nord.

Dintr-o dată se făcu întuneric. Dar nu era o beznă de nepătruns. În răstimpuri se zărea strălucirea sidefului scoicilor și licărul stelelor ce apăreau pe cer. Reflectate de nori, razele soarelui care murise reușeau totuși să mai lumineze pe boltă.

Pe malul celălalt al pîrîului era și mai întuneric, fiindcă acolo se întindea o pădure înaltă de pini.

Acum este momentul cînd, la douăzeci de kilometri de aici, caporalul din turnul de observație își pune căștile la ureche.

Liza se gîdea la cîinele cel negru. Cînd o chemă din nou nu putu să-l audă. Distanța dintre ei era prea mare. Simți însă că o cheamă.

Conducătorul se liniști. În fond, nu-i nimic grav în toată povestea asta, ca acum să se strice o prietenie veche. A fost doar un gînd nebun.

— Ei, Liza !

Ridică imediat capul, privindu-l în ochi.

— Ești în stare de cele mai mari moșcii, șopti conducătorul. Însă gîndul lui era numai la Eva.

Pușcașul mergea liniștit alături de prietenul său. De mult uitase de Eva și nici nu-i trecea prin cap să se gîndească oare ce s-o petrece în inima omului de alături.

Se abătura din cărare și o luara pe lingă ridicătura de pămînt. Puțin mai departe, sub o salcie, se afla primul post. De aici și pînă la heleșteu mai era doar puțin de mers.

„E interesant că partea interioară a zonei de frontieră e mult mai agitată decît cea exterioară, se gîndi pușcașul. Dinspre graniță în adîncul teritoriului aproape că nu vine nimeni. În schimb, de la noi, tot mereu încearcă să treacă dincolo, tinerii cărora le place Apusul.“

— Eu știu, Liza, spuse conducătorul revenind la preocupările lor. August e a doua perioadă a ta. Ai și tu răbdare pînă mîine cînd o să mergem din nou pe graniță.

Se așează comod sub salcie. Pușcașul veni și el. După un timp se mutară amîndoi sub un arin. De aici, heleșteul se vedea ca în palmă.

Liza se culcă binișor lingă stăpînul ei. Își încreți ușor pielea de pe sold fiindcă simțise că o pișcă ceva. Poate o căpușă. Nu putea să sufere insecta asta respingătoare. Pișcatul, arinul, căpușa : aceste trei noțiuni aveau legătură între ele, pentru că după fiecare exercițiu sau misiune mai grea trebuia să fie pieptănată. Această operație era un întreg ritual, căruia i se supunea cu mare plăcere, urcîndu-se cu etichetele din față pe băncuță. Stăpînul o pieptăna ușor, cu un pieptene de metal ce nu-i zgîria niciodată pielea. În timp ce o pieptăna, conducătorul trăgea din țigară, iar cînd găsea vreo căpușă apropia un minut-două țigara aprinsă de ea și căpușa, din cauza fumului și a căldurii, cădea singură. Această operație nu dura deloc. Își aminti cum odată, după ce o ciupise o căpușă, zăcuse două săptămă-

mîni, dar rău de tot. Locotenent-colonelul veterinar se uita mereu la ea dînd nemulțumit din cap și mormăind ceva despre encefalită. În fiecare dimineață îi apuca buza de jos, făcînd din ea un fel de pungă în care turna un lichid rău la gust. Și i-a făcut atîtea injecții, încît nici acul nu suporta să-l mai vadă.

„Vedeți, tovarășe, asta e deosebirea între o cătea și un cîine“, spusese atunci veterinarul. Cîinele m-ar fi mușcat de mînă imediat, dar ea știe că totul este pentru sănătatea ei, se gîndește, înțelege că n-o chinuim totuși fără rost. Și suportă.“

A fost grav, dar avea multă încredere în stăpînul ei de atunci, care a stat tot timpul lîngă ea. -

Acum, nerușinat de aproape de nasul ei, era o ileană, care se tîra pe o frunză. O pățise odată și de atunci se învățase minte. Asemenea vietate nu trebuie linsă. Nici chiar corpul acela verde și caraghios. Are multe picioare; nu poți s-o înghiți, iar cu scuipatul e cam mult de lucru, tocmai din cauza acestor picioare, care te gîdilă neplăcut pe limbă.

Cel mai rău e bondarul. A fost o vreme cînd, din ștren-gărie, îi prindea din zbor, fără să pătească ceva. Dar într-o zi prinsese unul cu burtica roșie, care o înțepase adînc în limbă. De atunci nu se mai lega de ei, cel puțin de acești somnoroși amețiți, care, murdari de polen pe abdomen zăceau pe spate sub flori, chinuindu-se, ca cei mai înrăiți bețivi, să se pună pe picioare.

— Dacă o să avem noroc, o să vedem fetele care vin la scăldat. E destul de cald, spusese pușcașul.

Liza ciuli urechea stîngă, semn că se petrece ceva. Nimic grav însă, pentru că atunci ar fi reacționat altfel. Acestea erau doar zgomote obișnuite.

În urma lor, muncitorii forestieri se întorceau acasă. Vorbeau între ei cu voce tare. Nu știau de prezența celor doi grăniceri.

— Îi văd bine, spusese conductorul.

— Primul dintre ei, Grünfeld, îmi place, șopti pușcașul. Neamț, dar bun tăietor. Mi se pare că e șef de echipă. De cînd cu fierăstrăul ăla mecanic cîștigă bani frumoși aici.

— Cu siguranță, mai mulți ca noi.

— Și-au adus și femeile cu ei, rise pușcașul, care uitase de mult discuția despre Eva. Dacă ar fi singuri, n-ar ști când să înceteze lucrul.

Prin întinericul pădurii se zăriră câteva umbre. Fierăstraiele zângăneau, iar ici-colo strălucea câte o secure. Se auzeau risete. Muncitorii forestieri erau mulțumiți astăzi. Poate că vreuna din femei le-o fi adus o sticlă cu palincă făcută în casă. Aici, fiecare își are cazanul lui și toate măsurile luate de a interzice acest lucru s-au dovedit a fi egale cu zero.

Larma vocilor se depărtă. Apoi își făcură apariția trei bărbați care rămaseră mai în urmă.

— Iovănescu, Franěk și Bouzek, spuse pușcașul.

— Pe ăștia trei doar dracul i-ar putea cunoaște, mor-măi conductorul. Mie nu-mi plac oamenii posaci. Totuși, toți trei sînt oameni pe care te poți baza în caz de nevoie.

— Și toți trei niște singuratici. Eu pentru nimic în lume n-aș putea să stau aici fără nevastă. Tare aș vrea să știu ce i-o fi determinat să vină în pustietatea asta, singuri.

— Poate că li s-a părut că sînt prea mulți oameni în lume, rise conductorul. Și au venit aici, unde, dimpotrivă, sînt prea puțini.

Ultimul muncitor forestier ținea securea pe umăr. Mergea cu pași mari, de om obosit de muncă și cu capul plin de gînduri negre. Nu închisese ochii toată noaptea, căutînd peste tot acele lucruri de care avea nevoie Inge. Răscolise toată casa, în zadar.

Liza ciuli din nou urechile. Pe malul heleșteului se petrecea ceva. Însă, deocamdată, era destul de departe și nu știa dacă ar fi bine să dea de veste. Muncitorii forestieri nu o interesau nici pe ea și nici pe ceilalți cîini, pentru că erau oameni de prin partea locului. Șezuse de multe ori cu ei lîngă foc, dar niciodată nu se atinsese de mîncarea pe care i-o dădeau. Cunoștea mirosul fiecăruia dintre ei.

Imre Lovas, slovac reemigrat din România, mirosea veșnic a oaie, pentru că acasă îngrijea șapte oi și un berbec. Grünfeld, a palincă făcută în casă, în timp ce Iovănescu a capră, miros ceva mai suportabil. Kováč mirosea a cuști de iepuri de casă, din care nu s-au schimbat de mult paiele. Reușise să-i individualizeze atît de bine pe fiecare

după miros încît, chiar laolaltă, toate aceste mirosuri nu o nelinișteau cînd le adulmeca.

Cei douăzeci de oameni care trăiau chiar aici, la hotar, făceau parte din viața ei cotidiană. Și nu era nevoie să fie supravegheați.

— Cred că astăzi nu mai vin să facă baie, oftă conductorul.

— Poate că au ședință la cooperativă. Și dacă din întâmplare totuși ar veni..

Liza fornăi pe nas. Era un scîncet slab, care nu însemna nimic.

— Asta e numai așa, alarmă falsă. Știu eu ce e în stare să facă tocmai astăzi, spuse conductorul și o privi semnificativ. Poate că se gîndește la frumosul ăla negru al ei.

— Cum să știi cît de departe simt cîinele ?

— Dar pot să simt cît de departe simte el.

— În cazul ăsta ești un conductor nemaipomenit, rise pușcașul.

— Lasă, lasă. Dacă ai fi și tu conductor, atunci ai cunoaște toate astea. Pe scurt, sîntem obișnuiți cu cîinii noștri, la fel și ei cu noi.

Pușcașul se așeză mai comod. Își aduse aminte de ceva și spuse :-

— Sau de povestea aia cu brațul Dunării. Ai auzit de ea ?

— Avem fiecare întâmplările noastre.

— Conductorul acela avea o cățea, la fel ca a ta. și care deodată începu să adulmece spre insula dinspre Dunăre. Era în amurg, ca acum.

— Astea sînt povești vechi.

— Toate întâmplările cu trecerea frontierei sînt astăzi învechite. Numai că nu știm cum va fi mîine.

— Deocamdată, asta nu-i treaba noastră.

— Și conductorul acela își cunoștea cățeaua și știa că n-ar lua o urmă numai așa, degeaba. Nu era sigur dacă cineva de pe insulă nu l-a observat. S-a dezbrăcat pînă la piele și și-a așezat uniforma în așa fel încît, privită de la spate, părea că stă în capul oaselor.

Tăcu. Uită imediat de toate cînd privi spre malul heleșteului.

Liza ciuli din nou urechea stîngă. Însă nu făcu nici o mișcare, știind că nu e vorba de nimic periculos.

Pe malul heleșteului mergea o tînră femeie.

— Măna Kroupová, șopti pușcașul. Ce s-o fi întîmplat de e singură azi ? Altădată venea cu fetele.

Conducătorul îl strînse încet de mîină.

Tînră femeie ajunse chiar lîngă apă. Privea spre celălalt mal al heleșteului. Acolo, undeva, sînt ostașii. Nu putea să-i vadă. Ca și celelalte fete, știa și de ascunzătoarea de sub arin. Luna răsărise, dar fața îi era acoperită de nori. Cînd cerul se însenină, luna străluci în toată splendoarea ei și văzură că Măna se dezbracă.

Conducătorul reglă binoclul ca să vadă mai bine ; în scînteierea albastră a nopții, lumina lunii se reflecta în lentilele sale.

— Lozja, se dezbracă de tot ! izbucni el și începu să sucească nervos roțița de reglaj a binoclului.

Se lăsă pe genunchiul stîng. Nici nu simți cînd dădu drumul lesei din mîină.

Cîțiva nori pluteau pe cerul pustiu, acoperind din cînd în cînd luna.

Intră încet în apă. Deși era convins, refuza totuși să creadă că intenționat proceda așa și că fiecare mișcare a ei e calculată. Tinerele femei, cînd sînt goale, nu intră în apă atît de încet de vreme ce lîngă lac este o pădure deasă, întunecoasă, bine păzită.

„Nu e rea, își spuse acesta cu înverșunare. Pentru că o faptură atît de perfectă nu poate să fie rea.“

Femeia se cufundă în apă de tot și începu să înoate spre mijlocul heleșteului. Deasupra luciului apei se distingeau capul ei bălai și fața ovală cu trăsături delicate. Cînd se întoarse în înot, îi apărură la suprafața apei, în toată splendoarea, spatele. Dintr-o dată, începu să ridă și întorcîndu-se cu fața în direcția unde știa că ar putea fi ei, le făcu un semn cu mîina. Înotă înapoi pînă la mal ieșind încet din apă.

Cei doi grăniceri aveau împreună abia patruzeci de ani. Singele le zvîcnea la tîmple.

— E Măna Kroupová, șopti pușcașul. Mîine cred că o să cer o permisie.

Liza părea că nu se uită la cei doi oameni.

Băgă de seamă că-și așezase laba dreaptă foarte aproape

de o broască rioasă bătrână, care stătea printre rădăcinile roase ale arinului.

O trase imediat și strîmbă din nas scîrbită. Întocmai ca un om căruia îi e silă de broaște. Ar fi vrut să se tolănească în altă parte, pentru că acest animal respingător și umflat, capabil de cîc și de ce, se uita la ea fără să clipească din ochi. Avea o privire împietrită și enigmatică, în care nu se putea citi ce are de gînd să facă în secunda imediat următoare.

Însă tot atît de bine știa că pentru nimic în lume nu avea voie să-și schimbe locul unde stătea, pentru că stăpînul ar fi putut să interpreteze cu totul altfel orice mișcare sprintenă a ei și imediat cei doi ar fi luat poziția de luptă. Și în cele din urmă s-ar fi dovedit că n-a fost decît o simplă broască și ea ar fi fost muștrată pentru că a declanșat o alarmă falsă.

Cu toate acestea simțea tot felul de mirosuri. Plăcute și mai puțin plăcute, cum era acela care venea dinspre marginea pădurii, de undeva din dreapta. Un miros de colonie și pudră. Ar fi trebuit să-i atragă atenția. Numai că acum se gîndea la acea brută neagră și nici una din obligațiile ei nu i se părea a fi în acest moment atît de importantă. Simțea că el merge din nou de-a lungul frontierei și că îi vorbește din depărtare.

Un miros plăcut emanau plantele strivite, a căror sevă scursă fermentase. Cînd ieși din apă, tînăra femeie rupse cîteva trestii și fire de oblizeană.

— E ca-n povești, rîse tare pușcașul.

Tînăra femeie se îmbracă și o porni spre sat.

— Îți amintești de cazul Truda? întrebă pușcașul. Vorbea greu, de parcă limba i se lipise de cerul gurii.

— Am auzit ceva.

— Pe-atunci încă nu erai la noi în companie. Omule, Truda era o femeie care făcea și ea baie în pielea goală în rîul de pe graniță. Cred că-ți închipui că băieții holbau ochii la ea. Nimeni nu știe dacă era o fată cumsecade sau nu. Cred că bănuia că ai noștri se uită la ea. Odată, pur și simplu a trecut la noi și a atîrnat de nodul unui pin o găină friptă. De asta cred că era o fată cumsecade. Se gîndise că poate ai noștri nu prea mănîncă bine, pentru că propaganda care se face în țara lor afirmă că la noi e epi-

demic de ciumă provocată de foamete. Cu găina asta a fost o comedie întreagă. Caporalul a raportat la companie, compania la raion și de la raion probabil la Praga. Astfel că în jurul găinii s-au adunat toți experții în materie de explozive, mi se pare că aveau cu ei chiar și un contor Geiger sau, mă rog, un fel de aparat cu care înconjurau găina să vadă dacă într-adevăr e o găină obișnuită.

— Îmi amintesc de altceva, spuse posomorit pușcașul. Nici un fel de alarmă, nimic. Și totuși, pe graniță zăcea un mistreț împușcat. Cînd ai noștri au vrut să-l ducă de-acolo, a explodat omorînd pe loc trei băieți. Așa că nu te mai mira, prietene. De la ei nu te poți aștepta la ceva bun. Treburile astea te scot pur și simplu din fire.

— Dar știm ce avem de făcut...

Liza simțea din instinct, că acum, la douăzeci de kilometri de frontieră, s-a petrecut ceva. I se părea că auzise chiar acel obraznic „haaau“ !

O cuprinse un val de doruri și își spuse cu înfumurare : „A trecut peste graniță ! Îl așteptam.“

Apoi bătăile inimii i se liniștiră. Acum nu mai era nici frica, nici gîndul la oameni. Rămăsese doar un dor șăgalnic.

Mai mult ca sigur, sărise peste sîrmă și se îndrepta încoace. Vorbea de departe. De undeva, din pădure, de pe partea asta a frontierei. Avea un glas înfiorător de gros și gutural, nu o rugă să-l urmeze, pur și simplu îi poruncea.

Acum, într-adevăr, îi auzea glasul. Nu trebuia să scoată nici un scîncet.

Stăpînul inimii ei venise.

Se trase puțin înapoi.

Lesă era liberă. Se mai trase încă un pic.

— Poate că într-adevăr n-a știut de noi, spuse conductorul.

Pușcașul o urmărea prin întuneric pînă dincolo de apă.

— Ne-a făcut semn cu mîna...

Conductorul se sprijini încet de trunchiul arinului. Heleșteul era pe jumătate secăt și se simțea mirosul de pește. Peste tot crescuse stuful. În spate, noroiul făcea din cînd în cînd bășici. Putreziseră în el rădăcinile nuferilor albi și galbeni, ale obligenelor, într-un cuvînt a tot ce crește pe

fundul apei. Nisip era doar în partea cealaltă a heleșteului, pe unde ieșise fata din apă.

Noroiul fierbea din cauza viermilor, a larvelor de țintari și de muscă din aceea mare, cenușiu-verzuie, care ciupește atît de rău, încît îl seacă la inimă pe om.

Luna era acum mare și rotundă. Se oprise pe vîrfurile unui pin și nu mai vroia să urce pe boltă. Norii violeți o mînau de la spate. Nu prea vroia să se despartă de pinul ei pe care se simțea atît de bine. Dar norii se adunaseră, proptindu-se de ea și încercau s-o urnească din loc. Coroanele negre ale copacilor se înălțau spre cerul nestatornic.

Strinse puternic mîna dreaptă, dar nu simți nimic în palmă.

— Liza, spuse încet în întuneric. Nici un răspuns. Se uită derutat în partea unde stătea culcat pușcașul.

— Știi ceva de ea ? întrebă acesta uimit.

— Acum o clipă era aici lîngă noi.

— Liza, repetă conductorul mai categoric.

Din nou nimic.

— Înțelegi ? spuse el, uitîndu-se în toate părțile. Nu e aici. Dar înțelegi din ce cauză ? Încă nu mi-a făcut pînă azi una ca asta.

Pepík se întoarse pe spate, se așeză în capul oaselor, privind peste tot.

— Nu e aici. Să vezi ce-o să iasă din asta. Se uită la limbile fosforescente ale ceasului. Mașina vine să ne ia cam peste o jumătate de oră.

— Liza, strigă încet conductorul spre întunericul adînc al pădurii.

O cunoștea doar și știa ce auz bun are. Acest apel abia șoptit ar fi trebuit să-l audă din capătul celălalt al pădurii.

Se întoarseră fără să aibă nici unul chef de vorbă. Conductorul se gîndea ce-i va fi dat să audă în companie, mai ales de la locotenentul-major Tomíček. Cel mai rău va fi dimineața, la șase, pentru că tocmai mîine adjutantul instructor Stogončík avea de gînd să dea calificative. Toți erau convinși că Liza va ieși campioană, pentru că reușea să descopere o urmă veche de nouă ore. E adevărat, Don descoperise o urmă veche de douăsprezece ore, însă fusese făcută cu niște pantofi civili, scîlciți, îmbibați de transpirație. A doua oară Don nu a mai prins urma. Ei da, Klaučík

al lui Stogončik reușea totdeauna, era un ciine minunat, dar care acum se află expus împăiat la muzeul grănicerilor din Budějovice.

Mergeau pe cărăriua îngustă, foarte aproape unul de altul. În stînga era un povîrniș. A doua zi de dimineață, ar fi putut s-o taie de-a dreptul spre companie, însă nu era recomandabil să se cațere pe costișă. Era prea puternic luminată de soare. Aici nu ducea nici o cărare și observatorii cu siguranță s-ar fi mirat de ce conductorul a luat-o pe acolo.

Intrară în pădure.

— Stai puțin ! și conductorul se opri brusc. I se păru că în față, spre stînga, zărise ceva mișcîndu-se. Nu vezi nimic ?

— Ce-ar trebui să văd ? bombăni pușcașul.

— Nu-i nimic. Se gîdea că e rău cînd omul e pe frontieră fără ciine. Noaptea, acesta vede cel puțin de trei ori și aude de cel puțin cinci ori mai bine decît omul.

— Liza, șopti el din nou în întuneric.

Își spuse că totuși ciinele e de mare ajutor. Fără el, noaptea, omul e ca fără mîini, pentru că mereu i se pare că totul începe să se miște. Ciinele merge liniștit și nu dă nici un semn dacă nu simte ceva. Atîta timp cît ciinele merge liniștit, poate fi liniștit și conductorul. Și pot dormi și oamenii din grupurile de pază voluntară a frontierei.

„Haaauu !“ se auzi undeva în pădure. Era un strigăt victorios.

„Ești acolo Liza“, spuse în sinea lui conductorul și simți cum i se ia o piatră de pe inimă. „Dar știu că mi-ai tras o sperietură“. Sunetele veneau din partea stîngă a pădurii. Spuse cu glas tare :

— Bestie ce ești !

Nu era clar dacă se gîdea la Liza sau la bruta aceea. Luna răsărise încet, așa că pușcașul putea să-i vadă fața conductorului.

— Măi omule, da' tu rîzi !

— Liza, spuse conductorul încet, să știi că azi ne-ai pus pe foc pe toți.

Înseamnă că o să te întorci abia de dimineață, udă toată de rouă, obosită, că nici n-o să știm ce să facem cu

tine, pentru că ăsta e un caz excepțional. Ție trebuie să-ți găsească un cîine cu arbore genealogic, pentru că ținem la puritatea rasei. Ce mai, adjutantul Stogončik o să rîdă cu poftă, fiindcă înțelege asemenea lucruri. Veterinarul, locotenent-colonelul, o să fie în schimb disperat.

Iar eu voi fi nevoit să le spun o poveste lungă despre un singuratic superb și îndrăzneț, care a avut curajul să sară peste graniță. Teoretic este un lucru imposibil, însă maiorul Hartl, de la comandamentul din Praga, cunoaște cîteva cazuri asemănătoare și cu siguranță că o să încerce să mă convingă că se poate.

Și dacă n-o să spun bine povestea, locotenent-colonelul o să-ți facă o injecție puternică ca să avortezi. Păcat, pentru că ar fi cei mai frumoși căței din cîți am văzut pînă acum.

În pădure se auzeau brazii trosnind, fiindcă aerul se răcise brusc.

5

Mergea încet, liniștită, deoarece cunoștea drumul și nu-și închipuia că aici, în adîncul teritoriului, zona frontierei ar fi păzită în mod deosebit.

Multe situații care fuseseră totuși precis programate și calculate trebui să le rezolve altfel, pentru că mereu intervenea ceva neprevăzut. Omul procurorului Weber se dusese să o denunțe. Nu mai putea amîna treburile pe mîine. Trebuia deci să acționeze imediat.

„Weber probabil că are acolo oamenii lui“, îi spuse Görstner, șeful ei, cînd o trimisese în Cehoslovacia. „Deținem informații că și el știe despre aceste liste. Însă numai dumneavoastră cunoașteți locul unde sînt ascunse.“

Nu o amenința nici o primejdie că ar putea fi bănuită de spionaj. Specialitatea ei era ihtiologia și heleșteul acesta parcă era făcut pentru studiile ei. Pașaportul era în regulă, chiar dacă numele era altul. S-ar fi putut întîmpla să se

rătăcescă, pentru că seara n-avea cum să vadă tăblițele care interziceau accesul în pădure.

„V. K. e omul nostru care o să vă dea arma. Gîndiți-vă bine dacă aveți nevoie de ea, adăugă sec Görstner. Nu vă recomand să treceți granița avînd la dumneavoastră asemenea obiecte, chiar dacă în autocar se pot ascunde multe. Știți să trageți ?”

Se strîmbă. Cîndva debutase la circ, în postură de trăgătoare, făcînd un număr minunat. Chiar dacă totul nu era decît o escrocherie, totuși trebuia să știe să tragă.

Se dusesse la adresa indicată. Nu pentru că acest lucru i-l cerea misiunea pe care o avea de îndeplinit, ci pentru eventualitatea că ar fi fost prinsă. În asemenea cazuri începe să funcționeze contraspionajul și cît ai bate din palme s-ar fi dovedit că nu există nici o Inge Tiefbach la Institutul de gospodărire a apelor din München. Și ea n-are nimic comun cu asta. Ei sînt consecvenți. Cînd se vor lămuri că aici nu e vorba de spionaj, o să-nceapă să-i intereseze trecutul ei. Și vor trimite fotografia peste tot.

Pe urmă... Se frecă cu palma pe ceafă. Dacă ar fi avut conștiință, apoi, în timpul războiului, ar fi trebuit s-o dovedească. Însă nu avea nici un fel de conștiință. Acum îi era doar frică să nu fie demascată.

Mergea încet prin pădure, oprindu-se din cînd în cînd și ascultînd atentă. Simțea apăsarea pistolului pe sold.

„Să ridicați arma nu să trageți, ci pentru a amenința !” îi spusese atunci colonelul Görstner și ochii îi licăriseră straniu. Nu suport zgomotul. Nimeni n-ar putea să vă vină în ajutor și atunci organizația s-ar dispensa de dumneavoastră, pentru că ați acționat împotriva ordinelor primite !”

Arsese harta pe drum. Era destul de inteligentă ca să-și dea seama că în caz de ceva nu trebuie să se găsească asupra ei nimic compromițător, pentru că n-ăr mai putea invoca motivul că s-a rătăcit.

N-avea de unde să știe că drumul pe care pornise era foarte periculos. S-ar fi putut ca și în această beznă să fie discret supravegheat, pentru că nu se vedeau nici cîinii și nici grănicerii.

În depărtare se auzi păcănitul unui automat.

Avea timp destul să se întoarcă. Însă din spate o amenința o altă primejdie. Dacă cei care îi urmăresc pe criminalii de război au luat legătura cu oamenii de prin preajma locului, atunci pașaportul ei n-o să mai folosească la nimic.

Continua să fie liniștită. Își spunea că poate undeva la frontieră (pentru că din direcția aceea se auzise împușcătura) au exerciții de noapte. Aici e liniște. Obiectivul călătoriei sale nu putea fi prea departe și era convinsă că îi va fi ușor să ajungă la el. Îi părea rău că ceruse arma. Ar fi fost mai bine să acționeze fără ea.

În încărcător avea șapte cartușe. Al optulea pe țevă. Se hotărî ca în caz că gluma se va îngroșa, să facă uz de armă. Pentru ea era totuna.

„Dacă mă vor prinde și vor găsi arma la mine, și-așa n-o să le mai pot spune că m-am rătăcit.“

Iuți pasul fără să-și dea seama că prezența ei în zona frontieră fusese sesizată mai demult.

Acum ar fi fost prea târziu să mai dea înapoi. Ar fi zbirniit telefoanele la toate pichetele, anunțînd că s-a petrecut un incident în zona frontierei.

Simțea însă cu cel de-al șaselea simț.

„Cred că undeva am făcut o greșală“ repeta întruna în gînd, iuțind pasul. „Trebuia să întîlnesc și un obstacol, cel puțin așa mi-a spus Görstner.“

Nu-și pierdu încrederea în sine. Erau la mijloc cîteva zeci de mii de mărci drept recompensă și primirea definitivă în organizația lui Gehlen. În caz contrar, demascarea. Cît ar fi durat pînă s-ar fi dovedit că este o fostă membră a Gestapoului ?

Simți un fior pe șira spinării. Cîinii, da, cîinii. „Dacă aș fi luat cu mine măcar o cățea chiar dintr-o rasă mică, dar, în perioada de împerechere, cine știe dacă poți ademeni cîinii lor cu asta. Totuși se spune că atunci nu mai găsesc urma pentru nimic în lume.“ Însă n-a mai fost timp și pentru asta.

Ceva nu se potrivea. Chiar dacă n-avea de unde să știe că între timp se dăduse alarma, și-așa era destul de speriată de propriile gînduri și de convingerea pripită că a comis o greșală.

O luă la fugă. Purta pantofi cu toc jos, care nu o împiedicau să alerge.

În față păcăni din nou un automat, dar acum acest lucru nu i se părea prea important. Fiecare cută a creierului îi spunea că e prea târziu ca să se mai întoarcă. Cerceta întunericul din jurul ei cu ochi atenți în care mai licărea încă speranța pe care-ți-o dă necunoașterea unei situații.

Acolo, de unde venise, se vorbeau fel de fel pe seama ciinilor lupi negri.

„Nu poți să-i auzi, susțineau instructorii ei, iar când îi vezi, e prea târziu. Ciinele grănicerului înseamnă un salt negru, o mușcătură puternică și o imobilitate de cadavru.”

Știa că e greu să auzi ciinele. Nimeni nu poate să se furișeze mai bine ca el, dacă este dresat pentru asta. Noaptea e neagră, ciinele e negru. Noaptea e tăcută, ciinele e și el tăcut. În timpul zilei îl observi mai ușor, însă noaptea devine o felină și numai un bun conductor reușește să îmblânzească o asemenea felină.

În cazul unui atac al ciinelui în timpul nopții, rămân doar două posibilități. Fie să împuști ciinele (dar numai un nebun își poate închipui că e așa de ușor, pentru că fulgerul negru se repede totdeauna la mîna care ține arma), iar în caz că îți reușește acest lucru, este alertă pe toată frontiera. Sau să te prăvălești la pămînt cu ciinele și apoi să rămii nemișcat. În asemenea situații ciinele dă drumul omului de unde l-a apucat și așteaptă. Dar nici asta nu e sigur cînd e noapte.

Omul își trădează ușor prezența. E de-ajuns să calce pe o ramură uscată. Ciinele vine tiptil, imperceptibil, știe să se furișeze și să se confunde perfect cu mediul. Nimeni nu știe dacă pe urma lui nu vine ciinele.

Alergă o bucată de drum și ajungînd la o răscruce, se opri.

Nu-i folosea la nimic faptul că-și fixase în memorie toată harta. Un om alergînd pe o asemenea noapte, cînd simte că e pe o cărare doar cu tălpile pantofilor, fără să vadă în fața lui nimic, nici copaci, nici tufișuri, ci pur și simplu o beznă de nepătruns, e ca un orb care încearcă să fugă. Lui Inge nu-i rămînea nimic altceva de făcut decît să se uite în sus, spre coroanele copacilor, unde este mai puțin întuneric. Pe o asemenea noapte, orice hartă, cît ar fi ea de perfectă, devine inutilă.

Pușcașul și conductorul recepționară aproape în același timp semnalul de avertizare și imediat după aceea auziră un nou păcănit de automat. Rafalele erau neregulate, de parcă cineva trimitea semnale morse cu automatul.

— Asta nu e la graniță, spuse conductorul.

Pușcașul se uita neliniștit în toate părțile.

— Poate că e doar o alarmă falsă. E suficient un prost de iepure și...

— Nu-ți face iluzii.

Conductorul știa că e ceva rău. Cineva intrase în zonă. Dacă ar fi trecut frontiera, în nici un caz rafala n-ar fi venit de-acolo. Este măsura la care se recurge în ultimă instanță. Există doar sute și sute de posibilități de a prinde pe cel care violează frontiera.

— Liza ! o strigă el. Devenise furios. Acum, colac peste pupază și asta, de parcă el n-ar avea destule și-așa.

— N-are rost să țipi la ciine, remarcă laconic pușcașul.

Conductorul însă știa că el are dreptate. Ciinele sesi-zcăză și cele mai slabe zgomote. Fierbea singele în el.

— Iar tu nu mă ascuți, strigă.

— Poate că da, răspunse pușcașul.

Își scoaseră în același timp, amândoi, automatele de pe umăr.

Ajunseseră la capătul cărării. Aici, anul trecut, femeile sădiseră zadă, care între timp crescuse, ajungînd pînă la brîu. Tot anul trecut și tot aici femeile se certaseră cu pădurarul pentru că nu împărțise lucrul cum trebuie, oamenilor. Bărbații poate ar fi tăcut, dar femeile au vrut să arate că știu să-și facă dreptate. Pînă la urmă a fost ca ele.

Iarba crescuse înaltă. În ea sălășluiau aricii și șerpii. Peste tot erau numai buturugi. În urmă cu vreo cinci ani s-au gîndit să le dinamiteze și să le ridice cu macaraua. Abia după aceea și-au dat seama că, de fapt, buturugile consolidează terenurile în pantă. Cîteodată durează cam mult pînă să se ia o hotărîre înțeleaptă. Ar fi fost suficient să-l fi întrebat pe bătrînul pădurar.

Luna atîrna deasupra cărării schimbînd misterios culorile adevărate ale florilor cu lumina ei.

Își pregătiseră automatele pentru că auziseră un zgomot ciudat. Grănicerii nu se înșală niciodată. Sînt zgomote

care aparțin naturii, dar și din acelea care îi sînt străine. Îi văzu pe amîndoi.

Cei doi cîini stăteau în marginea cărării ; Liza cam la zece centimetri de intrus. Privea spre cei doi grăniceri schelălăind ușor. Lup-Negru stătea lângă ea, mîriind răutăcios.

— Dracul ăsta a trecut granița ! exclamă pușcașul
Acuma știu de ce a plecat ea !

Conducătorul uită de alarmă.

— Liza !

De mult era sigur că așa se va întîmpla pînă la urmă. O strigase fără nici o urmă de răutate în glas, ci mai curînd pe un ton rugător.

Liza fugi puțin înainte, se opri și se întoarse nedumerită. Scheuna îngrijorată. Se îndreptă spre cîinele cel negru. „Vino cu mine totuși. Înțelege că eu trebuie să rămîn cu ei !“

Mîrii furios. Din adîncul pieptului său puternic se auzi un sunet grav, de bas. Ochiul îi scăpărară răutăcios. Nu se uita la ea, ci la cei doi grăniceri. Acei ochi nu mai străluceau ca două stele. Căpătaseră culoarea lamei de pumnal. Îi ura de moarte pe oameni. Această ură exista în el. Dincolo, cînd era acasă, nimeni nu-l mîngîiase. Acolo cîinii lucrau de frică și cu ură. Îl învățaseră o mulțime de procedee de sugrumare a omului.

Și pentru că îi dresau astfel, le era greu să înțeleagă că de partea asta a frontierei cîinii ar putea fi dresați și altfel. Din această cauză, lui Inge, care fusese pregătită la Nürnberg, îi era groază de cîinii-sugrumători.

Lup-Negru nu se uita la Liza. Nici nu merita să-i răspundă.

Aceasta se culcase pe burtă și rîciia pămîntul cu labelle din față, ca și cum ar fi vrut să se tragă măcar cu un centimetru mai aproape de stăpînul ei. Știa că s-a întîmplat ceva la frontieră, fiindcă niciodată nu s-au auzit pe aici împușcături, așa, fără motiv.

Scheuna : „Înțelege, trebuie să mă întorc. Sînt a lor. Niciodată nu m-a bătut nimeni și totdeauna am avut mîncare mai multă decît puteam mîncă.“

Se ridică, sperind că totuși va veni după ea. Își lăsase coada în jos, semn că nu e deloc supărată, ci doar speriată și nedumerită.

Făcu câțiva pași spre cei doi ostași și se întoarse din nou.

Din pieptul ciinelui negru răzbăteau sunete din ce în ce mai puternice.

Liza avea multe feluri de a se exprima, însă nici unul din ele nu era suficient pentru a-l face să înțeleagă că n-o să i se întâmple nimic dacă va merge cu acei oameni, că trebuie să vină cu ea, mai ales în noaptea asta, pentru că s-a întâmplat ceva deosebit.

Cei doi grăniceri observară cum luptă cu ea însăși. Își lăsase urechile pe spate și alerga când la ei, când la ciinele cel negru. Își aduse aminte de toate obligațiile pe care le avea, dându-și seama că nu îndeplinise nici una dintre ele. Numai că o inimă îndrăgostită nu prea ascultă de glasul rațiunii.

— N-o să vină, zise pușcașul.

— S-ar putea, încuviință conductorul.

Lup-Negru stătea tăcut și impunător. Își arată colții. Ar fi putut să le-o plătească atât ei, cât și celor doi grăniceri.

— S-a-ntîmplat acuma, s-a-ntîmplat, spuse posomorît conductorul. Se gîndea la fel de fel de lucruri, că Liza ar putea să fugă în pădure, după el. Dar nu-și făcea griji în privința ei.

Într-adevăr, Liza nu mai făcu nici un pas înainte. Se întinse cu burta pe pămînt, tîrîndu-se înapoi spre ciinele cel negru. Scheuna disperată, însă el era de neînduplecat.

Conductorul își spuse că totuși poate n-a fost doar o alarmă falsă. Dacă în jurul său e liniște, asta nu înseamnă că totul e în regulă. Doar pădurea vorbea limba ei molcomă, a brazilor care, arși de soare în timpul zilei, trosneau încetîșor.

Se gîndea că dacă cineva o să încerce să pătrundă în zonă, atunci el și pușcașul vor trebui să ocupe poziții cheie, pentru că tocmai acest sector de teren permite intrusului să scurteze drumul. Nu vor trece nici două minute și patrula de intervenție și ciinele vor fi aici, dacă într-adevăr din această parte...

Se auzea totuși ceva și amîndoi simțiră în aceeași clipă cum pămîntul vibra. Nici un alt om în afara grănicerului nu poate sesiza această vibrație. Conducătorul scoase un briceag din buzunar. Înfipse lama cea mare în pămînt, iar pe cea scurtă o apucă cu dinții. Nu mai era nici o îndoială.

— În direcția noastră, șuieră el.

Acționară coordonat. Pușcașul se ascunse după un pom, spre stînga, iar conducătorul pe partea dreaptă.

Un nor voriu acoperi luna și dintr-o dată se făcu întuneric, de nu se mai vedea nici măcar la doi pași.

— Ăsta-i drumul pe care o să vină, șopti conducătorul.

— Taci !

Pămîntul transmitea ecoul unor pași. Cineva alerga din direcția opusă, îndreptîndu-se spre grăniceri. Acum era aproape.

— Stai !

„Am să trec de ei“, spuse furioasă. Nu se gîndi că s-ar putea să atingă închizătorul armei. „Am să trec, chiar dacă asta m-ar costa viața“. Într-o fracțiune de secundă îi veniră în minte o mulțime de lucruri. În caz că ar fi prins-o, n-ar fi durat mult și ar fi știut cu cine au de-a face. Apoi ani și ani de temniță. Se gîndi la Brutus, care se repezise la ea și pe care nu putuse să-l îmblînzească. Sau la tigroaica Adela.

„Totdeauna am avut noroc, fie că am rezistat singură, fie că s-a găsit cineva, care să intre în manej exact la momentul potrivit. Ăsta e un manej al oamenilor în care rolurile s-au inversat. Am devenit o felină. Mi-a rămas însă creierul de om. Nici pomeneală că o să puneți mîna pe mine vic.“

Își scoase pantofii din picioare. Era întuneric beznă, pentru că pe cer începură să alunece nori vineții. Știa că nimeni nu poate s-o vadă. Învățase la circ. Stătea cu spatele la feline și știa totuși ce intenții are animalul.

Ar accepta totul, numai să ridice mîinile sus nu. „Trecutul nostru ascunde prea multe lucruri murdare, ca să putem ridica mîinile în sus.“ Și pentru că era mai mult decît o felină, simți o mișcare lîngă pomul din stînga.

Trase.

Se auzi un strigăt scurt al pușcașului, urmat de o liniște deplină.

Conducătorul începu să tragă dezlănțuit. Ploaia de gloanțe plesnea pământul. Nu vedea nimic în întunericul nopții. Auzise doar strigătul prietenului său.

Mai trase câteva focuri și apoi ascultă. Nu se mai auzea nici un zgomot de pași.

„Cînd a văzut cu cine are de-a face, se gîndea el mulțumit, a dispărut. Cred că l-am nimerit.“

Totuși, știa că nu poate fi sigur, pentru că de foarte multe ori oameni ca aceștia se prefac c-au murit și așteaptă să vadă cum acționezi.

„Asta o să se furișeze ca un animal, în speranța că mă voi duce să-l ajut pe prietenul meu.“

Nu bănuia că de fapt era expus unui pericol direct, pentru că intrusul văzuse din ce direcție s-a tras asupra lui. Avea acum timp să ochască și aștepta doar prilejul să o facă.

Un nor singuratic care acoperise luna începu să alunece ușor dezvăluind fața astrului ca o dantelă ușoară.

Conducătorul se culcase pe burtă în spatele copacului și asculta încordat. Lipi urechea de pământ. Dacă necunoscutul ar fi vrut să se strecoare, pământul uscat și întins ca pielea unei tobe ar fi dat de știre. Dar pământul tăcea.

„Înseamnă că totuși l-am nimerit“, se gîndi el mulțumit. Nu-mi rămîne decît să aștept, pentru că ai noștri vor fi aici în două minute. Poate și cu ciinele lor. Liza, de ce mi-ai făcut pocinogul ăsta ? Tocmai acum cînd am avut nevoie de tine cel mai mult. Lasă, că o să ne răfuim noi !“

Pușcașul din cealaltă parte a cărării respira greu.

„...L-a nimerit pe Pepik“, tresări conducătorul și inima începu să-i bată cu putere.

Dantela albăstruie se schimbă în ceață, dar luna reuși totuși să iasă din ea.

Acum putu să vadă. Era în spatele buturugii, la numai douăzeci de pași depărtare de el. Nu semăna a siluetă de om. Era ceva nedefinit, negru și alungit. Nu există nimic în natură care să aibă o culoare atît de neagră. „Știam că pîndești. Nu ești tu chiar așa de prost. Stai cu călcîile lipite de pământ. Dacă ar fi fost după mine, de mult te-aș fi trimis, nemernicule, pe lumea cealaltă. Și tu, în timpul ăsta,

poate mi-ai omorît prietenul. L-ai împuşcat în cap“, îşi spuse în sinea lui cu o furie rece.

Cîntărea bine situaţia. Acum nu avea dreptul să tragă, însă nu putea să nu se gîndească la respiraţia greoaie care se auzise din dreptul copacului.

„Pepík, dacă te-a omorît, va pleca de aici atît de coto-nogit încît toată viaţa n-o să-i mai trebuiască lui frontieră.“ Îl trecu un fior din cap pînă-n picioare. Îşi încordase privirea pentru a vedea orice mişcare a mîinii necunoscutului. „Numai s-o ridice şi-am să i-o fac bucăţele. Duşmanul aşteaptă cea mai mică mişcare a mea. Şi Liza s-ar fi repezit în gîtul celui care ar fi îndreptat arma spre ea. N-ar fi fost crimă, ci autoapărare. Numai că trebuie să-l prind viu, pentru că cine ştie cîte mai are pe suflet. Dacă Pepík n-ar fi mort, cu siguranţă că ar fi tras demult. Are totuşi un unghi mai bun decît mine.“

Dinspre buturugă se trase o împuşcătură. Glonţul şueră pe deasupra capului conductorului.

„Bun ţintaş, îşi spuse acesta, inciudat, dar mulţumit de constatarea pe care o făcuse. Dacă e să plătesc în numele lui Pepík, ar fi păcat să am de-a face cu un fricos.“

Acum n-avea dreptul să plătească în numele prietenului său. Trebuia să stea pe loc şi să aştepte venirea patrului de intervenţie. Nu avea voie să tragă, din două motive : în primul rînd s-ar fi putut ca acel nemernic să stea lipit de pămînt şi atunci împuşcăturile ar fi fost inutile ; apoi, nu trebuia în nici un fel să-şi trădeze prezenţa.

Nu mai avea noţiunea timpului. Poate trecuse un minut, sau numai cîteva secunde. Nu avea dreptul să tragă, trebuia să aştepte şi să fie atent ca bărbatul acela să nu dispară în desiş. Îşi aminti cu tristeţe de Pepík.

O nouă împuşcătură îi spulberă gîndurile. Glonţul îi atînsese tîmpla. Nu simţi nici o durere şi nici nu-şi pierdu cunoştinţa. Totul fusese de parcă-l plesnise o mînuşă de şase uncii.

„E greşeala mea“, scrişni furios. Tocmai în lumina lunii m-am găsit să stau“, şi se trase puţin în umbra unor crengi.

Sîngele îi fierbea de minie.

„Va să zică o cauţi cu lumînarea“. N-avea nici un rost să trimită o serie de cartuşe spre buturugă. Începu totuşi

să tragă cîte unul. „Mîine o să mi se reproșeze că trebuia să mă stăpînesc. Dar nici unul dintre ei nu e în locul meu și nu are în față un bărbat care vrea să te ucidă“. Acum nu mai acționa de pe poziția autoapărării care l-ar fi scuzat pentru toate. Deveni rău și răzbunător pentru că, din cînd în cînd, rana din tîmplă îl înjunghia atît de tare, încît stringea din ochi.

„Nu trebuie să leșin. Orice să fac, numai să nu leșin, nu. Mizerabilul ăla ar putea să fugă. Prea departe n-ar ajunge el, pentru că toată lumea e în alertă. Cel mult în fuga lui ar putea să mai omoare alți oameni.“

Trăgea calculat. Primul foc lovi partea stîngă a buturugii. Al doilea, partea dreaptă. Buturuga era putredă și așchiile săreau din ea de parcă lovea cineva cu securea.

Închise ochiul stîng nu numai ca să ochească, ci pentru că îl durea. Cu fiecare clipă simțea cum nu mai vede cu el, dar acum nu era timp să se ocupe de asta.

Și celălalt trăgea. Nu mai ochea atît de bine.

„Te lasă nervii, zise disprețuitor conductorul, zîmbind răutăcios. Pe tine te lasă și pe mine m-apucă. Un milimetru și s-ar fi zis cu mine. Pe Pepík cred că l-ai nimerit. N-ai să scapi tu. Peste tot zbîrnîie telefoanele și soneriile de alarmă. Stația de radio-emisie lucrează. N-ai pe unde să fugi. Un milimetru, și n-aș mai fi văzut cum îți vor lua interogatoriul.“

„Nu mă vor prinde vie“, se gîndea ea furioasă. Apucă pistolul cu amîndouă mîinile, îl ridică puțin și apăsă pe trăgaci. „Mai am încă timp, dar totuși nu prea mult.“ Chibzui o clipă. „Pînă la heleșteu mai am doar o jumătate de oră. Voi fi la frontieră. Dar și acolo e primejdios, pentru că ei au cîini care vor merge pe urmele mele.“ Nici-odată nu urise oamenii acestui popor atît de mult ca în clipa aceea.

„Liza, dac-ai fi fost aici, totul s-ar fi petrecut cum scrie la carte. Ție omul nu trebuie să-ți explice nimic. Ai fi dispărut în întuneric ca o nălucă și luîndu-l prin surprindere, i-ai fi sărit direct în spate. Ar fi fost suficient un mîriit înfricoșător de-al tău și-ar fi nlemnit de frică. Oh, Liza, Liza!“

O nouă împușcătură lovi în ramura de deasupra capului.

„Cam sus, rîse ostaşul. Din ce în ce te părăsesc nervii, pentru că îţi dai seama că e vorba de semnale.“

Avu răgaz o clipă şi îşi şterse ochiul stîng. Se uită în podul palmei şi văzu o pată întunecată.

În lumina lunii nu se pot distinge culorile. Ar fi putut să fie sînge şi tot atît de bine noroi din pîrîiaşul care curgea în apropiere. „Da, nu poate fi decît sînge“, îşi spuse el. Se sperie. „O rană fără importanţă la tîmplă, rămîne după aia o cicatrice frumoasă şi de cîte ori o să pun mîna îmi voi aminti de noaptea asta. Şi de bietul Pepik.“ Îşi pipăi din nou tîmpla, stîrnindu-şi durerea. Văzu negru în faţa ochilor. Ceva nu era cum trebuie cu capul lui. Dar lucrul acesta nu-l sperie. „Dacă ar fi grav, n-aş putea să mă concentrez.“

Observă că silueta întunecată a duşmanului începe să se mişte. Necunoscutul se trăsese puţin înapoi în spatele buturugii spre o ridicătură de pămînt de pe malul şanţului.

„Nu trebuie să ajungă la şanţ, ar dispărea în pădure şi cu greu aş putea să alerg după el.“

— Pepik, strigă cu putere conductorul.

Îi răspunse un geamăt înfundat, dureros.

„L-am nimerit din plin, altminteri ar fi ripostat tot cu un foc de armă. Să sperăm că nu e o rană mortală.“

Abia acum îi zări capul. Ceva luci. În primul moment avu impresia că este o şapcă de culoare deschisă.

Trase din nou.

Nici o mişcare. Doar capul care încercă să se ridice, căzînd apoi la pămînt.

Muri pe loc, învăluită de razele lunii.

„O femeie“, şopti îngrozit.

Poiana fu invadată de lumina farurilor.

6

Erau prea multe faruri pentru că veniseră la faţa locului toţi ofiţerii de la comandament. Cercurile lor orbitoare erau îndreptate spre femeia care zăcea la pămînt, nemişcată, cu faţa în sus.

Părul blond i se revărsa pe covorul moale de mușchi. Împrejurul corpului ei și al buturugii sfișiate de împușcături se formase o elipsă mare, luminoasă, care la început își tot schimbase contururile, alungindu-se și strângându-se, după cum veneau mașinile, dar care acum se stabilizase.

Un chițcan speriat de noroiul aruncat de roțile mașinilor își făcu apariția la marginea petei de lumină. Clipi înfricoșat din ochii de culoarea coralului, își zbîrli blănița cărămizie și se retrase cu iscusință în întunericul de unde venise.

Mai sosiră încă două mașini, pentru că stația de radio-emisie chemase câteva pichete deodată.

Pregătiră imediat una, din ele de plecare. Roțile din spate patinau pe iarba umedă. Viața omului pe care îl urcaseră în mașină atârna de fiecare minut. Pușcașul avea mîna bandajată provizoriu. Glonte le îi rupseseră artera în dreptul încheieturii mîinii. Stătea culcat pe spate, iar capul, așezat pe o pătură, i se bălăbănea dintr-o parte în alta.

Conducătorul refuzase la început să se urce și el în mașină, spunînd că nu are nimic. Nu vedea totuși cu ochiul stîng și de-abia acum, în lumina farurilor, își dădu seama că de fapt era năclăit de sînge.

— Tovarășe căpitan, n-am nimic, repeta el întruna.

Își șterse ochiul cu mîna și din nou putu să vadă cu el. Era lucrul cel mai important.

— Probabil că o să mă doară puțin în somn. Îmi vine să vomit, poate din cauza răni.

— Poate, răspunse căpitanul sarcastic. Era un om înalt, uscățiv, cu o privire chinată de griji. Simțea o senzație stranie uitîndu-se la femeia ucisă. În trăsăturile chipului ei, nici acum, că murise, nu avea nimic feminin. Totul pe fața ei vorbea despre cruzime.

Conducătorul observă privirea lui încurcată.

— Nu aveam de unde să știu că e o femeie, spuse timid. Trăgea ca un bărbat. Și voia să omoare, dar a dat greș și cu Pepik și cu mine.

— Nu-i vina noastră, răspunse liniștit căpitanul.

Întotdeauna îi părea rău de oameni. În atîția ani de serviciu, aici la frontieră, văzuse fel de fel de morți ; și nenorociți care veniseră de dincolo, și grăniceri de-ai noștri.

— Ar fi fost bine să punem mîna pe ea vie, asta-i totul. Nu cred că a vrut să treacă frontiera.

Pipăi cu degetele sale fine și sensibile capul conductorului. Acesta gemu, pentru că simți o durere insuportabilă.

— Poate că totuși a vrut să treacă, repetă, căpitanul, ștergîndu-și degetele pline de sînge de pe capul bandajat al conductorului. Se uită pătrunzător la acesta. V-ați făcut datoria și acum, îmbarcarea la mașină ! O zecime de milimetru mai sus și ți-ar fi făcut praf stîncă temporalului.

— Cred că asta a fost a doua împușcătură, zise conductorul. Aproape că nu am simțit nimic. Își aminti. A fost ceva de parcă m-ar fi izbit, un cal cu copita în cap. N-a fost chiar așa de dureros.

— Cară-te-n mașină ! ordonă căpitanul cel slab și îl împinse ușor. Ar trebui să te gîndești la Kučera. Pentru el fiecare minut e prețios !

Conductorul se mai uită încă o dată la femeia moartă.

— Eu am...

— Nu te mai gîndi la asta. Trăgea, și ochea al dracului de bine. Vroia să omoare. Ei, se mai întîmplă. Și s-a-ntîmplat, ce !

Roțile patinară din nou, apoi cauciucurile găsiră un punct de sprijin și mașina porni din loc. Capul pușcașului se bălăbănea. Pătura mai amortiza șocul, dar terenul aici era foarte accidentat încît, pe alocuri, mașina mergea doar pe două roate.

Conductorul stătea alături, pe o lădiță. Rana de la tîmplă abia acum începu să-l doară. Îi venea să vomite, dar se abținea. Plafoniera din mașină pîlpiia.

— Totdeauna îmi consumă acumulatorul de la mașină, zise șoferul. Dar nu vă temeți, băieți ; totul o să fie bine. Așa-i că prietenul tău a pierdut mult sînge ?

— Și-a pierdut cunoștința. Știi, o arteră...

— Dacă va fi nevoie... Eu o să le spun la spital. Am dat sînge de șaptesprezece ori. De două ori mi-au plătit, dar pe urmă n-am mai vrut să primesc bani. Se înecă puțin, pentru că îi era teamă că nu va fi totul bine.

Conductorul avea capul înfășurat cu destul bandaj, dar cu toate astea sîngele care curgea din rană ajunsese pînă

la ultimul strat de pansament. Dacă atingea cumva tîmpla, simţea o durere cumplită.

— Dar la-nceput n-am simţit nimic, zise conductorul.

— Aşa se întîmplă, încuviinţă şoferul.

Îşi aminti că în urmă cu un an transportase un locotenent rănit la şold. Şi acela spusese tot aşa, că la-nceput nu simţise nimic şi că l-a urmărit pe infractor pînă la prins. Abia atunci se pomenise, dintr-o dată, că nu-l mai ţin picioarele şi se mira de unde are atîta sînge pe uniformă. Şoferul trebuia să fie atent acum la conducere, fiindcă să poţi merge pe un asemenea teren accidentat trebuie să fii un om iscusit.

Conductorul nu se mai gîndea nici la durere, nici la sîngele pe care îl pierduse.

— O să fie bine, Pepík, şoptea el chipului livid. Te rog, trezeşte-te !

Dar capul continua să se bălăbănească într-o parte şi-n alta.

— Încă puțin şi-o să ajungem cu bine, îl linişti şoferul, care în sinea lui, nu prea era convins totuşi de cele ce spusese. Ştii că nu e plăcut să împuşti o femeie, dar cred că asta era o fiară.

— Degeaba, că tot nu-mi trece, oftă conductorul şi se aplecă spre puşcaş.

— Pepík, Pepík, nu poţi să-mi faci una ca asta. Ne-am certat de-atîtea ori din cauza Evei, dar ce faci acumă nu-mi place. Înţelegi că n-am putut să ajung la tine ? A trebuit mai întîi să termin cu ea. Să vezi, Pepo...

I se păru că nu se mai bălăbăne capul prietenului său şi oftă uşurat.

— Avem aceeaşi grupă de sînge şi la spital o să putem face pe loc transfuzia. Of, Pepík, ce-i cu tine, revină-ţi, repeta el disperat.

Şoferul se aplecase de tot pe volan. Era într-adevăr ca la un concurs de cascadorie. Peste toate astea mai era şi noaptea şi un transport atît de delicat.

— N-am ce face, băieţi, repeta de fiecare dată cînd maşina nimereă în cite un hîrtop. Dacă aş fi putut, v-aş fi dus în braţe. Lojda, cum se simte ?

— La fel, răspunse conductorul.

Șoferul evita buturugile cît putea de mult. Drumurile, dacă pot fi numite așa, aici în imediata apropiere a frontierei, totdeauna sfîrșeau aiurea și continuau în cu totul altă parte. Ca și cum asta n-ar fi fost de-ajuns, toată săptămîna trecută plouase cu găleata.

Capul pușcașului încetă să se mai miște neputincios. Beculețul plafonierei se aprindea și se stingea mereu. Dar și-așa se putu vedea că are o față lividă.

Conducătorul se gîdea : „Capul nu i se mai bălăbăne ca unui mort, înseamnă că a început să acționeze voința.“ Se sperie din nou cînd se uită la nasul pușcașului. Parcă se făcuse mai lung și mai ascuțit.

— Nu poți să mergi mai repede ? strigă la șofer.

— Doamne ferește ! Ce, vreți să vă omor ?

— Pepik, eu știu că... și conducătorul începu să plîngă cu sughițuri.

Simți din nou o durere, pentru că se lovise fără să vrea la cap. Îi veni să vomite, dar se abținu.

— N-ai să mori, Pepik ! Mă jur că n-am să te las să mori !

Pleoapele ochilor pușcașului începură să tresară și se deschiseră încet. Buzele lui vinete îi tremurau. Se auziră apoi cîteva cuvinte nedeslușite.

Conducătorul uită imediat de durere. O bucurie fără margini puse stăpînire pe el.

— Vezi că trăiești ! Trebuie să trăiești, repetă acesta cu însuflețire.

Buzele pușcașului se mișcau întruna. Cuvintele erau din ce în ce mai clare.

— Cine... cine a fost ?

— O femeie, Pepik, răspunse abătut conducătorul. Dar care trăgea ca un bărbat.

— O femeie... Pușcașul își linse buzele și închise din nou ochii. Nu putea fi o femeie... doar una a-nor-ma-lă...

Locotenentul-major Tomiček, locțiitorul comandantului companiei, se uită la ceasul de la mînă și remarcă :

— Cei doi au ajuns exact la timp.

Maiorul dădu afirmativ din cap. Acum, acest aspect n-avea nici o importanță. Cînd vor începe cercetările, fiecare minut va fi important.

Locotenent-colonelul, cel cu capul rotund și chelios, sosi fără să scoată o vorbă. Toți se dădură la o parte din drum și așteptară să vadă ce va spune. Dar el continua să tacă și să dea nemulțumit din cap. Din cînd în cînd, își ștergea fruntea cu mîna lui grea. De-o parte și de alta a cărării se întindea pădurea deasă și neprietenoasă. Norii violeți se înnegriră și începu să plouă mărunt.

— O să dispară toate urmele, zise cineva fără rost.

Conducătorii cu ciinii lor porniseră în urmă cu cinci minute. Ciinii luaseră bine urma și goneau spre heleșteu. Burnița se transformă într-o ploaie torențială și asta era rău.

Pînă să înceapă ploaia, în pădure fusese liniște, pentru că toate animalele fugiseră odată cu prima împușcătură. Orăcăitul broaștelor se auzea din ce în ce mai puternic.

Maiorul se plimba întruna, strivind bulgării de pămînt. Era un caz ciudat și acest mister îl zgîndărea. Știa că femeia n-ar fi tras, dacă nu ar fi fost vorba de o chestiune de viață și de moarte. „Ce fel de femeie e asta? Nici o femeie nu trage și, dacă o face, atunci e numai un acces de isterie. Dacă ar fi venit de dincolo, aș fi înțeles.“ Își aminti de Margoldová. Cu un an în urmă, aceasta încercase să treacă, dar grănicerii o prinseseră. Ridicase supusă mîinile în sus, semn că se predă, dar deodată scoase din pâr un ac mare și începuse să amenințe cu el. Apoi își aminti de frații Lacina, pădurari care făceau jaf în zona frontierei. Unul din ei ascunsese într-un șanț o carabină americană „M-1“, cu încărcătorul plin. A prins bine, pentru că grănicerii au pus mîna pe ea și astfel au putut salva viața caporalului Milota.

Se gîndea la mormintele mici, presărate de-a lungul frontierei. Era mîhnit și simțea că se sufocă.

Acest caz era cu totul altfel. O femeie încercase să treacă frontiera, dar nu de dincolo.

Sosi încă o mașină care aduse echipa de cercetare și niște fotografi.

Căpitanul cel slab se îndreptă de spate și spuse :

— Este un pistol american cu opt focuri.

— Și rochia este străină. Confectionată din alt fel de material, decît din acelea care se găsesc la noi. Cred că Germania Federală, completă expertul.

— În rest, nimic. Să vedem ce-o să găsim pe haine. Nici un fel de poșetă, pur și simplu nimic.

Maiorul tresări.

— Ciudat. O femeie ca lumea ar fi avut cu ea pudriera și rujul de buze. Cred că fugise că nu mai putea să suporte.

Locotenent-colonelul încetă să se mai plimbe. Ofițerul care cerceta cazul îl asculta cu atenție. Se opri o clipă din discuție și întrebă pe radist dacă cei doi au ajuns la spital.

— Totuși, trebuie să ajungem la o concluzie, îi aminti căpitanul maiorului.

Își scoase cascheta din cap, fără să-i pese că plouă.

Maiorul ridică din umeri și arătă înrăit cu piciorul spre cadavru.

— Nu mă interesează. Vă rog să nu vă lăsați impresionați de femeie împușcată. Mi s-a muiat inima când i-am văzut pe cei doi băieți răniți, care au fost cît p-aci să dea de dracu.

— Dar totuși... o femeie, zise locotenentul-major.

Locotenent-colonelul se întoarse brusc și îl fulgeră cu privirea.

— Nu fiți sentimental, tovarășe. Dacă le-ați fi cunoscut pe SS-istele din lagăr, v-ați fi îngrozit de ce erau în stare ! SS-iștii nici nu se comparau cu ele !

Locotenentul-major tăcu.

Maiorul dădu din cap aprobator.

— Pe mine mă interesează doar cei doi băieți. Îi cunosc bine și mă gîndesc mereu ce se va întîmpla cu ei pînă la urmă. Nimeni să nu-mi ceară să mă mai gîndesc și la altceva.

— Nu-i chiar așa de grav, încercă să-l liniștească plutonierul-major.

Maiorul se întoarse brusc și se uită la el cu răutate :

— Ce știi tu ! Krátký poate să facă o hemoragie pe drum, iar Kučera... rana aia de la tîmplă, omule, poate produce o meningită, că nici nu vă puteți da seama.

— Totuși să ajungem la o concluzie, repetă calm căpitanul. Se gîndea exact la același lucru ca maiorul și locotenent-colonelul, poate cu mai mare grijă decît aceștia, pentru că cei doi băieți erau din compania lui. Îi știa bine,

le cunoștea toate dorințele și grijile lor, pe fetele cu care vorbeau, fiindcă de ani și ani de zile el trăia aici, pe frontieră, sacrificându-se pentru serviciu și... dar acum nu de asta trebuia să-și amintească, fiindcă se obișnuise să se gândească în primul rînd la datoria de militar. Chiar dacă în cazul de față era mai crunt.

Granița este, sau cel puțin a fost, un lucru nemilos.

Se uită pe hartă. Lumină cu o lanternă ceasul de la mînă.

— Aici zona frontierei e lată de douăzeci și doi de kilometri, spuse încet.

— Și ce credeți, tovarășe ? îl întrebă locotenent-colonelul.

— Dacă femeia asta și-a pierdut mințile și a vrut să treacă granița, cred că știa că nici pînă dimineața n-ar fi ajuns.

— Nu cred că intenționa să ajungă la frontieră, remarcă maiorul. Arma găsită asupra ei confirmă că primise alte instrucțiuni.

— În timpul nopții ar fi putut străbate în fugă, excluzînd toate greutățile tehnice, cam douăzeci de kilometri, constată locotenentul-major.

— Mai puțin, îl contrazise ofițerul care conducea cercetările. Considerînd că totul ar fi fost planificat, ar fi trebuit să fie luate în considerație și condițiile meteorologice. Întunericul și ploaia.

— Nu ! A fost o tentativă spontană.

— Bine, aprobă căpitanul. Deci cincisprezece kilometri. Dar zona frontierei e mult mai lată. În plus mai e și regiunea asta militară despre care știa sau ar fi trebuit să știe. Mă gîndesc mereu la arma pe care o avea la ea.

Locotenent-colonelul zîmbi acru.

— Vouă, tovarăși, nu vă iese din cap spionajul. Dacă cred orice, ei bine, numai asta nu.

— De ce ?

Atunci zîmbi și ofițerul de contrainformații.

— Așa nu se mai procedează demult. Nu vreau să vă învăț. Acum se cheamă spionaj în mozaic. Cu siguranță ați auzit de asta la cursuri. Un bătrîn paște capra pe un pîrîiș și în același timp numără mașinile militare care

merg jos, în vale, pe șosea. Da' de unde, nu-i vorba de nici un Apus. Femeia asta nici n-a vrut să ajungă pînă la sîrme. Se îndrepta undeva, spre un loc singuratic.

— Cred că socotise că sînt cam zece kilometri, se auzi glasul maiorului.

— Este numai o ipoteză care nu ne-ar simplifica prea mult munca, îl contrazise locotenent-colonelul. Picăturile de ploaie îi șiroiau pe tîmple. Ar fi putut să stea într-o mașină și să aștepte acolo să i se raporteze, dar pentru el, ploaia însemna tot atît de puțin ca zăpada și gerul.

— Zece, repetă îndărătnic maiorul. Scuzați, tovarășe locotenent-colonel, dar aceasta este ipoteza mea.

— Și a mea la fel, răspunse acesta. Însă trebuie să iau în considerație și lucrurile mai greu de închipuit. Acest caz în sine e fantastic. Și mobilul și scopul pot fi fantastice.

— Asta nu ne ajută la nimic, se întunecă la față căpitanul, ștergîndu-și cu o batistă părul ud de ploaie. Se gîndea acum la familiile muncitorilor forestieri care trăiau aici în apropierea frontierei.

De fapt la lucrul acesta se gîndea fiecare, însă nimeni nu o spusese cu glas tare. „Totdeauna, mai prudent cu părerile“, obișnuia să spună locotenent-colonelul. Și nu alegeți niciodată calea cea mai comodă.“

Căpitanul își spuse că, practic, n-ar avea cum să cadă bănuiala pe muncitorii forestieri. „Dacă a fost o fugă spontană, atunci e clar, a încercat să treacă frontiera. Femeile își pierd ușor capul. Dar... ezită o clipă, e tot la fel de posibil că fugea la vreunul din acești muncitori. La care din ei ? Toți au cele mai bune referințe, îi cunoaștem de ani și ani de zile, grănicerii s-au împrietenit cu ei demult. Chiar prea mult. Uneori mi-e ciudă pe cîte unul din băieții noștri care se mai cherechește. Nici cu cleștele nu poți să-i tragi vorbele din gură ca să afli de la cine a cumpărat băutura (chiar dacă știu de unde, pentru că nici eu nu sînt ușă de biserică). Majoritatea familiilor trăiesc aici încă din '46. În anii aceia zbuciumați nici unul n-a stat pe gînduri atunci cînd a fost nevoie, chiar și în miez de noapte, să dea ajutor băieților noștri.“

Pe hartă, o linie reprezenta drumul probabil parcurs de femeia care fusese împușcată. Se pornise de la premisa „nici un fel de cale comodă“ ; intrusa cunoștea terenul și

fusese atât de inteligentă încît să nu se ducă direct spre obiectivul fixat.

Ofițerul hașură pe hartă o zonă și trase o linie în formă de semicerc ce reprezenta cei zece kilometri.

— Cîte familii trăiesc aici ? întrebă el arătînd cu degetul spre linia de pe hartă.

Căpitanul începu să numească familiile muncitorilor.

— Chiar dacă este o absurditate, se întrerupse el din socotit, uitîndu-se la locotenentul-colonel.

— Nu-i deloc o absurditate, îl puse la punct locotenent-colonelul și fața parcă i se împietrise. După atîția ani, ar fi trebuit să știi lucrul acesta.

— Am înțeles, înghiți căpitanul. Deci nouăsprezece familii.

— Familii ?

— Nu, se corectă căpitanul. Sînt și niște burlaci. Cred că vreo trei.

— Nu-mi place cuvîntul „cred“ !

— Trei, repetă căpitanul categoric.

— Tovarășe locotenent-colonel, permiteți să raportez : cei doi sînt la spital, strigă bucuros radistul.

Locotenent-colonelul zîmbi. În sfîrșit.

— Mențineți tot timpul legătura. Mă interesează orice veste de la spital ! Să continuăm, tovarăși !

— Deci nouăsprezece suspecti.

— Aduceți-i pe toți aici. Imediat. Țasta e un caz cu totul deosebit și totdeauna mă supără cînd nu pot să-i dau de capăt. Fiindcă asemenea lucruri se termină totdeauna rău.

— Îi aduc pe toți ?

— Nu, doar pe bărbați. Femeile o vor putea vedea miine la morgă.

Elipsa luminoasă începu să se destrame din toate părțile, după cum plecau mașinile militare. Rămăseseră la fața locului doar tehnicienii, specialiștii și mașina comandantului. Tehnicienii aveau reflectoarele lor speciale.

În mai puțin de o oră se adunaseră peste douăzeci de bărbați. Unii nici n-avuseseră timp să se spele. Erau posomorîți, fără să se fi supărat. Toți știau de greutățile care sînt aici, la frontieră, și de aceea nu se arătau deloc surprinși.

— Priviți-le chipul, șopti locotenent-colonelul. Reflecțiile fură ridicate mai sus. Unul sau două, care aparțineau tehnicienilor, erau îndreptate spre fața femeii. Generatorul bîzîia.

Veneau din întuneric spunînd bună seara încet. Pentru ei, ofițerii nu mai erau oaspeți cărora să le acorzi respectul. Probabil că nici unul din ofițeri n-ar fi putut să doboare un molid gros de douăzeci de centimetri. Se apropiau de corpul care zăcea la pămînt, scoțîndu-și de pe cap șepcile sau pălăriile lor slinoase. În atîția ani văzuseră aici o mulțime de morți, încît acest spectacol nu mai impresiona pe nimeni. Se uitau indiferenți la acel chip fără viață. Era totuna pentru ei, dacă zăcea o femeie cu păr platinat sau altcineva. Erau obosiți de muncă, dar totuși știau că e vorba de ceva important — și dădeau din cap.

Nu-i supărase faptul că fuseseră luați de la cină și că trebuia să stea acum în ploaie. Și așa brigadierul de la ocolul silvic o să le mai dea ceva, nu e el chiar un avar.

— Acum e bine, începu Grünfeld, șeful de echipă. Amesteca ceha cu germana, dar acest lucru nu supăra pe nimeni. Acum un an aici se petreceau foarte des drame. Omul trebuia, de exemplu, să se scoale în miez de noapte și să fugă să dea ajutor...

— Trebuia ? întrebă locotenent-colonelul zîmbind.

Dar acest zîmbet nu însemna nimic. Reușea în același timp să urmărească atent toate chipurile care apăreau în cercul de lumină.

— Ei, nu trebuia, mormăi Grünfeld, *aber was kann man machen ?*

Unul dintre muncitori se apropie de căpitan. Îl înghioldi cu cotul ca între prieteni.

— A ieșit un rînd bun. Cred că are aproape optzeci de grade.

Căpitanul închise ochii.

— Și se poate bea ?

— Eu o beau, răspunse muncitorul. Făcu un semn cu ochiul. Locotenent-colonelul ăla e un as. Ce zici, să-l chem și pe el ?

— Deocamdată e mai bine să nu-l chemi, zîmbi uscat căpitanul. Uite, pe mine mă interesează asta, și arată cu piciorul spre cadavrul femeii. Mi-a rănit doi dintre băieții cei mai buni. Întreabă și pe prietenii tăi, da ?

— Din ăștia nimeni, făcu un semn cu mîna muncitorul. Doar știți că aici ne cunoaștem demult, ce naiba !

Căpitanul încuviință. Nici el nu credea în teoria cu cei zece kilometri. Stăteau aici în picioare numai bărbați vînoși, cu ochii cinstiți. Era cu totul inutil să le pui pe fețe reflectoarele. Îi era rușine, fiindcă știa că muncitorii forestieri nu sînt chiar atît de proști, încît să nu priceapă ce se petrece aici.

Locotenent-colonelul se așeză lîngă el.

— Nici unul din ăștia ? întrebă. Dar imediat își dădu răspunsul singur. Da' de unde, nimeni din ăștia.

— Îi vine foarte greu omului să spună vorba asta mare „o recunosc“, zise locotenent-colonelul ridicîndu-și capul.

Erau aici slovaci reemigrați din România, nemți bătrîni, muncitori forestieri, pe care nici nu-i atinsese războiul, nu-i vorbă că nici nu-i interesase, trei cehi, dintre care doi cu familii și unul, Bouzek, singur. Era în divorț cu soția pentru că plecase cu altul. Căpitanul știa bine de ce și nu o condamna. O femeie tină ră în pustietatea asta, cam greu. Îi e dor și ei să mai danseze. Ce să faci cu un bărbat rupt de muncă și care nu știe altceva decît să doarmă și iar să doarmă ?

Erau tăcuți ca niște stane de piatră. Poate că nici nu-și dăduseră seama de ce reflectoarele sînt îndreptate spre fețele lor.

— Deci nouăsprezece suspecti, izbucni maiorul.

— Eu — începu colonelul, așezîndu-se pe o stivă de lemne, picior peste picior — aș face pariu pe fiecare din ei. Am trăi bine, tovarăși, dacă am avea scris în frunte ce-am făcut sau ce avem de gînd să facem. Se gîndi o clipă. De fapt, nu. Viața n-ar mai avea nici un haz, pentru că ar dispărea momentele-surpriză. Asta e frumos la om, că reușește să ne surprindă cu ceva. Nu ? Dar nu cumva asta ar spune că-mi place să filozofez !

Alunecă de pe bucata de lemn. Zîmbi căpitanului.

— Un oarecare Mucius Scaevola a vrut să-și bage mîna-n foc pentru cineva. V-ați băga mîna-n foc pentru vreunul din ei ?

Căpitanul ridică din umeri.

— Vedeți ? Nouăsprezece suspecti. Dacă femeia asta nu și-ar fi pierdut mințile, ar fi alergat la unul din ei.

7

Stogoičk, instructorul batalionului, promise știrea telefonic foarte tîrziu. De fapt nu mai era nevoie de el, pentru că cei cinci cîini care fuseseră desemnați dăduseră greș din cauza ploii torențiale.

Opri motocicleta atît de brusc, încît roata din spate derapă pe iarba udă de ploaie. Îi trebui cam mult pînă să-și recapete echilibrul. Privea neîncrezător la urmele pe care le zărise în imediata apropiere a companiei. Ceva mai departe, covorul de iarbă era întrerupt de depunerile de noroi.

— Țsta e lup, zise îngrozit.

Spusese asta cu glas tare, deși nu era nici țipenie de om. E drept, în turnul de observație stătea caporalul care urmărea atent cu binoclul frontiera ce începea să se trezească.

Dinspre companie răzbătea zgomotul veselei. Bucătarii erau în picioare. Ici-colo, se auzea chelălăitul trist al vreunui cîine care mai era încă închis în cușcă.

Fixă motocicleta să nu cadă și se apropie de urmă. Era proaspătă și adîncă. De undeva, de la hotar, se prelingea un izvor care umezea tot timpul pămîntul noroiu. Asemenea mici izvoare erau o mulțime aici, la frontieră. Urma avea contururi precise și înalte. O bucățică de noroi se prăvăli înăuntru.

— E de lup, repetă din nou cu glas tare instructorul. Ori e lup, ori nu mai înțeleg nimic.

Se așează în genunchi. Ridică doar capul și pentru siguranță își desfăcu închizătoarea tocului de piele în care era pistolul.

Mai erau cîteva minute pînă la revărsatul zorilor. În aer plutea un abur verzui, iar despre soare nici urmă, cu toate că ploaia stătuse demult și cerul căpătase o strălucire opalescentă ca de cobalt. Mestecenii albi începură să fremete pentru că simțeau că azi soarele va răsări devreme. Se scuturaseră de ploaie, îndreptîndu-și, într-o mișcare imperceptibilă pentru ochiul omului, frunzele spre răsărit. Carpenii și salba-moale încetară să mai fie atît de întunecoși, trunchiurile lor căpătînd nuanțe violet. Jos, în mlaștină, florile argintii ale jaleșului parcă luminau covorul de scînteiuțe galbene.

Nu era nici patru dimineța și caporalul din turnul de observație își ridică gulerul de la veston, închizîndu-l la gît. Dinspre miriști începu să se simtă răcoarea zorilor. Dincolo de frontieră, cîmpul arat ici-colo arăta trist, ca un steag negru.

Caporalul nu mai privea spre frontieră cu ochi prietenoși, pentru că după o noapte de pomină nimeni nu știa ce va aduce ziua următoare.

Instructorul batalionului stătea în genunchi și nici nu observase că apa îi pătrunsese prin stofa pantalonilor pînă la piele. Iubea cîinii și îi înțelegea. Dar și cîinii pe el. Era un specialist cunoscut și Klaučik al său, care sfîrșise atît de groaznic, sub roțile unei mașini, fusese unul din cei mai vestiți cîini.

Ochii instructorului se obișnuiră cu depărtările tulburi. Dimineța se ivea din coaja nopții ca un pui din găoace. Deocamdată, doar ciocănea, ca să-și facă loc.

„De unde pînă unde un lup pe-aici, își spunea în sinea lui sceptic. La urma urmei nu e chiar imposibil. Nu departe de-aici s-au făcut încercări de încrucișare între lupi și femele din rasa cîinilor ciobănești germani. Sălbăticiunea aceea superbă care s-a născut a fost botezată cîine lup ceh. Dacă vreunul din lupii ăia ar fi reușit să scape din cușcă...”

Razele dimineții începură să lumineze dealurile de la orizont. Nici o mișcare. Doar o vulpe, care se furișă pe lîngă o piatră ca o umbră. Și fiindcă omul care o observase nu schiță nici un gest și vîntul adia dinspre ea, vulpea trecu foarte încet. Putu s-o vadă cum se ferea să nu-și ude blana în iarba plină de rouă. Pășea ca o balerină, căutînd

să evite cît mai mult contactul cu iarba udă. Cînd nu reușea, își scutura scîrbită labele ca o pisică.

Stogončik se aplecă din nou peste urmă și o studie cu atenție. Dădu neîncrezător din cap. Cunoștea toți cîinii nu numai din compania în care era, dar și din cele învecinate. Știa aproape toate obiceiurile lor bune și rele. Ceilalți conducători de cîini îl apreciau foarte mult pentru acest lucru, ca și pentru sfaturile prețioase pe care le dădea fiecăruia. Acum, de exemplu, știa că nici unul din cîinii din împrejurimi nu are degetele atît de lungi și nu e așa de greu, încît să lase o urmă atît de adîncă.

Abia după aceea mai observă că erau și alte urme, pe care, la început, din cauza iritării, nu le văzuse. Erau mai mici și mai discrete.

„Înseamnă că au fost un cîine și o cățea“, se corectă. Noaptea îi spusese ceva la telefon de Liza, dar nu înțelesese nimic. Abia acum pricepu ce se întîmplase.

Zîmbi. „O alegere firească. Unde l-ai găsit, mîi fato?“

Se gîndi pe rînd la fiecare din cîinii de prin împrejurimi. Cei de serviciu nu erau puși la socoteală. „Poate doar Prinț, dar nici urma lui nu e atît de tare. De fapt, cîinii de serviciu nu hoinăresc noaptea fără rost, liberi să facă ce vor, ci numai însoțiți de conducători. Într-adevăr, în cîteva curți erau cîini, rasă comună, niște «cotețari». O cățea de la grăniceri nu s-ar compromite cu unul ca ăsta!“

Se ridică și se uită spre orizont. Vîntul de dimineață mătura ceața. Pe fața instructorului se putea citi o expresie de groază și de admirație în același timp.

Caporalul din turnul de observație privi prin binoclu în aceeași direcție și fluieră uimit.

Liza alergase tot timpul alături de el. Înainte de revărsatul zorilor, îl lăsase să o ia înainte. Era obosită. Altădată rezista șaiszeci de kilometri și ar mai fi alergat încă o sută dacă i-ar fi dat voie conductorul.

Era obosită de absurditatea acestei goane. Dacă ar fi urmărit cel puțin pe cineva, ar fi știut că are o țintă de atins. Dar să alergi, fără să știi de fapt pentru ce, e cel mai groaznic lucru. Îi era foame. Pînă acum nu simțise niciodată cum e cînd ți-e foame. Totdeauna o hrăniseră cu

carne selecționată, cu orez, sosuri și mâncăruri cu zarzavaturi, pregătite după un meniu întocmit cu grijă de veterinar, pe care însă îl completa pe ascuns grăsunul Ștencl, pentru că îi erau dragi cîinii.

Îi era foame cu adevărat și prezența acestei senzații, necunoscută pentru ea, o neliniștea.

Era oboseala gîndurilor neclare cu care își chinuia mintea. Singura întrebare lucidă pe care și-o puse era cum o să se termine cu noaptea asta pînă la urmă.

Rămase mai în spate și scheună încet.

Nu se întoarse. Părea că îi este absolut indiferent dacă aleargă sau nu după el. De fapt era pur și simplu sigur că ea se ține după el. Devenise prietena lui și din acest moment încetase să mai aibă un drum al ei.

Liza era conștientă de acest lucru și suferea. Fel de fel de gînduri îi veneau acum în minte.

Foamea îi crea o stare de amărăciune. Pentru că nu reușea să dea de rostul lucrurilor, îl ajunsese și îl apucă cu dinții de șold.

Nu se întoarse spre ea. Se mulțumi doar să-i arate colții și continuă să alerge mai departe.

„Oriunde ai alerga, peste tot o să dai de oameni“, mîrii spre el. Poate că a spus altfel, pe limba ei, dar sensul a rămas același.

Dintr-o dată o apucă tristețea. Pădurea în jurul ei era neagră, iar apa se prelingea de pe frunzele copacilor. Nu simțea în suflet nici o bucurie, cu toate că el alerga alături de ea.

„N-am avut nici un motiv ca să-i fac una ca asta stăpînului meu, se gîndea ea. Și chiar în clipa cînd am simțit în depărtare mirosul de pudră și de parfum. Nici măcar nu l-am prevenit...“

Nu se mai uită pe unde mergea și se împiedică. O frîntură dintr-o ramură i se înfipsea între degetul al treilea și al patrulea și o jena. Se lăsă din nou pradă gîndurilor.

„O noapte mai merge, o scot eu la socoteală. Stăpînul e-nțelegător. Dar să fug eu de lîngă el, cînd nu mi-a făcut niciodată vreun rău“.

Era buimacă. Prea multe evenimente dintr-o dată. Apoi toată după-amiaza fusese de serviciu. De fapt, de ieri de la prînz nu se mai odihnise și nici nu mîncase ceva.

Începu să-l ia cu binișorul.

„Lup, tu nu știi cum e pe-aici. Îți spun, e imposibil să fugim de oameni, pentru că ei sînt peste tot.“

„Îi urăsc ! mîrii în timp ce alerga. Nu vreau să am de-a face cu ei. Au luat biciul pentru mine.“

De-abia acum observă că respira destul de greu și că distanța dintre ei se mărise. De asemenea că tot mereu o ia spre dreapta.

„N-are decît să facă ce vrea, nu pot să-i cer să alergăm amîndoi în aceeași direcție.“ De cîte ori încerca să facă acest lucru, Liza îl ajungea din fugă, lovindu-l cu capul în picior.

El alerga spre pădurile nesfîrșite la care visase atît, departe de oamenii care miros a tutun și a lemn, departe de compania de grăniceri și de așezarea muncitorilor forestieri, acolo unde nu e nici țipenie de om.

Dar ea... pentru că acum îi venise mintea la cap... ea voia la companie. Era destul de isteată și își dădea seama că niciodată n-o să-l poată convinge. Proceda cu tact. Centimetru cu centimetru o lua tot mai mult spre companie. Dacă nu vroia s-o urmeze, îl înghiontea cu capul sau îl împingea cu pieptul mereu spre dreapta, încît fără să-și dea seama alergau de fapt într-un semicerc, apropiindu-se tot mai mult de companie.

Poate că acum rațiunea începuse să învingă pasiunea pentru simplul motiv că Liza nu avea al treilea centru nervos ca suprastructură a sistemului cortical, (cu toate că în legătură cu această problemă ar fi putut să se nască lungi controverse sentimentale, în care de partea mea s-ar fi situat toți cei care au ciini, iar împotriva mea știința ; din respect obligatoriu și nesincer față de știință recunoaștem deocamdată acest lucru — că într-adevăr nu avea suprastructură) și că își scosese din suflet toate celelalte sentimente de prisos. Animalul care trăiește în natură nu are nevoie de atît de multe sentimente ca omul care trăiește între oameni. Natura nu este totuși atît de rafinată încît să trebuiască tot timpul să te gîndești cum să o înșeli.

În sufletul ei rămăsese doar un singur sentiment, cu totul și cu totul real : va avea căței. „Am nevoie de el acum, ca să-i apere. Țsta a și fost motivul pentru care am ales un ciine mare și puternic.“ Nu putea totuși să înțe-

leagă cum de adunase în el atîta ură față de oameni, pentru că într-adevăr, ea nu știuse ce-i acela bici, niciodată nu fusese pedepsită — cea mai mare pedeapsă pe care o primise erau smuciturile cu lesa, cînd lăntîșorul din jurul gîtului îi intra puțin în carne, și cuvîntul „ptiu !“. Nu avea de unde să știe că dincolo cîinii sînt crescuți prin metode drastice, că lucrează de frică și nicidecum din dragoste față de om.

„Mi-e foame“ îi spuse ea deodată pe un ton care impunea respect. Se opri în loc supărată. Mîrii ceva care vroia să însemne : „Dacă m-ai vrut, atunci îngrijește-te de mine.“ Își dădu seama că n-o să fie ca fostul ei stăpîn („da' de unde «fostul» meu stăpîn, am plecat puțin, dar el rămîne mai departe stăpînul meu și ce-o să-mi audă urechile“...) care îi aducea pe o farfurie curată mîncare caldă și gustoasă.

Mai alergă un timp și în cele din urmă se opri. În ochi i se citea răutatea, pentru că își amintise din nou de oameni și de bici. Și lui îi era foame, știa cum este cînd ți-e foame, fiindcă deseori stăpînul uita de el sau cheltuia pe băutură banii care îi primea pentru mîncarea lui. De fiecare dată se descurca singur.

Din această cauză nu putu înțelege ce o apucase pe Liza ca, așa, tam-nisam, să declare cu seninătate că i-e foame și să aștepte ca cineva să-i aducă mîncarea la nas.

Cățelele-lup pe care le cunoscuse dincolo mergeau cîteodată cu el la vînătoare. Ele hăituiiau vînatul, iar el doar sugruma prada.

Se abținu să reacționeze. Își scutură capul nobil și își spuse că toate astea sînt mofturi care vor dispărea după prima bătaie.

„Rămîi aici și așteaptă“, îi porunci.

Nu dură mult și luă urma unui iepure.

Se întoarse repede, însă cele cîteva minute cît rămăsese singură, fură suficiente pentru a-i veni în minte gînduri trădătoare. Avea un miros mai bun decît el. Simțea în depărtare prezența oamenilor. „Sînt de-ai mei“, își spuse, și începu să schelălăie încetîșor. O apucase un dor de grăniceri, de ceilalți cîini, de căsuța ei frumoasă cu plasă la intrare, ca să nu poată fugi cînd îi venea chef. Era destul de spațioasă pentru zbenguială, se putea plimba în

interior liberă, fără zgardă, fiindcă era interzis să fie legați cîinii în cuști, ca să nu se sugrume. Mai avea înăuntru, în căsuța vopsită în galben, un culcuș ca un pat, pe care era așternută o rogojină moale, schimbată cu regularitate. Acolo se cuibărea ea cînd îi era frig.

Se întoarse și îi aduse iepurele comandat. Venise tocmai în clipa cînd Liza era gata-gata s-o pornească spre companie. Se așeză lîngă ea și c-o mișcare rapidă sfîrtecă burta iepurelui. Mîncă încet, fără s-o bage în seamă. Trăgea de carnea crudă, iar oasele moi trozneau în dinții lui puternici.

Liza simțise un miros de sînge care nu-i spunea nimic. Pînă acum nu o interesaseră sălbăticiunile, fiindcă, de mică, o dezvățaseră de acest obicei. Dacă lua o urmă, putea să-i apară în drum orice vietate, că n-o interesa, deoarece nu trebuia să piardă urma.

Sîngele mirosea plăcut și în același timp respingător. Strîmbă din nas scîrbită și făcu totuși cîțiva pași ca să vadă iepurele mai bine.

Nu mîrîi, dar o privi dușmănos. În lumea lui sălbatică domnea o lege veche, de fier. Mai întîi trebuie să mănînce masculul și abia după aceea, dacă mai rămîne ceva, femela. Era într-adevăr o lege veche, pentru că masculul avea nevoie de forță la vînătoare. Și totdeauna acesta se îngrijea de femelă, chiar dacă nu avea cu ea decît o legătură pasageră. Cu totul alta ar fi fost situația în cazul în care femela ar fi avut pui de alăptat. Atunci s-ar fi aplicat cealaltă lege, la fel de veche și de inflexibilă, care apără maternitatea. În primul rînd ar fi mîncat femela, apoi căteii, și la urmă, ce rămîne, masculul. Atît de puternic este la animale simțul de autoconservare și dorința de perpetuare a speciei.

Lup nu era totuși chiar atît de dur. Îi lăsă Lizei cea mai fragedă bucată de carne.

„Trebuie să mănînc asta ?” întrebă surprinsă.

Se uită la ea. Nu mai înțelegea nimic. I se părea că este altfel decît celelalte cu care era obișnuit. „O să am de furcă destul cu ea.”

Mirosul de carne o atrăgea și o respingea în același timp. Niciodată n-a putut suporta sîngele proaspăt. Acum era o situație cu totul excepțională. Trebuia să facă un lucru pe care oamenii i-l interziseseră mereu. Odată, vete-

rinarul strigase la bucătar care îi aruncase în farfurie câteva bucăți de carne crudă : „Omule, noi aici nu dresăm feline !“

Acum într-adevăr îi era foame și nu era nici o speranță ca stăpînul ei să apară aici în pădure cu farfuria cu mîncare caldă și îmbietoare.

La început linse, cu reținere, cu limba ei lungă și roză marginile burții sfîrtecate a iepurelui.

Lup o urmărea mîriind înfuriat. Nu i-a fost chiar așa de ușor să prindă iepurele. „Ce fel de cățea mai e și asta ?“ își spuse.

Constată că totuși carnea era bună la gust. Băgă botul în burta iepurelui, apucă cu dinții și trase. În acea clipă din cele mai adînci zone ale subconștientului răsună chemarea străbunilor care generații întregi se hrăniseră numai cu carne crudă.

După ce se sătură, căscă și se tolăni pe-o parte. Totdeauna făcea așa cînd era în căsuța ei frumoasă, acum inaccesibilă. Nici un soldat nu cuteza să o trezească. În companie, cîinii aveau același program de odihnă obligatorie, la fel ca grănicerii.

Dar Lup era în picioare. Mîncase ca să prindă putere pentru a alerga mai departe. Nu avea nevoie de odihnă. O privi o clipă descumpănit. Era pentru el din ce în ce mai enigmatică.

Se simțea mai apropiat de natură decît ea. Instinctul îi spunea că trebuie să se grăbească, să plece de lingă resursele prăzii, pentru că în curînd o să-și facă apariția omul. Acestuia nu-i place dacă îi ia cineva vînatul de sub nas. Omul are drept la tot ce e bun în natură. La tot ce se poate mîncea. Dar căteaua asta, pur și simplu nu știe să se comporte în natură.

„Nu cumva vrei acum să și dormi“, mîrîi la ea.

„Vreau“, scheună Liza.

„Asta s-o crezi tu !“

Se ridică istovită, privindu-l cu uimire. Nici un cîine nu-i vorbise pînă acum așa. Și pentru că totul fusese spus scurt și autoritar, nu avu putere să strecoare în mîriitul ei nici cea mai slabă nuanță de împotrivire. Poate că ar fi ripostat, dar simți din nou mirosul oamenilor. Și nu numai

mirosul, ci și aburul. Probabil că bucătarii pregăteau masa de dimineață.

Lup nu vroia să iasă din pădure. Ea însă trecu pe lângă el complet indiferentă, alergînd disperată spre o ridicătură de pămînt înroșită de florile parfumate de iarbă-neagră și scoruș.

Simțea primejdia și ezita.

„Niciodată să nu te mai urci pe-o ridicătură de pămînt ca să te vezi toată“, îi spuse.

Nu se opri și nici nu întoarse capul după el. Și-aici era ceva pe care nu-l înțelegea. În cei patru ani de viață avusesese multe prietene, dar nici una din ele nu ieșise din cuvîntul lui, cel puțin pînă fătau. După aceea, se plictiseau unul de altul și totul se relua de la capăt.

Dar căteaua asta fusese crescută printre oameni care o iubeau și față de care ea nutrea aceleași sentimente. De aceea era cu totul altfel.

Liza alergă sălbatic pînă la punctul cel mai înalt al ridicăturii de pămînt și se așeză pe burtă cu labelle din față întinse. Rîciia cu ghearele pămîntul și pietrișul, ca o pisică mulțumită. Fiindcă lumea ei adevărată era foarte aproape.

Nu-i rămînea nimic altceva — și făcu asta pentru prima dată-n viața lui — decît să alerge după ea. Își pregătise o droaie de vorbe de ocară, dar în primul rînd că o să-i tragă o bătaie bună. Dar nu reuși să pronunțe nici măcar o singură silabă. Era îngrozit de ceea ce vedea în fața ochilor. De-abia acum își dădu seama că toată noaptea alergase fără rost, că fusese un prost fără pereche, fiindcă, pînă la urmă, ea l-a dus tot unde a vrut.

Jos, sub ridicătura de pămînt începea un povîrniș verde, neîmpădurit. Iarba pe care nimeni nu o cosise, pentru că era acră, crescuse înaltă cam de-un metru. Povîrnișul sfîrșea într-o vale prin care curgea un pîrîu cu albia roșiatică, din cauză că apa nu era bună de nimic.

Clădirile companiei erau pe latura opusă a văii, acolo unde soarele bătea cel mai mult. Din coșul uneia din ele, numai cu parter, se înălța liniștit o dîră de fum albastru care se îngroșa din ce în ce, semn că bucătarii pregăteau de zor masa de dimineață. Mai sus de clădirea de cărămidă care adăpostea birourile companiei se vedeau două barăci solide, în care era mult mai intim și mai cald decît

în cancelariile companiei. Într-una din ele locuiau militarii, iar în cealaltă ofițerii cu familiile lor. Mai în spate, cam la o sută de pași de clădirea companiei, într-un loc însorit, erau zece căsuțe galbene, arătoase, unite de un acoperiș comun.

Aici locuiau cîinii.

Auzi schelălăitul sonor al lui Prinț și mîrîi în semn de recunoștință.

„Ai un nas fin, camarade ! M-ai simțit și ai vrea să treci prin plasă, numai că nu se poate chiar așa. Și ce-ai zice dacă pe lîngă toate astea ai da cu ochii de Lup !“ Ceilalți cîini deocamdată tăceau, mulțumindu-se doar să adulmece. În aer plutea un miros imperceptibil de cîine străin și acest lucru îi irita.

După un timp începuseră să schelălăie și Zmeu.

Cu toate că avea acum multe muștrări de conștiință, totuși inima nu-i tresălta de bucurie, tocmai pentru că cei doi simțiseră nu numai prezența ei, ci și a celuiilalt.

Peste toate plutea o lumină albastru-verzuie. Frunzele ca de piele ale stejarului începuseră să fremete, presimțind dimineața care se va naște în curînd. Veverițele erau demult în picioare și căutau cuiburi de păsări din care să poată fura ouăle. Natura se trezea treptat-treptat. Undeva se auzea ciocănind un graur, iar pițigoi adormiți începuseră să sporovăiască. Prin iarbă se rostogolea un arici dolofan. Se grăbea, pentru că era timpul să se culce. Toată noaptea fusese în peșit. Acum se întorcea nedormit, supărat și obosit. Nici nu vedea bine pe unde merge, astfel că se pomeni în botul unui cîine uriaș. Îl cercetă curios. Constată, fără să se sperie, că este un frate mai mare, un cîine.

Aricii au o inimă curajoasă, țepii lor sînt de-ajuns pentru a-i pune la adăpost de colții altor animale. Ariciul dupăi, vrînd mai mult să-l amenințe, și se depărtă cu pași mărunți.

Lup-Negru nici nu-l băgă în seamă. Se urcă derutat pe ridicătura de pămînt, uitînd tocmai de ceea ce o prevenise pe Liza. Rămase neclintit, fierbînd de mînie pentru că fusese păcălit. Lîngă el stătea culcată cățeaua trădătoare. Poate mai curînd naivă, decît trădătoare.

Auzea schelălăitul disperat al cîinilor din companie. Era gata să primească orice luptă. Nu înțelegea totuși de ce

trebuie să o facă pe viață și pe moarte pentru o cățea, cel puțin așa părea după lătrăturile care răzbăteau pînă la el. „Cu toate ciudățeniile ei, cățeaua asta merită să te lupți pentru ea“. Mîrîi abia auzit, fiind sigur de triumful său. Își înalță capul spre cerul parcă vopsit cu lac incolor și scoase un urlet de lup. Se miră singur de glasul lui. Nici-odată pînă acum nu scosese un asemenea urlet...

Era strigătul de luptă al strămoșilor săi.

Aceasta se petrecea chiar în clipa cînd instructorul Stogončík și caporalul Šulc îl zăriră din turnul de observație. Instructorul porni motocicletă, iar caporalul ridică receptorul telefonului.

— E cel mai frumos exemplar pe care l-am văzut vreodată, șopti Stogončík vrăjit.

— Și ce-i cu asta, zise căpitanul Hájek, frecîndu-și ochii roșii de nesomn. Nu-i de-ajuns ce ne-a făcut păcătoasa aia, acum mai vine și cu asta! continuă supărat.

— Am aflat ceva pe la companie, îngăimă Stogončík. De fapt nici nu-l interesase ce i se spusese. Acum se gîndea numai la Liza și la cîinele cel negru.

— M-am săturat de istoriile astea cu cîini, răspunse tăios căpitanul. Îi venea să ia o piatră și să arunce în ticăloasa și perfida de Liza care stătea tolănită liniștit și complet indiferentă. Dacă și-ar fi făcut datoria, nu se întîmpla ceea ce s-a întîmplat, bombăni nemulțumit.

— Nu putem tot timpul să ne facem datoria, mormăi instructorul. Nici oamenii și nici cîinii nu sînt mașini. Totdeauna se mai întîmplă cîte ceva și trebuie să închidem ochii.

— Am închis ochii și asta era să ne coste viața a doi oameni de-ai noștri, răbufni căpitanul.

— S-a aflat ceva despre moartă?

— Deocamdată nimic. De asta se îngrijesc alte organe.

— Măcar uitați-vă la cîinele ăsta frumos!

Căpitanul strînse puțin din ochi. La început nici nu-i veni să creadă că animalul acela înalt și puternic, ce se profila în orizont, este un cîine, din cauza soarelui care începea să răsară. Impropiu zis să răsară, pentru că de fapt el apare brusc de după munți și tot așa de repede

apune. Acum, din cauza iluziei optice, silueta cîinelui părea și mai mare. Și tocmai acolo sus stătea Liza, culcată pe burtă, rîcîind pămîntul cu labele din față.

„Ce-aș mai arunca într-acolo cu o piatră, se gîndi căpitanul furios, însă e distanța prea mare. Cînd o să iasă Kučera din spital o să dau o raită cu el“. Avu o tresărire și se înduioșă puțin. „Sper, totuși, să iasă din spital“.

Mînia și supărarea căpitanului pe Liza trecu acum și asupra lui Lup-Negru.

— Trebuie să-l lichidăm, spuse înrăit instructorului.

— Sper că nu vorbiți serios, tovarășe căpitan, ripostă acesta.

— Sînt comandantul companiei. Să vă între bine în cap, tovarășe instructor.

Instructorul luă poziția de drepti. Vru să mai spună că nu se poate una ca asta, din moment ce știa că și căpitanul iubește cîinii, dar nu mai scoase nici un cuvînt.

Locotenentul-major veni în fugă. Nici el nu dormise toată noaptea. Aproape toți ofițerii și subofițerii stătuseră pînă în zori lîngă aparatele de recepție, așteptînd vești de la spitalul situat la o depărtare de douăzeci și cinci de kilometri de frontieră. De fapt nu dormise nici trupa, plan-toanele trebuind să dea militarilor informații în fiecare clipă.

La început știrile fuseseră destul de alarmante. Cel mai grav fusese faptul că spitalul nu dispunea de un flacon de sînge din aceeași grupă care o avea pușcașul Krátký, dar pînă la urmă, printr-o minune, s-a rezolvat totul repede. Au sărit în ajutor locuitorii din Budějovice. De-abia spre dimineață veștile au fost mai bune : „Conducătorul Kučera are o ușoară comoție cerebrală, din cauza șocului produs de izbitura glontelui. Pușcașului Krátký i s-a făcut transfuzie și este în afară de pericol“.

Nici trupa și nici comandanții nu se mai interesau de femeia care murise. Nu era chiar un fapt banal, din contră, acum devenise un caz interesant, însă aici era încetățenită regula că oricine va pătrunde în zona militară, indiferent din ce parte vine, să fie întîmpinat cum se cuvine.

— Ce exemplar superb, izbucni instructorul, privind spre orizont.

— Dacă am putea să-l prindem viu, îi cîntă în strună locotenentul-major Tomiček.

— Ia mai lăsați-mă în pace, se răsti căpitanul. Ce-ați realiza, tovarășe locotenent-major, dacă am reuși să-l prindem viu ? Întrebă el malițios. Aici n-am avea ce să facem cu el.

Căpitanul căzu pe gînduri.

— Să încercăm. Prea insistă băiatul ăsta. Eu, însă, nu cred. Nu mi s-a întîmplat încă niciodată să prind viu un ciine de-al lor. Ei nu iubesc oamenii, fug din calea lor. E vorba de altă educație.

— S-au mai întîmplat și alte cazuri din acestea, replică locotenentul-major.

— Da, însă nici unul mie.

Locotenentul-colonel veterinar simțise cearța și știa că dacă va izbucni, aceasta se datorește nopții de nesomn petrecută de toți și nervilor încordați la maximum. Nici pe el nu-l interesa femeia împușcată azi-noapte. Îi păsa doar de ciini, lucru de la sine înțeles... Propusese cu inima grea lichidarea intrusului. Chiar dacă avea rezerve față de această propunere, pentru că Lup era o splendoare de ciine, totuși, știa cu toții că este cea mai înțeleaptă soluție.

— Cine știe ce boală mai aduce. Pun rămășag că ei tot anul nu vaccinează ciinii. Și acolo tocmai bîntuie febra aftoasă. Ajunge un bacil pe labe și o vom avea și noi aici.

Locotenentul-major nu se lăsă mai prejos.

— Dar aici nu avem nici o fermă de creștere a vitelor, îl repezi enervat.

— Dacă lucrurile vor merge tot așa, în curînd o să avem și fermă de creștere a vitelor, zise căpitanul și zîmbi. Atunci o să fie bine.

Instructorul batalionului se uita la Lup.

— Păcat de el, zise dînd din cap.

Știa că hotărîrea comandantului nu poate fi schimbată. Problema era foarte complicată. Exista chiar și o convenție — orice ciine care trece granița să fie înapoiat... dacă se reușește să fie prins. Mai precis spus, dacă reușește o persoană militară să-l prindă.

Veterinarul spuse și el că altă soluție decît lichidarea ciinelui nu există. Admițînd că totuși ar fi fost prins viu,

diavolul ăsta frumos tot n-ar fi putut să fie folosit pentru serviciul grăniceresc. Chiar de la depărtare se cunoștea că este un ciine învățat să sugrume și să ucidă. Un animal care urăște oamenii.

— Are în jur de patru ani, adăugă veterinarul posomorît. La vîrsta asta nu mai poate fi vorba de o reeducare.

Clădirea de zid a companiei și cele două barăci din lemn începură să se zguduie și să bubuie din cauza a fel de fel de zgomote.

— Deșteptarea !

Primul care se rostogoli din pat gîfiind fu grăsunul Ștencl, un ostaș cu ochii melancolici și albaștri ca cerul de vară. Acești ochi naivi parcă veșnic se mirau de ceva. Totdeauna ochii omului se miră de cîte ceva. Fiecare secundă aduce o surpriză. Ștencl cîntărea cel puțin o sută de kilograme. La prînz mîncă șazeci de găluști și o porție dublă de carne de porc, dar după o oră îi era din nou foame. Într-un fel era un ostaș nefericit, pentru că deși avea cele mai bune intenții, de cele mai multe ori lucrurile îi ieșeau pe dos. Odată îi plesnise curelușa mîneicii de protecție, tocmai în clipa cînd Prinț se repezise la el. În ziua aceea pe ciine îl dureau dinții și nu avea chef să înșface nimic. Între el și ciini era o dragoste reciprocă, fiindcă aceștia nu vroiau niciodată să se joace de-a urmăritul și urmăritorul.

Grăsunul Ștencl era acum gata de program printre primii. Stîngăcia îi ținea loc de îndemînare. Îl chinuia faptul că nu ajunsese conductor de ciini și că misiunea lui era doar să-i întărească.

Dar era ceva ciudat cu Ștencl și cu ciinii. Probabil că animalele simțeau că le iubește și ori de cîte ori executa cu ele programul de marcarea a urmei, nici unul din ciini nu se repezea la el. De fapt nici el nu lua în serios jocul cu ciinii.

În sfîrșit, compania se adunase.

— Ciinii ! ordonă căpitanul. Se uită spre deal. Lup și Liza stăteau acolo ca două statui.

Soarele răsări foarte repede și tot așa de repede se schimbă și înfățișarea întregii naturi. Dacă în urmă cu cîteva clipe mai avea culoarea leventicăi, acum totul era scaldat într-o lumină portocalie. Iarba avea o culoare verde-proaspătă, strălucitoare, la fel și frunzele mestece-

nilor. Între ele, ici-colo păianjenii își țesuseră plasele în care picăturile de rouă străluceau ca niște perle. Tot păsăretul ciripea de zor. Pe zădă din apropiere se vedeau acum și cicatrice roșii. Cele din partea de sus i le făcuse copacului natura, iar cele de jos, ciinii, care trecuseră pe aici. În dimineața asta chiar și o cicatrice obișnuită, maronie, avea o mulțime de nuanțe, începînd de la violet, în mijloc, și terminînd cu roșul strălucitor, de scoruș, la margine.

Locotenentul-colonel veterinar urmărea toată această zarvă și agitație și își spuse că ar fi păcat să omoare pe cineva într-o dimineață atît de frumoasă ca aceasta. „Mai bine îmi văd de tratamentele mele și de căței, să ia în greutate, decît să fac o injecție mortală“.

Căpitanul se uita la ceas. Secundarul indica ultimele zece secunde pe care le mai avea compania la dispoziție ca să fie gata pentru raport. Totdeauna se mai găsea cîte un nătărău care încurca lucrurile. Locotenentul-major îl biciuia cu privirea pe cel întîrziat, gîndindu-se că iar o să primească un bobîrnac din partea căpitanului. „N-are nici o importanță, tovarășe locotenent-major, că după orele de program sîntem cei mai buni prieteni“.

„Lasă băiețică, o să te-ncinzi tu azi mai ceva ca soarele de pe cer și o să vezi de-acum înainte cum o să te poți scula dimineața“.

Adjutantul controla cu atenție ciinii care stăteau fiecare lîngă conductorul lui.

— Nu vreau nici un fel de încăierare, urechi sfîșiate și boturi mușcate, spuse adjutantul conductorilor.

Locotenentul puse o întrebare complet inutilă, crezînd că între timp căpitanul se răzgîndise :

— Lăsăm ciinii liberi ?

În loc de răspuns, căpitanul dădu din cap în semn că nu. La fel se gîndise și instructorul.

— Nu putem risca, lăsînd un ciine de-al nostru să fie sfîșiat. Se pare că nu va fi chiar așa de simplu.

Toți se uitau acum spre creasta dealului.

Acolo nu se schimbase nimic. Lup stătea în picioare în același loc, iar Liza culcată lîngă el.

— El simte și de aceea ne așteaptă, spuse, ca un cunosător, locotenentul-major.

— Pesemne că e un bătauş, adăugă căpitanul ridicînd din umeri.

— Da' de unde. Nu vrea să o părăsească, răspunse Stogončík, care ştia despre cîini mai multe lucruri decît toţi ceilalţi de faţă la un loc.

Căpitanul făcu doi paşi înainte şi strigă :

— Liza !

Adjutantul dădu din cap :

— N-o să vină, deoarece conductorul ei nu e aici.

— Şi dacă ar fi ?

— Atunci ar veni în fugă. Căteaua totdeauna se întoarce.

Căpitanul o chemă din nou. De sus, din vîrful dealului, Liza îi răspunse schelălăind disperată. Nu o strigase conductorul, dar pe căpitan îl iubeau toţi cîinii. În aşteptarea încordată se auzi de sus un mîrîit grav, ameninţător. Grupul statuar, ca de piatră, se clătină puţin, însă imediat încremeni din nou. Dinspre marginea pădurii ţîşni o gaită tipînd speriată. Toţi se uitară într-acolo.

Muncitorii forestieri mergeau tăcuţi la lucru. Păseau încet, cu capetele plecate. Deocamdată nu-i interesa deloc ceea ce se petrecea în vale.

Căpitanul ar fi putut să dea de mult ordinul, dar ezita. Animalul acesta superb îl fascinase. Se uită la tăietorii de lemne şi îşi spuse că bărbaţii aceştia au o energie inepuizabilă. Nici ei n-au dormit astă-noapte. Cu siguranţă că au stat şi-au vorbit în casele lor despre femeia ucisă. Asemenea lucruri nu se petrec prea des. Acum ar fi trebuit să doarmă şi ei mai mult. Se aştepta ca dimineaţă să vină vreunul şi să-l roage să telefoneze brigadierului silvíc, dar nu s-a întîmplat aşa. Dimpotrivă, acum plecaseră la munca lor istovitoare, ca şi cum ar fi fost o zi la fel ca celelalte.

Primul păsea Rambousek, un bûtoi de bere cu un nasture în loc de nas, un cunoscător, aproape autorizat, în materie de exploatare forestieră. Trăia aici de optsprezece ani şi spunea mereu că n-ar schimba pentru nimic în lume munca la pădure, la fierăstrău, afirmînd că cel care a simţit o dată parfumul lemnului, nu mai părăseşte pădurea toată viaţa. Totuşi munca la fierăstrău are şi riscul ei, pentru că rumeguşul ajunge foarte uşor în plămîni. De aceea,

Rambousek mergea cu mai multă plăcere la doborât copaci.

În urma lui era Bouzek. Greu de spus ceva despre el. Fără nevestă, nu umblă după fete, deși e tot numai o glumă.

Apoi Tonda Franěk, un bărbat care nici el nu știe să zîmbească, un holtei. Într-adevăr, pe el te poți baza, e poate cel mai puternic dintre toți. Odată s-a rezemat cu spatele de un pin care începu să se prăvălească spre Kratochvíl. Simțind primejdia, s-a întors, a prins copacul și l-a ridicat ca pe-un fulg, salvînd viața tovarășului său.

Doar că Franěk era al naibii de mohorît și inaccesibil. Se spunea despre el că nu e în toate mințile, însă căpitanul era convins că nimic din toate astea nu e adevărat.

După acesta veneau Gustl Grünfeld și Frýda Hartmann, nemți de origine, amîndoi adevărați muncitori forestieri, care au trăit aici în timpul războiului. Poate că nici nu știau că e război, fiindcă Hitler, avînd nevoie de lemn, nu se lega de muncitorii forestieri... „Poate că nu știau“, se gîndi căpitanul, și imediat își amînti de ultima noapte... Gustl e un bărbat aspru, ce pretenții poți avea de la un tăietor de lemne. Dar poate că nici nu e asprime, fiindcă aici natura nu-i prea răsfată pe oameni. Apoi Frýda, fiul lui Gustl. Se născuse prin patruzeci și cinci și tocmai acesta a fost motivul pentru care Grünfeld nu a fost evacuat împreună cu ceilalți.

Se gîndea mereu la femeia aceea cu părul platinat care zăcea la pămînt împușcată. „Frýda nu știe să privească omul drept în ochi, s-ar fi putut ca și el... Da' de unde, anul trecut ne-a ajutat să prindem banda aceea de cinci persoane care avea chef să ciuruiască cu gloanțe... poate că și femeia asta intenționa să facă la fel...”

Cel adus de spate este Béla Ország. În spatele lui merge grăbit slovacul János Kováč, un băiat de mai mare dragul. Toate fetele îl cunosc și poate că îl și iubesc, însă trebuie să meargă o bucată bună de drum după drăguțele lui. Apoi cei doi slovaci, reemigrați din România, care și-au păstrat acea inimă slovacă, bună și largă — Imre Lovas și Ionescu, ori Iovănescu, nu știu, niciodată nu-mi amintesc numele“.

Grupul de muncitori îl încheia Katorio. „Dracu' știe ce neam de om mai e și ăsta“.

Se gîdea mereu la femeia împuşcată în cursul nopţii şi la toate complicaţiile care vor urma. Trebui să recunoască. „Maiorul şi locotenent-colonelul au dreptate totuşi cel mai mult. Ea venise aici pentru a lua legătura cu cineva din zona frontierei. Asta înseamnă că organele superioare vor scotoci toată regiunea. O mulţime de oameni vor avea greutăţi, pentru că lucrurile vor fi luate aşa cum trebuie şi se va ajunge şi la capitolul cine şi ce a încercat să ascundă, convinşi fiind că totul va fi dat uitării. Totuşi nimeni din noi nu este atît de perfect încît să corespundă întocmai fişelor de la cadre. De ce au venit aici bărbaţii fără neveste, de ce trăiesc singuri şi nu vor să întreţină relaţii cu nimeni, de ce în munţi, în locuri unde nimeni nu s-ar fi aşteptat, oamenii trăiesc în case singuraticе, sînt acolo de sute de ani, cine sau ce i-a mînat într-acolo ?

Pe rotofeiul de Rambousek omul îl mai cunoaşte. Poate. Are o faţă deschisă. Îl mai ia gura pe dinainte în probleme de politică. Nu cred că trebuie să ne facem griji din cauza lui. Însă... nu e bun dictonul «crede şi nu cerceta». Mai degrabă «cunoaşte şi pe urmă cercetează». Dar cine îl poate cunoaşte pe om ?

Franěk. Chiar dacă este un solitar şi un om ciudat, numai aparent totul este în regulă în privinţa lui. Are la activul său, aici, în zona frontierei, o mulţime de fapte bune. În unele cazuri ne-a ajutat, punîndu-şi chiar viaţa în pericol, pentru că cei care se hazardau, încercînd să treacă frontiera, fie într-o parte, fie în alta, niciodată nu stăteau pe gînduri cînd era vorba să tragă.“

Şi aşa ar fi putut să-i ia la rînd pe toţi, unul după altul.

Primii doi muncitori forestieri ridicară securile în semn de salut. Lamele de oţel şlefuit sclipeau roşiatic în lumina soarelui.

— Nici nu s-au odihnit, şuiерă surprins caporalul.

Bărbaţii aceştia, în urmă cu cîteva ore, stătuseră aplecaţi asupra cadavrului femeii, privind absenţi faţa ei lividă. Nu era nevoie să fie îndreptate reflectoarele asupra lor. Dacă totuşi vreunul din ei avusese o mică tresărire, aceasta s-a întîmplat pentru că era vorba de o femeie.

„Nu o cunosc“, spusese unu după altul.

Pe chipul lor nepăsător nu zvîcnise nici un mușchi. Aveau fețele zbîrcite și maronii, de parcă ar fi fost din lemn dat cu baiț.

— Așteptăm să treacă, spuse căpitanul bucuros de această întârziere. Era convins că între timp frumosul acela negru dispăruse tot atît de repede după cum se ivise.

Se întoarse spre Ștencl.

— Ciudat, totuși, dar tu ești cel mai bun ochitor din companie, dădu căpitanul din cap. Tocmai din cauza asta nu te prea înghit băieții. Sînt convins că toți vor încerca să nimerească tința în plin. Dă aceea să fii atent cînd o să tragi.

Grăsunul deschise gura ca să întrebe ceva. Dar nu avu curaj.

— Muncitorii forestieri sînt foarte curioși, o să se cațăre undeva ca să vadă și s-ar putea întîmpla ușor o nenorocire, continuă căpitanul.

„Dar de ce eu ?“ vru să spună Ștencl, dar nici măcar atît nu reuși să mai pronunțe.

8

Știa că îl înșercuiesc. De departe se vedea că nu este ca acei cîini care, în urma unei lungi convicțuirii cu omul, își pierd sentimentul apartenenței la haită și capacitatea de a se apăra în grup.

Îl supăra doar superficialitatea cățelei pe care și-o alesese și pentru care sărise peste sîrmă. Dar nu numai superficialitatea ei, ci și dorința nestăvilită de a fugi la acei oameni care purtau uniforme antipatice, arme aducătoare de moarte și cu siguranță și bice, chiar dacă pînă acum la nici unul din ei nu zărise un bici, și la cîinii care demult încetaseră să mai constituie frăția lui lupească.

Cîinii grănicerilor conteniseră să mai urle, chiar dacă în ei rămăsese dorința de a-l sfîșia pe musafirul nepoftit. Mergeau în liniște împreună cu conductorii pentru că înțeleseseră misiunea. Din dreapta și din stînga se auzea numai gîfîitul lor. Înaintau dezlănțuit, jenați doar de lese.

Lup nu avea chef de luptă. Nu pentru că i-ar fi fost frică, ci din precauție. „Fugi“, îi porunci Lizei și se întoarse înapoi spre întunericul salvator al pădurii de pini. Acolo oamenii încă nu ajunseseră. Putea să lupte mult mai bine decât pe dealul golaș.

„Acea sînt ai noștri, răspunse ea încetișor. Ei nu-ți fac nimic.“

„Vor moartea mea“, mîrîi încruntat și se zbîrli.

Liza ciuli urechile pentru că auzise de două ori numele ei. Schelălăi. Aștepta ca încă o dată să mai fie strigată și să audă acel ton, pe jumătate răsfăț, pe jumătate poruncitor, pe care-l avea numai stăpînul ei.

Dar stăpînul ei tăcea. Nu înțelegea de ce tace. În fiecare dimineată doar vorbea cu ea, de parcă ar fi fost un om. „Acum, cînd ar putea dezlega toate încurcăturile dintr-o dată, tace. În fond n-am făcut cine știe ce faptă urîdă ca să fie supărat pe mine. Și Prinț a fugit odată și n-a pătît nimic grav, decât că a doua zi a trebuit să i se facă o injecție.“

Lup-Negru lupta cu el însuși. Simțea primejdia care se apropia. Ar fi putut să o evite, era doar atît de inteligent ca să-și dea seama că nu va rezista unei superiorități numerice. Ar fi putut să fugă, șirul de oameni și cîini încă nu ajunseseră pînă la pădure, dar avea acum lîngă el pe prietena lui. În subconștientul său știa că ea nu va merge după el. Asta era rău. Nici una din cățelele lui nu se purtase atît de ciudat. Știa tot atît de bine că nu o poate părăsi, pentru că ea se comporta ca un cățel de două luni, gata să se joace cu toți, chiar și cu oamenii.

„Oamenii înseamnă bici și lovituri“, repetă furios, ca s-o convingă, deși știa că acest lucru e imposibil.

Nu se gîndea la moarte, cu toate că simțea cum se apropie și cum îl înconjoară. Încetase să-l mai preocupe oamenii. Auzea acum horcăitul cîinilor stînjiți de lese. Știa că în fiecare din ei are un dușman de moarte, după felul cum chelălăiau și își arătau colții. Nu suportaseră niciodată un cîine străin pe domeniul lor. Odată îl bătu-seră zdravăn și pe Boris, cîinele-lup al pădurarului, cînd venise după Liza pînă la companie. Dar acum era vorba de cu totul altceva. Acest musafir nepoftit le furase de sub nas pe cea mai frumoasă cățea a lor.

Și asta se va plăti cu sînge.

Îi urmărea, căutînd să le aprecieze forța. Rîcîia pămîntul cu ghearele, nu pentru că era nerăbdător să înceapă lupta, ci ca să și le ascută, întocmai ca strămoșii lui. Îl surprinse faptul că toți erau puternici și la fel de agresivi. Cu toate că răsărise soarele, ochii lor aveau o culoare verzuie. Știa că doi dintre ei vor lupta pe viață și pe moarte.

Zmeu aproape că se sugrumase trăgînd de zgardă și închise ochii pentru că, de data asta, nu putea în ruptul capului să asculte acea comandă „la picior“ a stăpînului.

Lui Prinț i se injectaseră ochii de sînge, iar inima pur și simplu îi plesnea de dorința de a ucide.

Lup continua să aștepte. Își dădu seama că acum e prea tîrziu ca să mai fugă, fiindcă cercul se închisese în jurul lui. Nu înțelegea de ce totuși grănicerii nu dau drumul cîinilor din lesă. Crezuse tot timpul că va fi doar o luptă aprigă cu haita și că oamenii nu vor nimic altceva decît să asiste la spectacol.

Nu pricepea de ce, deodată, se desprinsese din rînd un soldat solid care privea în jurul lui dezorientat, parcă așteptînd revocarea ordinului căpitanului.

„Ciudat, lupta o începe totuși omul“, spuse cu surprindere. Își și alesese locul unde va mușca, dacă namila de om ar fi avut curajul să se apropie prea mult. Vroia să și-l fixeze bine în memorie și de aceea îl studia atent.

— De ce tocmai eu, îngăimă grăsunul de Ștencl. Era disperat de misiunea pe care o primise. Își îmbracă mîneca de protecție profund dezgustat. „Fie ce-o fi, dar de ce tocmai mie totdeauna să-mi cadă pe cap numai de-astea, atîta timp cît îmi fac și eu datoria cum pot. Sînt primul la adunare și nici la instrucție nu trag chiulul. Numai atunci cînd trebuie să mă ridic în picioare mi-e mai greu, sînt grās și ce-i cu asta. La fel, ce vină am eu că mi-e foame întruna. Ca și acum. Și adineauri mi-a fost foame, dar mi-a trecut de tot cînd am primit ordinul ăsta îngrozitor.“

— Ești un militar destoinic, îi spuse căpitanul.

Cîțiva conductori pufniră în rîs. Căpitanul îi fulgeră cu privirea.

— Încearcă să ajungi pînă la el. Nu vreau să se chiniască mult.

— Cum adică? suspină Ștencl.

— Du-te ! Și un singur glonte !

Grăsunul Ștencl luă automatul. Mîinile îi tremurau. „Nu e vorba numai de cîine, cugeta el plin de amărăciune, dar asta e pur și simplu crimă. Animalul ăsta n-a făcut nimănui nici un rău. Dacă l-am lăsa în pace, el s-ar întoarce de unde a venit. Dacă ar fi fost în fața mea vreo pușlama, nu mi-ar fi tremurat mîinile așa. Asta nu pot s-o fac, pur și simplu nu pot și dacă n-am să îndeplinesc ordinul o să stau la arest, de nici dracu' n-o să mă mai scape.“

Se tot uitase rugător la căpitan, dar acesta era prea obosit și nedormit ca să priceapă ce se petrece în inima lui Ștencl. Numai pe fața instructorului citi înțelegere, dar nici el nu putea schimba cu nimic ordinul căpitanului. Era supărat, pentru că nu putea fi de acord cu ceea ce hotărîse.

— Du-te odată, Ștencl ! ordonă căpitanul pe un ton mai aspru.

Lup nu știa încă ce vrea să însemne asta — un singur om apropiindu-se de el. „Dacă ar vrea să mă prindă, ar fi trebuit să fie mai mulți. Și omului ăstuia, care e clar că vrea să mă surprindă pe la spate, îi mai e și frică !“ Îi veni în gînd să sară la el, dar își spuse că poate este un șiretlic. „Nu sînt ei chiar așa de proști ca să trimită numai un singur om.“ Poate vor ca eu să mă depărtez de cătea și astfel să pună mai ușor mîna pe ea, fiindcă nesăbuinta ei depășește orice închipuire“.

Liza îl observase pe Ștencl și în clipa aceea uită de grijile ei. Niciodată n-a avut ceva cu acest soldat, poate că în felul ei cîinesc l-a iubit. În mod sigur, nu-i dăduse prea multă importanță. Acum însă începu să mîrîie la el.

Lup se uită la ea. „Pînă acum a făcut tot posibilul să mă convingă că sînt oameni buni.“ În glasul ei se simțea o enervare care venea din adîncul pieptului. Părul i se zburlise, iar în ochi îi apărură o licărire verzuie, prevestitoare de rău.

De data aceasta el încercă s-o liniștească. „Fii cuminte, nu-l lua în seamă. Nu e nici un pericol pentru că e doar un singur om. Dacă totuși vrei să faci ceva, atunci pregătește-te de luptă cu cîinii. Cu cîinii tăi“, adăugă răutăcios.

Nu era prea sigur că ar fi luptat cu cîinii, pentru că le răspundea cu un scheunat prietenos, dar fără să se gîduie. „Nebunule“, şuierea ea printre dinţi, schimbîndu-şi mereu poziţia încît să-l aibă pe grănicer mereu în faţa ochilor.

Stencl se apropia din ce în ce mai mult. De supărat şi trist ce era, îşi pierduse şi răsufărarea. Se gîndise în toate felurile cum să-l cruţe pe cîine, dar mai presus de toate acestea, era acel ordin, pe care trebuia să-l execute.

„Un singur om niciodată n-a avut curajul să mă atace“, încerca Lup să-i explice. Nu bănuia că în următoarele minute omul acesta o va face cu succes.

Se întoarse dispreţuitor cu spatele spre grănicer.

— Acum, şuierea încet căpitanul.

Însă Liza reacţionează mult mai repede. Se repezi ca un fulger asupra lui Stencl chiar în clipa cînd acesta, cu degetele tremurînde, scoase piedica automatului spunîndu-şi: „Trebuie s-o fac, e ordin. Ei sînt totuşi atît de înţelepţi încît să nu dea un ordin prost. Toţi au fost pentru asta. Şi veterinarul, care se pricepe la cîini, şi adjutantul, care a dresat atîţia. Poate că ei au dreptate şi nu eu.“

Oftă şi ridică automatul. Încremeni.

Peste el se prăvăli sălbatic corpul de aproape patruzeci de kilograme al Lizei. Se agăţase furioasă de mîna stîngă, deviind traiectoria armei spre pămînt. Îi dădu drumul imediat şi îşi înfipse colţii în cealaltă mînă, neprotejată.

Icni şi vru să se dea înapoi, dar se împiedică de-o piatră şi căzu pe spate, parcă izbit de-o ghiulea 'de tun. Într-o fracţiune de secundă văzu cerul albastru şi ochii înfricoşător de sticloşi ai cîinelui proiectaţi pe el.

„Fato, am crezut că eşti un membru al familiei noastre ostăşeşti, dar uite că dintr-o dată s-a trezit în tine fiara. Poate că ai dreptate, îl aperi. Tu ai bănuir ce aveam de gînd să fac.“

Avea timp să-şi acopere gîtul cu mîneca de protecţie, dar nu o făcu. Simţea o durere puternică în mînă. Se uita drept în ochii aceia răutăcioşi şi zîmbea.

„Eşti isteată, fato, ai împiedicat o crimă, eşti o fată minunată. Mi-au venit în cap fel de fel de idei cum să-l scap, dar soluţia ta a fost cea mai bună. Eu aş fi fost obligat în cele din urmă să execut ordinul. Ştii doar că şi voi, cîinii,

aveți regulile voastre de fier, că ascultați unul de celălalt, totdeauna cel care este mai slab de cel care este mai puternic, în timp ce la noi, oamenii, cel care este mai prost, de cel care este mai deștept“.

— Liza ! șopti, nu de frică pentru că avea gîtul descoperit, ci de ușurare.

— Liza ! strigă alarmat de jos căpitanul, scoțînd pistolul din toc.

Mirîia fără să muște. Nu avea motive. Îi ajungea că ostașul zăcea la pămînt ca un gîndac neputincios și lipsit de apărare. Furia din ochi îi dispăruse. Întoarse mirată capul spre căpitan, ca și cum ar fi vrut să întrebe : „Omule dragă, în fond de ce te superi ? Vezi bine că sînt de-a voastră !“

Stogončik, dintr-o săritură, fu lîngă căpitan. Nu mai era nevoie, pentru că băgase pistolul la loc în toc.

— L-a apărât, spuse Stogončik ca să se afle în treabă.

Căpitanul își dădu și el seama de același lucru. Cu atît era mai complicat să ia acum o hotărîre.

Grăsunul de Ștencl se ridicase de la pămînt și o luase la vale pe povîrniș, împiedicîndu-se mereu. Zîmbea, cu toate că din dosul palmei îi curgea sînge. „Și nu numai că zîmbea !

— Pentru Dumnezeu ! Cîntă ! izbucni căpitanul.

Ștencl, într-adevăr, mormăia un cîntec. Îngrozitor de fals și de sfornăit, un fel de cîntec păgîn de mulțumire.

— E șocat, constată veterinarul. Doar s-a repezit la el, completă dînd din cap atotștiutor.

Ostașul mormăi și cînd i se spuse că va trebui să facă o injecție antitetanos. Poate că acest lucru acum nu mai surprindea pe nimeni, însă în urmă cu cîteva luni, grăsunul Ștencl leșinase cînd fusese injectat antitific, spre bucuria răutăcioasă a tuturor militarilor din companie.

Liza lăsă capul în jos. „De data asta am făcut-o, într-adevăr. O să aud din toate părțile acel cuvînt nesuferit : „Ptiu !“.

Însă lîngă acești oameni era acasă, ceva o atrăgea spre ei. Știa că n-o să-l poată convinge pînă la urmă. Își dăduse seama de mult că nu mai are rost nici un fel de dojană.

Stăteau la poalele dealului și se sfătuiau.

Simți o chemare puternică. Locul ei era lângă grăniceri. Înaintă cîțiva pași.

Lup nu o strigă înapoi. Se împăcase cu gîndul că va lupta de unul singur. Nu i-o luă în nume de rău.

Liza merse mai departe. Trecu discret pe lângă Prinț, care se gudură cînd o văzu, ca și cum nu s-a întîmplat absolut nimic, pe lângă Zmeu, care îi arăta totuși colții săi puternici, și se opri în fața lui Stogončik, ca să-i pună lesa. Rămase foarte surprinsă că nu auzi acel „ptiu!”. Ba mai, mult, adjutantul o mîngîie, bătînd-o ușor pe piept.

— Liza, da' știi c-ai făcut una bună, îi spuse acesta pe un ton de reproș, fără nici o urmă de răutate în glas.

Tonul pe care i-o spusese o impresiună.

Veterinarul dădu din cap supărat. De aceea, Stogončik se retrase imediat împreună cu Liza.

Muncitorii forestieri stăteau pe o movilă de pămînt și se uitau. Rambousek mesteca absent pîine cu slănină și bea ceai din termos. Se înclină puțin și spuse vecinului :

— Asta ar fi bun pentru tine, Franěk !

Franěk ridică ochii grei și privi șovăitor spre vîrfurile dealului. Se gîndea ce caută cîinele acela acolo. „Sînt singur cuc. M-am obișnuit așa, dar nu e bine. Cel puțin o să am și eu pe cineva care o să-mi țină de urît.”

Se ridică și se îndreptă încet, cu pași greoi, spre grupul de soldați.

— *Was ist mit ihm ?* îl întrebă Gustl Grünfeld pe Rambousek. Acesta știa tot atît de bine limba cehă ca și germana, de aceea îi era indiferent pe care din ele o folosește.

— *Aber etwas mit dem Hunde*, mormăi Rambousek.

Bouzek plecă de lângă ei. Nu-l interesa cîinele din vîrfurile dealului. Nu-și vedea capul de griji, pentru că cei de la Consiliul popular raional îi respinseseră cererea de divorț. Mai picase acum și întîmplarea cu femeia, care avea părul blond exact ca soția lui. Își înghițise oftatul, smulgînd un fir de iarbă, pe care începu să-l mestece.

Gustl Grünfeld se așeză lângă el.

— Căsnicia este un lucru foarte frumos, spuse, dacă îți reușește. Dacă nu, și asta se întîmplă foarte des, devine un iad. Ce spui ?

Pentru că Bouzek nu răspunse nimic, Gustl se ridică și se duse lângă Franěk, care se așeză mai aproape de căpitan și fără să vrea îi atinse cozorocul caschetei.

— Ce va fi cu ciinele ? întrebă supărat.

— Știi doar, Franěk, răspunse căpitanul ridicînd din umeri.

Franěk se uită la el contrariat: Nu-i făcea plăcere cînd oamenii îl obligau să se gîndească. În atîția ani de stat aici se dezobișnuise de acest lucru.

— Îl omorîm pentru că altminteri se sălbăticește. Cu prima ocazie brigadierul silvie o să-l împuște pentru că o să sfișie căprioarele, adăugă căpitanul.

— Dar e păcat de el, mormăi Franěk.

— Bineînțeles că e păcat de el.

— Știți, eu sînt aici singur cuc, bombăni omul privind fără interes deosebit spre vârful dealului. E cel mai mare dintre toți cîinii pe care îi aveți. Cel puțin șaiszeci și cinci. O mîndrețe de paznic.

— Cine să te fure acolo, în sihăstria ta ? spuse rîzînd căpitanul.

Franěk îl privi din nou descumpănit.

— Nu e vorba de mine. Eu, fiecărui aș... și își legănă mîinile mari, ca niște lopeți. Mă gîndesc dacă se întîmplă ceva la graniță.

— Pentru asta ne-ajung cîinii noștri.

— Dar ieri ?

Căpitanul trebui să recunoască. Ieri, într-adevăr, cîinii au dat greș. Începînd cu Liza. După toate astea a mai venit și ploaia care a șters urmele.

— Chiar îl vrei tu, Franěk ? se amestecă în discuție locotenentul-major.

— Ar avea nevoie de el, remarcă Gustl Grünfeld. Singur în toată hărăbaia aia de casă. *So ist ein schweres Leben, wissen's ?*

Franěk își ridică sprîncenele stufoase ca și cum pentru o clipă s-ar fi gîndit intens la ceva. Pesemne, fiecare cuvînt îi dădea mult de lucru pînă să-l rostească, dar și mai mult avea de furcă cu gîndurile.

— L-aș vrea, spuse în sfîrșit.

Căpitanul zîmbi.

— Ar fi mai bine, Franěk, dacă în pustietatea aia a ta ai avea o femeie pe cinste.

Franěk își ridică din nou sprâncenele de parcă s-ar fi infuriat. Aștepta să vadă ce mai are de spus căpitanul. Expresia feței îi era bănuitoare și posomorită.

— Bine Franěk, răspunse stingherit căpitanul. Cel puțin să ai cîinele ăsta.

— Da, cîinele, încuviință Franěk și se liniști dintr-o dată. Mîinile lui mari și grele se mișcau încurcate pe lîngă trup.

„E-așa cum spuneam“, reflectă căpitanul, reluîndu-și gîndurile. În fond ce știu despre el ? Bouzek se desparte de nevastă-să, iar ăsta poate că a avut vreuna înainte de a veni aici. L-o fi părăsit. Sînt bărbați care nu pot uita.“

— Numai că nu e chiar așa de simplu să-l prinzi, dădu căpitanul din cap, arătînd spre Lup.

— *Ich geh' mit ihm*, se oferi Gustl Grünfeld.

— N-am nevoie de nimeni, se răsti Franěk la prietenul său.

— Așa e el întotdeauna, oftă Gustl. *Aber ich geh' doch !*

Căpitanul căzu pe gînduri. „Cercul se strînge“ își zise. Și parcă i se luase o piatră de pe inimă, pentru că aceasta era o rezolvare acceptabilă. Cel puțin n-a mai fost nevoie să omoare animalul acela superb. Se întoarse întrebător spre locotenent-colonelul veterinar.

— Și eu am închis ochii, mormăi acesta. Oricum, chiar dacă-l prinde viu, tot trebuie să-l aducă să-i facem o injecție.

— Ia-ți măcar mîneca, zise căpitanul.

Franěk dădu disprețuitor din mîină.

— Mă pricep. Eu în timpul războiului...

Tăcu și căzu din nou pe gînduri. Ceva îi spunea că nu trebuie să vorbească mai mult, deși nu pricepea prea bine de ce.

— Ce, în timpul războiului ? întrebă căpitanul curios.

— Artist de circ, îl ajută Grünfeld să răspundă.

— Nuu, dădu din cap Franěk. Am lucrat la circ. Așa... la animale, zise el dintr-o dată și așteptă o clipă să vadă ce-o să spună căpitanul. Nu-mi mai amintesc dacă la

„Busch“ sau „Krone“. În fine, la mai multe circuri. Cîinele se potrivește peste tot.

— Da, cîinele se potrivește, încuviință căpitanul. „Un cîine teribil, care urăște oamenii și un însingurat care îi evită pe oameni“.

— Oricum, mult mai bine decît să-l fi lichidat, adăugă locotenent-colonelul.

Instructorul reflecta profund. Nu punea la îndoială faptul că cei doi vor ști cum să procedeze ca să prindă cîinele, mai ales că unul din ei lucrase cîndva cu animalele, după cum nici faptul că acolo, sus, cîinele nu se va apăra îndrîjit. Nu trebuia să li se întîmple ceva. Cei doi știu foarte bine ce înseamnă cîinii-obișnuiți, dar nu cei crescuți pe frontieră, chiar dacă zilnic trec pe lîngă ei.

Stogončik se gîdea că ar putea să lase liberi patru cîini care l-ar fi imobilizat pe intrus. „Numai că acest lucru reprezintă un act de curaj, pentru că, garantat, acela este un bătauș, iar un cîine ca Prinț, care a cîștigat premiu la concursul de la Berlin, numai zece mii face, frățioare... dacă e vorba să calculăm.“

— N-am nevoie de nimic, mîrri Franěk de parcă îi citise gîndurile.

Se întoarce și își puse fierăstrăul pe umăr. Toate mișcările lui erau încete și cu scop bine determinat. În cazul în care copacul ajunge aproape să se prăvale, omul trebuie să știe și să se ferească din cale. Dar nimic pripit. Durează destul pînă să dobori un asemenea uriaș, timp în care poți să chibzuiești destul. Numai un nebun ar fi în stare să stea să se răstoare copacul pe el.

Lup aștepta. Își arătă colții. Nu-i venea să-și creadă ochilor. Adineauri se apropiase de el un om căruia ori i-a fost frică, ori n-a mai vrut să-l atace și de aceea intervenția unei cățele a fost suficientă pentru a-l face să renunțe.

Acum spre el se îndreptau doi oameni. Cel care mergea mai în urmă, nu-l interesa, pentru că își dădu seama că e un fricos. Primul nu avea nimic omenesc în el. Nici un fel de frică, nici un fel de prudență. Înainta direct spre el, fără a se grăbi. Mergea cu corpul înclinat înainte. Mîinile sale lungi se bălăbăneau pe lîngă corp. Era supărat și pe fața lui se putea citi o expresie de cruzime. Avea părul zbîrlit și roșcat ca o vulpe. Și mirosea. Lup-Negru nu su-

porta mirosul oamenilor, fiindcă îi ura. Dar mirosul emanat de acest om — amestec de transpirație, murdărie și băutură — îl tulbura.

Se zbîrli și toți mușchii frumosului său trup se contractară.

Nu, omului acestuia nu-i era frică de cîine. Nici în mîini nu ținea nici unul din lucrurile acelea primejdioase care omoară de la distanță. Nu avea nici măcar bîtă. Nimic. Semăna mai mult cu un animal puternic și amenințător, care înaintează încet, conștient de forța sa.

Omul acesta fioros ajunsese acum periculos de aproape și Lup încă mai ezita. Nu-și putea explica de ce nu dăduseră drumul la cîini și nici curajul acestui bărbat.

— Mai bine renunță, Franěk, strigă de jos căpitanul.

Tăietorul de lemne nu se uită înapoi. Nu-i interesa nimic altceva în afară de cîinele pe care dorea să-l supună. Știa că o să izbutească. Îl sfida și în același timp îl stima.

— Sîntem egali, șopti el fără să-și poată explica în ce consta această egalitate.

— *Was meinst du, Tony?* întrebă nesigur Gustl, care mergea în urma lui cu prudență.

Întoarse privirea. Știa că în acest fel oferă cîinelui prilejul să-i sară în spate. Dar acum pur și simplu îl disprețuia. „Nimic nu supără și enervează felinele mai mult, ca atunci cînd omul le întoarce spatele, jignitor.“

Dar Lup nu sări la el. Era doar foarte neliniștit.

— Poate, începu Franěk să vorbească apoi, că nu trebuia să pomenesc de circ, nu ? și se uită întrebător la Grünfeld.

— Nu văd de ce, se miră Gustl. Mai bine lasă astea și fii atent să nu se repeadă bestia în spinarea ta.

Pe fața instructorului se vedea îngrijorarea. Avea muștrări de conștiință. Cunoștea bine această categorie de cîini al căror comportament fusese stricat. În zece ani de serviciu întîlnise multe cazuri. Totdeauna se găseau conductorii care la început se apucau să lucreze cu entuziasm, dar care apoi, fie că nu aveau în suflet destulă dragoste, fie că îi lăsau nervii, începeau să bată cîinele ce le fusese încredințat. Știa ce înseamnă cînd cîinele lucrează de frică și

cu ură față de om. Așa educau ciinii dincolo, de partea cealaltă a frontierei. Știa de asemenea că e nebunie curată să te apropii de un asemenea câine, fără să ai ceva în mână.

Nu cunoștea însă acea categorie de oameni din care făcea parte Franěk.

Cînd Lup se repezi prin surprindere, nu reuși să apuce mîna stingă a lui Franěk, intenționat îndoită din cot, că și primi peste nas o lovitură atît de puternică, dată cu mîchia palmei drepte, încît se răsuca în aer și căzu, izbindu-se cu șoldul de pămînt. Văzu stele verzi, dar sîngele îi fierbea prea tare în vine ca să se gîndească la durere mai mult de cîteva secunde. Exact cît avea nevoie ca să se ridice de la pămînt.

Se năpusti din nou fără să-l pună-n gardă, sau să mîrie. Era un atac pe tăcute. De data aceasta șterse suprafața pămîntului, intenționînd să atace la picioare.

Dar un pumn îl izbi cu iuțeala fulgerului peste bot, ră-nindu-i cerul gurii și aruncîndu-l cel puțin doi metri înapoi.

Era la pămînt. Din gură îi curgeau bale. Scîncea. Știa că după atacul său asupra unui dușman atît de puternic, trebuie să se aștepte neapărat și la contraatac.

Tăietorul de lemne sta în picioare și își ștergea încheietura mîinii drepte de saliva lăsată de botul cîinelui, privindu-l cu niște ochi vicleni, de parcă s-ar fi amuzat. Îi vorbea pe un ton liniștit. În glasul lui era un amestec de vorbe jignitoare, dar și de puțin respect.

— Ai înnebunit, măi jăvrică, dacă ai impresia că mă sperii de tine.

Se gîndi o clipă extenuat și își încreți fruntea.

„La circ nu mi-au dat voie pe urmă la animale, decît să le curăț cuștile, mormăi furios. Ziceau că le bat. În ochi i se citea acum mînia. Dacă ai fi văzut pisicile alea mari cum vroiau să-mi sară-n gît, pe la spate. Acum, tu pentru asta te pregătești. Cel puțin tu vii din față, se vede asta în ochii tăi.“

Intr-adevăr, Lup se pregătea să se repeadă la gîtul lui. Își adunase încet-încet toate forțele pe care vroia să le arunce în acest atac. Spera să fie ultimul. Se lăsă la pămînt ca să aibă un sprijin mai bun cînd va fi să se năpus-

tească. Dar nu putu să sară pentru că bărbatul îi vorbea mai departe și în glasul lui era ceva care-l făcu să fie mai prudent.

— Am lucrat cu leii, mă jăvrică. N-am avut nevoie niciodată de o cușcă de rezervă. Totdeauna am știut unde și cum să lovesc, în așa fel ca animalul să fugă și să-i piară cheful să mai atace. Cel mai rău e ursul. Este atît de leneș, că se înfurie dacă îl trezești din somn. Dar e mai puternic decît leul.

Stătea pe loc, ușor înclinat înainte, mișcîndu-și mîinile mereu. Rămăsese cu acest obicei de cînd lucrase la circ. Nu avea nimic gîndit dinainte. Acest lucru îl făcea în locul lui natura, care îi ajută pe cei puternici. Observă cum cîinele se uita la gîtul lui. Era clar că acolo se va repezi. Își mișca mîinile întruna fără să știe de ce. Creierul lui nu mergea cu raționamentul chiar atît de departe. Încetă să mai vorbească, pentru că simțea că se apropie momentul cînd cîinele îl va ataca. Îi apăru în minte leul ieșind din manej prin tunelul de gratii. Îngrijitorul nu mai știa ce face. Băuse un litru de rom care ar fi trebuit de fapt să fie diluat în zece litri de apă caldută și dat elefantului ca medicament contra răcelii. Dăduse drumul unui urs, pentru numărul următor, mai repede decît trebuia, încît se întîlni în tunel cu leul care tocmai își termina programul.

— ...Ursul ăla l-a sugrumat pe leu, zise Franěk. Leul omoară numai atunci cînd poate sări.

Se aplecă și mai mult.

Lup-Negru țîșni de parcă l-ar fi catapultat chiar pămîntul.

În timpul saltului său scurt se întîmplă ceva neprevăzut. Pînă în clipa cînd se aruncase asupra lui Franěk se gîndise doar la mîinile acelea în continuă mișcare, fără să-și dea seama că și picioarele dușmanului său de moarte sînt pregătite de luptă, chiar dacă stăteau nemișcate. Mîinile îi distraseră atenția și tocmai aici a fost greșeala lui. Primi o lovitură în burtă. Se rostogoli într-o parte, iar colții lui mușcară în gol.

Tăietorul de lemne nu-și agitase mîinile fără rost. Cu o mișcare rapidă înșfăcă animalul de gît.

Bărbatul se îndreptă de spate. Stătea acum țeapăn ca un stîlp și rîdea animalic. Apucase cîinele de gît, ținîndu-l departe de corp, ca să nu-l zgîrie.

Începu să-l învîrtească. Mai întîi încet, apoi din ce în ce mai repede. În primele clipe cîinele mai opuse rezistență, dar după aceea renunță. Continua să-l învîrtească din ce în ce mai repede.

Se opri brusc. Simți cum îi troznesc în mîină vertebrele gîtului. Ridică puțin mîinile și izbi cu cîinele de pămînt.

Lup rămase nemișcat. Horcăia.

— *Bist du ein fabelhafter Kerl!* răbufni Gustl în spatele lui.

Franěk se întoarse încet. Nu părea obosit deloc, dar nici nu avea vreo satisfacție din această luptă.

— A fost mai greu decît cu pisica aia, spuse extenuat. Atunci... și încercă să-și amintească. Na, mi se pare că pantera. Am învîrtit-o și pe ea tot așa. Atît doar că și-a strivit capul de gratii.

— N-aș vrea să am de-a face cu tine, oftă Gustl.

Franěk continua să privească absent. I se păru că de-abia acum realizează de fapt pentru ce venise el aici.

— Va fi un cîine bun, zise în sfîrșit. O să-i fie frică de mine pînă la moarte. Totdeauna am căutat, încă de la început, ca animalele să știe că nu e de glumit cu mine. Pe urmă n-aveam nici o grijă. La fel și cu ăsta, acum.

— Crezi oare ? îl întrebă sceptic Gustl Grünfeld.

— Știu eu !

Instructorul Stogončík începu să urce povîrnișul. Era limpede că nu va mai avea nevoie de pistol. Îl privea cu admirație pe acest om și totuși nu-i plăcea de el. „Cu cîinii nu se procedează așa. E mai mult decît cruzime. Va fi cel mai rău cîine din regiune, își spuse în gînd. Un om rău și un cîine rău e ceva degradant. Nu mi-aș dori să lucrez cu un asemenea cîine. Tot timpul ar aștepta un moment de neatenție din partea mea ca să se repeadă la gît. Cîinele are memorie bună.“

Franěk auzi zgomot de pași și se întoarse încet.

— Ați vrea să-mi împrumutați cureaua cu țepi ? Stogončík i-o dădu tăcut.

Lup își revenise dar nu schiță nici o mișcare. Îl durea tot corpul. Respira greu. Văzu două mâini pregătite să-i lege cureaua de la gît cu zgarda. Își dădu seama că sînt aceleași mâini care erau cît pe-aci să-l sugrume și mîrîi înăbușit.

— Nu ți-ajunge ? se miră Franěk. Îl lovi cu piciorul în burtă și se întoarse spre Stogončík, care privea dezgustat această scenă. O să fie un cîine bun !

— Și eu v-aș trage una cu piciorul, spuse răutăcios instructorul. Așa se procedează cu animalele ?

Franěk rîse prosteste.

— Acum e cîinele meu !

Lup se ridică istovit. Se clătina. Încercă să opună o slabă rezistență, pentru că nu vroia să meargă după acest om îngrozitor, care îl privase de conștiința valorii proprii și de respectul față de sine însuși. Însă țepii curelei i se înfipseră în gît. Porni încet, cu capul în jos, în urma noului său stăpîn.

— Oricum, tot e mai bine decît să-l fi lichidat, remarcă veterinarul.

Instructorul dădu sceptic din cap.

— Poate că e mai bine să mori, decît să-ți pierzi curajul pentru totdeauna, spuse îngîndurat.

Căpitanul privi ceasul de la mînă.

— A durat treizeci și unu de minute, spuse pe un ton sec. Nu și-a pierdut el tot curajul în timpul ăsta.

9

În noaptea aceea vîntul șuiera ca un cuib de șerpi întăritați. Era un vînt cald, pentru că după un august năbădăios și fierbinte, venise acum o splendidă vară indiană. Totuși, nu te puteai baza prea mult pe căldura asta. De multe ori, noaptea, se lăsa frigul și vîntul se transforma în vijelie, care, de undeva, de la sud, poate dinspre Alpi, aducea vestea că pe-acolo căzuse zăpada.

Vîntul cald izbea obloanele de la ferestre, care fuseseră verzi cîndva, cu frunze de tei pictate simbolic pe ele

și inimioare traforate. Acum le deschidea și le închidea ca un neastîmpărat. Obloanele scîrțiau îngrozitor. Lui Franěk nu-i trecuse niciodată prin minte că ar trebui să ungă balamalele. Fostul proprietar, neamțul, din contră, nu concepea să nu le ungă. Înainte oamenii trăiau mai liniștit și le rămînea timp pentru treburi din astea. Cîndva, aici locuise o familie germană numeroasă. Toți erau buni gospodari și făceau toate reparațiile locuinței, ori de cîte ori era nevoie.

Începînd din patruzeci și opt, aici locuia Franěk singur. De fapt, pînă în cincizeci și doi, locuise împreună cu tatăl lui, care apoi murise. Franěk nu-și pierdea timpul cu fleacuri, astfel că obloanele scîrțiau și la fiecare izbitură de vînt toată casa se clătina din temelii. De peste tot se auzeau sunete și zgomote ciudate. Vechile cufere nemțești erau pline de cari. Grinzile pe care se sprijinea tavanul greu din scînduri de stejar se deformaseră și din cînd în cînd trozneau. Acoperișul se lăsase, iar bucățile de șindrilă care intraseră una în alta scrișneau ca dinții unui om înfuriat. Ramurile de pin și ciorchinii roșii ai scorușilor loveau din cînd în cînd acoperișul, care suna ca o tobă.

— Să fiu în locul dumneavoastră, n-aș sta aici, spuse soldatul Kučera, care se așezase în fața lui Franěk.

Acesta nu-i răspunse. Continua să lucreze fără să se uite măcar o clipă la el. Ținea între genunchi fierăstrăul și îl ascutea. Un dinte înafară, altul înăuntru.

Soldatul împinse paharul plin cu un lichid albăstrui.

— Nu vă supărați, dar nu pot.

— Totdeauna ai băut, mormăi Franěk.

— Acum n-am voie, am avut comoție cerebrală. Un milimetru mai trebuia și m-ar fi înghițit pămîntul.

Scrișnetul neplăcut al pilei încetă. Franěk își ridică privirea.

— Tu ai fost ăla ?

— N-ați știut ? Eu și Krátký. Se pare că vom fi avansați la gradul de fruntaș. Poate primim și insigna de grănicer de frunte.

— Deci voi sînteți cei doi, spuse Franěk, pe un ton obraznic, îndreptîndu-se spre fereastră. Întepeni oblonul cu o surcea. Cîteodată mă enervează cînd se tot izbește așa, explică.

{

Soldatul se uită la ceas.

— Trebuie să plec, domnule Franěk. Da' vreți să vă însurați ?

Franěk se uită la el contrariat.

— Ce altceva puteau să vă scrie cei de la raion, de la Budějovice, nu ? Scrisoarea aia pe care v-am adus-o atunci.

Franěk nu răspunse nimic. Se uită într-o parte, în colțul unde, lipită de perete, era securea. Soldatul nu-i urmări privirea. „Poate că a spus-o doar așa, într-o doară“. Franěk tocmai se gîndea la asta și la multe alte lucruri. Se apropie de masă și dădu pe gît păhărelul cu băutură.

— Lasă, dacă nu vrei, mormăi.

— Aș fi vrut să-mi ung și eu gîtlejul, zise soldatul din ușă.

— De ce ?

— Eh ! și dădu plictisit din mînă. M-am certat cu prietenul meu. Știți că pentru o femeie ?

Franěk îl privi tăcut.

— Femeia care nu știe ce vrea sau pe cine-l vrea, totdeauna strică prieteniiile vechi, spuse soldatul stînd mai departe în ușă.

Afară sufla un vînt călduț. Răsăriseră primele stele. Soldatul privea cerul albastru și se gîndea că povestea cu Eva nu e chiar așa cum spusese el. Omul face pe indiferentul ca să nu rîdă ceilalți de el. Se întoarse repede, întră în odaie și spuse :

— Să nu vă-nsurați, domnule Franěk.

Rise obraznic și dispăru în întuneric.

Franěk se așeză și privi pentru o clipă flacăra lămpii cu petrol. Dădu din cap nemulțumit. Prea se adunaseră dintr-o dată atîtea lucruri la care trebuia să se gîndească. Începu să-l doară capul.

Nu spusese nimănui că cincisprezece ani de singurătate pot să doboare sau să schimbe omul total. Chiar dacă ar fi vrut să se destăinuiască, tot n-ar fi găsit cuvintele potrivite, pentru că lui creierul îi funcționa destul de încet. Dacă mai avea cîteodată o sclipire, aceasta nu era istețime, ci experiența pe care i-o dăduse viața.

Prezența ciinelui îi făcea bine, chiar dacă știa că animalul nu-l iubește și n-o să-l iubească niciodată. Dar ciinele scotea sunete, ca orice ființă. Nu era vorba decît de asta. Ciinele umbla, lipăia apa și trăgea cu dinții de carne. Și cîteodată mîrîia.

Adevărat, din cînd în cînd mai nimerea pe la el vreun ostaș, ca astăzi Kučera. Doar atunci cînd, într-adevăr, nu mai exista nici o altă posibilitate să te mai duci undeva.

Franěk reprezenta doar o fărîmă a naturii, iar chipul lui aproape negru era tot atît de plin de viață ca piatra în apă. Cu barba lui roșcată, nerasă de mult, cu unghiile care uitaseră cum arată foarfeca, dar care erau rupte de coaja tare a pinilor și molizilor, inspira teamă tuturor. Se obișnuise demult să tacă. Era mut ca un copac. Și tot demult încetară să-l mai invite familiile tăietorilor de lemne de prin împrejurimi, fie că era vorba de Grünfeld, sau Kováč, niște oameni cumsecade, ori de Iovănescu, o familie de originali. Nici rotofeiu de Rambousek nu-l mai invita pe la el. Cînd Franěk încă îi mai frecventa, totdeauna se așeza în colțul cel mai întunecat al odăii, unde stătea tăcut ca o buturugă. Din întuneric îi luceau doar ochii, care băgau spaimă-n neveste. Acum ședea la masă și bea. Aici, la graniță, toți bărbații făceau rachiou. Dracul mai știa ce e voie și ce nu. Îl fierbeau de multe ori ca să-l facă de optzeci de grade. Mirosea a saboți și a toate fructele otrăvitoare posibile. Nimeni nu bea mai mult de o jumătate de litru, însă bărbatul ăsta negricios și tăcut trăgea la măslea răzbit. Nici măcar un pin înalt de treizeci de metri, n-ar fi putut să-i vină de hac.

Nu se mai pomenea demult despre el în casele celorlalți muncitori forestieri. Încetaseră să se mai gîndească la o eventuală înrudire cu vreuna din familii, pentru că femeilor le era groază de el. Nu mai făcea parte din categoria oamenilor, devenind doar ceva legat de munca lor.

Să fii cu Anton Franěk în echipă, însemna ceva. În cîteva secunde — în sensul cel mai strict al cuvîntului — reteza cu fierăstrăul lui mecanic un molid de șaizeci de ani. Un muncitor fără egal. Nu avea nevoie de nimeni care să împingă cu cangea. Totdeauna se descurca singur. Nici nu ridica bine capul și știa imediat din ce direcție bate vîntul și în ce fel poate să-i ușureze munca. Simțea, de

asemenea, orice schimbare a direcției vîntului. De cîte ori, aparent nejustificat, nu începă să taie trunchiul copacului din direcție opusă. Pînă ce fierăstrăul să ajungă la capăt, vîntul își și schimbă direcția, culcînd ascultător copacul, exact în locul unde vroia el.

Masa la care ședea era primitivă, improvizată din scînduri negeluite. Pe cea veche, sculptată, mîncată de cari, o făcuse praf dintr-o lovitură de pumn, într-un moment de furie. Din scîndurile de pe fața mesei, capetele cuielor ieșeau înafară. Îl interesa tot atît de mult ca și obloanele care scîrțiau.

Stătea tăcut și se uita la Lup. Dar nu se gîndea la ciîne. „Deci ăștia au fost cei doi“, șopti. Închidea și deschidea pumnul. „Auzi... și să nu mă însor“. Aproape că zimbi total absent.

Ciînele știa pe-ale lui. Lup-Negru era un ciîne regesc. Cîndva avusese o părere bună despre el însuși. De data, asta devenise un ciîne împlînzit. Un animal cu comportamentul stricat, căruia i se zbîrlea părul pe spinare, ori de cîte ori se uita la tăietorul de lemne. Acum era un ciîne cu un caracter rău, fiindcă nici un ciîne din lumea asta, pur și simplu nici o vietate, nu suportă la infinit, imposibil, cruzimea, despotismul și umilirea.

De fapt nu era un ciîne împlînzit. Instructorul Stogončik și căpitanul intuiseră bine. Acum doar se prefăcea. Nici una din loviturile primite nu reușise să-i potolească dorința nestăvilită de a-și lua revanșa. Pe Lup îl lega de om o cătușă. Avea timp destul. Tăietorul de lemne avea și el timp.

Ciînele îl ura. Îngrozitor. De moarte. Oricare alt ciîne în locul lui ar fi fugit de sute de ori în aceste trei luni, însă Lup nu. Adevărat, nu raționa ca un om, însă gîndurile lui — pentru că nu erau doar instincte — erau aproape ca ale unui om. Pur și simplu nu fugise pentru că avea timp destul să o facă. Mai avea și niște datorii de plătit. Nu simțea el chiar așa. Dacă ar fi putut să vorbească, bineînțeles că nu ar spune-o cu aceste cuvinte.

Situația lui se putea compara cu aceea a unui frate sălbatec din nord, de dincolo de Cercul Polar, care nu reu-

șește să doboare elanul din prima lovitură. Aleargă apoi după el, uitînd că mai sînt și alți elani, mult mai ușor de doborît. Îl fugărește mereu pe primul, pentru că e vorba de prestigiul său.

„O să-mi cazi tu în labă“, mîrîi imperceptibil Lup.

Dar bărbatul era cu ochii în patru și urmărea orice mișcare a botului cîinelui. Înțelegea puțin limbajul lui, chiar dacă nu-l auzise cînd mîrîise.

— Ori tu pe mine, ori eu pe tine ! și rîse răgușit.

Lup în realitate ura pe toți oamenii. Avea și de ce. Făcea legătura între două noțiuni — omul și biciul. Asta fusese odată. Acum — omul și securea, buturuga groasă și muchia mîinii care lovește la nas. O lovitură cumplită, care îl face pe ciine să-și piardă cunoștința. Deci — omul și lovitura. Așa era cel mai corect.

Cîteodată se mai abătea pe aici cîte cineva de la companie. Destul de des și ofițerii. Altădată n-ar fi venit așa de frecvent ca acum, pentru că toți erau curioși să-l vadă pe Lup. Mai des veneau cei care lucrau cu cîinii și îi iubeau.

Fusese de cîteva ori și căpitanul Hájek. Era tot așa de tăcut ca și tăietorul de lemne. Pentru că venea seara tîrziu, după ce punea la punct toate problemele companiei, se așeza lîngă focul aprins de Franěk cu puțin timp înainte și se uita cînd la flăcări, cînd la ciine.

De multe ori cei doi bărbați nu scoteau toată seara nici un cuvînt. Ședeau la masă și beau otrava aia de rachiu.

Tăietorul de lemne scoase o sticlă din dulap și turnă rachiul în două pahare mai mari. Era semn că are încredere în căpitan. Acestuia îi era perfect egal unde și cum se producea băutura asta mizerabilă, îngrozitor de tare, dăunătoare sănătății, pentru că avea grijile sale. Dacă băutura asta îi face rău unuia din interiorul țării, asupra grănicerului, care-i un om mai aspru, nu are nici un efect.

Totdeauna mai întîi își netezea distrat părul blond și rar, iar apoi dădea pe gît paharul cu rachiu. Nici nu lăcrima.

„În fond cu ce mă deosebesc eu de acest pustnic“, se gîndea căpitanul. Privea flăcările și gîndul îi era la femeia pe care și-ar fi dorit-o tovarășă de viață. „E o femeie mi-

nunată. Dacă aş fi fost un funcţionar care vine acasă la două şi jumătate, aş fi găsit masa pusă, iar ea m-ar fi întâmpinat cu zîmbetul pe buze. Însă eu am meseria pe care o am şi ea n-ar fi venit cu mine în pustietatea asta. În plus, mai sînt şi o fire sentimentală. Aşa nu merge în serviciul nostru.“ Bău şi al doilea pahar.

— Alaltăieri am fost pe la Bouzek, spuse fără să se uite la Franěk. Numai că la el e imposibil să stai.

— De ce ?

— Tot timpul nu vorbeşte decît despre nevastă-sa. I-au respins din nou divorţul. E o plictiseală întreagă s-asculţi discuţiile lui despre femei. Căpitanul oftă. Dumneata cel puţin nu vorbeşti despre asta.

Franěk ridică ochii nesigur.

— Dar cea pe care au omorît-o ? Se ştie ceva despre ea ?

— Bineînţeles că da, dădu din cap căpitanul. Atît doar că nu sîntem noi primii care aflăm. De asta se ocupă alte organe.

— Cînd se vor termina cercetările ?

— Pot să dureze şi trei luni. Un asemenea caz nu se rezolvă într-o săptămînă, mai ales că femeia e cetăţeană străină.

Franěk se făcu mic.

— Deci era străină, oftă el.

Căpitanul se gîndea la cu totul altceva.

— E ciudat că ţi-ai ales tocmai casa asta.

Tăietorul de lemne îşi muncea creierul. Îl respecta pe căpitan, care era un om slăbuţ, dar care bea ca un bărbat, fără ca ochii lui să-şi schimbe privirea cenuşie, ceretătoare.

— Casa asta, repetă Franěk. Îşi înghiţi vorbele. Simţea în întrebare o primejdie, însă nu putu să-şi dea seama în ce consta. Vroia să dea un răspuns înţelept şi de aceea îşi căuta cu greu cuvintele în capul în care nu avea nimic. Casa asta nu am ales-o eu, răspunse în sfîrşit.

Căpitanul ştia că aşa este. Tatăl lui Franěk murise aici în '55, iar mama, cu un an înainte. De ce bătrînii părăsiseră cîmpia roditoare a Elbei pentru a veni aici, nimeni nu va şti niciodată.

Căpitanul se gîdea la ale sale. „Cîteodată serviciul e greu, mult-mai greu decît îşi poate închipui cineva. Să aperi frontiera nu înseamnă numai să stai la pîndă, cu mîna pe armă, gata să-ţi dai viaţa. De multe ori înseamnă să ştii şi să bei. Chiar şi o porcărie ca asta. Să bei nu numai de nevoie, ca să mai afli cîte ceva, dar şi aşa, de supărare şi necaz.“

— Ştiu. Nu cred că oamenii au venit să populeze regiunea frontierei de plăcere. Mai ales cei care nu sînt de la ţară şi care aveau o gospodărie.

Se uita îngîndurat la cîinele ai cărui ochi scînteiau ca două smaralde.

— Mă nîr că nu ţi-ai adus o femeie zdrăvăună.

Franěk tăcea ca o buturugă.

— Pe Bouzek l-a înnebunit singurătatea, adăugă căpitanul.

— Şi pe mine... la fel, recunoscui Franěk. Dar femeie nu-mi iau. Pentru nimic în lume.

Aceste ultime cuvinte îl surprinseseră pe căpitan. Făcuse încă un pas în cunoaşterea oamenilor.

— Vorbeşti de parcă femeia ar fi o sperietoare.

— Sperietoare ! Astea-s prostii !

— Sînt !

Căpitanul îşi dădu seama că n-ar fi înţelept să continue această discuţie. Tăcerea era mai bună. Maiorul, care ştia să aibă o privire convingătoare, îi spusese cînd discutaseră ultima dată : „Aici, în regiunea asta, a locuit familia Görstner. Fiul lor a fost SS-ist. Pe frontul de răsărit a primit crucea cu spade. După ce s-a terminat războiul s-a predat trupelor sovietice, a ajuns aici şi apoi a şters-o la americani.“

Însă cuvîntul „regiune“ era ceva foarte vag. După '45 în multe zeci de case nu s-a mai mutat nimeni, astfel că treptat au căzut în paragină, ori au servit ca obiective militare în aplicaţii şi tancurile le-au făcut una cu pămîntul.

Nu s-a păstrat nimic. Nici o însemnare. După marea cotitură, au început să vină aici tot felul de oameni, şi cinstiţi şi puşlamale. Se distrugeau şi se ardeau la întîmplare toate hîrtille şi nimeni nu-şi dădea seama că de fapt, prin asta, se făcea un serviciu naziştilor.

„În definitiv, spusese atunci maiorul, au fost destui cu numele Görstner. N-o fi chiar ăsta din München.“

— Franěk, nu știi ce fel de familie germană a fost cea care a locuit aici înaintea ta ?

Franěk încetă să-și mai toarne rachiu. Mîna îi tremura puțin, dar căpitanul nu observă acest lucru. Se uita la ciine.

— Cine-și mai aduce aminte, răspunse tărăgănat. Cînd am venit noi, ei erau demult evacuați.

— Dar de ce ați venit aici ?

— Ne-a ars casa.

— Unde ?

— Acolo, unde am stat înainte. De fapt, eu n-am locuit cu ei. De la paisprezece ani am tot colindat lumea cu circul. Am cutreierat-o aproape jumătate.

Căpitanul dădu din cap.

Franěk se antrenă în discuție. Îl liniștea faptul că acest căpitan nu punea prea multe întrebări.

— După aia, tata s-a apucat de băutură, fiindcă oame-nii ziceau că și-a dat singur foc la casă, cică să primească banii de la societatea de asigurări.

— Cîndva se mai făceau și din astea, încuviință căpitanul.

— Ne porecliseră „incendiatorii“. M-am întors pe la sfîrșitul războiului... Curgea și o apă pe-acolo.

— Elba ?

— Da. Cred că Elba. În nici un caz tata nu dăduse foc la casă. Lucrul ăsta îl mîhnea tare mult... În '48 ne-am mutat, ca să scăpăm de gura lumii.

Franěk tăcu fiindcă din nou încetase să se mai gîndească. Se sperie puțin. „Poate c-am vorbit prea mult. Și-așa ei știau de circ, însă despre Inge, nimic.“

Căpitanul nu spuse nimic. Își turnă din nou în pahar. Era al treilea. Poveștile astea vechi, de fapt, nu-l prea interesau, însă cazul petrecut recent le reactualizase. În felul lui garanta pentru oamenii de aici și în cazul acesta ar fi trebuit să știe despre ei totul. Dar ce înseamnă acest „tot“ ?

— Mă gîndesc mereu la femeia împușcată, spuse încet. Franěk goli paharul și îl puse ușor pe masă.

— Și eu la fel. Pe fața lui nu se văzu nici cea mai mică tresărire. Părea o piatră care zace-n apă. Își caută cuvintele.

— În ultima vreme a fost liniște pe-aici, zise în sfârșit, de parcă limba i se poticnea de cerul gurii. Era din cauza rachiului. Mă gândesc la ea cum zăcea acolo, vorbi el încet și privi spre foc. Și părul ca...

— Secara coaptă, îl completeă căpitanul.

— Să zicem... Secară coaptă... Am văzut mulți morți... da, da, însă pentru prima dată o femeie. Era foarte frumoasă...

Căpitanul îl privi surprins.

— Știi, Franěk, ești singurul care spune despre ea că era frumoasă.

— Cel puțin mie așa mi s-a părut.

Căpitanul dădu din cap.

— Avea mai curînd trăsături bărbătești, barba aceea proeminentă și nasul lung și subțire. Am crezut că nu-ți plac femeile !

— Nu-mi plac, răspunse Franěk. Nu-mi trebuie. Vreau să am liniște.

— De-acum încolo o să fie multă vreme liniște. Ne-apucăm să-nvățăm limbi străine.

— Chiar nu se știe nimic despre ea ? întrebă Franěk aplecîndu-se peste masă.

— Nimic, răspunse căpitanul ridicînd din umeri. Oficial o chema Inge Tiefbach. Așa era scris în pașaport. Într-adevăr locuia la München și într-adevăr era ingineră. Hidrologie, cam așa ceva.

— Ea a fost ?

— Nu. Acea Inge Tiefbach trăiește. La München. Știi, Franěk, nu cunosc nici eu prea multe. Cei de la contrainformații nu se destăinuiesc nimănui. Oricum, e o poveste încurcată. Sînt fericit că cei doi militari au scăpat teferi din toată treaba asta.

— Kučera și Krátký, spuse încruntat Franěk. Kučera ăla a fost pe aici în seara asta. E un ostaș bun.

— Este. Puțin a lipsit ca să nu plătească cu viața. Atita doar că a tras mai repede și mai precis.

— Atita doar că a tras mai repede și mai precis, repetă după el tăietorul de lemne.

Se vedea că nu se gîndise la aceste cuvinte cînd le repetase. Începu să-și răsucescă o țigară din hîrtie de ziar cu un tutun care mirosea urît.

Căpitanul îi întinse tabachera.

— Ia o țigară !

— Sînt prea slabe pentru mine.

„Toate presupunerile s-au dat peste cap, gîndi căpitanul. Serviciul ăsta e cel mai greu din cîte cunosc eu. Chiar dacă oamenii își închipuie că e suficient să știi nemțește și să ai pantofii lustruiți. Nu știu cum o să mă descurc pînă la urmă. Au trecut aproape trei luni.“ Se dojeni singur. „Dacă toți ar gîndi așa, nu știu cine ar mai rămîne aici, la frontieră.“

— Franěk, m-ai ajutat de multe ori.

— Eh ! Mai tragem o dușcă ?

În vatră tosnea o buturugă. Căminul era foarte bine construit, însă trebuia să știi cum să arzi lemnul în el. Franěk, într-adevăr, se pricepea. Nici un fel de surcele, nimic. Crăpa dintr-o singură lovitură butucul. În despicătură înfîgea o pană de lemn, iar în adîncitura care se forma îndeșa mușchi uscat. Dădu foc la mușchi. Acesta fiind uscat și îndesat pînă în inima lemnului, făcea ca focul să învâluie imediat butucul care ținea pînă dimineața. Trebuia doar ca, din cînd în cînd, să-l împingă în mijlocul vetrei.

— Suficient, spuse căpitanul și luă paharul de pe masă. Dumneata ce crezi ?

— Absolut nimic. Nu o cunoștea nimeni de pe-aici.

— Totuși, în noaptea aceea, oamenii au vorbit despre ea pe la casele lor, nu ?

— Au vorbit, încuviință Franěk. Își mușcă buzele. Era și normal, fiind vorba de o femeie. Am stat cu Bouzek și ne-am tot ciorovăit amîndoi. El crede că pur și simplu a vrut să treacă peste graniță.

— Prostii, spuse căpitanul dînd din cap. Purta armă. N-a trecut cu ea frontiera. Avea pașaport fals. Știa bine cum arată frontiera în zona asta. Ea trebuie că se ducea la cineva.

— Poate că s-a și dus la cineva, zise Franěk.

— Ce-i cu Katorio, sau cum îl cheamă ?

Franěk ezită o clipă. Apoi dădu din cap.

— Asta nu, spuse categoric.

— Sau la vreuna din familiile nemțești. Doar era nemțoaică.

— Numai oameni cumsecade.

În vatră trosneau buturugile, iar rășina care începuse să se topească răspîdea un miros plăcut. Franěk își aprinse țigara de la foc.

— Ce fumezi, Franěk ?

— Tutun. Răsuciți-vă o țigară, dacă vreți !

— Eu nu. Mulțumesc. Mi-ajunge otrava asta pe care am băut-o. Să mulțumești locotenent-colonelului. Acesta se obișnuise în lagăr cu tot felul de lucruri. Acum pentru el nici o țigară nu e suficient de tare. La fel și pentru maior.

— Nu i-am văzut demult pe aici, mormăi Franěk. Udă bine hîrtia de ziar cu salivă, apoi începu să răsucească țigara cu un întreg ceremonial.

— Poate că o să-i vedeți, spuse căpitanul. Însă nu știu cînd.

Mai stătu o clipă frecîndu-și mîinile subțiri și noduroase. Se gîndi din nou la femeia ucisă și realizează că totul îi scapă printre degete. Praga vroia să știe rezultatele cercetărilor, dar totodată nu comunica nici măcar ceea ce se aflase pînă atunci în legătură cu acest caz. Îl frămînta întrebarea chinuitoare : unde se îndrepta și către cine ? La urma urmei, de clarificarea acestei întrebări depindeau toate celelalte aspecte ale cazului.

Se uită la cîinele care stătea culcat lîngă perete. Se aplecă puțin și întinse, periculos de aproape, mîna spre el. Nu se gîndi că i s-ar putea întîmpla ceva, fiindcă nici unul din cîinii din companie n-au avut curajul să-l înșface de mînă.

— Eu n-aș face asta, îl preveni tăietorul de lemne.

Și mai înainte ca Lup să țîșnească din tăcerea lui înspăimîntătoare, apucă mîna căpitanului, trăgînd-o înapoi.

— Vreți să rămîneți fără degete ?

— Nu poate fi îmblînzit ?

— Ba da, dar nu așa. Cu ăsta nu merge cu vorba bună.

Mie nu-mi face absolut nimic.

— Poți chiar să-l și mîngîi ?

— De ce l-aș mîngîia ?

Lup pînă acum urise pe toți oamenii, dar în ultima perioadă această ură se transformase în indiferență. Pur și simplu pentru el nu mai existau. Nu meritau nici măcar să mîrîie la ei. Chiar dacă i-ar fi dat de mîncare, tot nu l-ar fi putut cumpăra.

Știa că stăpînul lui turbat nu prea se simțea în largul său, din cauză că veneau aici oameni să-l vadă. Cel puțin aceștia erau buni cu el, nu-l amenințau cînd treceau pe lângă sfoara de cînepă cu care era legat la perete.

În primul rînd îl ura pe stăpîn. Atît de mult, încît nu mai era loc în sufletul lui și pentru alți oameni.

Ceilalți n-aveau bici, ca dincolo, unde crescuse el. Era foarte derutat de Ștenc, pe care toți soldații îl strigau „grăsunul”. Și-l amintea. Era ostașul care se îndreptase spre el, atunci cînd îl încercuiseră pe deal. Atunci cînd Liza a mințit.

Și tocmai soldatul acela îi aducea acum cea mai bună mîncare.

- Se făcu covrig și scînci dureros.

Căpitanul îl privi surprins. Înțelegea graiul cîinilor. Știa dacă era vorba de bucurie, de tristețe, de dor. „Probabil că tînjește după ceva”. N-avea de unde să știe că îi era dor de Liza.

- Să fii atent cu cîinele, Franěk ! îi spuse el la plecare.

- Da. S-a obișnuit. În fond, domnule căpitan, nu e cîinele dumneavoastră, răspunse Franěk, ridicîndu-și capul.

- Nu este. Dar asta nu înseamnă că poți să-l omori !

Franěk mușca dintr-o bucată de slănină. Nu folosea cuțitul. Dinții lui puternici, ca de rechin, retezau dintr-o singură mușcătură. Din timp în timp și-i înfigea în slănină și trăgea.

Se uita la cîine. Știa că îl urăște, dar era mîndru că e o ură strunită, cu toate că nu credea prea mult în această imblînzire, fiindcă ochii cîinelui erau nesinceri și-l priveau pieziș.

Avea experiență de cînd îngrijise animalele la circ. Odată, se năpustise asupra panterei negre, cu care nici celebrul dresor italian, Lossini, nu știa ce să mai facă, îngrămădind-o într-un colț al cuștii, pentru simplul fapt că îl zgîriase la mînă, și începuse s-o izbească sălbatic cu

furca de fier, cît pe-aci s-o omoare, pînă văzuse în ochii ei frica. Ar fi continuat s-o lovească, dacă din întîmplare nu ar fi apărut dresorul Lossini și nu i-ar fi spus să iasă din cușcă.

Niciodată nu i se întîmplase să-i fie frică. Dar asta nu reprezenta nici o calitate. Totdeauna se înfuria atît de tare, încît își pierdea mințile. Sentimentul acesta al fricii nu ajungea pînă la creierul lui.

Se uită la Lup.

— Cu mine să fii atent, mormăi Franěk. Asta încă mă mai distrează, dar să nu crezi c-o să m-apuc să te dezmierd, cum fac ăștia cu cîinii lor. Vorbea cu voce scăzută. Tu nu poți fi dresat, iar eu nu țin să fac pe dresorul de cîini.

Își aminti de Inge care obișnuia să spună : „M-amuză grozav de mult să-mi pun gîtul în gura ursului alb încît să nu mai poată închide maxilarele. Atunci nu e decît o biată pisică. Și mie îmi plac pisicile.“

— La fel ca mie, cîinii de casă, spuse cu glas tare Franěk.

Lup stătea culcat lîngă perete, pentru că sfoara de cîncpă pe care i-o legase stăpînul de gît era scurtă. Pînă acum nu-i trecuse prin cap că ar putea încerca să o roadă. Dar în ultima perioadă... era ciudat că acest gînd care-i tot spunea „încearcă“ îi încolțise în minte abia acum, la trei luni după noaptea de pomină petrecută cu Liza.

De atunci n-o mai văzuse. Ori de cîte ori Franěk pleca de-acasă îi pune la gît cureaua cu țepi. De fiecare dată purta niște mănuși lungi, din piele groasă, prin care nu putea să-l muște.

Dacă ar fi fost un cîine obișnuit, demult nu s-ar mai fi gîndit la ea. Dimpotrivă, dacă ar fi fost un cîine sălbatic, ar fi știut că după două luni începe perioada cînd trebuie să aibă grijă de cătea de două ori — de ea și de pui.

Dar acum, după trei luni, dacă ar fi fost un cîine sălbatic, n-ar mai fi avut nici o grijă, pentru că puii ar fi avut o lună și căteaua s-ar fi îngrijit singură de ei. Însă în el se amestecau instinctele strămoșești de vînătoare, cu cele de animalitate, pe care omul i le cultivase sistematic.

Stătea lîngă perete și ochii îi străluceau în verde. Din timp în timp, cînd stăpînul său îi arunca o bucată de slănină, sălta capul și o prindea din zbor, dinții clănțănindu-i

de fiecare dată. Știa una și bună — că trebuie să mănince ca să fie puternic.

Lîngă acel perete petrecu multe nopți într-o stare de semitrezie. Era foarte atent. Știa că de fiecare dată cînd se întorcea de la lucru, Franěk aducea moartea cu el în casă. Vedea acest lucru în orice gest al său, care putea însemna o ridicare nevinovată a mîinii, dar și o lovitură cu buturuga.

— Pînă la urmă ne împrietenim noi, mormăi bărbatul și își turnă rachiul.

Lup știa că băutura galben-verzuie, cu miros înțepător, avea proprietăți ciudate. După ce bea, ori îi venea furia, ori îl apuca dorința de a se împrietenii cu el. Și una și alta se termina cu o bătaie zdravănă.

Creierul lui Franěk lucra cu mare întîrziere. Încercă să-și amintească ce spusese, pentru ca, adunate la un loc, cuvintele să-l facă să priceapă ceva.

Reuși numai în parte.

Îi veniră în minte cele două nume de ostași. Kučera și Krátký. Apoi, își mai aminti că unul din ei, cu puțin timp înainte să se întîmple *asta*, îi adusesese o scrisoare. Îl trecu un fior pe șira spinării. „O să vină maiorul și locotenent-colonelul. Așa a spus căpitanul. Vor începe cercetările. S-ar putea să vină mîine, dar tot atît de bine și peste o lună. Kučera ăla o să-și amintească de scrisoare și poate o să-i spună maiorului.“

Tropăia furios cu bocancii grei, îndreptîndu-se spre ciine. Își ieșise din minți. „Cînd va plesni buba, se va afla și despre Vacek. Nu m-am gîndit la nimic atunci cînd i-am spus ei că Vacek are pistol. Dar, ăștia, și-așa n-o să mă creadă“.

Lup se zburli și se lipi de perete. Cînd începură să curgă loviturile, n-avu unde să se mai ascundă. Acest lucru îl sesizase și creierul întunecat al tăietorului de lemne. Nici un fel de scaun, nici o laviță, nimic, doar peretele gol din scînduri vechi de pe care cădea tencuiala.

Franěk iarăși se îmbătase. Uitase cu totul de căpitan și de gîndurile care-l chinuiseră.

— Sau ne împrietenim, repetă pe un ton mai blînd. Am împlînzit eu feline mai rele, darămite pe tine.

Lup lua cunoștință de toate acestea cu un miriit înfundat, asculta și înțelegea doar începutul cuvintelor, și asta numai la unele dintre ele, care se repetau aproape zilnic. Știa dinainte ce avea să urmeze. Mirii încet și colții îi străluciră o clipă în lumina lămpii cu petrol.

— Iarăși începi ? dădu nemulțumit din cap. Lasă-te păgubaș. Degeaba. Am nevoie de tine.

Reflectă la ceea ce spusese, dar nu-i veni imediat în minte pentru ce va avea nevoie de cîine. Se lămuri după o clipă.

— O să fac din tine un diavol. Nu pentru mine, camarade ! Înțelegi ?

Cîinele nu înțelegea. Știa doar un singur lucru. Se apropia clipa fatală. Din bărbatul beat vorbea moartea. Era nevoie de multă abilitate pentru a te feri din calea ei. Nu trebuie să se repeadă, nu trebuie să muște, nu trebuie nici măcar să mirie. Orice mișcare, orice sunet aduce moartea și chiar dacă fiecare fir de păr i se va zbîrli de mînie și dinții îi vor scrișni neputincioși, nu trebuie să se lase dus de furie, pentru că, în mod sigur, n-ar avea decît de pierdut.

Și cîinele nu vroia să mai piardă.

Încercă să tragă scoaba din perete de care era legată sfoara, dar își dădu seama imediat că a făcut o greșală, pentru că Franěk îl observase.

— Nu-ți convine, rîse acesta cinic și luă în mînă securea.

Cîinele știa ce-o să urmeze acum. De armă nu-i era frică pentru că țeava ei nu fusese niciodată îndreptată spre el. Dar de secure, se temea. Îi șuierase odată atît de aproape de ureche — Franěk atunci se făcuse doar că lovește — încît crezu că-i crapă capul în două. Îi era frică de ciomag și de buturugă. În general de tot ce ține în mînă omul acesta și cu care ar fi putut să-i frîngă oasele.

Securea însemna moartea. Știa de ce este în stare acest om îngrozitor. S-ar putea să-l amenințe în glumă cu ea și o să-i sară tăișul din coadă.

Oțelul securii strălucea albastru și amenințător. Acel oțel era aducător de moarte.

Dar nu se întîmplă așa. Franěk luă securea și bătu scoaba înapoi în perete.

— N-ai s-o mai scoți de-aici, rîse el, răgușit, dar nu atît de înrăit ca altădată.

Lup privea trist la secure. Totdeauna obiectele pe care le ținuse în mînă acest om au fost dintre cele mai înspăimîntătoare. Mîinile în sine n-ar fi fost atît de primejdioase, cu toate că la început cu ele îl intimidase. Acum știa în ce fel trebuie să procedeze.

Însă Franěk, de data asta, nu vroia să fie rău. Cel puțin cu Lup-Negru.

Își umplu încă un pahar. Luase scaunul de la masă și se așezase chiar în fața ciinelui.

Rachiul începu să-și facă efectul.

— Am tot sperat că odată și odată o să se-ntoarcă la mine, șopti bărbatul.

Lup își încreți nasul și se uită chiorîș la buturugile aruncate la întîmplare lîngă vatră. Cît de curînd, Franěk o să ia una și o să arunce în el. Bărbatul duhnea a băutură, a sudoare și a animal sălbatic. Cînd mergea, ținea capul puțin înclinat într-o parte. La urma urmei, în odaie nici n-ar fi putut să meargă drept, pentru că era prea înalt și s-ar fi lovit cu capul de grinzile tavanului.

Acum stătea pe scaun și privea mahmur spre cîine.

— Și cînd a venit, nenorocitul ăla mi-a omorît-o, spuse sughitînd.

Își lăsă mîinile pe genunchi. Palmele uriașe îi acopeau de tot. Articulațiile degetelor erau zdrelite, încît prinseseră o coajă tare, ca o piele de șopîrlă.

Așezate pe genunchi, păreau două măciuci amenințătoare. Vorbea cu ciinele pe un ton mai blînd, dacă se poate vorbi de existența unui asemenea ton în mormăitul unui urs.

Dar Lup nu avea încredere în el. De cîte ori nu începuse tot așa și se terminase cu bătaie. Îl ura de moarte pe acest bărbat, cu atît mai mult cu cît ura lui era acum calculată și vicleană.

Ochii îi străluceau. Se lipi și mai mult de perete. O bucată mare de tencuială de desprinsese. Se sperie. Avu impresia că dușmanul îl atacă pe la spate și că e amenințat din toate părțile.

— De fapt sînt un om complet părăsit, oftă din nou bărbatul. Acum sînt singur de tot pe lume.

De cînd trăia aici se obișnuise să vorbească de unul singur. De data asta se simțea totuși puțin mai bine. Încetase să mai semene cu un nebun, cu toate că își dădea seama că acest ciine nu poate înțelege vorbele lui întretăiate.

Cel mai rău e totuși cînd nebunul începe să filozofeze despre înțelepciunea sa.

— Mă, ciine, îi spuse. Noi doi tot o să ne împrietenim. Să știi că nu sînt un om rău. Din mine ar fi putut să iasă un om destul de bun, dacă Inge ar fi rămas. Numai că ea a plecat. S-a întors ca să plece pentru totdeauna. La ce mi-ar mai folosi acum să fiu bun ? Ei o să vină după mine. Nu am nevoie decît de tine.

Lup știa de ce e în stare. La început se repezea inconștient spre gîtul lui vînos, îl apuca de sfoară, apăsîndu-l cu capul în dușumea, lovindu-l cu buturuga unde nimerea. Ciinelui nu-i rămînea decît să scîncească neputincios și să se îngrămădească în perete.

În urmă cu o lună încă mai căuta un prilej oricît de mic pentru a-l ataca. Nereușindu-i atacul la gît, a încercat atunci la mîna stîngă cu care Franěk îi dădea carne. N-avea de unde să știe că dreapta era mereu pregătită de contraatac. Nici n-apucase să înfigă colții, că și primise o lovitură puternică peste nas. O lovitură cumplită, care ar fi doborât și pe cel mai bun ciine.

Apoi, cînd aflase de procedeul loviturii cu mîna dreaptă, își schimbă și el tactica. Încercase un truc. Se făcea că se repede la mîna stîngă, cu intenția ca în ultima clipă, cînd dreapta se ridică, gata să-l lovească, să o înșface pe aceasta. Rezultatul a fost același, cu deosebire că lovitura primită peste nas i-a fost aplicată, de data aceasta, cu mîna stîngă.

Franěk rîse răutăcios.

— Nu-ți merge, nebunule, cu mine ! Sînt tot timpul pregătit pentru orice !

Lup măsura cu privirea distanța pînă la care ar ajunge sfoara cu care era legat. Doar pînă la prima linie unde se îmbucau scîndurile dușumelei. Dacă bărbatul ar fi stat mai departe, nici n-ar fi avut la ce să se repeadă. La mînă nu mai avea rost să încerce. Doar la gît. „Dacă o să dau greș

— o dată reușise să-l muște chiar de incheietura mîinii — urmează o bătaie străgnică.“

— Noi doi ne potrivim foarte bine, rîse tăietorul de lemne. Tu ești o bestie, eu sînt o bestie. Cu mîinile astea — întoarse mîinile cu palmele în sus (și palmele erau îngrozitoare, numai cicatrice și bătăături; nu semănau a piele de om, ci a pingea) am ținut ursul alb, dacă vrei să știi, mă, cîine !

Se înclină încă puțin.

Măsura și el cu privirea lungimea sforii cu care îl legase pe Lup de perete. Mai bine zis aprecia distanța, pentru că trăise mult timp printre feline. Era obișnuit să-l avertizeze instinctul și nu creierul.

Dar acum gîndurile îi erau cu totul altfel din cauza băuturii. Și a tristeții. Vroia să se împace cu cîinele. Încercase acest lucru de trei luni de zile. Ceea ce realizase, era că Lup încetase să mai sară la el. Atît doar că nu se putea baza prea mult pe acest lucru.

Tăie o bucată mare de slănină cu cuțitul lui canadian cu lamă lată și o puse în palmă. Întinse puțin mîna. Doar pînă la prima linie de pe dușumea.

Lup stătea culcat. Întoarse capul, cu toate că slănina mirosea plăcut. Cu siguranță că gîndea mai repede decît tăietorul de lemne. „Va trebui să mă reped direct la gît“. Dar își dădea seama că nu ajunge nici la mîină, nici la bucată de slănină.

„Încă puțin, puțin de tot și te las fără degete“. Simțea cum îi clănțâne dinții. Încercă să-și înfrîngă acest tremur de furie.

— Vezi, cîine, mormăi bărbatul. Cîndva te repezeai la mîna mea.

Franěk înțelegea cu totul greșit atitudinea cîinelui.

— Bine că cel puțin acum știi că ai luptat în zadar. Că... și din nou se întrerupse, pentru că nu reușea să se gîndească profund. Că... și i se luminează puțin fața — totdeauna ți-am retezat-o.

Se uită spre fereastră. Se înnoptase și afară suiera vîntul.

— Ei sînt niște proști. Așa trebuie să procedezi cu cîinii !

Se mai aplecă puțin și mîna în care ținea bucata de slănină trecu de linia unde se îmbucau scîndurile dușumelei.

Fiecare mușchi al cîinelui tremura. Reușise să se abțină să nu sară. Degetele nu prezentau nici o importanță. Gîtul, da. Știa ce urmărește bărbatul. Luă cu prudență bucata de slănină din palma lui Franěk și o puse între labelle din față. Se linse pe bot.

— Ei, așa da !, spuse bărbatul înseninîndu-se la față, conștient de propria-i valoare. Aproape că aş putea să te-ndrăgesc, mă cîine, dacă totul o să meargă așa de-acum încolo. Se întunecă din nou. Dacă omului nu-i este frică de om, nu-i nici o scofală. Așa și cu tine.

Încercă și mai mult. Întinse mîna după bucata de slănină, ca și cum ar fi vrut să i-o ia.

Asta era prea de tot. Fără a-l preveni, fără să fi mîrșit arătîndu-și colții, fără cel mai mic semn de furie Lup țîșni, convins fiind că va ajunge la gît.

O smucitură bruscă din cauza frînghieii prea scurte și ajunse din nou în perete. Își pierdu cumpătul. Începu să schelălăie, să se zbată neputincios și să tragă cu dinții de frînghie. Își dădu seama că nu mai era timp să o retez. Era furios nu din cauza fricii de ce se va întîmpla cu el, ci în primul rînd pentru prostia lui.

Franěk încetă să mai zîmbească.

— Spre ursul alb m-am îndreptat prin spate, mormăi el. De la ceafă. Nimeni în lume nu poate să lupte cu un urs alb pentru că bestia asta e feroce. Cu cei brunî am luptat, cînd erau în menajerie și aveau botniță. Dar asta nu e luptă, ci truc. Pe urs e suficient să-l gîdili pe coaste. La cel alb n-are nici un efect. Nici forța omului. Dar tu ești doar un cîine obișnuit și arțăgos, care nu vrea și nu vrea să înțeleagă inima mea bună. Bine, mă !

Se ridică clătînîndu-se puțin. Pentru că-l durea în ceafă, stătea puțin îndoit de spate cu picioarele depărtate și se uita buimăcit în toate părțile.

Lup știa că de-acum e prea tîrziu. Scîncea încet, lipit cu totul de perete.

— Tu ai dreptate, continuă bărbatul. Nici tu nu vrei să te împrietenești cu nimeni, la fel ca mine.

Nu avea nici un fel de milă față de cîine. A fost doar o întîmplare și norocul lui Lup că Franěk nu a pus mîna pe

secure ; pur și simplu îi scăpase din vedere acest lucru. Îi era mai la îndemînă o buturugă groasă. O ridică de jos.

Lup își încordase toți mușchii. Nu pentru că ar fi vrut să mai atace încă o dată, dar știa cît de periculoase sînt loviturile în mușchi.

Tăietorul de lemne lovea. Nu cu o furie oarbă, ci cumva mai rațional. Încă de pe vremea cînd lucrase prin circuri lovea animalele astfel încît dresorul să nu cunoască nimic. Lovea inconștient și totuși sistematic. În mușchi. Nu în cei din spate, ci în regiunea inghinală. Acum vroia să scoată din acest animal și ultima urmă de împotrăvire, nu să-l omoare.

Lup primea fiecare lovitură cu mușchii încordați și ochii închiși. Își acoperise nasul cu labele. Reușise să se ferească totuși cu îndemînare, astfel că buturuga nu-l nimeri niciodată în os. Nu schelălăia absolut deloc. Știa că orice vaiet e inutil. Nici cel mai sfișietor urlet n-ar fi putut să-i ușureze loviturile.

Strîngea doar din ochi. Corpul îi tremura tot, nu numai de durere, ci mai ales din cauza urii nemăsurate.

De fiecare dată cînd primea cîte o lovitură, se uita la gîtul cu vene îngroșate al bărbatului.

Franěk băuse prea mult și loviturile lui nu erau destul de precise. De cîteva ori izbise în perete atît de tare, încît mîna îi amorțise.

Încetă. Azvîrli buturuga și se așează pe scaun, privind în toate părțile cu ochii injectați. Zări sticla și o trase obosit spre el.

— Eu știu, vorbi el răgușit. Într-o bună zi, ori tu, ori eu. Dar tu o să fii acela pe care o să-l distrug.

Bău ce mai rămăsese și azvîrli cu sticla în ciinele pe care îl maltratase.

Lup își feri capul exact în clipa cînd sticla se izbi de perete făcîndu-se cioburi. Cîteva picături de rachie îl stropiră în ochi. Scînci și îi șterse cu labele.

Franěk se ridică în picioare. Nu-l impresiona durerea cîinelui. Se îndreptă spre ungherul celălalt al odăii și ridică o scîndură de la dușumea. Începu să cotrobăie prin întuneric. După un timp zîmbi. Era mulțumit pentru că găsise ceea ce căutase.

Cîinele încetă să mai scheaune. Îl urmărise cu privirea. Știa ce poate arma aceea pe care o scosese de sub dușumea, însă nu-i era frică de ea, pentru că cei care o folosiseră împușcaseră altfel de animale.

— Aș putea să te împușc, mormăi Franěk. Ce-aș câștiga ? ! O singură lovitură și s-a terminat cu tine. E mult mai bine cînd mi te vaiți aici și încerci să te încaieri cu mine. Știu că e o prostie, dar nu vreau să mai trăiesc singur. Dădu din cap, cîntărind arma în mînă.

Puse pușca pe masă și începu să o demonteze piesă cu piesă. Închizătorul i se păru cam ruginit și de aceea stărui asupra lui, ștergîndu-l mai mult.

Îi încolți în minte un gînd rău, întunecat. Fără să fie întristat își aminti de femeia cu părul platinat, care fusese împușcată. Începu să zîmbească și să fluiere încetișor.

Unse pușca bine cu vaselină și o puse la loc în ascunzătoare. Apoi se trînti în pat, așa cum era, și imediat începu să sforăie.

Afară vîntul încetase să mai bată. Scorușii nu mai loveau cu crengile în acoperiș. Se făcu liniște. Se auzea doar ticăitul carilor și țipătul cucuvelelor. O pasăre se lovi în zbor cu aripa de acoperișul casei și scoase un strigăt speriat.

Era o noapte incredibil de caldă, cu stele pe cer și lună albăstruie, pe care se vedeau clar contururile unor regiuni străni. Totdeauna cînd luna răsărea ca acum, Lup simțea dorința de a urla încetișor. Așa făcea în trecut. De data aceasta știa că nu are voie. Vedea prin fereastră mesteceii tăcuți și îngălbeniți. Frunzele foșneau slab, desprinzîndu-se de copac. Această despărțire de copac, atît de diafană și plutirea frunzelor prin aer nu puteau fi percepute decît de urechea cîinelui.

Toamna începuse minunat. Pur și simplu o vară indiană. Liliicii continuau să zboare. Ostașii găsiseră ciuperci la marginile înșorite ale pădurii și de-a lungul potecilor. Hribii și cocîrlele creșteau nestingherite. Mănunchiuri de ghebe invadaseră buturugile putrede și îmbibate cu apă. Vulpile umblau în cupluri. Aici nu le amenința nici o primejdie. Lup nu scheuna. Zăcea lîngă perete, lingîndu-și rănile. Din cauza durerilor nu putea să doarmă. Privea stelele răsărind una după alta. Urmărea luna albă-

truie în alunecarea ei pe cer. Vroia să spună cuiva despre tristețea lui, dar nu îndrăzni. Cel care sforăia s-ar fi trezit și poate, într-un acces de furie, s-ar fi repezit în ungherul unde era ascuns obiectul acela aducător de moarte.

Stelele lunecară în zbor peste boltă, dispărînd undeva.

Simți din nou vulpea trecînd prin apropierea casei.

În odaie luna răspîndea o lumină difuză prin care se zăreau petele de pe dușumea, murdăria de pe geamuri și chipul de animal al bărbatului care sforăia.

Spre dimineață, cînd luna dispăru, Lup simți că-i este frig. Se zburli, făcîndu-se ghîem ca un arici. Nu-i ajută la nimic pentru că-l dureau picioarele. Plîngea ca un copil, însă mult mai încet. Scîncea și se văicărea mai mult pentru sine. De la un timp căzu într-un somn agitat. Picioarele îi tresăreau, pentru că se făcea că este urmărit. Apoi i se arătă în vis Liza. I se păru că simte respirația ei fierbinte.

Se trezi brusc.

Acum pe cer nu mai erau nici stele, nici luna. Bolta avea o culoare galbenă, strălucitoare. Treptat, treptat se crăpa de ziuă.

Tăietorul de lemne sforăia mai departe.

Lup adormi, dar se deșteptă imediat. Îl visase pe om, cea mai slabă și mai neajutorată ființă a naturii. „Să-ți înfigi colții în ceafa lui respingător de moale în comparație cu cea a mistrețului.“

Avea nasul cald și respirația fierbinte, bolnavă. Dar organismul lui rezista la febră. De data aceasta nu se trezise din cauza sforăitului stăpînului tiran, ci din cu totul alte motive.

Ceva îi spunea : „Trezește-te, bagă de seamă că acum n-o să urmeze o durere, ci o mare fericire.“ Cuvîntul *fericire* îi fusese străin toată viața. Poate să fi fost fericit în urmă cu trei ani, cînd încă mai era un cățeluș. Își aducea aminte vag de lunca aceea întinsă, care cobora lin spre un pîrîu pe care se hîrjonea împreună cu frații și surorile, lătrînd la mama lui. Într-o bună zi mama dispăru, apoi frații și surorile, iar din această fericire rămase doar cu o ferestruică murdară în care putea să urle cît ar fi poftit, pentru că tot n-ar fi venit nimeni să-l liniștească. Acum îl aștepta din nou o bucurie.

Pentru mintea unui câine, trei ani reprezintă totuși o perioadă de timp destul de lungă, ca să-și mai poată aminti bine de trecut. O perdea trandafirie învăluisese tot ce existase cîndva.

Imensitatea acestei dimineți avea o strălucire deosebită, parcă vara tîrzie și roua o țesuseră din firele argintii ale pînzelor de păianjen. Săbiile verzi ale ierbii străluceau acoperite de picături de opal. Molizii stăteau nemișcați, cărunți și tăcuți, cufundați în sine. Nu se gîndeau, ci stăteau doar așa. Cerul, asemenea unei tobe imense, răsuna de tonuri înalte, de parcă cineva ar fi atins ușor cu degetele pielea întinsă, albastră ca peruzeaua, a bolții. Păsările se treziră. Mistrețul încetase să mai scurme pămîntul, căutîndu-și un loc unde să doarmă. Și el se cufundase în ascultare. Puii de căprioară așteptau. În aerul transparent, chiar și cel mai slab sunet putea fi perceput cu ușurință. Deci și acesta. Încet, ca un scîncet de copil.

Nu se trezise singur.

Marele zeu al naturii se aplecă peste auzul lui încordat și îi șoptise : *Ascultă-ți glasul singelui !*

„Îl ascult“, răspunse cu o mișcare a nasului, uscat și ars de febră. Îi era tot timpul teamă ca bărbatul să nu audă scheunatul său înfundat.

Acel sunet... slab și delicat... aproape imperceptibil... Cei trei căței ai Lizei se treziseră. Le era sete.

Laptele de mamă era mai bun decît orice altă mîncare. Laptele gras de vacă ar mai fi mers, cu toate că nu era chiar atît de dulce ca al mamei. Numai dacă era îngroșat cu griș și îndulcit cu zahăr. În schimb, untura de pește nu era bună deloc. Și tocmai din asta erau obligați să mănînce cel mai mult. Acum primiseră supă din carne de vacă, îngroșată cu fulgi de ovăz. Eh, așa mai merge. Dar cea mai rea dintre toate era supa de usturoi pe care le-o prescrisese veterinarul.

Liza îi lingea pe micuți, schimbîndu-și poziția de pe o parte pe alta. Cățelei învățaseră să scheaune, încetînd să mai șuiere atît de neplăcut. De cîte ori mama se întorcea și ei scăpau sfîrcurile țîțelor, se necăjeau, repezindu-se în blana, în urechile și în coada ei. Nu era numai un simplu joc, ci primele semne ale temperamentului lor dinamic de

mai tîrziu. Era suficient ca Liza să scuture din coadă și cățelii ar fi zburat cît colo.

Cel mai puternic se urcase pe șoldul ei și de acolo încerca să latre victorios, pentru că nici unul din frații lui încă nu ajunsese atît de sus. Dar deodată alunecă pe blana ei netedă și ateriză în nas în fața Lizei. Nu scoase nici un scîncet pentru că era dintr-un neam curajos. Se repezi de-a dreptul în botul mamei, încreștit parcă de un zîmbet.

„Vezi, vezi“, spuse puțin supărată. Trebuia totuși să-și păstreze autoritatea. Îl împinse cu capul și cățelul făcu o rostogolire periculoasă. Multe rostogoliri ca acestea va trebui să mai facă, încă de mic, pentru ca șira spinării să se întărească și să devină flexibilă.

Liza întoarse capul, pentru că de afară se auzea un rîset de om. Orice puteau să-i facă oamenii — să o certe, să o ocărească, să o smucească de zgardă dacă ar fi fost neascultătoare — însă un singur lucru nu suporta — să rîdă de ea.

Își dădu seama că se apropia grăsunul Ștencl, pentru că acesta cînd mergea, cărarea se cutremura sub pașii lui, chiar dac-ar fi pășit în vîrfuri. În fiecare zi venea pînă la cușca ei, însă Liza niciodată nu-i dădea atenție, ca să nu și-o ia în cap. Dar și pentru că în fața acestui ostaș ce cîntărea aproape o sută de kilograme avea vechi muștrări de conștiință. Îl mușcase totuși, atunci cînd pe deal, încercase să-l amenințe pe frumosul ei. Dar oamenii sînt ciudați și tot ce este legat de ei este deosebit. De obicei fac cu totul altceva decît ar face un cîine inteligent.

Ostașul acesta nu-i luase deloc în nume de rău ceea ce făcuse ea atunci.

Masa de dimineață urma să o primească abia peste o oră. Dacă mai înainte, grăsunul Ștencl obișnuia să întîrzie la program din cauza somnului pe care-l minca, nu alta, de-o lună de zile încoace, se scula de dimineață cu o oră mai devreme decît ceilalți și aducea pe ascuns Lizei o porție suplimentară de lapte. Iar cît le dădea cățelilor, pe oricare veterinar, dac-ar fi văzut, l-ar fi apucat disperarea. Ceea ce făcea el era strict interzis, pentru că altminteri s-ar fi dat peste cap toate evidențele veterinarului privind creșterea în greutate a cățelilor.

— Veterinarul ăsta e... și grăsunul Ștencl se exprimă în cuvinte deloc revărentioase la adresa locotenent-colonelului. Fiindcă n-a avut niciodată copii și nu știe ce înseamnă asta, adăugă el.

Liza adera la părerea lui cu entuziasm. Îi lingea drăgăstos mina. Mai precis spus, doar o atingea cu limba tandafirică, ca să nu creadă că e nerecunoscătoare. Îi spuse lui Ștencl, fără ca el s-o audă totuși : „Mi-e tare sete, omule drag.“

— Ca să nu ai fierbințeli, fato ! dădu ostașul din cap. Stătea cu genunchii îndoiți și corpul îl durea din cauza acestei poziții incomode. Suporta pentru că nu se gîndea la oboseală.

Căpitanul Hartl bineînțeles că știa totul, dar tăcea, zîmbind cu subînțeles. Dădea compătimitor din cap ori de cîte ori veterinarul se lăuda cu metoda lui grozavă de refacere rapidă a cățelelor după naștere. „Uită-te la Liza, de exemplu !“

Și pentru că Hájek îl zărea pe grăsunul Ștencl aproape în fiecare dimineață, nu-i mai zicea nimic atunci cînd la ora de pregătire fizică, dacă se așeza în poziția ghemuit pe vine, nu se mai putea ridica de la pămînt.

Ștencl aștepta pînă cînd Liza termina de lipăit laptele. După aceea lua cu el farfuria linsă și închidea ușa cu plasă, parcă rugîndu-se :

— S-ar putea să iasă o porcărie din treaba asta, Liza, dacă mă vor descoperi. O să înceapă discuțiile. De unde iau lapte în fiecare zi și eu n-am cum să spun că de la bucătar, ca să nu-l pun rău nici pe el. Va trebui să le explic cum mă duc în sat după lapte. Ei și-așa n-or să mă creadă și pînă la urmă au să ne bage pe-amîndoi la arest. Care va să zică, fato, vei minca de două ori dimineața, poți fi sigură de asta. Zăpăcitul ăla de doctor o să-și piardă mințile de bucurie văzînd cum te-ntremezi pe zi ce trece. O s-o pună pe seama făinii lui nutritive despre care ține conferințe în toate unitățile militare.

Vorbea cu ea ca și cu un om. Își duse apoi degetul arătător la buzele lui groase și spuse :

— Șșt ! Nu sufli nimănui o vorbă ! M-am dus !

Căpitanul se depărtă de la fereastră pentru că de-abia își mai stăpînea rîsul. Își aduse aminte de veterinar care îi

spusese ultima dată : „Ciinii dumneavoastră, tovarăşe căpitan, dispun de condiţii naturale excepţionale şi bineînţeles, de o îngrijire exemplară. Nicăieri nu am reputat atâtea succese ca în unitatea dumneavoastră...”

Lup ascultă de glasul singelui.

Dimineaţa era toată îmbrăcată în rouă. Coţofenele, po-liţaii nesuferiţi ai pădurii, încă nu se treziseră. Poienile erau tăcute, cufundate într-un somn adânc. Firele de iarbă şi mlădiţele copacilor se lipiseră între ele, încît căprioarele sfioase şi cerbii, îndrăgostiţi întîrziaţi, al căror muget era puternic, abia de mai puteau ieşi din pădure. Într-o di-mineată ca aceasta sunetele poartă cu ele distanţele de parcă ar patina pe luciul unei ape. Reflectate de trunchiu-rile groase ale pomilor, sunetele alunecau pe iarba umedă, care nu le putea absorbi din cauză că răcoarea dimineţii o ţinea cu fruntea aplecată spre pămînt. Pădurea şi munţii gheboşaţi tăiau din cerul infinit o bucată verde, ca o scîndură, de care sunetele se izbeau, spărgîndu-se cristalin.

Lup îşi ciuli urechile şi ascultă. Dintr-o dată, îl cu-prinse o tristeţe imensă. Îi venea să-şi ascundă botul între labe şi să urle, să urle, să urle. Dar nu putea. Orice sunet pe care l-ar fi seos, l-ar fi costat viaţa.

Începuse să roadă îndîrjit sfoara de cînepă, încît îşi muşcă limba fierbinte şi uscată. Cu toate că avea dinţi pu-ternici şi ascuţiţi, se gîndi totuşi de unde ar fi mai bine să înceapă.

De la nod. Cu foarte mare atenţie, fibră cu fibră, scă-moşă sfoara. A fost de-ajuns o smucitură slabă şi sfoara se rupse.

Privi spre uşă. Cu toate că pe sub ea răzbătea de afară o rază de lumină, slabe speranţe să poată fugi pe acolo. Era de-a dreptul imposibil să sape pe dedesubt. Uşa era grea, din lemn masiv, iar pragul din scînduri groase de stejar. În plus, tăietorul de lemne obişnuia în timpul nopţii să mai pună şi zăvorul.

Atunci fereastra. Nu era o fereastră care să se deschidă normal, ca la toate casele. Cine o fi avut ideea să constru-iască o fereastră rabatabilă pentru o casă fără lumină elec-trică, în mijloc cu o vatră primitivă, cu duşumelele tocite

în multe locuri, nu se ştie. Fereastră modernă îi lipsea, că în rest avea de toate.

Lup bănuise ceva despre geamul acesta. Dintru început îşi viri labele sub el. Rama ferestrei se săltă puţin. Îşi băgă apoi botul şi împinse cu toată forţa. Rama ferestrei se ridică şi mai mult. Se opinti şi rama geamului îi căzu pe omoplaţi. Se trase puţin înapoi, făcându-şi vînt din nou. Rama se ridică şi mai mult şi dintr-o singură smucitură se trezi dincolo de fereastră.

Auzi în urma lui zăngănitul geamului.

Căpitanul încă mai rîdea înfundat cînd se depărtase de la fereastră. Un val de omenie îi cuprinse întreaga fiinţă. Auzi în spate un zgomot. Locotenentul-major Tomíček, locţiitorul său, se sculase din somn şi acum pregătea micul dejun. Tomíček era foarte zgomotos dimineaţa. Căska o gură pînă la urechi, tuşea şi imediat îşi aprindea o ţigară.

— Recrut, treci la duş ! îi spuse în zeflemea capitanul.

— Nu sînt recrut, răspunse răguşit locotenentul-major, scoţîndu-şi pijamaua de pe el. Dacă aş fi — se gîndi puţin şi pe faţă îi apăru un zîmbet de mulţumire — ar fi trebuit, Rudolf, să mă scol abia peste o oră !

Cei de jos, de la bucătărie, le-ar fi adus laptele de dimineaţă, însă nici unul din ei nu prea punea preţ pe un astfel de mic dejun.

— E sănătos, e bun, trebuie băut, dar mie nu-mi place, spuse locotenentul-major.

Pregătea acum două cafele tari. Se scărpină prin părul des, blond şi ciufulit. Îl mînceau şi degetele de la picioare pentru că de dimineaţă pînă seara umbla încălţat cu cizme de cauciuc.

Ziua de program încă nu începuse.

Deocamdată, amîndoi picoteau. Acum nu mai era căpitanul Hájek, comandantul companiei, şi nici locotenentul-major Tomíček, ci pur şi simplu Rudla şi Ota. Primul dormea într-o cameră de serviciu, cu toate că, la drept vorbind, nu avea voie. Celălalt, într-o încăpere alăturată, ce servise cîndva de magazie.

— Spune-mi, te rog, ce referinţe ai despre soldatul Josef Štencl, zîmbi căpitanul. Din memorie şi fără să adaugi ceva de la tine !

— Ce să-ți spun, căscă locotenentul-major. Te-a apucat de dimineață !

— Nu glumesc deloc ! Ești locțiitorul meu și trebuie să știi despre oameni tot atît cît mine.

— Un leneș, răspunse Tomiček întinzîndu-se.

— La fel ca tine ! Nu mă surprinde.

— Ei, nici chiar așa, încuviință calm locotenentul-major Tomiček. Un mîncău. Într-un cuvînt — un ostaș imposibil. Rîsul companiei !

Căpitanul zîmbi.

— Îl vom face conductor de cîini, spuse mestecînd îngîndurat în cafea.

Locotenentul-major, care tocmai se încălța, se opri și-l întrebă cu prudență :

— Nu cumva ai dormit rău azi-noapte, Rudolf ?

— Foarte rău. Să completezi șaptesprezece chestionare într-o seară nu e un fleac. Pînă la urmă omul ajunge să se bucure că nu e aici cu soția. Atît doar că m-am sculat bine dispus.

— Îl vom face pe Ștencl conductor de cîini, repetă locotenentul-major și se aplecă din nou să se încălțe, trăgînd de cizma în care nu-i intra piciorul. Deveni dintr-o dată circumspect. Nu era prima oară cînd căpitanul îi făcea o figură. Dăduse ordine pe care el nu le executase nici-odată. Se mai întîmpla ca vreunul din ordine, aparent, să nu aibă sens. Dar pînă la urmă se dovedea că fusese foarte bine gîndit.

— Deci Ștencl va fi conductor de cîini, repetă locotenentul-major. E totuși o prostie, dar...

— Vorbele comandantului nu sînt prostii.

— Cîteodată da. Nu te supăra. Comandantul ar trebui ca, măcar din cînd în cînd, să se consulte cu ofițerii săi. Își frecă ochii umflați de somn. Ori primul cîine o să-l halească pe Ștencl, ori Ștencl o să-l halească pe el. Mi-e perfect egal.

Căpitanul sorbea din cafea gîndindu-se la ce-i ieșise din gură cu o clipă mai înainte... „În definitiv trebuie să fiu bucuros că nu sînt aici cu soția...” Cu o zi în urmă primise din Brno o scrisoare de la ea... „Nu cumva vrei să mă îngrop de vie tocmai într-o companie situată unde și-a înțercat dracul copiii ?”

— Poate că sînt bătrîn, oftă căpitanul.

— La bară fixă încă mai poți executa un exercițiu de nota zece.

— Vezi tu, soția mea e cu douăzeci de ani mai tînără ca mine. Căpitanul ridică din umeri. Nu vroia să-și mai frămînte mintea cu această problemă pentru că știa că nu există nici o soluție.

Locotenentul-major clipea din ochi. Îl usturau și avea impresia că se uită printr-o sită. Nu avea asemenea probleme, pentru că nu împlinise decît douăzeci și șapte de ani. Și chiar dacă ar fi avut, ar fi fost de-ajuns să facă doar un semn cu degetul mic de la mînă și Dankă s-ar fi mutat aici într-un minut.

— Compania mea nu e unde și-a întărcat dracul copiii, mormăi căpitanul, puțin supărat. Suporta totdeauna multe lucruri, însă despre compania lui n-avea voie să vorbească de rău nici măcar soția.

— De bună seamă, zîmbi locotenentul-major. Deși nu știu ce-ți veni.

Căpitanul își aminti că mai trebuia să înmîneze o scrisoare. Ieri-noapte, din cauza chestionarelor, n-avusese timp de ea.

— Eva lui Kučera, zise — și scoase un plic din sertar. Locotenentul-major rîse uscat.

— A lui Kucěra, sau a lui Krátký.

— Nu fă glume proaste ! N-ai vrea să i-o dai tu ?

Locotenentul-major cunoștea conținutul scrisorii.

— Am declarat tot timpul că n-are rost să mă amestec în viața lor particulară. Cei doi băieți n-au nici o vină. Eva e frumoasă și nici ea nu știe la care din ei să se decidă. Cel mai comod e să fie prietenă cu amîndoi. Armata e armată și tot ceea ce nu este legat de asta îi privește personal.

— Tu simplifici lucrurile îngrozitor, spuse căpitanul dînd din cap.

— Ia să-ncep numai să-i fac curte Evei și-o să vezi ce griji o să-i apuce pe amîndoi. N-are rost să m-apuc eu acum să fac ordine în treaba asta, spuse locotenentul-major, menținîndu-și punctul de vedere. Fata se plimbă cu Krátký prin curtea spitalului și pe urmă ne scrie nouă, auzi, să-i explicăm lui Kucěra că totul a fost o eroare. Fruntașul Kucěra, grănicer de frunte ! adăugă îngîndurat.

— S-au lămurit lucrurile cu ei ?

— Da' de unde, nu s-au lămurit deloc, i-o reteză supărat locotenentul-major. Dacă vrei să strici o prietenie a doi băieți buni, bagă între ei o fată și-ai aranjat totul. Înainte, nu făceau un pas unul fără celălalt. Azi sînt geloși unul pe altul ca niște cîini. Unde mai pui că unul din ei, Kučera, s-a apucat de băutură.

— Am auzit ceva.

— Caută orice prilej să se ducă în șat. Cîteodată ajunge chiar pînă la Budějovice, să nu bată la ochi că mereu e în șat. Băieții îl iau cu plăcere cu ei, pentru că e un bun companion. Înainte nu făcea un pas din companie. Doar Liza și iar Liza. E cel mai bun conductor de cîini pe care-l avem. Însă acum totul e pierdut. Am primit cîteva sesizări că face ravagii prin cîrciumi...

— Eva a fost totuși logodnica lui ?

— Tot ce se poate, se strîmbă disprețuitor locotenentul-major. Numai că ea se joacă. I-o fi căzut în mînă vreo carte de Sagan și-a zăpăcit-o la cap. Eva se simte măgulită cînd e curtată de amîndoi. Poate că în fond e cumsecade, dar o fetișcană cu asemenea fumuri e în stare să-î strice pe băieții buni. Mă gîndesc la cei care încă mai au minte și cărora le-au rămas destule idealuri.

— Toată povestea asta, la drept vorbind... ai dreptate. Foarte ușor se cuibărește în suflet singurătatea.

Se gîndi din nou la soție. Absolut nimic nu e simplu. Oamenii ar înnebuni dacă n-ar ști să-și simplifice problemele. Cel puțin cei cu un fond sănătos. Ca acest Tomíček.

De sus, de pe deal, se auzea zgomotul unei motociclete. Nu era nevoie să se ridice de la masă pentru că știau cine vine așa dis-de-dimineată.

— Nici omul ăsta nu prea doarme, mormăi căpitanul.

— Din cauză că peste o săptămînă se vor acorda calificativele pentru cîini și conductori.

— Asta nu înseamnă că trebuie să se scoale la patru dimineată și să se culce după miezul nopții. Are și el o soție tînără.

— E o femeie bună, conștientă de faptul că e măritată cu un grănicer. Și Danka mea știe acest lucru și de aceea treburile merg destul de bine.

Motocicleta se opri puțin mai în vale de clădirea companiei.

„Unde și-a întărcat dracu copiii... se gîndea căpitanul. Ar fi trebuit să vadă ce se petrece în natură. După aceea n-ar mai fi dorit să ne-ntoarcă la oraș... Cînd vulpea își învață puii să prindă ciori vii...”

Se întinse și-și strînse pleoapele. Nu-l mai usturau. Se uită la ușă, așteptînd ca să se deschidă. Probabil că motociclistul mai meșterea ceva pe-afară, pe la motocicletă. „De fapt ai dreptate, nu ți-ai dat seama că te măriți cu un grănicer. Sau poate ți-a plăcut numai uniforma. N-are rost să te-aduc aici cu sila. Ai înnebuni în pustietatea asta, chiar dacă aici mai locuiesc și alte femei împreună cu soții lor. Tu nu ești o femeie pentru un grănicer.”

Pe scările de gresie răsuna tropăit de cizme.

Instructorul Stogončik apărură în ușă, salută grăbit și se îndreptă imediat spre fereastră.

— Tovarășe adjutant, începu calm căpitanul.

— Știu, dădu neprotocolar din mîină adjutantul. Vă... vă rog să nu fiți supărat pe mine. Vreți să mă ascultați ?

Căpitanul se ridică și deschise larg fereastra. Locotenentul-major își săltă capul, întorcîndu-l într-o parte, ca să audă mai bine.

„Haaauu !” se auzi slab din depărtare.

— Asta nu e cîinele nostru, spuse precipitat locotenentul-major.

— Bincînțeleș că nu e cîinele nostru, încuviință Stogončik.

În încăpere pătrunse un aer proaspăt, rece și umed. Pădurile, care înconjurau valea din trei părți, stăteau nemîșcate și tăcute.

— Poate că nervii sînt de vină, zîmbi căpitanul nefiind convins de ceea ce spusese. Se uită la ceasul de mîină și la tabelul cu situația posturilor de gardă. Acum pe graniță sînt Pavliček cu Barzaj. Barzaj n-o mai fi știind nimic de el. Sforăie. Încă puțin și va suna deșteptarea.

Locotenentul-major se liniști.

— În raionul nostru nu poate exista nici un cîine străin. Ar fi sfișiat imediat.

— Depinde, replică Stogončik.

Părea că și astăzi soarele va răsări devreme. Cerul devenise din roșu, albastru-deschis.

Căpitanul privea neîncrezător spre dealul din față. Acolo, pe Șerák, ceva se mișca.

— Nu nervii sînt de vină, șopti încet instructorul. Aproape că n-aș fi crezut că încă mai există așa ceva. Manualele nu scriu nimic despre asta, iar noi aici, tocmai în privința cîinilor, n-am avut pînă acum nici o poveste sentimentală. Acum știu ce este.

— Ce ?

— Dragoste de cîine. Nu rîdeți. Marea dragoste a cîinelui.

Locotenentul-major îl privi uluit.

— De cînd ai început să aiurezi ?

Căpitanul căută binoclul ca să vadă mai bine ce se petrece pe deal.

În acel moment sună telefonul. Chema turnul de observație nr. 3.

— Să trăiți ! Fruntaș Matejček ! Nu v-a scăpat un cîine ?

— Nu, strigă locotenentul-major. Să nu cumva să tragi în el !

— Am înțeles, răspunse fruntașul.

„Haaauuu“ se auzi din nou.

Căpitanul nu reuși din primul moment să înțeleagă ce se petrece. Din stînga, dinspre cuștile cîinilor, se auzea zdrăgănit de tablă. Se aplecă peste fereastră să vadă ce se întîmplă.

Primul începuse să urle Prinț. Turbat și plin de ură. Bineînțeles că Zmeu i se alăturase. Ceilalți cîini, foarte nervoși, stăteau pe labele din spate, sprijinindu-se cu cele din față de plasa cuștilor.

Liza începu să scheaune încet și stăruitor.

— Tatăl a venit să-și vadă copiii, spuse înveselit adjutantul, izbind cu cascheta de masă. Să mai zică acum careva că nu sînt ca oamenii ! Dacă mi-ar fi povestit cineva, n-aș fi crezut ! Lucrez de optsprezece ani cu cîinii, dar una ca asta încă n-am pomenit.

— Îi cheamă ! exclamă surprins căpitanul.

Locotenentul-major se ridicase în picioare. Era puțin neliniștit.

— Eu știu ce vreți să faceți voi doi, spuse indignat. Nu sînt deloc de acord cu asta. Locotenent-colonelul o să înnebunească dac-o afla. De la început am spus că acest cîine nu va aduce nimic bun.

Instructorul se întoarse enervat.

— La nici o companie n-au căței atît de frumoși cum are Liza noastră !

— Și la nici o companie nu au atîtea probleme cu cățeii, așa cum avem noi. Teoria reproducerii s-a dus dracului. Cine credeți că o să vă dea certificatele ? S-a zis cu controlul cățeilor, cu fișele lor, cu tot.

— Prefer un cîine bun, decît o sută de certificate valabile, dădu din mîină instructorul.

Căpitanul se aplecase și mai mult în afara ferestrei. Îl avea acum în focarul binoculului.

Lup stătea pe burtă, cu labelle din față întinse pe pămînt. Ridicase botul, lăsîndu-și urechile pe spate. Poate că urla, dar acesta era un urlat imperceptibil, destinat numai Lizei.

— Ce-ți închipui că vrem să facem ? îl întrebă din spate pe locotenentul-major.

— Să-i dați drumul Lizei, să se ducă la el, răspunse supărat locotenentul-major, îndreptîndu-se spre ușă.

Căpitanul de fapt nici nu se gîndise la asta. Asemenea experimente nu pot fi făcute fără a chibzui cum trebuie. Era nevoie și de acordul veterinarului, cîinele ar fi urmat ca mai întîi să fie controlat dacă nu este purtător de bacili sau de vreo boală.

— Eu sînt împotriva, categoric, protestă locotenentul-major închizînd ușa după el. Înjurase cîinele de toți dracii. Inițial, cînd ieșise din încăpere, își pusese în gînd să se ducă la bucătărie, pentru că se făcuse demult ora cînd trebuia să li se aducă micul-dejun.

Instructorul Stogončík zîmbea enigmatic, parcă știind dinainte ce avea să se întîmple în minutele următoare. Căpitanul nu-și putea lua ochii de la silueta superbă a lui Lup. După un timp oftă obosit :

— Ce păcat că nu-l putem folosi pentru serviciul nostru. Aș fi mai bucuros să-l știu la noi, decît chinuindu-se la Franěk.

Se întoarse și îl privi pe Stogončík, care zîmbea.

— Unde s-a dus Ota ?

Instructorul ridică din umeri și arată spre curte.

Căpitanul se repezi la ușă și îl strigă din capul scărilor.

— Ce s-a întâmplat ? îi răspunse acesta de jos, din curte.

— Unde alergi ?

— Să dau drumul Lizei ăleia a voastră...

Pe corpul superb al lui Lup nu zvîcnise nici un mușchi. Ciinele stătea culcat pe burtă, privind pe sub pleoapele întredeschise la ce se petrecea jos, în vale.

Văzu cum locotenentul-major îi dăduse drumul Lizei. Aceasta începu să se învîrtească dezorientată, parcă neînțelegînd ce se petrece cu ea. Lătră scurt și însuflețit luînd-o la fugă spre deal.

Se opri și scheună.

Lup nu-i răspunse. Acum nu-l mai interesau nici oamenii adunați la ferestre, nici soldații înfuriați care stăteau lingă ciini. De fapt nu se uita nici măcar la ea, ci undeva, într-o parte, însă astfel, încît să poată trage mereu cu coada ochiului la Liza.

Liza auzi scîncetul ascuțit al căteilor. Se întoarse în salturi. Era obișnuită să execute vijelios toate mișcările, simțind totdeauna un chef nespus de viață.

Locotenentul-major stătea încă lingă cușcă, neștiind ce să facă acum cu acești căței care plîngeau după mama lor.

— Așa se-ntîmplă cînd nu-i dai la crescătorie, mormăi nemulțumit. Totdeauna cînd nu se respectă ordinul încetățenit, avem belele din astea.

Liza se furișă pe lingă picioarele lui și începu să împingă căteii pe iarbă cu botul.

— Ai înnebunit ! Iarba e udă de rouă și o să răcească ! o certă ofițerul.

Se opri, nu pentru că ar fi înțeles ce-i spusese locotenentul major, ci pentru că își dăduse singură seama de acest lucru.

De pe deal, chiar în clipa aceea, Lup începu să-i vorbească pe un ton numai de ei doi auzit.

„Cred că neamul meu e rezistent !“

Căteii se zbîrliseră. Ridicau cu reținere lăbuțele mici și grase, dar puternice, lingînd roua de pe ele. Se luară la

hartă între ei, rostogolindu-se la vale ca niște ghemulețe de lână udă.

„Liza mai făcu încă ceva.

Trecu mîndră prin fața cuștii mari unde erau ceilalți cîini care răgușiseră de atîta lătrat la musafirul cel negru, nepoftit. Lup stătea culcat pe un colț de stîncă și privea indiferent în jurul său. Liza se opri pentru o clipă în dreptul lui Prinț care mușca sălbatic un ochi de sîrmă al plasei. Abia după aceea se întoarse spre căței, lovindu-l ușor pe cel mai bătauș dintre ei.

— Parada dragostei, rîse locotenentul-major Tomíček.

Liza urcă degajată povîrnișul, așa cum îi stă bine unei mame cu o familie atît de numeroasă. Și unde mai pui, că numai băieți ! Prilej de mîndrie pentru orice mamă !

Căteii mergeau legănîndu-se în urma ei. Țipau și scheunau. Erau curioși să vadă ce joc mai născocise mama lor. Nu știau și nu auziseră de Lup, pentru că, pe de-o parte, niciodată nu merseseră atîta distanță, iar pe de alta, auzul lor nu se formase încă.

Lup rămase pe loc. Nu făcu nici măcar un pas ca să-i întîmpine. Aștepta ca ea să fie aceea care vine. Nu se uita nici la ea, nici la căței.

Liza veni lîngă el și se așeză.

„Celui mai puternic i-au dat numele Roby“, mîrîi ea. Încercă apoi să-l împingă cu nasul spre Lup, dar nu reuși, pentru că pe Roby îl interesa mai mult o floare. Îl apucă ușor cu dinții de ceafă.

Cățelul se pomeni dintr-o dată drept în fața botului unui cîine uriaș, stînd pe toate cele patru piciorușe, pînă acum nesigure. Pentru că era un cățel agresiv, nici prin gînd nu-i trecu să se sperie, chiar dacă se găsea acum față în față cu o primejdie necunoscută. Se zbîrli tot și încercă să mîrîie. Dar scoase un sunet ceva mai tare decît zgîmotul pe care îl face arcul unui ceas de buzunar atunci cînd plesnește.

„Bine“ zise el surd. Pe fața lui nu se văzu nici o tresărire.

Cățelul căpăta curaj. Ar fi putut totuși să fie mușcat, zgîlțit puțin, sau să primească o bătaie zdravănă. Nimic din toate acestea nu se întîmplă. Poate că pe cîinele uriaș îl

impresionase acel mîriit mititel. Umbla fără astîmpăr, încoace și încolo, încercînd să-l apuce de nas, așa cum îi făcea mamei. Ceva îi spunea că acest cîine periculos nu-i, chiar atît de străin și nici atît de indiferent cum părea. Se ridică pe lăbuțele din spate ca să-i ajungă la nas.

„Ia-l de-aici, spuse Lup calm, ori, dacă nu, îi dau cîteva. Căteii tăi nu-și pot permite acum chiar orice.“

„Cum sînt ai mei, sînt și ai tăi“, mîrîi Liza și pentru siguranță îl răsturnă cu botul într-o parte, pentru că și-așa cățelul stătea într-o poziție cam nesigură. „Roby de Șumava !“, adăugă mîndră. „Toți trei au acest prenume «de Șumava» !“

„De ce ? se miră el. Mie mi-a ajuns un singur nume, Wolf !“

„Știi doar cum sînt oamenii. Idei de-ale lor.“

„Și ceilalți ?“

„Racek și Randál“, răspunse Liza, împingîndu-i spre el pe cei doi căței care se mușcau în joacă. „De Șumava“, adăugă din nou mîndră.

Lup nu-i mirosi, pentru că îi recunoscuse de cum se uitase la ei. Pe chipul lui nu se putea vedea nici cea mai mică urmă de bucurie.

Liza se gîndi să se așeze lîngă el, dar în ultimul moment se opri. Nu schițase măcar un gest care i-ar fi ușurat intenția. Stătea ca o stană de piatră, fără să scoată nici un sunet.

Ceva se petrecuse cu ea. Acum erau căteii, totul devenise mai solemn, mai serios, nu mai putea fi încăpățînată ca înainte și într-un fel — chiar împotriva voinței ei — trebuia să-i recunoască supremația.

Lup nu se uita nici la ea, nici la căței. Întorsese capul spre casa cea veche din pădure, din coșul căreia se înălța o dîră de fum.

Liza știa că măcar cu coada ochiului și tot îi privește pe toți patru.

Tot hîrjonindu-se, căteii ajunseseră la un bolovan. Ca de obicei, Randál începu să facă gălăgie. Încerca să muște o bucată din bolovan. Nu mergea. Încă de acum se putea vedea la el că nu se lăsa cu una cu două. Mai încercă o dată și încă o dată.

„Mă mir că-i permiți asta, spuse Lup într-o doară. E vorba de dinții lui“.

Liza lătră supusă la Randál. A trebuit să mai latre încă o dată ca să o asculte. Își dădu seama că fusese mai aspră decît era de obicei. Nu vroia să recunoască. Ar fi însemnat ca Lup să-i reproșeze că le-a dat cățeilor o proastă educație.

Randál, surprins, se așeză în funduleț. Întoarse capul într-o parte, încît urechea îi atîrna în jos de tot. Se uita la mama lui, neînțelegînd ce se întîmplase cu ea.

Roby reuși să se urce pe bolovan. Era un cățel care totdeauna voia să fie mai sus decît frații lui. Cățaratul pe bolovan a mers cum a mers, dar la coborît au început problemele, pentru că nu știa să-și țină echilibrul. Totdeauna cădea, fie în față, fie în spate.

Lup se ridică fără să spună un cuvînt.

„Lasă-l ! mîrii Liza. Pînă nu-și julește nasul nu se potolește“.

Lup se îndreptă spre Roby, îl apucă cu dinții — prea delicat nu, pentru că puiul scheună înspăimîntat — și-l așeză pe pămînt, puțin cam brusc.

Supărat de acest tratament la care fusese supus, Roby se repezi la Lup să-l muște de labelle puternice.

Acesta doar scutură una din ele și Roby zbură cît colo. Se așeză apoi descumpănit lîngă frații lui.

Lup lătră scurt și pătrunzător.

Liza îl privi surprinsă, pentru că nu-l auzise niciodată lătrînd pe o asemenea tonalitate.

Încetă să se mai comporte ca un rege al viețuitoarelor pentru care demnitatea e mai presus de orice. Din negura amintirilor răzbătea parfumul luncilor pe care zburdase cățel fiind, cînd încă nu cunoscuse pocnetul biciului, iar toți copiii satului îl mîngiau.

Nu făcuse nici o legătură cu trecutul. Pur și simplu, privind cățeii, îl năpădiră dintr-o dată amintirile plaiurilor însoțite și mirosind a mușețel sălbatic.

Soarele răsărise într-adevăr, cu toate că, după calendar, ar fi trebuit să se ivească cel puțin cu o oră mai tîrziu. Asta poate din cauză că Pămîntul, de bucurie, se învîrtise mai repede. Întregul povîrniș căpătă o culoare trandafirie, iar deasupra ierbii se ridica un abur ușor, ca o dantelă.

Prin ceața joasă se vedeau doar urechiușile ascuțite ale cățelilor care se depărtaseră puțin, nemaicontenind cu hîrjoneala.

Fruntașul Matejček rîdea cu poftă, sus, în turnul de observație.

Un uliu-șorecar săgetă văzduhul. Liza ridică vigilentă capul, privind spre căței.

Chiar în clipa aceea primi o lovitură neașteptată în sold, care o trînti cu nerușinare la pămînt, tăindu-i pentru o clipă răsufllarea.

Lup se repezise la ea, așa din senin. O izbise cu capul și acum, cu un lătrat ștregăresc, se pregătea pentru un nou atac.

„Nebunule !“, mîrîi supărată. De cînd avea căței nu prea mai știa de glumă, ca altădată. „Nebunule !“, repetă ea, dînd din labe prin aer. Își recăpătă în cele din urmă echilibrul, sări în picioare și se-ndreptă spre el, arătîndu-și colții.

Nu fugi de ea, așa cum ar fi procedat, în clipa aceea, oricare alt cîine inteligent. Rîdea... îi rîdea în față... pentru că și ciinii știu să rîdă. Liza însă nu suporta să rîdă oamenii de ea, cu atît mai mult cîinii. Se repezi furioasă, dar dinții ei mușcară în gol, pe lîngă urechea lui Lup, fiindcă acesta știuse să se ferească la timp.

De fapt nu vroia să-l muște. În sufletul ei erau atîtea — bucuria că a recunoscut căței, jignirea pe care a trebuit s-o suporte, teama că nu va mai avea nici o autoritate în fața cățelilor — astfel că înțelegea jocul, însă nu-l putea încă accepta. Încercă să fie sobră și îi reproșă această inflăcărare pripită.

Dar oricît ar fi încercat, nu putea să se abțină.

Lup nu lătră. Hîrîi ca o javră de țară, se îndoi, făcu un salt și o lovi din partea cealaltă. Liza făcu din nou o tumbă, oprindu-se aproape de căței.

„Oare nu crezi că ar fi de ajuns ?“ îi spuse supărată.

Lup sări într-o parte, gudurîndu-se. Își întinse labele din față, lăsîndu-și capul în jos, printre ele, pînă aproape de pămînt. Lătră din nou, rămînînd în expectativă.

În momentul cînd Liza se aruncă din nou asupra lui, jumătate în serios, jumătate în glumă, Lup descrie un cerc mare în jurul ei și al cățelilor. Îl azvîrli cu botul pe Roby,

care ateriză cu burta în sus între cei doi frați ai lui. Apoi îi făcu vînt Lizei, care alunecă pe iarbă rostogolindu-se cît era de mare, uitînd de căței și de toate.

Micuțului Roby îi trebui un timp ca să se orienteze și să înțeleagă ce se petrece de fapt. Mai întii se gîndi cum ar face să se urce și el pe o ridicătură de pămînt și de-acolo să-și dea drumul la vale. După ce învătă pe unde să se cațare și cum să coboare, așteptă ca Liza să se apropie și îi sări în spate. Îl urmară și frații lui. Se lăsară antrenăți de joaca părinților fără minte. Se legănau în urma lor, cădeau, schelălăiau, dacă se loveau cam tare, însă în inimioarele lor aveau instinctul de a alerga, de a urmări și de a mușca.

Familia cîinilor se rostogolea la vale pe povîrniș.

Fruntașul Matejček rîdea cu poftă în turnul de observație.

Căpitanul se aplecase peste pervazul ferestrei. Strigă :

— Ia uitați, oameni buni ! Priviți cîinii... și pe puradeii ăia ! Liza, înhață-l ! Pune-l jos, nu te lăsa fato ! Domnilor, o asemenea încăierare încă... ia uitați-vă !

Instructorul rîdea cu lacrimi.

În curte compania se pregătea de adunare. Astăzi nu prea mersese cum trebuie. Cei șazeci sau cîți oameni or fi fost iubeau cîinii fiecare în felul său. Aici, la graniță, aceste animale nu serveau nimănui pentru distracție și plăcere. Ele erau ajutoarele, prietenii sinceri pe care omul, în anumite situații, se putea baza mai mult decît pe oameni. Îi înțelegeau, se bucurau de bucuriile lor. Veterinarul interzisese categoric zahărul, dar fără nici un rezultat. Toți, fără excepție, aveau prin buzunare bucățele de zahăr. Dacă se-mbolnăvea vreunul din cîini, compania nu vorbea decît despre asta. Mulți dintre militari, obosiți de alergătura unei zile de instrucție, se sculau totuși noaptea și se duceau să vadă ce e cu cîinele. Însă trebuia să fie cîine *de-al lor* !

Lup nu era de-al lor. El ar fi trebuit, conform dispozițiilor oficiale, să fie lichidat demult. Chiar dacă, din întâmplare, îl salvase Franěk, muncitorul forestier, cu toate astea nu era cîine de-al lor. Dar nici un cîine obișnuit, de coteț, pentru că Liza făcuse căței cu el.

Acum, degeaba mai striga locotenentul-major „atenție !“, pentru că toată compania nu se uita decît la cîinii care se hîrjoneau. Cîinii *lor* nu mai lătrau ca niște javre de la țară. Erau serioși și concentrați, ca și cum ar fi cunoscut greutatea răspunderii.

Grăsunul Ștencel se așezase pe pămînt și rîdea de-i curgeau lacrimile pe obraji.

— Vă bag la arest, striga locotenentul-major Tomiček. Nici o permisie, nici un... la dracu, nu m-auziți ce spun ? Ce e aicea, circ sau companie ? O să vă... Ia uite, l-a ajuns din urmă ! Băieți, acum a l-a-nhățat ! Dar imediat își relua atitudinea de mai-nainte, devenind grav.

— De-ajuns ! Însă nici de data aceasta nu reuși să dea un ordin ca un comandant. Se uită cu îngrijorare spre ferestra de la etaj să vadă ce va zice căpitanul de hărmălaia din companie.

Căpitanul îl ținea de după gît pe instructor și rîdeau amîndoi cu gura pînă la urechi.

Militarii se așezară în front fără să fi primit un nou ordin. Doar ici-colo cîte unul se mai uita la cîini.

— Fruntaș Kučera !

Kučera ieși din rînd.

— Cheam-o pe Liza !

Conducătorul ezită în primul moment. Totuși o strigă. Avea glasul nesigur pentru că relațiile dintre el și Liza nu mai erau ca în trecut. De aceea nu știa dacă ea va răspunde la primul apel. Dacă n-ar fi venit, s-ar fi făcut de rușine în fața întregii companii.

Dar Liza continuase să-l iubească în tot acest răstimp, chiar dacă multe din lucruri nu putea să le înțeleagă. În fiecare seară scîncise încetișor, ca și cum l-ar fi chemat. Însă el nu mai venea.

Se opri din fugă, așezîndu-se pe labelle dinapoi. Nu știa ce să facă. Altădată, cu excepția acelei nopți, ar fi fost de ajuns un singur cuvînt și ea ar fi venit ca o vijelie.

Stătu o clipă nedumerită.

— Dacă o să-ți facă așa și la inspecție, n-o să mai fii pe primul loc, rîse disprețuitor locotenentul-major. Poate s-a produs o ruptură în raporturile dintre tine și cîine !

Liza se întoarse spre Lup. „Mă cheamă. Trebuie !“

Lup nu îi răspunse. Încercă să înțeleagă ceva din toate acestea. Era și nu era soția lui și mama cățeilor. Acești oameni erau stăpînii ei de care Liza nu se temea. Cînd o cheamau, alerga disperată, nu de frică, ci să le facă o bucurie, arătîndu-le că e ascultătoare...

Lup nu mai alergă un timp alături de Liza. Căpitanul îl apucă de mină pe instructor și îi spuse :

— Ce ne facem dacă o să-l aducă aici și pe el ?

— N-o să-l aducă, răspunse trist instructorul. Și e păcat.

— Și dacă totuși o să-l aducă ? întrebă nesigur căpitanul. Ce facem ? M-ajută să-l conving pe veterinar ?

— Fiți sigur că n-o să-l aducă, repetă instructorul care îi cunoștea pe cîini mai bine decît comandantul său. Și chiar dacă ar fi așa, tot nu s-ar putea să-l folosim pentru serviciul nostru. Dacă n-ar fi atît de ucigaș — aceasta o spusese cu mult mai încet — l-aș fi luat eu. De cînd a murit Klaučik, mi s-a făcut dor de-un cîine pe cinste.

Klaučik murise, într-un fel, la datorie. Mai demult, fugise din companie un cîine tînăr, iar Klaučik fusese trimis să-l aducă înapoi. După ce-l ajunse din urmă pe fugar, porniră amîndoi spre companie, el mergînd în urmă. Din cauză că trebuia să-l supravegheze mereu pe cîinele bezmetic, n-a putut observa la timp că din spate venea o mașină la volanul căreia era un șofer nenorocit...

Lup se opri brusc și scoase un urlet puternic !

Liza nu privi înapoi. Nu avea nici un rost. Alerga mereu. Cu trei luni în urmă ar fi venit ca o vijelie. Frunțașul Kučera știa bine acest lucru. În ultima vreme însă, n-o mai iubea pe Liza ca altădată. Era supărat și se gîndea mereu la Eva. Ceva se întîmplase cu el, pentru că începuse să fie indiferent. Nu putea să se împace cu această situație și știa că atîta timp cît nu va reuși să pună lucrurile la punct, nu va fi un bun conductor. Și nici un bun militar.

Și frunțașul Krátký simțea acest lucru. Oriunde s-ar fi uitat, numai la Kučera nu.

Liza se opri totuși și întoarse capul spre Lup. „Vino ! N-o să-ți facă nimic !“

„Nu mi-e frică de ei, răspunse întunecat. Nu pot fi mai răi decît omul acela din casa de birne. Dar nu-i iubesc.“

Liza se așează pe pământ. Nu putea înțelege cum de nu-i iubea pe oameni, cînd ea, de mică, fusese educată în spiritul unei mari afecțiuni față de oameni. Nimeni nu fusese niciodată rău cu ea.

Fruntașul Kučera simți cum îi tremură mîinile de nervi și de supărare. Ieri băuse iar și fusese cam mult. O chemă din nou, pe un ton mai aspru. Nu era nevoie să strige atît de tare, pentru că ea l-ar fi auzit chiar de i-ar fi rostit numele în șoaptă.

— Dacă ai nervi, nu îi vîrșa pe cîine ! îi spuse încet, din spate, locotenentul-major. Animalul nu are nici o vină.

În caz că Liza nu ar fi venit, toată compania ar fi rîs de el. Acum militarii stăteau tăcuți, privindu-l jenați.

De sus, de la primul etaj, căpitanul îi spuse instructorului :

— Într-adevăr, se întîmplă ceva cu militarul ăsta. E în stare să strice caracterul cîinelui.

— Nu l-aș sfătui, se încruntă instructorul. Din cauza unei femei...

„Din cauza unei femei..." repetă în gînd căpitanul. Se uita, jos, în curte, la militarii care erau cu toții în așteptare. Știa cum îl cheamă pe fiecare dintre ei, ce fire au, le cunoștea apucăturile lor bune, dar și pe cele rele, de care trebuiau să se dezbare aici în companie. Îi iubea pe toți la fel. „Din cauza unei femei nu pot să-i părăsesc", și dădu din cap.

— Liza nu prea are chef să vină, remarcă Stogončík. Și eu care credeam că va fi prima în clasament.

Acestea le spusese tocmai în acea fracțiune de secundă în care Liza nu știuse ce să facă. Dar cățeei rezolvară dilema. Auziseră vocile oamenilor, care însemnau mîncare și mîngîieri. Pentru că se hîrjoniseră fără încetare, li se făcuse o foame într-adevăr de lup. O luară deci la fugă spre companie, legănîndu-se, căzînd în bot, dar totuși înaintînd.

Liza chelălăi. Dimineața minunată și veselă se transformă dintr-o dată într-o zi plină de contradicții.

„Atunci mă duc singură !" scheună ea, uitîndu-se în urma ei.

„O să vin", îi răspunse. Se așează pe labele dinapoi și privi în vale, unde erau oamenii. Știa că nici Liza, nici cățeei nu vor păți nimic. „Dar eu n-am ce să caut printre

oameni". Se uită la casa veche de birne din pădure. Pe coș ieșea o dîră de fum. Ar fi putut să nu se mai întoarcă. Însă el vroia să se întoarcă, cu toate că știa ce iad îl aștepta acolo. Era un cîine foarte încăpățînat, care în multe privințe semăna cu omul.

Liza se îndrepta încet spre companie.

Locotenentul-major Tomíček se așezase pe holar și mesteca un fir de iarbă. Își scosese cizmele de cauciuc, ca să-și odihnească puțin picioarele.

— Știi și tu că așa nu mai merge, spuse el întorcîndu-se spre fruntașul Kučera, care privea îngîndurat în pămînt. Și tu, și Krátký ați fost avansați în grad. Sînteți grăniceri de frunte. Oare într-adevăr ?

Fruntașul ridică din umeri.

— Nu-mi place să m-amestec în treburi care nu mă privesc, continuă locotenentul-major. Iubita ta nici ea nu știe ce vrea. Ne-a scris. Tovarășul căpitan e de părere că ar trebui să-i răspund, dar eu n-am s-o fac. N-ai decît, scrie-i !

— Dacă ați fi în locul meu, ce i-ați răspunde ? Întrebă obraznic fruntașul.

— Că ești un prost. Nu cred că aș greși prea mult. Crezi că nu m-am îndoit și eu de fidelitatea nevastă-mi ? Omule, te subapreciezi ! În locul tău, mi-aș fi găsit alte zece femei, nu una.

— Și pe Eva să i-o las lui Krátký, nu ?

— Să zicem, răspunse locotenentul-major trăgîndu-și cizmele și ridicîndu-se în picioare. Pune atunci mîna pe automat și ciuruie-l pe Krátký de tot. După aia, o să stai mata frumușel la închisoare, de-ai să te sature, iar cînd o să ieși și-o să te duci s-o cauți, ai să găsești în locul ei o femeie grasă, de mult măritată și cu băătura plină de copii. Și-o s-ajungi la vorba mea : ești un bleg și jumătate. Ai ordin, fruntaș ! Ori încetezi cu băutura și rămii mai departe conductor de cîini, ori dacă nu — știi bine că mirosul de alcool cîinii nu-l suportă — te voi detașa în altă parte și voi avea grijă ca cei de la comandament să se gîndească dacă nu cumva s-au cam grăbit cînd ți-au dat insigna de grănicer de frunte ! Executarea !

Se gîndea foarte încet.

Pentru că în ultimele patru luni nu făcuse decît să-și muncească creierul, greu, dar reuși totuși să dea gîndurilor sale o formă concretă, periculoasă.

Chiar și omul care, datorită singurătății îndelungate, a devenit în multe privințe un primitiv, știe să ucidă cu rafinament.

Se gîndea cu asiduitate cum să procedeze ca nici grănicerii, care se pricepeau, nici cîinii, care ar fi fost puși să-l urmărească, să nu-i poată lua urma.

Ani de-a rîndul avusese timp să se pregătească. Știa cine și unde a făcut o greșală și ar fi putut să-i învețe pe toți cei care ar fi dorit să treacă granița fie dintr-o parte, fie din cealaltă. Rîdea de felul nefericit în care se terminaseră încercările lor copilărești.

Nu înțelegea cum de a fost posibil ca Inge să facă o greșală atît de elementară. Probabil că ceva o determinase să nu mai aștepte venirea lui la Budějovice, de pînă singură după el. Își dădea seama că procedase greșit atunci cînd indicase la întîmplare drumul pe harta aceea din pînză ordinară. Dar nu vroia să-și recunoască propria-i vină. Mai exista cineva care o împușcase și care, mai devreme sau mai tîrziu, poate să-l amenințe și pe el. Ar fi suficient să spună că l-a văzut atunci la Budějovice. Sau povestea cu scrisoarea de la raion.

Știa totul despre urme.

Nu-i era frică deloc de oameni. Pe aceștia putea să-i păcălească. Bineînțeles că era mult mai versat decît orice alt ostaș care nici n-a venit bine aici, pe graniță, că și pleacă. Totuși nu dorea să aibă de-a face cu unul ca adjutantul Stogončík, cel mai bun specialist în identificarea urmelor.

Însă ca Stogončík nu prea erau mulți.

Dar cum să înlături cel mai mare pericol — cîinii ?

Stătea la masă, lingă lampa cu petrol, frecîndu-și tîmplele cu putere. Se gîndea.

Avea nevoie de un vînt puternic, în rafale, și de o ploaie neîntreruptă. Vîntul deformează și împrăștie miro-

sul urmei, ștergîndu-i contururile în scurt timp. Ploaia o umple cu apă și o distruge.

Pe el nu trebuia să-l învețe nimeni. Era inutil să intri în pîrîu și să te spelî cu apă, pentru a scăpa de cîini. Undeva totuși omul trebuia să traverseze pîrîul, pentru că așa era drumul.

Dacă urma se oprea la malul apei, cîinele știa să se descurce. Alerga pe ambele maluri pînă cînd o găsea din nou.

Nici piperul și nici ardeii nu aveau vreun efect asupra unui cîine de grăniceri încercat. Același lucru se întîmpla și cu apa. Nimeni nu are atîta piper sau ardei la el încît să împrăstie pe kilometri întregi. Odată și-odată tot se termină. Iar cîinele se învîrtește în jurul unei asemenea urme mirosind a ardei, pînă cînd o găsește pe cea curată.

S-ar mai fi putut pe un teren pietros, plin de băltoace, cu condiția ca într-adevăr să plouă cu găleata.

Știa că se va întîmpla într-o zi. Îi ura pentru că i-o omorîseră pe Inge. Iar acum îi era și frică de ei.

Își strivea pumnii mari, plini de lovituri, rîzînd aproape inconștient. Lup, legat cu un lanț de perete, se făcu ghem.

Tăietorul de lemne se apucă să cotrobăie în ungherul acela întunecat și se încruntă fiindcă nu dibui pușca.

Se așează din nou la masă și rămase încremenit. Se gîndea cu putere și mai-mai că i-ar fi crăpat capul. Își spuse că totuși n-au avut cum să dea de pușcă în timpul cît el lipsise, pentru că altminteri demult ar fi fost aici iscoadele. Nici cei din comisie, despre care îi pomenise căpitanul ultima dată, nu veniseră la el. Și chiar dacă ar fi găsit-o, nu s-ar fi întîmplat nimic fiindcă mai în toate casele de pe aici se găsește cîte o pușcă de braconaj. Și Grünfeld are o pușcă demontabilă. Cînd se lasă seara, într-un carîmb al cizmei bagă țeava, iar în celălalt patul armei. Atît doar că nu e voie să se tragă în apropierea frontierei, pentru că acolo sînt patrule.

Și chiar dacă ar fi descoperit pușca, nu ar fi făcut altceva decît să i-o confiște și să-l pună să plătească o amendă. Ar fi fost mai greu să-l închidă, pentru că aici

e nevoie de muncitori forestieri. Însă și așa planul său, îndelung elaborat, era în pericol.

„Cred că am pus-o în altă parte“, își zise în gând. Se chinui să-și amintească tot ce făcuse zilele trecute. În ultima perioadă băuse cam mult, încît toate gîndurile îi erau acum tulburate. Îi apăru în minte totuși imaginea stejarului bătrîn. Începu să-și frece din nou mîinile nouduroase, fiindcă în sfîrșit își adusese aminte.

S-a întîmplat în ziua cînd Lup fugise pentru prima dată. Știa acum precis și unde este stejarul acela. La trei sute de metri de drumul cu bolovani. Aproape de frontieră. Dădu din cap. Faptul că nu era departe de frontieră reprezenta un lucru deosebit de important. Îl neliniștea puțin prezența turnului de observație. În caz că va fi și un vînt puternic, nimeni nu ar fi auzit împușcătura. „Am ales un loc bun“, își zise, lăudîndu-se pentru ideea care-i venise.

Arma de vînătoare „Long Rifle“, împachetată în celofan, încărcată, era ascunsă în copacul găunos. Avea calibrul 5,6 mm. E de rîs, dar o asemenea armă nû putea fi folosită. Zgomotul produs de focul de armă amintea trosnetul unei ramuri de copac. Un glonte obișnuit, de plumb, omoară căprioara la un kilometru. Cei care lucrează la pădure știu bine de ce nu e voie să tragi cu o asemenea armă. Iar stejarul acela e doar la trei sute de metri de drum.

Oricine ar fi trecut pe acolo, din întîmplare, nu și-ar fi putut închipui că în stejar este ascuns un lucru ca acesta. La urma urmei care e omul să se plimbe doar la cîteva minute distanță de frontieră ?

„Conducătorul acela va fi avansat la gradul de fruntaș și poate că va primi și insignă de grănicer de frunte“, spusese atunci căpitanul.

Pînă în clipa cînd îi veni în minte un nume, planul său fusese foarte neclar. Atunci îi ura pe toți. Acum ura lui se concentrase asupra unei anumite persoane. Chiar asupra celei care trebuia.

Numele pronunțat însemna jertfă.

— O să ne socotim amîndoi, mormăi și se gîndi la Inge. Tu ai omorît-o. Nû trebuia. Chiar căpitanul a spus-o. Așa că o s-o lămuresc eu și cu tine.

Știa că tocmai fruntașul acela obișnuia să meargă de câteva ori pe săptămână în satul cel mai apropiat. Acolo, fie că intra în cârciumă, fie că îl ducea cineva cu motocicletă pînă la oraș. Și că se întorcea pe la miezul nopții.

Dar pe Franěk nu-l interesa miezul nopții. La o asemenea oră tîrzie era periculos. Turnul de observație e doar la două sute de metri de locul acela. Faptul că nu erau reflectoare montate pe el, nu înseamnă nimic. Și apoi miezul nopții ar fi fost o oră prea înaintată pentru un trup extenuat și un creier obosit.

Azi după-masă se întorsese de la muncă la fel ca și în alte dăți. În ultima săptămână întreaga echipă termina lucrul mai devreme pentru că legau un transport de lemne. În plus era și ultima săptămână a lunii. Muncitorii din echipă își făcuseră suma și acum erau destul de isteți ca cei de la administrația ocolului silvic să nu facă ochii mari că ei cîștigă prea mult. Desigur, n-ar fi fost drept să se fixeze un plafon de salarizare, chiar dacă se susținea că nu există așa ceva. Ar fi venit normatorii care ar fi început să spună că au o normă ușoară. Dar nici unul din aceștia, să fi fost în locul lor, nu ar fi prestat o muncă atît de istovitoare. Dar asta este cu totul altceva.

Cînd Franěk se întoarse la muncă, îl găsi pe Lup stînd culcat lîngă șopron și respirînd adînc.

— Fugi și te-ntorci, mormăi satisfăcut, izbind cu piciorul în ușile din lemn masiv ale casei. Hai, treci !

Lup ieși de sub sania întoarsă cu tălpiștile-n sus, furișîndu-se pe lîngă perete. Așteptă să curgă loviturile. Și poate că astăzi ar fi pus capăt cu succes acestei triste istorii cu ciini, dar loviturile nu veniră. Probabil că stăpînul lui era mai bine dispus. Trecu nesigur pragul ușii. Totul era foarte complicat. De mic fusese crescut printre oameni și doar o singură dată în viață încercase să fugă de la ei. Aceasta s-a petrecut în noaptea cînd a sărit peste sîrmă. Atunci Liza și în cele din urmă și oamenii i-au încurcat toate planurile.

Nu putea trăi fără oameni. Dar nu avea încredere în cei care umblau îmbrăcați în uniformă, pentru că atenta-seră cîndva la viața lui. Instinctual, nu iubea nici un om îmbrăcat în uniformă, pentru că nu reușea să deosebească

una germană de una cehoslovacă. Își amintea doar că o dusesse destul de bine în gospodăria aceea, acum dincolo de graniță, pînă în ziua cînd veniseră niște oameni îmbrăcați în mantale impermeabile, care-l cumpăraseră pentru a-l folosi în serviciul pe graniță. Avea doi ani. După aceea cunoscuse ce înseamnă cureaua cu ghimpi, biciul și foamea.

Dacă se întorsese din nou la această brută nebarbierită, mirosind a transpirație și a sălbăticiune, o făcuse din cu totul alte motive. Nici o făptură din lumea asta nu suportă la infinit nedreptatea. Aștepta prilejul, nu chibzuind totul cu finalitate, ci doar așa, condus de instinct. Apoi mai era vorba și de o moștenire nefericită. Pe tatăl lui îl bătea mereu țăranul la care stătea. Și strămoșii lui tot așa fuseseră. Cîini care nu ieșeau din cuvîntul omului.

— De-acum n-ai să mai fugi ! spuse Franck, fără urmă de răutate în glas. Avea mereu în minte planul acela, dar era nemulțumit că încă nu știa ce rol va juca Lup în punerea lui în aplicare. Și tare ar fi dorit să-l poată folosi într-un fel.

Cel mai simplu ar fi fost să asmută ciinele la om ca să-i sară, pe la spate, direct în ceafă. Însă nu era prea sigur că Lup va face lucrul acesta. I se părea că nici nu mai are destul timp ca să-l învețe

— Dacă o să sari în gîtul cuiva, acela o să fiu eu, recunoscui cîștit. Și cine știe dacă oi putea să te învăț să sari la altul ! Se aplecă, trase sertarul dulapului și scoase de acolo un lanț. Pe asta n-o să-l mai rozi ! și îi puse de gît lanțul acela lung.

Lup nu schiță nici cel mai mic gest de împotrivire și nici nu încercă să se smulgă din încheștarea degetelor sale și nici să-l muște. Știa că buturuga era totdeauna la îndemină. Se așeză abătut lingă perete și începu să moțăie.

Deodată ciuli urechile.

Tăietorul de lemne luă o mutră supărată.

— Bine că cel puțin știi să păzești !

În clipa aceea în odaie intră căpitanul Hájek. Părea chinat de griji. Își puse cascheta pe masă, ștergîndu-și obosit sudoarea de pe frunte.

— La naiba, Franěk ! spuse căpitanul așezându-se pe-un scaun.

— Beți ceva ?

— Nu. Nici un fel de băutură. Își luă capul în mâini. Într-o bună zi o să devin și eu un sihastru ca tine !

Franěk se aplecă și scoase de sub masă o sticlă.

— Vara încă mai merge să veniți pe-aici, răspunse încet. Dar când o cădea zăpada...

— Știu... Când o cădea zăpada, pe-aici o să-nceapă să mișune lupii, oftă căpitanul. Nu poate să-mi iasă din cap. (Părea descurajat). Am venit, Franěk, să-ți cer o părere. Ce dracu, fă abstracție de uniformă ! Totuși, atunci ea se îndreptă spre cineva, nu ? Cu cine vrei să mă sfătuiesc ?

Franěk scotea încet dopul de la sticlă. Se rupse. Deschise briceagul și începu să scobească în pluta proastă.

— De ce neapărat trebuia să mergă la cineva ? întrebă el bănuitor.

— Doar n-o să-mi spună mie acuma vreunul că ea vroia să treacă granița. Astea sînt romantisme, Franěk. Ceva a trebuit să existe, de a riscat atît de mult. Ceva important, care excludea alternativa de a fi prinsă. De aceea a tras. Și a plătit pentru asta.

— Poate că n-ar fi trebuit s-o omoare, spuse Franěk nesigur, ocupîndu-se în continuare cu destupatul sticlei.

Căpitanul dădu din mîină.

— Prostii ! Tu n-ai omorî dacă cineva ar trage în tine ? Nu și-au făcut decît datoria. Asta e clar.

— Ce mai știți despre ea ?

— Că e nemțoaică și nimic mai mult. Numele ei e fals. Deocamdată nu am primit alte știri oficiale.

— Nemțoaică, spuse încet Franěk. Mai sînt aici și Gustl, și Frýda, și Béla Ország. Rambousek ar putea să vă spună și el părerea lui...

— Însă, Franěk, tu ești aici din '48.

— Familia Grünfeld locuiește aici mai de mult.

— Când a fost vorba de frații Lacina, mi-ai ajutat tu. N-are importanță că în cele din urmă au fugit peste graniță și că acum trăiesc undeva în Canada.

— Da, știu, cei doi Lacina din Ropotice. Pădureni, dădu din cap tăietorul de lemne. Unele întîmplări petrecute aici îi lăsaseră o puternică amintire, încît nu le mai

putea uita. N-am reușit să-i prindem, pentru că știau fiecare potecută de pe aici.

— Și pe Kosina, tot tu l-ai prins.

— Ei, da. Kosina a crezut că sînt neamț. A venit direct la „Trei Fagi“, unde în ziua aceea tăiasem la copaci.

— A crezut că ești neamț, repetă îngîndurat căpitanul și în minte începu să i se facă lumină. Vezi Franěk, femeia aceea... Îți spun, organele de securitate sînt de părere că nici pe departe acest caz nu poate fi considerat ca încheiat. Nu putem risca din nou.

Stătea cu capul în jos fiindcă se gîndea. Nu suporta licărirea sălbatică din ochii lui Franěk.

— Aceea pe care a omorît-o fruntașul Kučera, adăugă încet Franěk.

— Exact, încuviință căpitanul. A fost o greșeală. Putea să aștepte pînă am fi venit noi. Și așa ar fi pus-o la pămînt.

— Adineauri singur ați spus că altă soluție nu era. Vedeți că s-ar fi putut și în alt fel ?

Căpitanul dădu din mîna.

— Trebuie că totuși ea se ducea la cineva, nu ?

— Poate.

— La cineva. Era nemțoaică. Înseamnă că la neamți ?

Căpitanul își ridică ochii obosiți.

— Franěk, eu vreau să-ți dai și tu o părere. Nimic altceva. Nu ești de ieri-de azi pe-aici. Cu Bouzek și Rambousek nu se poate discuta. Nici nu vor să audă de nimic, de parcă s-ar teme de ceva. Ce zici ? Grünfeld, ori Hartmann ?

— Nici unul, nici celălalt, mormăi Franěk. Sînt oameni cumsecade. Fabrică și ei rachiu, dar, altminteri, n-au nici un fel de gînduri rele. Își mai aminti de ceva și continuă : Da, v-am ajutat de multe ori. După cîte știu, Gustl și-a adus atunci de la graniță o carabină americană „M-1“ cu încărcător.

— Carabină da, însă om care să tragă cu ea, nu ! izbucni căpitanul, privindu-l pe Franěk drept în ochi. Dar cum de-ți amintești atît de bine ce marcă era ?

Franěk nu clipi din ochi. Pe chipul lui nu se văzu nici cea mai mică tresărire.

— Pentru că l-am înjurat, văzînd cît de timpit poate să fie, crezînd că pușcociul ăla, din întîmplare, s-ar putea să fie bun pe aici.

— Tu, în locul lui, nu ai fi predat-o ?

— Nu m-am gîndit la asta. Gustul a fost întotdeauna un molîu. De fricos ce e, își pierde și mințile. De aceea, femeia nu putea să se ducă la el. Să ai o armă ca asta aici, înseamnă să mănînci carne în fiecare zi, nu ?

Căpitanul se scărpină prin părul rar. Acceptă explicația, dar în același timp îi veni în minte o idee ciudată. Imediat i-o și aruncă.

— Pe tine mă pot baza, Franěk. Nu tu i-ai prins acum doi ani pe băieții aceia, „taximetriștii“, care furaseră o mașină din Praga, încercînd să treacă granița pe-aici ?

— Nu i-am prins, dădu din cap Franěk. Au întors mașina la „Trei Fagi“ și nici unul din ei n-a mai putut să fugă de sfîrșiți ce erau. N-am făcut decît să-i aduc la dumneavoastră. Zîmbi. Le era indiferent oriunde i-aș fi dus. Nu mai doreau decît să mănînce și să se odihnească. Le pierise cheful să mai fugă peste graniță.

Căpitanul se întorcea mereu și mereu la aceeași idee. Își dădea seama că aici nimeni nu-l poate ajuta s-o clarifice.

— Femeia aceea trebuia să se ducă la cineva. Înțelegi, Franěk, cei de la Praga sînt de părere că dacă nu se rezolvă această problemă, se poate întîmpla o nenorocire.

— Poate se va întîmpla, rîse disprețuitor Franěk, dar imediat își reveni în fire. Dacă ați venit aici să-mi luați interogatoriul...

— Ce dracu, pe tine te știam om cu scaun la cap ! Dacă începem să ne suspectăm unul pe altul, n-o să ajungem la nici un rezultat. Eu vreau să mă consult cu tine, Franěk.

— La mine n-a venit, mormăi dintr-o dată Franěk supărat. Dacă credeți că la mine...

— Cine a spus asta ? se miră căpitanul. Eu am venit aici ca să mă ajuți, nu să-ți iau interogatoriul.

Sclipirile răutăcioase din ochii lui Franěk se stinseră. Împinse dopul în sticlă și turnă în două pahare.

— Azi, deloc, refuză căpitanul.

Franěk bău primul pahar dintr-o înghițitură. Întinse mîna și după cel de-al doilea, dar se opri. Nu, acum avea nevoie să fie cu mintea limpede.

Căpitanul se întoarse și îl privi pe Lup care era în lanț. Cîinele stătea trist și complet absent. Se înveseli puțin, amintindu-și ce făcuse acest cîine de dimineață cu familia lui.

— Cred că nu e nevoie să-l legi cu lanț, Franěk !

— A scăpat. Dar va fugi el și-așa.

— În seara asta n-o să fugă pentru că știe că nu poate ajunge la Liza. Este un animal inteligent !

— Dacă spuneți dumneavoastră. Franěk ridică din umeri și dezlegă indiferent cîinele.

Lup nu făcu pentru început nici o mișcare. Primise atîtea lovituri, încît știa că nu trebuie să-și dea pe față gîndurile dușmănoase. Căscă, se sculă în picioare, se întinse și se încolăci lîngă vatră.

— Gîndește-te la ce te-am întreat, Franěk, spuse căpitanul din ușă. Și, din cînd în cînd, mai treci pe la ceilalți. Ciocăne pe la uși și vezi despre ce vorbesc. Poate că unii dintre ei știu mai multe. Noapte bună !

Franěk mai privi o clipă spre ușa închisă. Ascultă pînă cînd zgomotul pașilor căpitanului, care se depărta, se stinse de tot. Începu să-i fie frică, deocamdată încă nejustificat. Însă frica lui era alimentată de ceea ce urma să se întîmple și ce-or să spună cînd vor afla. Greu să-i cunoști pe oamenii aceștia. Cîteodată cercetează foarte repede, iar în alte cazuri durează ani întregi. Însă pînă la urmă descoperă adevărul.

Cel mai mult se temea de faptul că nu va putea face tot ce ar fi dorit.

Ascultă încordat în întunericul serii. Afară ploua și bătea vîntul. Ramurile copacilor se loveau sălbatic între ele. Deodată zîmbi curăț și neprefăcut ca un copil. Și totuși se gîndea la crimă. Luni de zile nu făcuse decît să se gîndească la acest lucru.

Își încălță cizmele de cauciuc și privi o clipă grămada de cetină de lîngă vatră, pe care o folosea la aprinsul focului. Luă niște crengi de molid și începu să șteargă bine

tălpile cizmelor cu ele, chiar dacă știa că nu are nici un efect asupra cîinilor. După aceea mai luă încă vreo două ramuri, le rupse și le legă cu sfoară de talpa fiecăreia din cizme.

Începu să se plimbe neîndemînatîc prin odaie. Se uită. Totul era în regulă, ramurile nu se rupseseră, le prinsese bine.

Lup deschise ochii, urmărindu-l cu privirea. Era liber și ceafa omului era tentantă. Dar îi apărură în minte di-mineța aceea însoțită, cățeei... „Acum că mi-a scos lan-țul, se mai poate trăi lîngă omul ăsta“, se gîndi el concil-iant. Lup avea multe trăsături rele pe care i le cultivaseră oamenii brutali, dar nu era perfid. Acum nu-l interesa cu ce se ocupă bărbatul, fiindcă știa că oamenii deseori fac lucruri de neînțeles.

Din cînd în cînd ațipea și labele din spate îi zvîcneau. Visa că aleargă cu Liza și cu cățeei. Scîncea încet în somn pentru că era fericit. Avea dreptul, mai ales că viața nu fusese prea bună cu el.

Franěk ieși din casă. Pînă la șanț erau pe puțin o sută de metri. Făcea pașii mari, ridicînd picioarele ca să lase cît mai puține urme. Știa că grănicerii și-așa nu vor căuta pe aici.

Șanțul era de obicei uscat, însă acum, din cauza ploilor, se adunase în el puțină apă care îi ajungea lui Franěk pînă la gleznă. „Dacă plouă toată noaptea, șanțul o să se umple și urmele au să dispară“.

Mergea prin apă, se lovea de pietre, aluneca pe ele și, din timp în timp, își controla tălpile cizmelor. Pentru că pe-aici venise de-atîtea ori la pescuit păstrăvi, cunoștea drumul cu ochii închiși.

Avea o singură grijă — nu cumva omul acela să fi ple-cat mai devreme din companie. Greu de presupus pe o vreme ca asta. Lucrul acesta nu prea era important. Mai avea timp la dispoziție. „Deocamdată n-au aflat nimic, pen-tru că altminteri maiorul și locotenent-colonelul ar fi ve-nit după mine. Dacă n-a fost azi, s-ar putea să fie mîine sau poimîine. Seara asta cu ploaie și vînt ar fi cea mai potrivită.“

Ultima vizită pe care i-o făcuse căpitanul îl cam speriase.

Înainta mereu, trăgându-și cu greutate picioarele. Ploaia încetă pentru o clipă și luna apăru din nou. Dar aduse după ea altă ploaie. Omul nu mai putea avea încredere în vara asta indiană.

Șanțul semăna acum cu un pîrîu de munte care ducea spre graniță. Deocamdată Franek era încă destul de departe de ea. Totul urma să se întîmple în porțiunea situată în apropierea frontierei. Era un element deosebit de important al planului său.

Se oprea adesea fie să se odihnească, fie să tragă cu urechea. Exista în permanență pericolul de a fi surprins de o patrulă cu cîine. Chiar dacă în atîția ani le învățase toate potecile, direcțiile și orele de patrulare, totuși nu putea face nici cea mai mică presupunere. Ieri patrula plecase într-o direcție și tocmai azi ar fi putut să vină din cu totul altă parte.

Era pregătit și pentru eventualitatea că s-ar fi întîmplat așa. Și-ar fi scos imediat cizmele de cauciuc și ar fi mers numai în ciorapii groși de lînă. Cîinii îl cunoșteau, patrulele la fel. Totuși, în întuneric nu te poți baza pe cîini, pentru că ei se reped la orice mișcare. În cel mai fericit caz, cineva l-ar fi înjurat, întrebîndu-l ce caută aici, la o oră atît de tîrzie.

Dar nu venea nici o patrulă și pe graniță era liniște. Îl ajuta și vîntul, care bătea dinspre el în direcția frontierei. Dacă totuși ar fi fost pe undeva o patrulă, abia cîinele de-ar fi simțit mirosul lui.

Se apropia de zona cea mai periculoasă. Cotul pîrîului ajungea la o aruncătură de băț de sîrme. În dreapta, cam la trei sute de pași, pornea drumul plin de pietre și abrupt.

Și tocmai la cotul pîrîului, în mal, crescuse stejarul acela găunos. Nici nu trebuia să mai iasă din apă, ca să ajungă la el. Acest lucru prezenta o importanță deosebită.

Se așază pe creanga care atîrna pînă aproape de luciul apei. Despachetă pușca, iar celofanul îl ascunse în buzunar.

Nu-i rămînea decît să stea, să aștepte și să spere că omul va veni. Și că atunci cînd se va ivi o să fie lună, pen-

tru că altfel va trebui să iasă din apă și să se apropie de drum. Acest lucru însă ar fi primejdios.

Rămase în așteptare. Nu era sigur că se va întâmpla azi.

Fruntașul Kucera plecă foarte târziu în seara aceea. De fapt stătuse la îndoială, cuvintele locotenentului-major îi răsunau încă în urechi. Își spuse că trebuie să înceteze cu băutura. Se duse mai întâi s-o vadă pe Liza. Culmea, chiar în ziua aceea fusese prost dispusă, încît îi întoarse spatele. Cînd o chemă încet, ca altădată, ea intră în cușcă parcă jignită.

Să rămînă la companie, ar fi fost groaznic. Nu avea cui să scrie sau cu cine să schimbe o vorbă. Parcă era un făcut. Totdeauna discuțiile alunecau spre Eva, nu din rea voință, ci pur și simplu pentru că prietenii vroiau să-l ajute.

Pepík Krátký ședea și el tăcut la masă, tot uitîndu-se chiorș. Problema cu Eva era lămurită. Aflase și el de conținutul scrisorii pe care ea o trimisese la companie.

Kucera se hotărî totuși să plece pe o vreme ca asta cu intenția să se ducă doar pînă în sat și să intre în cîrciumă numai puțin. Mergea agale, fără să se grăbească. Avea gulerul de la manta ridicat. Încăpățînarea — pentru că acum nu mai era vorba de nimic altceva decît de încăpățînare — începuse să-i treacă. „Cel mai bine e să-i scriu mîine o scrisoare“, se gîndi el.

Cînd ajunse în locul unde drumul cotea, privi spre turnul de observație. Își spuse că ar fi fost mai nimerit să-l pună de serviciu noaptea. „În turn e totuși cel mai bine. Acolo, sus, omul se poate gîndi în liniște la toate.“ Pentru că problema cu Eva nu era nici pe departe lămurită. „La urma urmei, locotenentul-major are dreptate. Pentru o femeie... dacă mințea acum, ce va fi mai pe urmă?“

Luna răsărise și încetase să mai plouă. Doar vîntul șuiera, măturînd cu sălbăticie ramurile uscate.

Nu auzi împușcătura.

Ceva îl izbi atît de puternic în spate, încît se răsuci pe călcîie. La început crezu că s-a prăbușit un copac peste el. După aceea corpul îi căzu moale spre pămînt.

Dimineața avea o culoare albă, lăptoasă. Mai bătea încă un vînt puternic și nesuferit, care te pătrundea pînă la oase. Picăturile mărunte de ploaie, purtate de acesta, izbeau frunzele parcă ar fi vrut să le găurească. Șiroaie de apă se prelingeau strîmb pe coaja copacilor, alegîndu-se în chipuri ciudate. Însă toate triste. Scorușii înțepeniseră de frigul nopții și acum, lovindu-se unul de altul, zornăiau ca mărgelele unui șirag trist de mătănii.

Locotenent-colonelul stătea pe drumul plin de pietre cu picioarele depărtate. Nu simțea nici vîntul, nici ploaia. Fața lui avea acum culoarea întunecată a stejarului. Sprîncenele stufoase și genele i se albiseră din cauza picăturilor de ploaie care se așezaseră pe ele.

Colaboratorii săi apăreau și dispăreau din ceață. Li se vedea doar conturul vag al siluetelor. În afară de vîntul care răvășea pădurea și de lătratul cîinilor, nu se auzea nimic altceva.

Cîinii clămpăneau nervoși din dinți. Voiau ceva, dar nu era în stare să priceapă ce anume. Și conductorii, altădată imperios lucizi, erau azi morocănoși și agitați. Nu reușeau să se descurce cu cîinii nici măcar teoretic. Însă cîinii știau că aici, în acest loc, s-a întîmplat ceva în timpul nopții. Simțeau încordarea conductorilor lor. Dar azi nu era nimic de făcut cu ei și toți își dădeau seama de acest lucru. E drept, mai sus de pădure, pe potecuța căptușită cu trifoi, găsiseră ceva din prima urmă. Era a frunțașului Kučera, care fusese împușcat. Urma ducea prin trifoi, piciorul drept făcuse mereu un pas mai mare cu doi centimetri decît stîngul, pentru că așa merg toți oamenii, în afară de stîngaci. Era inutil să te ocupi de această urmă, pentru că patrula îl descoperise pe Kučera la miezul nopții, zăcînd fără cunoștință. Acum îl transportaseră din nou la spitalul acela.

În rest, nu s-a găsit nimic. Ploaia cea rea ștersese totul, iar vîntul șuierător măturase pădurea de la poale.

Sus, pe drum, apăru o siluetă cenușie care scotea un mormăit, pentru că ceața înăbușea sunetele mai depărtate. Abia cînd se apropie recunoscură pe agentul de legătură

călare pe motocicletă. Roata din spate dansa pe bolovanii alunecoși lăsați aici în drum de torenții din primăvară. Dar ostășul stăpînea bine mașina, chiar dacă drumul era de coșmar.

Locotenent-colonelul stătea supărat. Tăcea și numai ochii îi luceau cînd într-o parte, cînd în alta.

— Bătrînul are teoriile lui, șopti căpitanului locotenentul-major Tomíček.

Căpitanul dădu din cap.

— Aici nimeni n-are nici o teorie. Nu sîntem Sherlock Holmes, răspunse calm, uitîndu-se la agentul de legătură care în sfîrșit oprise motocicleta în fața locotenent-colonelului.

Expresia feței ofițerului nu se schimbă nici cînd citi raportul.

— Fruntașul e în afara oricărui pericol.

— Măcar atîta, oftă căpitanul Hájek.

— Numai că ieri a fost Kučera, iar azi poate să fie din nou altul. Și mizerabilul ăla poate să ochească mai bine. Locotenent-colonelul își strînse buzele învinețite. În urmă cu două ore trebuise să ia o pastilă de nitroglicerină. Începuse să-l supere din nou inima. Acum era prea înfuriat ca să-i mai ardă de boala de inimă.

— Arma a fost o „Long Rifle 22“. Glonțul e ușor deformat, se vede după cum a mușcat din partea inferioară a omoplatului drept, continuă acesta.

— Așa e cînd se deschid granițele fără socoteală, mor-măi ofițerul mai în vîrstă.

Locotenent-colonelul auzind această remarcă se uită la el cu asprime :

— Leoška, probabil ai înnebunit. N-are nici o legătură una cu alta. Ar fi cazul ca odată și-odată să renunți la concepțiile învechite, nu ?

Ofițerul mai în vîrstă strînse răutăcios din buze, dar nu răspunse.

Ofițerii din eșalonul superior și cei de la serviciul de contrainformații dădeau ocol de jur împrejur și fumau. Făcuseră tot ce se poate face în cazuri ca acestea. Fotografiera, măsurarea distanțelor, transpunerea situației din teren pe hartă și identificarea urmelor, această ultimă operație fără succes.

Omul care nu știe nimic despre membrii grupului operativ și munca lor istovitoare, care presupune o maximă putere de concentrare și cunoștințe cel puțin la nivelul profesorilor universitari, ar fi putut să spună că nici unul dintre aceștia nu-și frământa mintea acum cu frunzașul care fusese împușcat.

Însă armata e atât de mare și ca o familie unită, încât niciodată nu acceptă ca unui membru al ei să i se întâmple ceva, fără ca vinovatul să rămână nepedepsit.

Ofițerii se plimbau, fumau și tăceau. Le era indiferent că locotenent-colonelului pașii lor s-ar fi putut să i se pară leneși. Fiecare avea specialitatea lui și nici unul din ei nu se amesteca în treburile celuilalt. În timpul unei asemenea munci nu se dau ordine, decât cele strict necesare. Se gîndește doar, și activitatea cerebrală nu presupune existența ordinelor.

Poate că și plimbarea aceasta a lor avea un rost, pentru că pășeau în vârful picioarelor, atenți să nu schimbe poziția vreunei pietre pe care din greșeală ar fi călcat. Aveau capul plin de gînduri apăsătoare, pentru că erau aici pentru a doua oară, într-o perioadă scurtă de timp. Celălalt caz nu era clarificat, iar acesta (toți făcuseră în gînd o legătură între ele, dar nici unul nu voia s-o spună cu glas tare) se prezenta deocamdată vag și destul de încurcat.

Aveau la îndemînă cea mai comodă soluție, dar o refuzaseră. Pentru că aici era vorba de vieți puse în pericol.

Locotenent-colonelul stătea tot în același loc. Își încruntă sprîncenele stufoase și picăturile de ploaie i se prelinseră pe față. Dar el nu le șterse. Nimeni nu i-ar fi luat în nume de rău dacă, pe o vreme atât de potrivnică, s-ar fi adăpostit în autoturismul militar. Dar nici nu-i trecu prin minte una ca asta.

— Aceasta înseamnă granițele deschise, mormăi ofițerul mai în vîrstă, care nu voia să se lase în nici un chip. La noi nu se trage cu o asemenea porcărie, așa că nu poate fi decât trecut pe ascuns peste graniță.

Locotenent-colonelul nu-i spuse nimic de data aceasta.

— Ce înseamnă calibrul 5,6 mm? Un fleac! zise cineva.

— Și calibrul 6,35 e tot un fleac! obiectă un alt ofițer. Își ridică gulerul vestonului, dar prea mult nu-i ajută.

Ploaia era deasă și uniforma nu putea să-l apere. Avea un grad mai mare decât ofițerul care tocmai vorbise, dar în cazul de față acest lucru nu însemna nimic. Îmi amintesc de constructorul căruia i s-a prăbușit casa. S-a tras de trei ori asupra lui în tîmplă cu o pușcă de 6,35 și de-abia al patrulea glonț i-a străpuns osul. Totul depinde de individ.

— „Long Rifle“ e o armă păcătoasă, remarcă ofițerul mai tînăr. Își aprinse din nou o țigară și trase din ea nervos. Calibrul n-are nici o importanță.

— Totdeauna calibrul are importanță.

— Ba nu, răspunse ofițerul mai tînăr, fără să-i treacă prin gînd să se contrazică, fiindcă o spusese doar în glumă. N-o să mă creadă nimeni, dar anul acesta cu o asemenea armă a fost împușcat în India un tigru. Bineînțeles, cu un cartuș adaptat. O asemenea lovitură o dată la o sută de ani se mai întîlnește.

Bătrînul ofițer dădu din cap.

— În '32 un prieten de-al meu s-a împușcat singur cu o armă obișnuită, un „Flaubert“, care se găsea relativ ușor de cumpărat pentru treizeci de coroane. Pe atunci, aproape toți băieții aveau cîte o armă ca asta.

Locotenent-colonelul împinse îmbufnat harta pe care locotenentul desenase o mulțime de cerculețe și cifre. Își încruntă din nou sprîncenele.

— Traectoria împușcăturii ? întrebă el.

— Dacă am ști și noi, ce bine ar fi, răspunse locotenentul, ridicînd din umeri. Nici cel care a fost împușcat nu știe. Căci tocmai alunecase pe o piatră...

— Da, pe piatra asta, arată locotenent-colonelul.

— ...și că s-a răsucit cumva, ca să-și recapete echilibrul. Și tocmai în clipa aceea a fost împușcat.

— A auzit împușcătura ?

— Nu.

— E „Long Rifle“ remarcă locotenentul. Cînd tragi cu ea e ca și cum ar trosni o ramură de copac. Nimic mai mult.

— Ia nu vă jucați în mașină, tovarăși, spuse locotenent-colonelul pe un ton mai ridicat.

Îl priviră nedumeriți, pentru că nimeni n-avea de gînd să facă una ca asta.

— Distanța ? mormăi.

— Greu de spus. Doctorul e de părere că au fost aproximativ trei-patru sute de metri. Armurierul zice și el la fel.

— Ce-i asta, aproximativ ?

— La noi totuși nu se trage cu o astfel de armă, șovăi locotenentul.

— Atunci unde se trage cu ea ?

— Acolo... dincolo de graniță. Sînt foarte mulți braco-nieri care o folosesc fiindcă nu face zgomot.

— Deci trei sute, spuse locotenent-colonelul și își îndreptă privirea spre albia pîrîului care strălucea în ceață.

— În turnul de observație era fruntașul Kraus, dar nici el n-a auzit nimic. Bătea totuși un vînt puternic. Dacă ar fi tras cineva de dincolo, avem de-aici cam opt sute de metri.

— O mie o sută ! îl corectă supărat locotenent-colonelul. Și gata, s-a lămurit, spuse zîmbind trist. Dincolo de graniță !

— O pușcă „Long Rifle“ poate omorî omul și de la distanța asta.

— Expertiza ?

— Probabil trei sute de metri. E prematur. Abia acum se lucrează la probe.

Locotenent-colonelul se întoarce și privi spre sîrme, care erau doar la cincizeci de metri distanță.

— Am fi putut să ne adăpostim în mașina aceea, bombăni el. Ar fi fost pentru noi foarte comod.

— De cîteva ori s-a tras de dincolo spre noi, îndrăzni să obiecteze locotenentul. Apoi și cîinii...

— Cu împușcăturile astea de dincolo e o poveste veche, spuse locotenent-colonelul. Sper ca încet-încet să aparțină de domeniul trecutului. Chiar dacă revanșarzii nu ne dau pace. Și cîinii...

Cîinii stăteau furioși și se smuceau în zgardă. Prinț și Zmeu alergau liberi, pur și simplu dezorientați, fără să facă recunoașterea zonei. Doar Prinț se duse spre pîriu, adulmecînd în aer.

— Vedeți, spuse locotenent-colonelul, privindu-l cu reproș pe adjutantul Stogončik. Cîinii dumneavoastră ! Și sînteți instructor de batalion !

Adjutantul se întunecă la față cît zece draci la un loc.

— O vor descoperi, răspunse răspicat.

— O vor descoperi, pe dracu'. Pînă atunci o s-o descoperim și noi. Luați-i de-aici !

Instructorul strînse supărat din buze. Începură să-i tremure mușchii feței. Dădu ordin celorlalți conducători.

Locotenent-colonelul era cu ochii în toate părțile.

— Tovarășe adjutant !

— Orдонаți !

— Nu v-a plăcut ceva în vorbele mele ?

Instructorul tăcea. Nu de frică în fața superiorului, pentru că funcția și gradul nu-l interesau cînd era vorba de pregătirea cîinilor. Cel mai îndreptățit să vorbească despre acest lucru ar fi maiorul Hartl din Praga. Iubește cîinii și știe de ce sînt în stare. Dar nicidecum oamenii aceștia.

— Cu cîinii nu-i chiar așa cum am spus, începu împăciuitor locotenent-colonelul. Știu că nu le putem cere tot atît cît le cerem oamenilor.

— Însă eu vreau de la ei mai mult, zîmbi instructorul batalionului. Oare oamenilor nu le ajunge auzul, mirosul și văzul ?

— Și creierul ?

— Chiar așa nu se poate spune. Stogončík pași stingherit. Unii din cîinii noștri, pur și simplu, raționează.

— Sînteți orbit de dragostea pentru cîini, rîse locotenent-colonelul.

— Poate, recunosc Stogončík. Dar nu sînt un fantezist. Am la activ cincisprezece cazuri de prindere a infractorilor la frontieră și fără cîini dac-aș fi putut avea măcar două. De fapt, azi nici n-aș mai fi fost în viață. Acum aș vrea să-i scuz, tovarășe locotenent-colonel. Vremea este mizerabilă. Asta seamănă cu... dar nu termină de spus.

Locotenent-colonelul nu-l mai asculta. Sau cel puțin așa părea. El înregistra cu întîrziere propoziții sau frînturi de propoziții, pentru că trebuia mereu să se concentreze pentru noi și noi rapoarte.

Instructorul urca acum pe drumul plin de pietre.

— Care e situația ? tună deodată în spatele lui, locotenent-colonelul.

Stogončík se întoarse. Era un bărbat tînăr și isteț. Originar din Slovačisko. Trăise mulți ani în Cehia și aproape că își pierduse pronunțarea specifică limbii slovace.

— Ca și cum ar fi fost cineva de aici, spuse îngândurat.

Cîțiva ofițeri se apropiară curioși, pentru că vroiau cu toții să afle părerea lui Stogončik. Cu toate că era un om relativ tînăr, acesta era cel mai bun specialist în materie de urme și cunoștea cel mai bine regiunea. Era obișnuit să rezolve cazurile independent și, în general, foarte corect.

— De ce ? întrebă locotenent-colonelul.

— Să spunem că știa cînd se schimbau patrulele. Chiar dacă, din motive de securitate, noi facem acest lucru în fiecare zi la alte ore. Asta-i adevărul. În toată treaba asta există o anumită verosimilitate de care nici un comandant de companie nu poate face abstracție. Și-a ales o vreme în care capacitățile cîinilor sînt diminuate la maximum. Dacă și-a pus în gînd să omoare un om — în cazul nostru pe fruntașul Kučera — atunci știa despre el că de cîteva ori pe săptămînă, de obicei seara, pleca din companie. Eu nu cred că a fost o împușcătură întîmplătoare, de dincolo de graniță.

Locotenent-colonelul dădu afirmativ din cap. Din clipa cînd coborîse din mașină se tot gîndise la o legătură care există între fapte.

— Femeia aceea trebuia să se ducă la cineva, spuse dintr-o dată. Și numai aparent nu avea nici o legătură cu cazul de azi. Și nu numai atît, continuă. Nu intenționa să se întoarcă înapoi pe același drum. Trebuia să aibă o alternativă, dar alternativa, fără ajutorul altei persoane, ar fi fost exclusă. Nu mă gîndesc la faptul că ar fi vrut să ia ceva. Altminteri nu ar fi optat pentru o modalitate atît de aventuroasă și de periculoasă. Și nici nu aducea nimic cu ea aici. Probabil că avea de transmis un mesaj verbal cuiva. Aici e o zonă militară. Posibil că voia să ia legătura cu cineva de aici, ca să meargă la sigur. Ei, ce mai, mergem la companie, spuse frecîndu-și mîinile rebegite de frig.

Se urcară în mașină și plecară. Aici, la locul faptei, rămaseră doar cîțiva membri ai grupului de expertiză.

Printr-o minune reușiseră să se înghesuie cu toții în mica încăpere a cancelariei companiei. Abia acum locotenent-colonelul își luă pastilele.

Ștencl avea din nou o răfuială cu locotenentul-major, din cauză că executase prost, cu o zi în urmă, culcatul la

pămînt. („Ce idioţenie, domnilor ! Cînd o să se tragă cu cartuşe de război, o să mă lipesc eu de pămînt ca o broască, dar la ce bun să mă chinuiesc acum de pomană, nu ?“). Stătea încremenit lîngă uşă, pentru că tocmai azi era de serviciu. („Sigur, eu trag totdeauna toate ponoasele. De cîte ori vin aştia cu lampas la pantaloni, eu sînt băgat totdeauna în faţă. De obicei sînt prost dispuşi. Nimănui nu-i pasă de mine. Eu trebuie să apăr obrazul companiei şi gata“.)

— Să fac focul ? întrebă pe un ton sec, milităresc.

— Îndeasă soba bine, răspunse căpitanul. Şi ceai. Spune bucătarilor să facă o mare de ceai.

— Am înţeles ! O mare de ceai !

— Cum, numai atît ? mîrii locotenent-colonelul, uitîndu-se bănuitor la căpitan. Mi-a răcit genunchiul şi am nevoie de ceva să-l ung.

— Totuşi... căpitanul izbi în masă. Apoi încă o dată. Trebuie lovit de două ori, ca să se deschidă sertarul. Dacă permiteţi, tovarăşe locote...

— În cazul acesta, da.

— Bineînţeles că e strict interzis, spuse căpitanul scoţînd din sertar o sticlă. Un fel de apă chioară.

— În ceai e bună, răspunse locotenent-colonelul. Anulez ordinul. La graniţă nu e pace. În timpul războiului ne-am dat seama că vodca nu e numai o năpăstă pentru oameni. Deseori a fost şi consolatoare. Apoi, cînd am ajuns în lagăr — ridică bărbia spre fereastră, arătînd spre sud — mi-am dat seama cît de preţioasă e. Atît doar... că acolo nu era.

— Dar acum nu-i război şi băutura asta nu e vodcă, rîse locotenentul-major. Dar ce se-ntîmplă cu ceaiul ? strigă el deodată.

Grăsunul Ştencl stătea în uşă şi înghiţea în sec.

— Nu urci şi tu ? rîse locotenent-colonelul.

— Sînt de serviciu ! răspunse Ştencl, întorcînd capul într-o parte.

— Atunci vezi-ţi de serviciu şi nu mai sta aici !

Locotenent-colonelul bău o înghiţitură şi se scutură din nou.

— Cine face din asta ? îl întrebă pe căpitan.

Căpitanul Hájek ridică din umeri.

— Înțeleg. Există un paragraf de lege pentru asta. Pfu !, te dă gata, nu alta ! Acum la treabă ! Am trecut puțin în revistă istoria încercărilor de a pătrunde peste graniță. M-am oprit numai la încercările de infiltrare în zona frontierei, nu ale cetățenilor noștri sau dinafara graniței. În ultimii zece ani, în zona Železná Ruda a încercat să pătrundă, din interiorul țării, un oarecare Franz Baer. Cetățean vest-german, care venise la noi ca expert comercial. Cazul a fost cercetat. N-a fost vorba decît de faptul că părinții lui fuseseră evacuați după război ; iar el, cîcă din sentimentalism, vroia acum să vadă locurile natale. Nu ne-a rămas nimic altceva de făcut, decît să-l credem. To-varășe locotenent-major, umblă, te rog, atent cu sticla !

Locotenentul-major abia reuși să prindă sticla care alunecase de pe masă.

Căpitanul Hájek încetă să-și mai ia notițe. Se uită spre fereastră.

— Ceața se ridică. O să fie din nou o zi călduroasă.

— Deocamdată e o dimineață rece, îl întrerupsé pe un ton uscat locotenent-colonelul. Și că să continui. Zona Cheb. Două încercări de infiltrare în zonă. Tot din partea noastră de frontieră și tot cetățeni vest-germani. Amîndoi revanșarzi. S-a dovedit că încercau să obțină informații cu caracter de secret militar și să ia-cu ei un grup de cinci cetățeni de-ai noștri. Iar aici, în ultimii zece ani...

Intră un alt ofițer. Trase aer în piept și spuse lapidar :

— Și mie !

Îi turnară o ceașcă plină. Se apropie de soba în care focul ardea de mult. Grăsunul Štencl intrase și el în odaie îndreptîndu-se cu pas legănat în aceeași direcție cu ofițerul. Ocări în gînd văzîndu-i că-și pot permite ceea ce pentru un ostaș este absolut interzis. Își spuse că dacă n-ar fi fost tocmai azi de serviciu, locotenent-colonelul ăsta, care nu arăta că ar minca oamenii, cu siguranță că i-ar fi dat și lui o ceașcă. Dar recunoscu obiectiv că serviciul e serviciu și puse totul pe seama ghinionului său.

— Aștepți ceva ? se răsti la el locotenent-colonelul.

Štencl se enervă. Arătă liniștit cu mîna spre sobă.

— Mai pune un lemn pe foc și du-te ! Locotenent-colonelul așteptă să se închidă ușa. Iar aici, continuă el scoțînd

din buzunar un carnețel, poftim, în anul 1953, Erich Baumgartner. Încercare de pătrundere în zona frontierei dinspre Kaplice. Exact în același loc.

— Îmi amintesc, încuviință-căpitanul.

— Dar atenție ! și colonelul ridică degetul. Nu intenționa să treacă ilegal, pentru că avea pașaport în regulă și bilet de tren Vindobona-Viena. N-a recunoscut nimic. Cică a rățăcit drumul. Nici un fel de armă, nici un fel de material suspect. N-am avut motive să-l bănuim de ceva. Apoi în 1954, Karl Hofrath. Și din nou în același loc. Fost SS-ist, dar cu documente atât de bine falsificate, încît într-adevăr n-avea rost o încercare de trecere forțată. Probabil că și el reușise să plece oficial, pentru că în perioada aceea încă nu știam că acești SS-iști dispun de o foarte bună organizație internațională de falsificatori. Din nou fără armă, nimic suspect. N-a recunoscut nimic. În anul 1958, Klumpholz Johann. Revanșard celebru. Avea totuși atâtea alte posibilități, decît să colinde printr-o zonă așa de bine asigurată, cum e aceasta de aici. Fără armă asupra lui. În 1960 chiar și o femeie. O oarecare Klara Klarhüt. Pașaport normal. Reținută chiar aici, aproape de frontieră, și trimisă înapoi. Și ea tot fără armă. În 1963... din nou o femeie : Inge Tiefbach. Pașaportul bun, numele există, însă persoana cu acest nume trăiește liniștită undeva la München în timp ce posesoarea temporară a acestui pașaport a murit demult. De data aceasta a venit cu armă.

— Un moment, îl întrerupse ofițerul care tocmai intrase pe ușă. Nu putea să vină cu o armă. Autocarul cu care a călătorit a fost foarte bine controlat la punctul de frontieră. Un „Colt“ cu opt focuri nu poate fi ascuns sub fustă, știți asta și dumneavoastră !

Locotenent-colonelul se aplecă puțin, privindu-l atent.

— Paravanul la noi ? întrebă el.

— Arma a primit-o de la cineva de aici.

— Și ce-ați întreprins în chestiunea aceasta ?

— Am scotocit în toată regiunea. La început lucrurile păreau că vor fi fără nici un rezultat. Avem aici — și scoase dintr-o servietă de piele galbenă niște hîrtii — o sinucidere interesantă, nemotivată. Un oarecare Václav Král din K. S-a spînzurat la scurt timp după ce l-a vizitat

o blondă necunoscută, îmbrăcată orășenește. Nu ar fi avut nici cel mai mic motiv s-o facă. Era asigurat financiar și avea o căsnicie model. În timpul ocupației Gestapoul a ridicat șaptesprezece oameni din K. S-au întors numai trei. Aceștia totuși erau convinși că îi trădase, pentru că, deși făcuse parte, alături de ei, din grupul celor care activau în Rezistență, singur Král nu fusese întemnițat. Dar s-a dovedit că n-a fost nimic adevărat. În fond, tovarăși, cercetările nu s-au terminat și ar fi prematur să anticipăm rezultatele.

Locotenent-colonelul dădu aprobator din cap.

— Părul blond ar corespunde. Posibil că arma să i-o fi dat el. Făcu un semn cu mâna și continuă : După cum am văzut, era hotărîtă să ciuruie cu gloanțe pe o rază, hai să zicem, de zece kilometri. În regiunea noastră militară nu există nici un fel de arme miraculoase.

Locotenent-colonelul închise cu zgomot carnețelul de însemnări și se sprijini cu amîndouă coatele de masă. Bău din nou o ceașcă. Ochii îi erau acum puțin mai veseli.

— Ia spuneți-mi, tovarăși, ce-au căutat toți ăștia aici, începînd cu cei cinci oameni aparent indiferenți și terminînd cu revanșardul sau cu SS-istul ăsta ? Ce mama dracului poate să fie ascuns pe-aici ?

Însă la această întrebare, deocamdată nu putea să-i răspundă nimeni.

Ofițerul cu servietă galbenă închise din ochi.

— Știm ceva despre asta. Doar presupuneri. De sapt a venit și ajutorul procurorului Weber din Frankfurt. Deocamdată nu pot să vă dau nici un sfat.

Căpitanul Hájek tuși.

— Klumholz urma să ia legătura cu preotul Hasina din Benešov nad Černou.

Locotenent-colonelul dădu din cap afirmativ.

— Știu. Preotul acela stîrnise vreo șase sute de oameni, dar nu s-a dovedit că Klumholz l-ar fi căutat tocmai pe nebunul ăla de popă. În cazul lui Hasina, hai să spunem, rătăcire religioasă.

— A fost prins cînd încerca să treacă granița.

— Mă rog ! Dar ce-au căutat aici toți ceilalți ?

Tăceau și fumau. În încăpere era un fum gros de-l puteai tăia cu cuțitul. Însă cel puțin era cald.

Cel de-al doilea ofițer superior își trecu mîna pe sub gulerul de la veston și înjură pentru că îi zbură un nasture. Era foarte răcit și vorbea răgușit.

— Patru din acești oameni, aparent numai fără nici o legătură, au fost trimiși de același centru. Asta o știm. Să spunem că undeva într-un oraș de dincolo de frontieră se află o persoană pe care o interesează ceva și care nu poate veni la noi pentru că ar putea plăti cu capul. Un criminal de război. Încă mai sînt destui. Deci trimite la noi pe oamenii aceștia. La început a sondat doar terenul. Pe-atunci nu era încă la strîmtoare, ca acum.

— De ce ar fi azi la strîmtoare? ridică surprîns din sprîncene locotenent-colonelul.

— Pentru că a optat pentru o cale pripită, la fel cu așa-numita Inge Tiefbach. Asta totuși nu e organizația lui Gehlen.

— De ce nu?

— Pentru că nu ar permite agentului său să aibă armă, cu atît mai puțin s-o folosească. Aș mai bea parcă o ceașcă!

— Dar...

— Dați-mi voie să termin. Să admitem că aici, undeva, pe-o zonă de douăzeci de kilometri, hai să zic cincisprezece, ar avea pe cineva cu care colaborează. De ce nu i s-ar putea adresa într-un mod mai acceptabil? De exemplu scriindu-i, de la noi, din țară. Probabil că nu-l mai considerau o persoană pe care să se poată bizui. Au desemnat din nou un om de-al lor și i-au dat un termen scurt. Asta înseamnă că șeful grupului e într-adevăr la strîmtoare.

Toți cei de față tăceau, aprofînd în gînd spusele ofițerului superior. Teoria era plauzibilă.

— Consider că femeia aceea abia aici trebuia să găsească ceva. Ceva despre care nici presupusul colaborator nu știe unde se află.

— Dar... șeful grupului știe?

— Nu e obligatoriu să știe. Doar presupuneri și o orientare aproximativă. Problema este atît de importantă încît merită să fie cercetat obiectivul spre care Inge Tiefbach trebuia să se îndrepte.

Căpitanul Hájek dădu din cap.

— Colaboratorul nu există.

— Atunci de ce-ar fi fost împuşcat fruntaşul din compania dumneavoastră ?

— Poate întâmplător, ştiu şi eu...

Locotenent-colonelul se ridică în picioare.

— Resping că s-a tras de peste graniţă. Sarcini de bază : 1. De ce şi la cine a venit aici femeia aceea. 2. De ce a trebuit să fie împuşcat tocmai acel fruntaş care a neutralizat-o. Observaţi, tovarăşi, că eu leg nemijlocit moartea acelei femei de încercarea de a-l omorî pe fruntaşul Kučera. Resping versiunea că a fost doar o întâmplare. Să lăsăm întâmplările pentru cei care sînt departe de graniţă. Acolo ele nu se plătesc cu sînge. Aici da.

Se îndreaptă spre uşă.

— Aş vrea acum să fac o recunoaştere a terenului. Tovarăşul căpitan mă va însoţi.

Grăsunul Štencl îi salută ceremonios pe coridor. Mai bine decît atît nu ştia.

Locotenent-colonelul se opri şi se uită la el cu un ochi critic.

— Arăţi groaznic, ostaş ! Pe vremea cînd eram comandant de companie am avut şi eu militaşi ca tine. De cîte ori venea inspecţia, îi ascundeam. Se uită plin de reproş la căpitan.

— Nu puteam şti, cînd am repartizat serviciile pe oameni, ce se va întîmpla în cursul nopţii, se scuza căpitanul. Se uită răutăcios la Štencl, îi numără repede în gînd nasturii de la veston, dar nu găsi nici un cusur. Doar faţa aceea lată, nefericit de zîmbăreată.

— Îngroziţilor ! repetă locotenent-colonelul. Ți-a mai spus asta cineva ?

Grăsunul Štencl stătea în poziţie de drepti. Cel puţin așa credea el. Formal nu i se putea reproşa nimic, dar din punct de vedere militar era o poziţie imposibilă. Totul era o neregulă, însă de nedovedit din cauza staturii lui mă-tăhăloase.

— Mereu mi se spune, tovarăşe locotenent-colonel, răspunse acesta binevoitor. Chiar şi lucruri mai rele.

— Şi tu permiţi asta ?

Štencl ridică neputincios din mîini, făcînd o mutră nostimă.

— Ce poate să facă omul, dacă ei au dreptate ?

Locotenent-colonelul era gata-gata să plece, însă sinceritatea ostaşului îl făcu să mai rămână.

— Doar nicăieri nu e scris pe lumea asta că nu poţi fi mai folositor decît ca cel mai mare bătauş. Ostaş, fă-ţi rost de undeva de o bită zdravănă, ca atunci cînd te sprijini în ea să nu se rupă. Cred c-avem aceeaşi greutate amîndoi.

— Nouăzeci şi nouă şi jumătate, răspunse prompt Ştencl. Iar bită aş avea aici, şi scoase din spatele biroului un ciomag pe cînte. L-a uitat ieri domnul brigadier silvic.

— Ostaş, cînd voi fi civil o să mergem undeva să bem pentru cît ai înghiţit astăzi în sec. Pe cuvînt de onoare că fac cînte. Dar aici nu se poate şi din cauză că alcoolul face foarte rău oamenilor tineri.

Locotenent-colonelul păsea încet şi greu, sprijinindu-se în ciomag.

Căpitanul se întoarse spre el şi îi spuse :

— Avem greutăţi cu ostaşul ăsta.

— E greu şi cu ofiţerii care nu reuşesc să fie pe placul acestui militar, rise locotenent-colonelul. Un bun ostaş, care ştie să-l ajute pe comandantul său în caz de nevoie.

Coborîră încet prin pădure. Pămîntul era moale şi umflat din cauza ploii din timpul nopţii şi a ceţii din zori. Acum soarele începuse să lumineze.

— Am spus că din nou va fi o zi călduroasă, decretă căpitanul.

— Nu înseamnă nimic în perioada asta, dădu din mînă locotenent-colonelul. Nu mai poţi pune bază pe vreme prea mult.

Sus, deasupra capetelor lor, în coroanele zbîrlite de frig ale pinilor, adia vîntul. Clădirile companiei rămăseseră jos în vale. Versantul din dreapta al văii era împădurit. Pădurea arăta ca o pădure obişnuită, însă în ea era ascunsă atîta ingeniozitate umană, încît greu şi-ar fi putut închipui cineva acest lucru. Era nevoie, pentru că din turnurile de observaţie nu se putea vedea totul. Fiecare arbust putea fi o capcană, fiecare trunchi de copac şi chiar un banal smoc de iarbă. Nu puteai avea încredere în nimic. Calci într-un loc şi-n clipa aceea, din cu totul altă parte, ţîşneşte o rachetă de semnalizare. Şi apoi acea umbră neagră a ciinelui, care se furişează, abia auzit, izbind ca o

săgeată. Numai un nebun s-ar fi încumetat să străbată pădurea.

Locotenent-colonelul cunoștea bine toate acestea. Se opri și arătă cu ciomagul o tufă, aparent nevinovată.

— Dumneavoastră, tovarășe căpitan, credeți că cei de dincolo nu știu de instalațiile noastre ?

— Nu-i subapreciez niciodată, zîmbi căpitanul.

— Just, încuviință locotenent-colonelul. Femeia aceea ar fi trebuit să fie informată, dacă ar fi făcut parte din organizația lui Gehlen. Dar n-a fost informată. Măcar avertizată trebuia să fie. Cu siguranță că n-ar mai fi vrut să vină pînă aici.

În vale curgea pîriul. Ieri încă mai avea puțină apă, dar după ploaia din timpul nopții, nivelul ei crescuse foarte mult.

— De dimineată mă gîndesc întruna la pîriul ăsta, spuse locotenent-colonelul. Pur și simplu m-a fermecat.

— Plin de păstrăvi, zîmbi căpitanul.

Se sprijinea în ciomag și la fiecare alunecare simțea o durere.

— Nu-i plăcut să ai ceva la genuchi. Gestapoul mi-a zdrobit rotula. La Budějovice. De atunci, cum vine o vreme ca asta... De fapt ar trebui să-ți spun că sînt un hodorog bătrîn, mormăi nemulțumit.

— Nu știu de ce nu aveți încredere în pîriul ăsta ? ridică din umeri căpitanul Hájek.

— Doar și tu știi de ce, șmecherule ! zise deodată zgotos locotenent-colonelul. Însă dumneavoastră, tovarășe, vreți ca mai întîi s-o auziți din gura superiorului. Pîriul ăsta ar putea fi singurul drum de acces pentru un criminal rafinat. Îl aveți în companie pe instructorul Stogončík, un om foarte isteț. Da. Acela se pricepe la cîini. Am făcut o greșeală că am vorbit cam jignitor la adresa cîinilor. Am citit în ochii lui că în cel mai scurt timp o să mi-o plătească. Îi țin pumnii. Pîriul restrînge aria cercetărilor. Vom exclude pe toți oamenii obișnuiți și vom căuta pe cineva care gîndește bine.

Se uită la soarele care promitea mult și își zise că nu-i chiar așa cum spusese mai înainte. Acestea reprezentau doar prima fază. Cea de-a doua va fi mai grea. Să cauti acei oameni, care sînt inteligenți numai în anumite mo-

mente. „Dealtfel e cazul să ies la pensie. Atunci o să stau cu pantalonii suflecați și o să-mi încălzesc genunchiul la soare. Numai că ei nu mă lasă să ies la pensie și au dreptate.“

— Cum un hodorog bătrîn ? se supără căpitanul. În două cuvinte, cum se spune, destul pentru un om.

— Fiule, și locotenent-colonelul se opri, sprijinindu-se în ciomag. Știu că ai și tu grijile tale. Dar nici un om nu poate spune că a avut în viață destul. Poate cei perseverenți.

Mai jos, dincolo de drumul forestier, plin de pietre și de copaci prăvăliți, era o casă. Pîriul era aproape.

— Asta e casa ? întrebă locotenent-colonelul.

— Da. Eu am crezut că intenționat ați ales direcția asta.

— N-am ales nici o direcție, căpitane. Dacă mi-ai fi spus că acolo au vulpile vizuina lor, poate că aș fi mers. Am plecat așa, ca să mă plimb și să mă răcoresc la cap. Cumplită băutură, zău așa !

— Aici locuiește familia Grünfeld. Gustl Grünfeld, dacă vă mai amintiți ?

— Interesant. Nu-mi mai amintesc casa.

— Puțin mai departe, Hartmann.

— Nemți ?

— Familii germane, răspunse căpitanul.

— Aha, de asta m-ați condus aici. Nu mă interesează familiile germane. Nu țin minte numele. Probabil scleroza. Pe atunci dracu' se mai interesa de nume. Mă rog, dacă trebuie, trebuie. Și toți sînt așezați aici, pe lângă pîriu.

— Aproape toți.

— De ce ?

— Există o explicație. Cîndva nemții au lucrat aici ca țesători și sticlari. Aceste meserii cereau ca să fie în apropierea unui curs de apă. Aveau forță motrică pe gratis.

— Și ca să poată prinde și păstrăvi. Din ce în ce mai mult pîriul ăsta începă să nu-mi mai placă.

— De ce ?

— Lerounek. Ce nume caraghios ! Te rog să nu-i spui că am zis așa. Cred că l-ai observat la locul unde a fost

împuşcat militarul nostru pe locotenentul-major, ofiţerul acela mărunţel. Un băiat foarte isteţ. Mi-a spus, cînd eram sus în cancelarie, că în pîriu există unele pietre care parcă ar fi tocite, din cauza stratului de muşchi ce le acoperă. Muşchi, sau nu ştiu ce creşte pe ele. Şi nici urmă de lipitori. Asta s-ar putea explica mai bine de un specialist. Nu pot să-l subapreciez pe Lerounek. Apoi cine s-ar băga în apă pe-o vreme ca asta ?

Căpitanul dădu din cap. Nu era pentru aceste detalii microscopice.

— Am aşteptat ca unul din dumneavoastră să întrebe de frunţaşul Krátký, spuse pe un ton sec.

— Face parte din cercetări ? ridică privirea locotenent-colonelul.

— Poate. În ultima perioadă nu se împăca prea bine cu frunţaşul Kučera. Din cauza unei femei.

— Doamne, că multă minte îi mai trebuie omului, izbucni locotenent-colonelul. Exact ca în romanele poliţiste.

— Vreţi să mergem la Grünfeld ? întrebă căpitanul repede, jenat de ideea ce-i venise mai înainte.

— Nu vreau la nimeni. Vreau să-mi aerisesc plămîinii. Să ascult ce-mi spune pămîntul ăsta. De ce tocmai la Grünfeld ? Pentru că îl suspectezi dumneata ?

— Nu suspectez pe nimeni. Nici nu pot. Am spus de la bun început că nu există nici un colaborator şi dumneavoastră aţi protestat. Credeţi-mă, tovarăşe locotenent-colonel, aici oamenii toţi sînt foarte cinstiţi, fără deosebire de naţionalitate.

— Aveţi dreptate. Cinstea omului nu e condiţionată de naţionalitatea lui. Peste tot sînt oameni corecţi, dar şi escroci. Aşa ar trebui să fie cu toate trăsăturile de caracter. Printre altele, aş vrea să vă-ntreb, aţi omorît vreodată un om ?

— Da, răspunse căpitanul. Autoapărare. Dar dumneavoastră ?

— Mulţi. Şi de fiecare dată fără plăcere. Dacă nu l-aş fi omorît eu pe el, m-ar fi omorît el pe mine. Asta e rău. Poate c-am omorît cînd n-ar fi trebuit s-o fac. De la o vreme am înlocuit adevărul crud cu fantezii plăcute. Bunicii mint cînd povestesc cît de frumos era în tinereţea lor. Erau tineri, aveau dinţi şi pulsa în ei viaţa. Din fericire

oamenii uită repede lucrurile urâte și își amintesc mai mult de cele frumoase. Înțelepciunea naturii, chiar dacă nouă acum nu ni se potrivește, spuse rîzînd aspru. Dar toate astea au fost în timpul războiului. Dușmanul și atît. Nici-odată nu am omorît omul fără rost. Poate că vi se pare foarte filozofic ceea ce spun, că pe unii i-am omorît deși nu trebuia și că totuși n-am omorît pe nimeni fără rost.

— Nici eu n-am omorît omul fără rost.

— Omuciderea nu e bună. Nici în război. În general, războiul nu e bun. Nu trăim totuși într-o lume de neghiobi. Cei doi băieți își vor aminti pînă la moarte de femeia blondă, chiar dacă au primit o distincție pentru asta. Nici pușcăriile nu sînt bune. Nasc ură. Aș desființa complet pedeapsa cu moartea, pentru că fiecare condamnat are cel puțin zece rude care devin zece dușmani. Nu mă gîndesc la omoruri și jafuri. Fiecare întemnițat are zece rude și cînd călcăm pe alături — și în ultimii ani am călcat mult pe alături — treaba aceasta se răspîndește și avem încă o sută de dușmani în plus.

— Dar ce-i de făcut cu escrocii ?

— Să fie trimiși la muncă. Să fim atenți cu ei. Fiecare om muncește foarte mult, atîta timp cît e în viață. După aceea nu mai are rost. Dacă îi închidem și îi condamnăm la moarte, ne privăm de niște bunuri, dacă mă pot exprima așa de crud. L-aș lăsa pe fiecare să trăiască exact în aceleași condiții în care a lăsat el pe omul căruia i-a făcut rău. Atîta timp cît nu va ajunge în situația asta, toate celelalte nu au nici un rost.

Se opri lîngă un izvor și îl privi o clipă îngîndurat. Ochii îi luciră puțin.

— Asta e, spuse în sfîrșit. Ciudat. Foarte puțin îmi amintesc casele, dar la izvorul acesta mă gîndesc mereu.

O clipă tăcură amîndoi.

— Am evadat de la Mauthausen. Cel mai bine ar putea să vă povestească Milan Jariš ce a însemnat Mauthausen. Dar n-o s-o facă, pentru că este un om modest. Am fugit direct aici. Din întîmplare am reușit să trec. Aici m-am trîntit la pămînt și am băut apă. Prin apropiere mergeau muncitorii forestieri. Nemți. Nu mai aveam putere nici să m-ascund. Mi-am spus : Emane, s-a zis cu tine. Dar ei mi-au aruncat o bucată de pîine și s-au dus, dînd bice cai-

lor. Bineînțeles că le era teamă. Și cehilor le era foarte frică atunci. Era o bucată de pâine adevărată. Nu din rumeguș. Și acum mai simt în gură gustul acela dulce. Nici-odată după aceea n-am mai mâncat o pâine atât de bună.

Căpitanul dădu din cap. Îi făcea plăcere să audă povestea pentru că iubea regiunea aceasta.

— V-am spus că totuși aici sînt oameni cinstiți.

Locotenent-colonelul scutură din cap.

— Nu-i chiar așa. N-o să treacă mult timp și-o să punem noi mîna pe pușlamaua asta.

Trebuia acum să se traverseze pîriul și pe locotenent-colonel începu să-l doară într-adevăr piciorul. Vroia totuși să treacă prin pîriu. Deocamdată nu se grăbea. Privea îngîndurat luciul transparent al apei, acum, dimineată, ușor tulburat. Frunzele căzute se lăsau purtate de curenți. Acolo unde razele soarelui ajungeau, apa căpătase strălucirile alămei. Spre maluri pîriul era încă negru din cauza nopții care se îneca în el.

— Sînt mulți păstrăvi ? întrebă cu însuflețire locotenent-colonelul.

— Foarte mulți.

— Și... prindeți ?

— N-avem timp să umblăm după autorizație. Din cînd în cînd, băieții lui Grünfeld mai prind cîte unul. Îi prind cu mîna. Degeaba le tot promit eu o bătaie. E cel mai urit sistem de braconaj.

— Și eu am prins cu mîna. Bineînțeles, fiind copil, zîmbi locotenent-colonelul. În sus, spre Orlické Hory, Nový Hradek, dacă îți spune ceva numele ăsta.

— Nimic.

— Un orașel fermecător. Arini, o mică piață, ca o cîmpie. În rest, unde te duci, trebuie fie să urci, fie să cobori un deal. O regiune unde dacă ți-ai uitat haina pe málul pîriului, seara ți-o aduc la cîrciumă. Și cu portmoneul în ea. Ei, ce să-i faci ! Omul se mai cufundă în amintiri.

Tăcură o clipă amîndoi.

Pîriul șerpuia prin mijlocul luncii. Se pierdea în pădure, ca să apară din nou într-un luminiș. Din cînd în cînd se apropia de sîrmele care se întindeau pe kilometri întregi, pînă departe, în linie dreaptă, ca o sfoară.

— Ce face omul nu valorează două parale, spuse locotenent-colonelul strângându-și puternic buzele. Mă gîndesc la estetică. Ceva nesuferit care nu aparține naturii, ceva străin care urîște peisajul. Dar trebuie făcut, pentru ca oamenii să trăiască mai bine. Însă pe malul unor asemenea ape nu mai cresc sălcii și nu mai poți să prinzi nici măcar broaște. Într-o bună zi oamenii, din cauza stomacului, își vor pierde tot romantismul. Sau astea — și arată spre sîrme — ceva care nu-și are rostul aici. Chiar dacă am presăra nisip auriu ca să semene cu drumurile de la castel. La urma urmei nici drumurile de castel nu-mi plac. Uite, casele astea care sînt aici !

Într-adevăr, parcă se înghesuiau spre rîu. Pe coșurile unora dintre ele ieșea fum, pentru că nevestele muncitorilor forestieri, care nu primiseră urgent de lucru la plantatul puieților, rămăseseră acasă.

— Omul absolut deloc nu face lucruri frumoase, chiar dacă e convins că le face. Și nu are gînduri frumoase. Ar fi de un milion de ori mai bine pe lume dacă ar gîndi frumos. E înfumurat al dracului, pentru că a reușit să construiască Turnul Eiffel și zgîrie-nori. Însă trebuie să încline capul în fața unui spic. Multe lucruri nu reușește el să le facă la fel cu natura. Se opri. Acesta era felul lui. Ce-ți mai face soția, Rudolf ? întrebă dintr-o dată. Reușea să treacă direct discuția pe un ton familiar. Cînd îl întrebă pe căpitan, nici măcar nu întoarse privirea. Se uita la sîrmele, acelea nesuferite, apoi în susul pîrîului, la căsuțele din birne, ori de zid. „Cu siguranță că m-ai trimis undeva fiindcă te-am întrebat ceva strict personal, pentru că aș vrea să te ajut, omule, însă nu știu cum.“

Căpitanul dădu tăcut din mîină. Se aplecă, smulse o tulpină lungă și uscată de arnică și se lovi cu ea peste pulpă.

— Îmi dau seama. E o meserie afurisită. Să nu crezi că n-ar fi posibil un transfer în altă parte, unde să fie mai bine și pentru ea.

— Numai că eu n-o să plec de-aici.

— Încăpățînat ?

— Nu de asta. Dar n-ar avea nici un sens. Acuma știu. E suficient o comparație. Cum de s-au mutat aici

„unde și-a întărcat dracul copiii“ atîtea soții de ofițeri ? Dar n-are rost să mai conving pe cineva.

— Mare necaz, oftă locotenent-colonelul. Are și ea, în felul ei, dreptate, pentru că e vorba de egalitate în drepturi. Poate că-și spune : de ce să meargă ea după dumneata cînd tot așa de bine poți să te duci dumneata după ea ? E greu de criticat asta, atîta timp cît oamenii nu vor gîndi frumos.

Fața căpitanului era acum numai riduri. Nici nu vroia să mai vorbească despre lucrul acesta. Își aduse aminte de cei doi ostași și zîmbi.

— Îmi place cum m-ați luat, tovarășe locotenent-colonel. La fel trebuie să fac și eu cu Krátký și Kučera. Cearta dintre ei a izbucnit tot din cauza fetelor.

— Kucera acum e la spital, spuse locotenent-colonelul ridicînd din sprîncene.

— Dar asta n-are nici o legătură.

Trecură pîrîul. Săreau din piatră în piatră. Pietrele erau cenușii, iar umbrele pinilor desenau pe ele diferite imagini. Erau bolovani zdraveni pe care soarele îi bătuse toată vara, motiv pentru care nu erau acoperiți de mușchi. Trecerea a fost destul de ușoară, dar în apa de sub pietre, chiar dacă e limpede ca cristalul, nu te poți încrede. Putea să fie pînă la glezne, dar tot atît de bine și pînă la brîu. În pîrîurile de munte e destul de greu să apreciezi adîncimea, mai ales cînd apa se încrețește la suprafață.

Locotenent-colonelul se sprijinea în ciomag. Genunchiul îl durea continuu. Se așază anevoie pe pămînt. Gemu de cîteva ori, dar imediat se supără pe el însuși pentru acest lucru. „Nu sînt chiar așa de bătrîn la șaizeci de ani. În ziua cînd nu voi mai putea face nimic bun pentru oamenii aceștia minunați, care mereu și mereu sînt în stare să gîndească frumos, voi îmbătrîni cu adevărat.“

Începu să curețe suprafața apei de ierburi și buruieni. Pistolul pe care-l avea în buzunar îl împiedica și-i îngreuna haina. Se descheie, lăsînd-o puțin pe spate cu armă cu tot. Bău.

— După porcăria aia, e foarte bună, răsuflă ușurat.

Apa era rece ca gheața. Picăturile îi curgeau pe bărbie și pe gîtul foarte bronzat. Nu le șterse.

Deodată rămase așa aplecat pe mal, cu mâinile sprijinite de pietre. Nu-i păsa că pantalonii se udaseră.

Pe fundul șanțului, în apa puțin adîncă, se vedea înfiptă între două pietre o rămurică de pin. Capătul ei rupt lumina alb-gălbui. Încercă să o apuce cu mîna, dar nu ajunsese pînă la fundul apei. Luă ciomagul și scormoni.

Crenguța pluti, se răsuci în bulboană, dispărînd grăbită. Nici nu încercă să o prindă.

„E ruptă de curînd“, își spuse în sinea lui. Se uita în toate părțile să vadă dacă din întîmplare nu-i pe aici vreun vad prin care tăietorii trag legăturile de vreascuri. Dar nimic. Pe cele două maluri creștea numai rogoz.

Nu avea de unde să știe că e la un milimetru de marea descoperire.

Se gîdea doar cum e posibil ca o rămurică sănătoasă, probabil ruptă proaspăt, să ajungă acolo, pe fundul apei. În creier simți un semnal pe care nu reuși să-l descifreze complet.

— Cîte case sînt de-a lungul pîrîului, dar exact ? întrebă el.

— Hartmann, Grünfeld, mai sus Iovănescu, dar ăsta e mai departe, apoi Bouzek și Franěk.

Își notă toate cele patru nume. N-avea nici o importanță faptul că fuseseră verificați de cîteva ori. De data aceasta verificarea va fi foarte serioasă.

Un rînd mai jos notă încă un nume : Görstner.

Îl încercui îngîndurat.

12

Franěk puse pe foc o buturugă mare, noduroasă și plină de rășină. Acolo unde o tăiasă securea, scînteiau lacrimi tulburi, avînd culoarea petrolului. Rășina începu imediat să se topească, răspîndind un miros plăcut.

Văzu pe fereastră pe cei doi ofițeri urcînd dealul spre casa lui. Cel mai în vîrstă mergea mai greu, sprijinindu-se într-un ciomag. Pe căpitanul Hájek îl recunoscu imediat.

Scriși răutăcios din dinții lui galbeni. Se repezi la masă, trase sertarul și scoase pușca. Crăpă geamul puțin și viri țeava puștii.

Se gîndi că mai are timp destul. Rîse disprețuitor.

— Iscodesc, oricît de mult ar iscodi, n-o să mă descopere. Dacă vine aici bătrînul ăla se îngroașă gluma, dar nici el nu e atotștiutor.

Îi trecu prin gînd că trebuie să mai facă ceva. Își aminti într-o clipă ce vroia de fapt. Se ridică, trecu pe lîngă Lup care stătea culcat și îl lovi cu piciorul în șold, așa ca să se afle în treabă.

Lup se lipi de perete și ochii îi străluciră înveninat.

Franěk mergea prin odaie cu pași mari. Se aplecă puțin ca să nu dea cu creștetul de grinzile tavanului.

„Dacă l-aș fi trimis pe șchiopul ăsta pe lumea ailaltă, ar fi fost mai ușor. Însă n-am înnebunit“, mormăi el nemulțumit.

Toată dimineța îi urmărise din pădure pe cei doi ofițeri cum se îndreptau spre pîriu. La început se speriasse pentru că nu știa dacă nu cumva e vorba de el. Acum își recăpătase încrederea în sine. Intuia primejdia la fel ca un animal. Nu avea nici un motiv ca să se simtă aici în pericol. Auzise în pădure că au dat greș cîinii. Se întîmplase exact așa cum calculase. Însă acum primejdia parcă venea de la acest locotenent-colonel.

Îl durea capul, pentru că nu era obișnuit să se gîndească atît de mult. „Inge a vrut ceva de la mine, își spuse. Zicea că lucrul acela este foarte important pentru un om și că e ascuns undeva pe aici.“ Privi îngîndurat scîndurile groase ale dușumelii. Unele erau mai tocite, însă cele de la perete destul de bine păstrate. Nu se observa nicăieri că ar fi fost smulse cu forța de către cineva.

Luă un tîrnăcop și se uită chiorîș la cîine.

Lup scheună speriat, pentru că sclipirea fierului din mîna bărbatului putea să însemne moartea.

Dar Franěk, de data aceasta, nu avea de gînd să lovească și cînd în scheunatul cîinelui sesiză clar frica, în inima lui barbară simți o bucurie.

— Încă nu ți-a venit rîndul, mormăi spre el. Poate că odată și-odată o să-ți vină și ție. Depinde numai de tine.

Lup se liniști fiindcă înțelese că bărbatul nu jinduiește după sîngele lui. Cel puțin deocamdată.

Franěk înfipse de probă toporul între două scînduri, care i se păruseră lui suspecte și începu să forțeze. Scîndurile se crăpără, dar nu se mișcară din loc. Doar în raza de soare, care nu se știe prin ce minune răzbătuse prin geamul murdar al odăii, se ridică un grăunte de praf. Se auzi chițăitul disperat al șoarecilor care aveau sub scîndură pui.

„Dacă a spus că este aici, aici trebuie să fie“. O cunoștea bine. Inge, totdeauna vorbea la obiect. Nu-i plăceau presupunerile.

Începu să umble nemulțumit prin încăpere. Își dădu seama că ar fi trebuit să dărîme casa de tot pentru ca să dea peste lucrul acela care era ascuns acolo. Și totuși prea bine nu știa despre ce este vorba și dacă este într-adevăr ascuns în casă.

Nu-și amintea ca tatăl său să fi tencuit pereții casei. Poate proprietarul care locuise aici mai-nainte. Știa că în spatele acelor scînduri este un spațiu gol, umplut cu mușchi, fin și rumeguș, iar în partea de jos, cu lut bătătorit, amestecat cu paie și de-abia după aceea peretele din birne groase, cioplite.

Se gîndi la pivniță, dar nu avea chef deloc să se ducă pînă acolo. Nu mai coborise în ea de cîțiva ani. Cel mai rău era că de la o vreme nu mai suporta întunericul. Și în pivniță era întuneric beznă. În timpul nopților lungi i se părea că vede în fața ochilor pe Inge, căzută la pămînt, cu părul răvășit pe mușchi și avînd o picătură de sînge în colțul gurii. „Nu te teme Inge, o să le plătesc eu la toți!“

Se scutură de această amintire și se întoarse înainte de a apuca să intre în pivniță. Își aduse aminte de podul casei. Nu se mai urcase acolo din '55, de cînd murise tatăl său. Pentru el, podul era tot un fel de pivniță. Trăia numai în odaia cea mare. Nu avea ce să depoziteze. Nu intra nici măcar în cămară. Aici, în afară de securi și ferăstraie, nu avea nimic altceva ce să pună. În pod țineau cîndva fin, asta pe vremea cînd trăia tatăl lui și aveau în ogradă animale. Scara spre pod pornea direct din odaie, dar nu prea inspira încredere. Treptele se rupeau sub greutatea

corpului său, mișcându-se periculos și stîrnind nori de praf în toate direcțiile.

Cînd ajunse aproape de tavan se propti cu umerii în ușa grea, rabatabilă. Balamalele mîncate de rugină nu suportară o asemenea apăsare și se rupseră făcînd un zgomot strident. Ușa zbură cît colo, ricoșă în peretele casei și se închise la loc. O împinse din nou și intră. Uitase de fapt ce căuta aici și privea apatic în toate părțile. Podul era uscat pentru că acoperișul era bine smolit. Doar cîteva scînduri se crăpaseră de bătrînețe, lăsînd o fantă de lumină prin care intrau razele soarelui. De aceea în pod era mai lumină decît jos. Podeaua era prin unele locuri putrezită, dar ploaia tot n-ar fi putut pătrunde prin tavan din cauză că era lipit de jur împrejur cu pămînt amestecat cu țărîțe. Și chiar dacă apa ar fi pătruns, puțin i-ar fi păsat. Îi era de ajuns un ungher uscat, o pătură de postav și puțină căldură.

Se gîndea întruna ce căuta aici în pod. „Am vrut să fac ceva, să găsesc ceva...” În fine, își aduse aminte.

Se scutură nervos de pînzele de păianjen care i se lipiseră de ochi și de gură. Păianjenii, pe care nimeni nu-i deranjase de foarte multă vreme, fugeau în toate părțile. Unul din ei îi căzu pe mînă. Franěk îl strivi scîrbit. Începu să cotrobăie printre vechiturile din pod care erau așezate într-un colț, după o grindă. Găsi niște hamuri uzate. Din căptușeala lor ieșeau fire de păr de cal, care, de vechi ce erau, se rupseseră. Cînd îl ridică de jos, hamul plesni. În pod mai erau și niște piese de la mașină, pe care probabil le lăsase aici fostul proprietar.

Alese o bucată de fier diformă. Îi amintea de copilărie. Cînd era mic puneă, împreună cu tatăl lui, capcane din acestea pentru vulpi. Erau însă cu mult mai mari. Vru s-o arunce din nou în ungherul întunecat, dar se răzgîndi și o scoase la lumină. Cursa era închisă și în bună stare, pentru că arcurile fuseseră unse cu un strat gros de vaselină, dar care se pietrificase, de atîta stat acolo. Se chinui cu lanțul capcanei, care era prins între două grinzi. În cele din urmă îl smulse.

Acum stătea în raza de soare care străpungea acoperișul ca o sabie. Lumina îi cădea pe coama roșiatică și nepleptănată, ca de leu. Amintirea copilăriei, provocată de

cursa găsită, îl copleşise într-atît, încît se înfioră. Nimeni nu l-a alintat niciodată. Tatăl lui a fost ţăran care nu ştia altceva decît să muncească. Abia cînd a întîlnit-o pe Inge a putut să-şi dea seama că pe lume mai există şi puţină bucurie.

Cursa putea să aibă acum un rost. „E o idee bună“, mormăi Franěk. Ei îşi iubesc cîinii.“

Încet-încet îşi dădu seama cam la ce o va folosi şi începu să ridă. Nu era un rîs bărbătesc, sănătos. Orice urmă de frumos îi dispăruse de pe chip.

Lup se lipi de perete şi o bucată de tencuială căzu din nou. Privea cu frică la bărbatul care cobora din pod. Omul în sine nu-l interesa. Totdeauna îi era frică de obiectele pe care acesta le ţinea în mînă. Pentru că numai cu ajutorul unui obiect din acesta ar fi putut să-l omoare. De degetele lui care apucau ca un cleşte nu se mai temea, fiindcă observase că sînt momente cînd bărbatului îi era frică de el. Dacă nu ar fi fost aşa, atunci de ce l-ar fi legat de perete ? Ştia, de asemenea, că niciodată bărbatul nu va mai putea să-l apuce de gît şi să-l învîrtească, aşa cum făcuse cîndva.

De data aceasta ţinea în mînă un fier cu o formă ciudată, ca un fel de semicerc metalic, cu un lanţ lung care se lovea de treptele scării.

Lup se linişti în momentul în care Franěk se așeză la masă şi începu să se ocupe de obiectul acela. Din timp în timp ridica privirea şi izbucnea în hohote de rîs demenţial. Era un rîs răutăcios şi nesuferit. Involuntar, Lup îşi arătă colţii.

— Vrei să fac probă cu tine ? rîse Franěk văzînd cît de frică îi este cîinelui.

Dar Lup nu mîrii. Ştia că fiecare sunet pe care-l va scoate va fi semnalul pentru ca tiranul său să-şi înceapă programul.

Franěk ieşi şi se întoarse cu un braţ de ramuri de molid rupte proaspăt. Îşi şterse îndelung mîinile cu ele, apoi frecă obiectul acela ciudat din fier. Cunoştea multe despre animalele sălbatice. Şi vulpea poate fi înşelată în felul acesta. Toate animalele pot fi păcălite.

Însă un cîine grăniceresc, ajuns la maturitate, nu poate fi derutat.

— Aș putea totuși s-o încerc pe tine, spune Franek aplecându-se gînditor spre Lup. În cel mai rău caz ți-ar rupe șira spinării, iar în cel mai fericit caz amîndouă labele.

Cățeii Lizei își însușiseră mult din ceea ce în termeni de serviciu se cheamă dresajul în primele patru luni de viață și acum totul era pentru ei un joc din ce în ce mai pasionant.

Roby știa să aporțeze splendid mingea și mușca foarte bine sacul înfășurat. Cîteodată se mai întîmpla ca în joacă să înfigă dinții ascuțiți ca acele și în mîna dresorului său. Acesta trebuia să dea dovadă de multă răbdare ca să nu-l bată, oricît de tare l-ar fi durut mîna. În rest, trăgea cu ochiul la mama lui și făcea exact mișcările ei. Dacă Liza se așeza, se așeza și el, dacă se scula, se scula și el. Mîriia în același timp cu ea. O dată a încercat chiar să prindă din zbor o viespe, așa cum numai mama știa. Numai că Liza prindea viespile de cap, în timp ce el a procedat invers și pe urmă trei zile n-a mai putut mîncea nimic.

Racek nu știa să facă aport absolut deloc. Ce apuca o dată cu colții era bun apucat și nu se lăsa pînă nu făcea lucrul acela praf. În schimb sesiza bine urmele relativ recente. În ciuda tuturor pronosticurilor, învățase destul de repede și ducea cu mare ușurință mesajele de la un dresor la altul. Se părea că din el va ieși un bun curier. Știa să socotească pînă la patru. Era suficient să-i spui : al treilea turn de observație și să-i pui în zgărdiță mesajul, că se și ducea glonț direct la al treilea turn de observație. Și dacă observatorul i-ar fi dat un nou mesaj și l-ar fi trimis la al patrulea turn, s-ar fi dus ca o vijelie la al patrulea turn de observație.

Randál știa să execute orice, însă avea gura mare. Asta nu era rău, pentru că lătratul reprezenta unul din aspectele de bază ale instruirii, dar se bătea cap în cap cu cerința absolut obligatorie de a se păstra liniște în timpul urmăririi. Lucrul acesta Randál nu putea să-l facă. Din contră, începea să țipe de cum dădea de primele semne ale urmei. După aceea începea să latre de bucurie în toate părțile, parcă lăudîndu-se cît este el de grozav. Era foarte ușor să-l provoci, pentru că avea o fire agresivă și neîncreză-

toare. Greșeala a fost la începutul perioadei de dresaj cînd s-a speriat de zgomotul motorului unei motociclete și a fugit la mama lui și cînd dresorul a folosit atunci metode mai drastice decît era permis. Mai tîrziu, s-a obișnuit cu toate lucrurile acestea care trosnesc, pocnesc și miros urît. Însă frica de la început s-a transformat apoi în furie nepotolită față de tot ce îl irita. Eră totuși pripit, însă specialiștii decretaseră că va fi foarte folositor pentru creșterea randamentului serviciului.

Toți cățelei Lizei aveau inimi curajoase și cinstite, o privire sinceră. Știau să iubească și să urască pățimaș. Mai mult să iubească, decît să urască, pentru că niciodată nu fuseseră loviți sau certați de către cineva. Lăsau rușinați ochii în jos dacă li se făcea morală, ori își ciuleau urechile și se gudurau dacă auzeau vorbe bune.

Roby avea de lucru cu zgarda care nu prea îi făcea plăcere. Cînd avea lesă și cureaua cu ghimpi la gît, nu mai era posibil să se repeadă la vreun bondar ori să sperie vreun vrăbii prost. Roby nu suporta limitarea libertății personale. Mușca lesa cu toți dinții, dar nu reușea decît să rămînă pe limbă cu scame din frînghia de cînepă și cu un gust rău, de la uleiul cu care era unsă zgarda. Scuipa, sforăia, scutura capul, dar nu se lăsa. Inimă de pui de leu.

Liza îl privi o clipă amuzată. Se gîndea că și ea făcuse la fel cînd fusese mică. Durează un timp pînă cînd cîinele se obișnuiește să aibă în jurul gîtului cureaua aceea. Își aminti că din cauza unei frînghii de cînepă, pe care tot așa o rosese cîndva, se îmbolnăvise rău de stomac. „Termină, încăpățînatule“ ! mîrii spre el.

Scînci parcă spunînd că nu-i place, dar pentru că mama cea înțeleaptă îi poruncise, lăsă zgarda, mai scuipă de cîteva ori. („Uf !, nu-i bună deloc, tot mai bună e o conservă“) și își puse capul pe labele din față. Se uita trist în jurul său, crezînd că va putea înduioșa pe cineva. Ar fi vrut să fie soldatul acela gras și cumsecade care îi aducea mîncare.

Acum, Stogončík, instructorul batalionului, veni pentru acordarea calificativelor.

Cu o zi în urmă, locotenentul-major Tomíček îi spuse fruntașului Kučera la spital :

— Îmi pare foarte rău, prietene, de ce ți s-a-ntîmplat. Însă tu nu înțelegi de vorbă bună.

Kučera se ridică din pat. Rana nu-l mai durea.

— Aici nu sînt la război, răspunse răutăcios.

— Și aici ești la război. Să nu te-aștepți din partea mea la complimente. Poate ți se pare că sînt cam dur. Ei, bine, sînt. În noaptea aia te-ai dus iarăși să bei, nu ?

— Da, încuviință frunțașul.

— Ei, vezi, răspunse locotenentul-major. Pe lingă toate astea mai vrei să-i fie omului și milă de tine.

Kučera înghiți greu și se așează în pat cu fața în sus.

— Așa sînt oamenii care împușcă din dragoste, spuse el extenuat.

— Așa sînt. Niște timpiți, răspunse locotenentul-major. Dacă cineva mi-ar fi spus ce va izbucni dintr-o dragoste nefericită, cu mîna mea i-aș fi dat pistolul. Un om normal trebuie să se bucure de viață, chiar dacă mai sînt și lucruri neplăcute. Iar un bărbat normal nu s-apucă acum să bea din cauză că fata l-a părăsit. Cel puțin un ostaș din compania mea n-o să facă asta niciodată. Îți zic asta, pentru că ai scăpat acum de belea. N-o vei mai avea pe Liza în grijă. Voi tinerii, trebuie din cînd în cînd să mai primiți și cîte una mai tare peste nas, încheie ofițerul și plecă.

În ziua aceea îl chemară sus, în cancelaria batalionului, pe grăsunul Štencl. Militarul care era de serviciu de zi pe unitate îi și spusese imediat că e de rău. Dar nu se mulțumi numai cu atît, ci îl întrebă mai direct, militărește :

— Ai halit cumva mîncarea căpitanului ?

— Zău că nu ! se sperie Štencl, întrebîndu-și degeaba conștiința.

Căpitanul Hájek preferă să privească afară, pe fe-reastră decît să rîdă, uitîndu-se la Štencl cum încearcă disperat să ia o poziție de drepti cît mai bună. Îi spuse, prefăcîndu-se foarte serios :

— Tovarășe soldat, ai făcut totul ca să strici cățeii Lizei !

— Am dat de dracu, izbucni Štencl care cîteodată gîndea cu glas tare. Însă eu pentru nimic...

— Ești vinovat de tot. Cățelei s-au îngrășat pentru că au primit mîncare de două ori. O dată oficial și a doua oară de la tine. Și nu sînt sigur dacă nu cumva nu i-ai hrănit și la miezul nopții. S-au îngrășat atît de mult, încît nu mai aleargă din vîrfurile dealului, ci pur și simplu vin de-a dura.

— Cățelei le era mereu foame, răspunse Ștencl încapăținat.

— Pur și simplu simpatizezi cu cel căruia i-e foame tot timpul, încuviință căpitanul.

Ștencl dădu din cap. De dragul cățelei era dispus să-și întindă pielea pentru tobă. Glasul lui sună răutăcios și căpitanul ridică surprins ochii. Ștencl vorbea totdeauna foarte respectuos. Dacă își alesese tonul acesta, o făcuse din cauză că nu era vorba de el, ci de ciini. În sensul acesta înțelese căpitanul atitudinea lui.

— Există totuși un regulament, ripostă el slab.

— Cățelei nu știu ce-i ăla regulament. Cînd cineva cere de mîncare întruna, înseamnă că i-e foame. Sînt în creștere și trebuie să mănînce.

— Tu, totuși, nu mai crești ! se miră căpitanul. Și, scuză-mă, dar mănînci șaiszeci de găluști și dacă nu te-ai oprit cineva, tu i-ai da înainte.

— Eu sînt alt caz, se înroși Ștencl. Apoi continuă jig-nit : La urma urmei, nu sînt cățel.

— Nu. Tu ești doar un mîncău. Dar acum nu-i vorba de tine. Prea l-ai indus în eroare pe veterinar. El a conceput un preparat nutritiv pentru căței și îngrășarea enormă a cățelei Lizei o pune pe seama acestui preparat. Cățelei sînt gata să pleznească de grași ce sînt. Locotenent-colonelul se duce prin diferite unități și peste tot vorbește despre calitățile excepționale ale invenției sale. Consideră asta drept un succes al său, cînd de fapt totul nu este decît o farsă. Pur și simplu ai luat în rîs cunoștințele lui de specialitate. Dacă o să-i spun, o să te bage la arest, de-o să te sature !

— Poate — și grăsunul Ștencl înghiți din nou cu greu — că n-o să-i spunei, tovarășe căpitan. De ce să-i stricați plăcerea, nu ? întrebă el încrezător.

Căpitanul Hájek preferă să se uite pe fereastră.

Soldatul Ștencl se schimba încurcat de pe un picior pe altul. Arăta ca ursul care se-ntoarce de la zmeură așa cum s-a dus, fiindcă n-a mai găsit nimic.

Locotenentul-major Tomíček răcni :

— La dracu ! Dac-ar fi voie, te-aș atinge !

Ștencl intră într-o serie și mai tare. Pe nas îi apărură broboane de sudoare.

— Ștencl, pentru Dumnezeu, te rog, spuse locotenentul-major schimbînd tonul, nu-i deloc de glumă. Ești un infractor imposibil. De fiecare dată, la antrenament, cîinii se plictisesc imediat. Nici n-apucă să se mai repeadă, că te-au și recunoscut. Mai bine le-ar cădea dinții din gură, decît să te muște !

— De ce, mă rog, să mă muște ? Doar nu le-am făcut nici un rău, se miră grăsunul Ștencl.

— Extraordinar ! Auzi ! Tomíček se apucă cu mîinile de cap și se întoarce dezgustat spre căpitan. Cum e posibil ca Zmeu, cu mușcătura lui teribilă, să înceapă să se gudură cînd ia urma și cînd execută nenorocitul ăsta de exercițiu ?

— Dacă permiteți... asta e din cauză-că mă iubesc toți cîinii, răspunse Ștencl fericit.

— Aici e greșeala ! răcni locotenentul-major. Cîinii trebuie să-i iubească numai pe conductorii lor.

Ștencl dădu din cap. Nu înțelegea nimic din toate acestea. „Nu puteți da ordin animalelor să nu iubească pe cineva. E un lucru imposibil, care nu poate fi prevăzut de nici un regulament. Cum tot așa, nimeni nu-mi poate ordona să le fac, intenționat, un rău cîinilor. Iar dacă există un asemenea regulament, atunci este prost întocmit.“

Căpitanul se ridică. Mușchii feței încă îi mai zvîcneau, dar se abținu să nu ridă. Era ora șase dimineța și instructorul batalionului era de două ore la program. Acum venise în fața companiei, lăsînd motorul motocicletei să meargă.

— Soldat Ștencl, vei lua în primire pe Liza ! se adresă ostașului pe un ton serios. Ștencl tocmai număra pe degete dacă o să fie băgat sau nu la arest. Măreau îi ieșea că va fi pedepsit. „N-am nici o vină. Nimeni n-o să mă poată convinge să fac un rău cîinilor.“ Încremenii cînd auzi ordinul.

Locotenentul-major Tomiček ridică neîncrezător din cap. Ieri îi spusese fruntaşului Kučera că nu va mai avea ciinele, dar nu şi-ar fi putut închipui că se va rezolva aşa, chiar dacă mai fuseseră discuţii despre asta, pe care la timpul respectiv nu le luase în serios. -

— Bineînţeles, spuse căpitanul întorcându-se spre amândoi. Conducătorul Lizei e în spital şi noi nu ne putem permite să o scutim de program atîta timp. Am observat că îl suportă pe tovarăşul Štencl. Datorită felului cum o hrăneşte, e clar.

Štencl mormăi greoi.

— Chiar direct în concurs ?

— Direct în concurs !

Štencl începu din nou să socotească pe degete, dar îşi spuse că nu are nici un rost. „S-au gîndit la asta ca să mă poată băga mai uşor la arest. Drumul ăsta duce chiar acolo“, îşi spuse categoric şi ieşi pe uşă.

— În afara concursului, îl linişti căpitanul pe locotenentul-major.

— Nici nu vreau să văd, decretă locotenentul-major.

Grăsunul Štencl se duse direct la cuşca Lizei. Ceilalţi ciini erau demult afară. Mergeau lingă piciorul conducătorilor spre locul de start. Liza stătea pe labelle din spate, iar cu cele din faţă zgîria plasa de metal a uşii. Ştia că afară se va petrece din nou ceva şi nu înţelegea de ce conducătorul ei nu vine să o ia. Nu îl uitase, îi era dor de el, numai că nu putea pricepe ce s-a întîmplat că n-a mai venit pe la ea de-atîta timp. Ultima dată părăsise alt om. Nu mai era conducătorul ei. Mergea de parcă n-ar fi avut suflet în el. Nu vorbea deloc şi nici nu o mîngîiase. Însă în ultima perioadă căteii îi răpeau foarte mult timp, încît pentru dorul de stăpîn aproape că nu mai avea loc în inimă.

Pe soldatul care deschise acum uşa cuştii, mormăind ceva, îl suporta, dar, categoric, nu-l aprecia. O surprinse faptul că îi prinse de gît cureaua şi lesa. Scutură din cap.

— Noi doi o să ne facem acum de ruşine, spuse soldatul autocritic. O să fim de rîsul lumii. Bineînţeles, tu vei fi prima care vei găsi urma. După aceea o să începi să alergi cu limba scoasă şi o să fii pe jumătate sugrumată, pentru că n-o să mă pot ţine după tine. Doar nu sînt nevăstuică.

Trebuiau să se gîndească și la greutatea mea, ce naiba ! La picior, Liza !

Noul conductor smuci lesa ca și cum și-ar fi luat rolul în serios. Liza îl privi atentă și îi arătă colții demonstrativ.

— Nu fi proastă ! Îmi convine și mie, tot atît de mult ca și ție !

Pentru că lesa se smuci din nou, trebui să privească înainte. Reuși totuși să mirie. „Tu nu ești conductor ! De ce te bagi ? Pînă acum ai jucat doar rolul infractorului !“. Își aminti că omul acesta mătăhălos și care mirosea a nădușcală e cu totul inofensiv și că în plus mai are și o inimă bună. Dacă execută ordinul, o făcu mai mult pentru ea, ca să se amuze, nicidecum spre bucuria lui.

— Bine, tovarășe soldat, spuse în clipa aceea Stogončik, instructorul batalionului, care nu prea avea obiceiul să laude pe careva. Zîmbi și el pentru că știa despre ce e vorba. Cu toate că rămăsese plăcut impresionat de felul în care se comportase cu Liza, totuși nu-și făcu nici un fel de iluzii.

Ștencl se simți măgulit, dar imediat luă o mină nenorocită.

Azi urma să aibă loc concursul. Prinț, Paj, Zmeu, Dolina și, a cincea în rînd, Liza. Se uită cu coada ochiului la Dolina și îi arătă colții disprețuitoare. Nu pentru că ar fi fost geloasă, ci pentru că era femelă ca și ea. Or, între ele, acest fapt era suficient pentru a crea o stare de animozitate.

Pe Prinț aproape că nu-l băgă în seamă. Se comportă ca și cum din întîmplare l-ar fi tras pe noul ei conductor (pe care în nici un caz nu-l recunoștea drept conductor) cit mai aproape de el.

Prinț dădu imediat semne de nervozitate și începu să tragă de zgardă. Îl urmă imediat și Dolina, dar conductorul ei o struni.

Stogončik și colaboratorii lui pregătiseră urmele cu două ore mai înainte. Să mergi după niște urme proăspete nu-i mare scofală. Pînă și Roby ar fi fost în stare să o facă. Pentru niște cîini ca ei, o urmă de felul acesteia era ușor de identificat. Primele două erau clare. Se întindeau prin iarbă, continuau prin băltoacă în rîpă, de acolo urcau dealul ca să se piardă, printr-o miriște nearată, într-un te-

ren pietros. Miriștea fusese aleasă special pentru ca Zmeu, care lua urma de la o anumită înălțime față de pământ, să se obișnuiască treptat cu înțepăturile paielor (fusese învățat rău, prima lui urmă pe care a trebuit s-o identifice ducea tot printr-o miriște care-l înțepa în nas). Acum, pentru că nu mai era demult un câțelandru, încercau să-l dezvețe de acest prost obicei.

Cea de-a treia urmă, destinată lui Prinț, era mai dificilă, pentru că în trei porțiuni, late de peste o sută de metri, era nevoie de o cercetare amănunțită a terenului. Iar într-un tufiș, la cota șaptezeci și șase de metri, era aruncată o cartușieră pe care Zmeu trebuia să o aducă,

Urma pentru Dolina era combinată în trei puncte cu cea a unei alte persoane, însă Dolina știa să se descurce cu urme mult mai grele.

Cea mai derutantă era urma pregătită pentru Liza. Fusese imprimată chiar pe linia de plecare, în ideea că dimineață, din cauza forfotei de pe linia de start, va fi călcată în picioare de toți. Această presupunere se confirmă. Stogončík știa că dacă ar fi fost aici fruntașul Kučera, conducătorul adevărat al Lizei, ea nu și-ar fi muncit prea mult capul căutînd urma, pentru că era cea mai inteligentă dintre toți ciinii.

Instructorul dădu startul. De pe linia de plecare țîșniră patru ciini. Liza rămase pe loc privind plictisită în toate părțile. Soldatul Ștencl stătea și el, așteptînd să vadă ce-o să se mai întîmple.

— Trebuie să faci ceva, tovarășe soldat ! îl îndemnă instructorul pe grășunul Ștencl, dezorientat și necăjit. Doar ai început bine !

Ștencl clătina nemulțumit din cap.

— Liza, fii cuminte ! Nu poți să-mi faci una ca asta ! șopti trăgînd-o ușor de zgardă. Caută urma !

„Ai impresia că nu știu de ea ? scînci ea imperceptibil. De fapt tu nici nu ești conducător !“

— Caută urma ! repetă Ștencl dezolat.

Lăsa de politețe botul în jos și mirosi. Nu o deranja absolut deloc faptul că urma era destul de neclară. Recunoscu imediat că este a lui Petriček, un om pe care nu putea să-l sufere. Dacă n-ar fi fost acest conducător novice, demult s-ar fi repezit la el.

Ștencl era tot un lac de sudoare. Simțea că privirile tuturor ofițerilor, chiar și a celor de la eșalonul superior, sînt ațintite asupra lui. (Nici unul din ei n-avea cum să știe că era pentru prima dată în postura de conducător !). Din nou îl urmărea ghinionul, tocmai el trebuia să fie acela care să se încurce în fața lor. „De-ar da Domnul ca Liza s-o cotească după deal, ca ei să nu mai vadă nimic“. Cea mai rea era privirea pătrunzătoare a locotenent-colonelului. „Omule, ți-am luat apărarea și tu mă dezamăgești în halul ăsta. Cel puțin dovedește că un soldat, oricît de neîndemînic ar fi, tot se descîrcă și el într-o anumită situație“. Ștencl se uita la ceilalți cîini cum alergau îndîrjiți. Zmeu începuse să se cațare pe coasta dealului. La o anumită distanță în urma cîinilor fugeau și conductorii care între timp derulaseră lesele mai mult. „Dacă prinde urma și-o să-nceapă să mă tragă în halul ăsta după ea, s-a zis cu mine, se gîndi îngrozit Ștencl. O să mi se ducă buhu! pînă la brigadă“.

— Ei, ce-i Liza ? o întrebă căpitanul, jenat de întreaga situație.

Liza se gudură puțin. Luă din nou urma și se întoarse în direcție opusă.

— E cea mai bună, spuse căpitanul, plin de importanță, locotenent-colonelului.

— Văd ! răspunse locotenent-colonelul fără să dea semne că ar fi entuziasmat.

— Timpul se cronometrează, îi atrase atenția instructorul Stogončík.

— Știu, oftă proaspătul conductor și o trase din nou de zgardă pe Liza, încercînd s-o întoarcă.

— Las-o, merge corect ! îl avertiză instructorul pe Ștencl. Nu trage, să nu-i sucești gîtul !

Liza nu se grăbea. O clipă făcu pe vedeta. Mirosea din cînd în cînd urma care desena un semicerc în jurul turnului de observație.

Nimic altceva nu putea să o deruteze cînd luă urma cea adevărată, decît urmele pregătite pentru ceilalți cîini. Se îndreptă chibzuit și fără grabă spre povîrniș, scheunînd supărată la o cîrțiță care începuse să sape în mușuroiul ei de pămînt.

Liza nu risca niciodată. Nu o interesa urma „la vedere”, totdeauna mergea numai după miros. Nu era ca Prinț care, dacă vedea în iarbă capătul urmei, se repezea direct acolo. A merge mereu după miros face parte din finețea jocului. Adevărat, se mai întâmpla să aibă cîteodată mucoasele nasului suprasaturate de cîte-un miros, motiv pentru care, la un moment dat, nu-l mai putea percepe. Dar și atunci știa să se descurce. Pufnea, fugea puțin mai departe, trăgea aer proaspăt în care pluteau alte mirosuri și, după ce își curăța astfel nasul, se întorcea din nou la urma inițială.

Totdeauna mergea liniștit. Chiar dacă avea ochi foarte buni, se baza mai mult pe miros. De-abia acolo unde mirosul ar fi putut s-o înșele, să spunem pe un teren cu pietre, se culca la pămînt și privea în toate părțile. Știa că în natură și firul de păr are o umbră a lui și că numai piciorul omului lasă urme ale căror contururi sînt neregulate. Era suficient să se uite la o piatră și știa dacă era întoarsă de pasul omului. Față de celelalte, piatra avea o culoare mai închisă, din cauză că partea care fusese în contact cu pămîntul era mai umedă.

Conducătorul Ștencl făcea pasul mare și avea ochii holbați. „Mi-au făcut-o intenționat, își spuse. Ei știu că nu-mi place să mă cațăr pe dealul ăsta.”

Dealul nu era o înălțime în sensul obișnuit al cuvîntului. Aici se găseau o mulțime de instalații, care de care mai ingenioase. Era suficient o ușoară atingere că și țîșnea o rachetă de avertizare. Cea mai mare rușine pentru un grănicer este atunci cînd din neatenție declanșează singur instalațiile de avertizare.

Ștencl vedea acum stăruința pe care o depunea Liza.

— Bravo ! o laudă el. Vezi, să plecăm cît mai repede de-aici. Asta mi-ar mai lipsi, că în rest am de toate !

Ajunseră acum sus pe deal. Locotenent-colonelul duse binoclul la ochi. Presupunea că Liza o va zbughi mai departe. Încercă o bucurie răutăcioasă imaginîndu-și pe soldatul acela mătăhălos alergînd după Liza, abia trăgîndu-și sufletul. Acolo sus, urma era foarte clară, deoarece se continua pe marginea unei arături.

Însă Liza făcu ceva cu totul de neînțeles. Îi arătă colții lui Ștencl, de parcă într-adevăr ar fi rîs. Începu să alerge în semicerc, observîndu-l pe conducător tot timpul.

— Urma, Liza ! Caut-o ! Caut-o ! izbucni Ștencul disperat.

— Nu striga la ea ! se auzi mai de jos vocea căpitanului Hájek, care începuse să ridă pentru că observase manevra ciinelui.

Ștencul, complet derutat, începu să șoptească :

— Hai, caută ! Tu ești o fată bună, Lizinka ! Ia uită-te să vezi ce urmă frumoasă e, așa ca pentru tine. Nu poți să-mi faci mie una ca asta, fetițo !

— Nu-i mai spune cîntece de leagăn, e doar un ciine militar ! se auzi din nou vocea instructorului nesuferit. Ciinele înțelege doar vocalele lungi ! Nu așa, caută, ci caută ! Nu, ești o fată bună, ci ești o fată bună !

— Caută ! scinci Ștencul complet zăpăcit.

Instructorul urca încet povârnișul în urma lui.

— Arestul, se văicărea Ștencul. O să mă bage la arest și în gura oamenilor. Ești o nesuferită, Liza ! Și eu care ți-am adus lapte în fiecare zi, și ție, și cățeilor ! Ești nerecunoscătoare și îți mai bați și joc de mine. Nu-mi spune, știu că e așa. Intenționat faci asta. Ar trebui să-ți fie rușine !

Însă Lizei nu-i era deloc rușine. Se așezase la marginea urmei vizibile și se uita întrebător în ochii noului conductor. Rîdea de el. „Tu vrei să fii conductorul meu ? Chiar tu, măi omule ? Cel care se va face de rușine vei fi tu, nu eu ! Și nu mă mai linguși atîta !“

Cînd instructorul ajunsese în vîrfurile dealului văzu o scenă interesantă. Bietul Ștencul era aplecat în patru labe și îi arăta Lizei care este urma. Ea stătea liniștită, privindu-l amuzată.

— Nu mai știu acum cine e ciinele și cine conductorul, remarcă instructorul.

Ștencul se ridică rușinat, ștergîndu-și noroiul de pe pantaloni.

— Nu știu care pe cine respectă în clipa asta. Ciinele pe om, sau omul pe ciine. Numai că — acum instructorul ridică glasul — nici ciinele ăsta nu mai știe. Amăritule, animalul pur și simplu te ia peste picior !

— Știu. Se vede din ochii ei, șopti soldatul Ștencul distrus.

— Lasă asta și vino cu ea jos, la companie !

— Totuși ea o să găsească urma ! se apăra disperat Ștencl.

— A găsit-o. Știe de ea, dar nu vrea să mai meargă pentru că nu te recunoaște. Asta e tot !

Ștencl coborî povârnișul încet și rușinat. Afurisita de Liza pășea acum lângă piciorul lui, ca la paradă. N-o învățase nimeni să meargă așa și nici un alt ciine nu putea să-i imite pasul acesta. Ridica picioarele sus și părea că râde. La acest râs lipsea doar glasul adevărat.

Nu râdea numai Liza, râdeau și toți ceilalți ofițeri. Bietul Ștencl se înfuriase de-a binelea. Stătea în fața ofițerilor într-o poziție jalnică, privind rușinat și cu încăpăținare în pământ.

— Ei, ce zici, tovarășe Ștencl ? îl întrebă căpitanul Hájek. Tot mai vrei să fii conductor de ciini ?

Spre mirarea tuturor, Ștencl răspunse :

— Vreau !

— Nu ți se pare că e cam greu ?

Ștencl ridică din umeri.

— Nici soldat să fii, nu-i chiar atât de ușor ! rîse locotenent-colonelul fără nici o urmă de răutate.

În sfîrșit, Ștencl prinse curaj și spuse :

— Poate că nici pentru asta nu sînt bun !

Toți tăcură dintr-o dată. Încetară și să mai rîdă. Instructorul batalionului făcu cîțiva pași spre Ștencl și îl apucă prietenește de braț.

— Tovarășe, știi că te potrivești de minune pentru un conductor ?

Ștencl ridică privirea neîncrezător, așteptînd ca toți să izbucnească din nou în hohote de rîs. „Aici printre ofițeri, e mai suportabil. Mai bine fug, decît să mă întorc în companie unde băieții iar o să-nceapă.“

De data aceasta nu era glumă. Totul fusese spus serios.

— Iubești foarte mult ciinii, continuă instructorul. Cred că întrunești toate condițiile de a deveni unul dintre cei mai buni conducători din companie. Să nu uiți un lucru, prietene ! Ciinele lucrează nu pentru că i s-a dat ordin, ci numai să facă o bucurie stăpînului său. Atunci cînd Liza o să te iubească, va executa orice, înțelegînd totul din privirea ta.

— Dar... dar eu cred că mă iubește. Se bîlbîie Ștencl.

— Deocamdată nu. Doar te acceptă. Sau nu-și dă seama că te iubește. Iar ca să-și dea seama, trebuie să te respecte. Dacă nu respectăm pe cineva, nu-l putem iubi. Acest lucru e valabil și pentru oameni și pentru ciini. Tu trebuie să-i câștigi respectul absolut printr-o atitudine ostășească, fiindcă a crescut în companie și știe cine e și cine nu e militar !

Locotenent-colonelul îl privi cercetător pe Ștencl.

— Ai putea să stai în poziție de drepti ! i se adresează, dar imediat își aduse aminte. Mai bine pe loc repaus ! Din cauza ta, omului i-ar da lacrimile ! Nu mă gîndesc la nimic rău, ostaș ! Poți pleca !

Grăsunul Ștencl o duse pe Liza la cușcă. Locotenentul-major îl certă că uitase să anunțe retragerea din concurs, dar locotenent-colonelul făcu un semn cu mîna, să-l lase în pace.

Ștencl era pur și simplu zăpăcit de toată această situație.

— Nu mă iubești, îi reproșă Lizei. Tare aș vrea să știu din ce cauză.

Liza nu-l mai auzea. Era timpul să se întoarcă la cățeei care se jucau singuri în cușcă.

— Nu mă iubești, repetă Ștencl în ușa cuștii.

Liza tocmai se pregătea să-l bată pe Racek pentru că o mușcase de nas, dar dintr-o dată se opri. Ostașul ăsta caraghios avea ceva în glas care-ți mergea la inimă.

— Da, oftă Ștencl. Tu ești doar un animal. Pe mine nu m-a iubit încă nici o femeie. Ce rost are să-ți spun ție toate astea ? Acum trebuie să mă duc după lapte pentru tine și cățeei tăi.

Cît ai clipi din ochi, Ștencl se și întoarse cu laptele. Nu se supăraser pe Liza. Se așeză pe vine și zîmbi fericit, văzînd cu cîtă poftă lipăiau cățeei laptele.

Liza îl privi în ochi. Nemaissuportînd blîndețea acestor ochi, lăsă capul în jos, rușinată. În momentul cînd Ștencl se pregătea să închidă ușa cuștii, ea se ridică parcă aducîndu-și aminte de ceva. Se apropie de mîna lui cu care se sprijinea de canatul ușii și i-o linse în semn de recunoștință.

— Nu, nici chiar așa, șopti el impresionat. De ce-o interpretezi în felul ăsta ? N-am spus-o cu răutate !

Se întoarse. În spatele lui stătea instructorul batalionului pe care îl știau de frică toți conductorii din companie. Mai ales cei care își neglijeau ciinii. Acesta râdea.

— Soldat Ștencl, o să fii un bun conductor de ciini, îi spuse, dînd din cap. Și totuși nu pricep un lucru : cum de te iubește, din moment ce nici nu o'amăgești cu nimic și nici măcar nu-i impui acest lucru ? ! Înseamnă că pe undeva teoria mea e greșită.

După o scurtă pauză continuă pe un alt ton :

— Mîine dimineată vei pleca în patrulă cu ea ! Îl vei lua și pe Racek cu tine, ca să se obișnuiască. El liber și Liza în lesă !

13

Liza mergea lîngă piciorul noului ei conductor cît putea ea de conștiincios. O cam necăjea Racek, care acum descoperea lumea și prea puțin îi păsa de disciplină. „Ar fi trebuit să iei două lese, îi reproșă ea conductorului. E timpul ca omul să înceapă să-l strunească !”

Dar Ștencl n-o înțelegea. Mergea mîndru alături de fruntașul Krátký, care nu scotea nici o vorbă. Acesta privea spre frontieră și se întristase.

Deodată Liza tresări și începu să adulmece.

— Ce ai ? o întrebă Ștencl.

Îl privi în ochi, mișcînd ușor din coadă.

— Am crezut că s-a întîmplat ceva.

Se opri în loc, surprins că o înțelege. Simți nevoia să își descarce sufletul, dar renunță, gîndindu-se că pușcașul poate o să-l ia în ris.

Cățelul nu era cuminte deloc. Liza tot mîrîia la el pentru că vroia s-o ia la fugă pe cărare. Racek nu ascultă. Se depărtă de ei, îndreptîndu-se spre sîrme. Le miroși curios și simți în nas o pișcătură din cauza curenților electrici. Schelălăi și se retrase speriat, împleticindu-se. „Așa se întîmplă dacă nu ascuți”, mîrîi Liza spre el și îl săltă pe bot, așezîndu-l în picioare. Dintre toți frații, Racek era

cel mai puțin agresiv. Privi sîrmele pocăit și tot restul drumului nu se mai mișcă de lîngă mama lui.

— Nu prea am încredere în cățeaua asta, zise fruntașul Krátký, supărat că acum trebuie să patruleze cu Štencl.

— Nu e adevărat, răspunse Štencl, întorcînd repede capul. E un cîine bun !

Fruntașul ridică nepăsător din umeri. „N-are nici un rost să-ți mai spun. O să te convingi singur de asta“. Totul era altfel cînd venea pe aici împreună cu prietenul lui. A intervenit apoi povestea cu Eva și prietenia lor s-a stricat. Acum se uita la Liza chiorș. N-o mai putea suferi din noaptea aceea cînd îi dezamăgise pe toți și o considera vinovată de toate complicațiile ce au urmat.

Liza mergea liniștită. Din cînd în cînd prindea cîte un miros, însă lipsit de importanță pentru a-l mai avertiza pe stăpînul ei.

Plouase. Aerul mirosea a proaspăt și a ciuperci de toamnă. Frunzele se desprindeau lin din copaci. Dincolo de sîrme riul aproape că nu se mai mișca. Apa, care își schimbă și ea culoarea, era acum rece și nu mai atrăgea pe nimeni. Pe mal stufărișul foșnea uscat, frîngîndu-se sub apăsarea vîntului, semn că vara se mutase de-aici pe alte meleaguri.

— De fapt ce se întîmplă cu cîinele ăsta ? întrebă dușmănos pușcașul.

Deodată Liza scoase un scîncet slab.

Se uită și el spre pădure, dar pentru început nu văzu nimic. Racek simți și el ceva. Mai întîi o privi pe mama lui, apoi se așază exact ca ea și începu să adulmece. Pe neașteptate scheună bucuros și o zbughi în pădure.

De-abia acum Štencl văzu mișcîndu-se crengile unui tufiș.

— Ia te uită ! izbucni el.

Pușcașul întoarse capul încet și privi absent spre mărăciniș, în direcția în care o tulise micul Racek, lătrînd cu putere.

— N-am ce să văd, mormăi dezgustat. Ține-o bine să nu-ți fugă din nou !

Prin luminiș trecea în goană o umbră neagră. Era Lup. Îl trînti la pămînt pe Racek, alergă apoi spre Liza, pe care o depăși, descriind un cerc mare în jurul lor.

Liza strîmbă din nas și redeveni autoritară. „Mă surprinde, îi reproșă supărată. Din nou te dai în spectacol. Știi bine că nu se poate să mă deranjezi cînd sînt în timpul serviciului !“

Ștencl nu știa ce să facă, însă Liza îl scoase din încurcătură. Pe scurt, nici nu-l băgă în seamă pe prietenul ei, mergînd și mai țănoșă lingă piciorul noului conductor. Din cauză că era rouă, ridica etichetele sus, ca să nu se ude. Parcă era un pas de paradă.

Lup alerga prin pădure, iar cățelul se ținea după el, scheunînd vesel. Era fericit că se joacă și că Liza e în preajma lor. Alerga mereu în jurul lor, neîndrăznind să se apropie mai mult. Veni fugind cam la douăzeci de metri de cei doi grăniceri.

— Marș de-aici ! strigă la el conductorul Ștencl.

Lup se opri pentru că auzi glas omenesc. Își arată colții, așteptînd să vadă ce se întîmplă. Ștencl nu se sperie și îl goni din nou.

— Confunzi porcii cu ciinele, spuse supărat frunțașul.

— Fă ceva cu el ! îi ceru dezorientat conductorul.

— Ar fi trebuit atunci cînd a trecut peste graniță, răspunse amar frunțașul. Acum nu mai are nici un rost.

Lup se apropia și se depărta mereu. Era întocmai ca un cățel. Făcea toate acestea pentru a-i atrage atenția Lizei. Însă ea, în timpul serviciului, era de neînduplecat. „Am dat de bucluc o dată din cauza ta“, mîrîi spre Lup. Cățelul, obosit de atîta alergătură fără rost, de-abia se mai putea ține pe lăbuțele lui puternice și păroase. Veni spre Liza și o luă din nou la fugă. „Întoarce-te înapoi !“ scheună cățeaua. Dar Răcek nici nu se gîndea s-o asculte pe mama lui, pentru că nu putea concepe să meargă atît de supus. Iuți pasul, ca nu cumva Liza să-l poată ajunge și să-l muște.

Totul se petrecu atunci.

Cu puțin timp înainte, Liza simțise un miros de pămînt săpat proaspăt. Dacă ar fi fost în față, bineînțeles că s-ar fi oprit în locul acela, l-ar fi mirosit neîncrezătoare și ar fi întrebat din ochi pe conductor ce înseamnă asta. Aici la graniță fiecare lucru are rostul lui, altminteri devine suspect. Pămînt reavăn la marginea potecii nu ar fi însemnat cine știe ce, pentru că pe-aici mai vin geniștii care mereu

au de lucru cite ceva. Și numai ea ar fi putut cunoaște dacă cineva a dat la o parte dalele de iarbă, a căutat ceva sub ele și dacă le-a pus la loc, la fel ca la început. Însă cel care umblase pe-aici nu prea lucrase cum trebuie, pentru că nici măcar nu măturase din drum bulgării mici de pământ jilav...

Se auzi un pocnet metalic, puternic. Nu era o împușcătură, ci mai degrabă zgomotul produs de lovirea a două bucăți de fier. În secunde imediat următoare, pline de așteptare încordată, răsună schelălăitul sfîșietor al cățelului. Liza sări speriată trăgînd după ea pe conductor. Nu-i venea să-și creadă ochilor. Cățelul, prins de la jumătatea corpului în fâlcile dințate ale capcanei, mai scînci o clipă, încercînd să se smulgă din groaznica strînsoare, apoi amuți. Avea șira spinării ruptă.

În primul moment Liza nu pricepu ce se întîmplase. Scoase un lătrat scurt, de avertizare, dar cățelul ei nu mai putea fi prevenit. La început se gîndi că Racek făcuse din nou vreo prostie și că sărise drept pe un dispozitiv din acela pus de grăniceri, care are o detunătură puternică fără ca să producă vreo rănire. Dar își dădu seama imediat că este cu totul altceva. Schelălăia întrebător, întinzînd gîtul spre cățel. Speriat, Ștencl dădu drumul lesei.

— Nu te apropia ! spuse pe un ton aspru și se uită spre linia frontierei, de parcă ar fi așteptat să se întîmple ceva și mai rău.

Liza se aplecă deasupra lui Racek, încercînd să-l ridice cu botul. Reuși doar ca din lăbuțele desfăcute deznădăjduit să se prelingă o șuviță de sînge. Începu să se tînguie neînțelegînd cum de trupușorul acela, adineauri pulsînd tot de viață, acum e atît de greu, cum de stă atît de moale, cu lăbuțele întinse și cu capul într-o parte. Își înfipse colții în fierul capcanei, dar fără nici un rezultat. Nu mai era nimic de făcut. Dinții capcanei mușcaseră cu sălbăticie trupușorul din care acum se stinse și ultima scînteie de viață. Tot nu putea să creadă. Mirii spre Lup care stătea lîngă ea adîncînd mirosurile străine. „Spune-mi... ce crezi că e asta ?” scînci rugătoare. „Moarte !” răspunse el aspru. Liza scoase un urlet de durere și se așeză astfel încît să poată ține trupușorul cățelului cu labelle din față. Plîngea și lin-

gea ghemulețul acela mișos care arăta acum groaznic de trist.

— Care e bestia asta... ? strigă îngrozit Ștencl.

— Ai grijă ! șuieră frunțașul. Asta nu-i decît începutul ! Se uită atent spre graniță, dar peste tot era liniște. Ștencl se aplecase și el. Nu-și mai putea lua ochii de la cățelul care murise.

— Fii atent la Liza ! strigă din nou frunțașul.

Liza de-abia acum își dădu seama de crudul adevăr, dar nu era în stare să facă nici o legătură. Pentru ea era clar că numai omul ar fi fost în stare de o asemenea faptă. Indiferent care om. Unul din ei era aici. Făcea parte din categoria acelor ființe crude, nemernice și perfide. Ținea lesa în mînă. Orbită de durere, se întoarse și scoțind un urlat sălbatic se repezi asupra lui Ștencl.

Dar Lup era acolo. Simțind parcă ce are de gînd să facă, sări în direcția Lizei, lovind-o în șold. Căteaua încercă să se apere și poate l-ar fi mușcat pe Lup dacă acesta ar fi încercat să se dea la o parte. Dar rămase pe loc, mîrîind și tremurînd din tot trupul. Deveni înțeleaptă și se așeză la picioarele lui. Schelălăia încet, dar această durere înfrîntă era cu mult mai mare decît dacă ar fi urlat cu putere.

Conducătorul Ștencl se aplecă spre ea.

— Nu pune mîna pe ea ! îl avertiză pușcașul.

Însă conducătorul înțelegea durerea ei. Poate că a înțeles și de ce a vrut să sară tocmai la el.

— Liza, hai, fii cuminte ! șopti el. Știu că acum nimeni nu poate să te facă să suferi mai puțin... Și pe mine mă doare... Ștencl se ghemui și puse mîna, șovăitor, pe corpul cățelului.

Liza se ridicase în picioare parcă așteptînd ca din podul palmei lui să audă scîncetul lui Racek.

— Nu te atinge de fier !

Ștencl își ridică neîncrezător chipul scaldat în lacrimi.

— Înțelegi, Pepík ? Dacă i-o faci omului... cu toate că și așa e o ticăloșie, totuși omul se poate feri... dar să i-o faci unui cîine... Uită-te și tu ! Ai putea jura că un om...

— Ia-o pe Liza și nu mai tot călca pe acolo. Capcana nu a fost pusă pentru cățel. Nimeni n-avea cum să știe c-o să-l iei după tine și pe Racek. Ar fi putut să-ți rupă

piciorul, ori s-o omoare pe Liza. Eu nu mai înțeleg nimic. Mergi mai departe și ascunde-te cum trebuie. Nu știm ce mai au de gînd să facă !

Dar granița tăcea. Nicăieri nici urmă de mișcare. Doar pe malul râului trosnea stufărișul uscat. Toată pădurea era cuprinsă de o liniște ciudată. Se auzea doar scheunatul Lizei. Păsările încetară să mai cînte și aerul parcă rămase legat cu lanțuri de vîrfurile molizilor.

În pădure, zilnic aveau loc tot felul de tragedii, și mai mari și mai mici. Instinctul de conservare dicta ca unul să omoare pe celălalt. Cel mai mult făceau prăpăd vulpile și nevăstuicile atrase de sînge, care săreau și în gîtul căprioarelor, însă nimeni în pădure nu omora atît de perfid, de crud și de gratuit, așa cum se întîmplase astăzi.

Lup se întoarse la urma pe care o găsi din nou și care îi părea foarte cunoscută. De-abia acum scoase un urlet. Nu era durerea din sufletul lui, ci strigătul animalului care se pregătește de luptă. O luptă pe viață și pe moarte.

Fruntașul Krátký se îndreptă spre locul unde era bine camuflat postul telefonic și anunță compania. Vorbea încet și calm, privind mereu spre frontieră. Se așezase în genunchi, cu automatul gata să tragă în orice clipă. Înainte de a încheia această comunicare lapidară își roti privirea în toate părțile și spuse îngîndurat : „Diavolul ăla negru ne poartă numai ghinion...”

Lup alergia prin pădure ca o vijelie. Nu mai era nevoie să prindă urma. O cunoștea. Dacă cineva în această goană a lui i-ar fi văzut rînjetul, ar fi zis că e un cîine turbat.

Mirosul urmei nu numai că era familiar pentru el, dar îl și ura grozav. Își aminti de bucata aceea ciudată de fier care încă atunci zornăia prevestitoare de rele în mîinile tăietorului de lemne.

Se opri cînd auzi glasurile muncitorilor forestieri. Ezită o clipă. Era totuși destul de inteligent ca să nu se îndrepte într-acolo. Știa că nu are ce căuta printre bărbații aceia aspri, pentru că toți au securi și l-ar fi omorît cu siguranță, dacă i-ar fi venit această idee vreunui din ei.

Alergă spre casă. Cu o lovitură puternică a trupului deschise ușa și intră. În odaie era puțin întuneric și pustiu. Se așeză pe prag și așteptă. Ar fi putut să se ascundă sub

șopron, să atace pe la spate. Însă în inima lui nu era nici urmă de perfidie, pentru că totdeauna prefera lupta dreaptă.

Franěk se întorcea de la muncă. Văzu ciinele de departe. Era bine că stătea acolo, pe pragul casei.

— Păzești averea stăpînului, rîse el. Se cam clătina pentru că azi băuse două sticle de rachiu nou. Stai acolo și păzește ! Noi doi o ducem greu. O să vezi că după un timp o să rămîi singur din toți cîinii. Atît că trebuie să te educ. Fie în bine, fie în rău. Mai degrabă în rău. Într-o bună zi ai s-ajungi să sari în gîtul omului care mi-a omorît-o pe Inge. Bineînțeles că după aia ei o să te omoare, dar tu ți-ai îndeplinit misiunea.

Ținea securea strîns în mînă. N-avea de unde să știe că tocmai astăzi o să-i trebuiască.

Era bine dispus și din altă cauză. Se răspîndise vestea că s-a întîmplat ceva la graniță. Bouzek venise cu amănunte. Cică un cățel de-al Lizei. „Păcat ! se gîndise Franěk. Ar fi trebuit să fie Liza. Dar și-așa e bine. E timp și pentru ea.“ Nu se temea că va fi descoperit, pentru că lucrase bine. În apropiere era poteca pe care mergeau tăietorii de lemne. Chiar dacă vreunul din cîini ar fi prins mirosul lui, mai departe de potecă tot n-ar fi mers, pentru că ei îi cunoșteau pe toți muncitorii de la pădure și în nici un caz nu s-ar fi apucat să caute insistent alte urme. Pe cîini îi interesau totdeauna doar urmele oamenilor străini și nu cele ale localnicilor.

Franěk mergea fluierînd. Se gîndea cum să le facă de petrecanie și celorlalți cîini. Deodată se opri surprins. Lup se ridicase în picioare arcuindu-și spinarea. Nu mirîia. Stătea doar în poziția asta ciudată.

— Ce te-a apucat ? strigă Franěk la el. Marș de-aici, bestie !

Pentru siguranță trecu securea din mîna stîngă în cea dreaptă. În atitudinea cîinelui era ceva care îl făcea să fie atent. Și Brutus cînd a vrut să sară la el își arcuise spinarea ca o pisică. „L-am pus atunci pe fugă cu o mătură“, rîse Franěk.

Nu-i era frică. De fapt lui nu i-a fost niciodată frică de animale. Acum era aproape de ușă. Lup aștepta în picioare. Unui alt om, această atitudine liniștită a cîinelui nu

i-ar fi spus nimic, însă Franěk avea foarte puternic dezvoltat instinctul de conservare.

— Va trebui să te omor ca în sfârșit să am și eu liniște ! zise el fără nici o urmă de tulburare. Cîntări securea în mînă și privi în grabă tăișul, să vadă dacă nu cumva se tocise prea mult din cauza lucrului de azi.

Tot nu-i venea să creadă că Lup se pregătește să-l atace.

— O să te omor pentru că ești primul animal care mă face să-mi fie frică. Îi omor pe toți care vor să mă intimideze, mormăi el. Știa că singurul lucru care ațîța felinele, făcîndu-le să se repeadă, este evitarea și șovăiala omului. După asta animalul își dă seama dacă omului îi este frică de el.

Înaintă cîțiva pași pregătindu-și securea pentru lovitură.

Acest animal îl deruta. Nici nu se mișcase din locul unde era. Stătea în pragul ușii ca o statuie. Nu scotea nici un sunet. Nu își arăta colții. Îl privea doar pe Franěk drept în ochi și acest lucru era insuportabil.

— Tîrîș ! răcni turbat Franěk.

Se părea că acest lucru va avea efect. Ciinele își lăsă urechile pe spate și se retrase puțin din pragul ușii. Atît ca să nu-l atingă securea în caz că tăietorul de lemne ar fi aruncat cu ea.

Franěk mai făcu un pas. Se odihni o clipă.

— Va să zică totuși mă respecti ! spuse pe jumătate liniștit. Știi doar că eu nu prea te alint !

Lup țîșni în clipa cînd Franěk, hotărît, se aștepta cel mai puțin. Nici nu mai apucă să ridice securea, pentru că Lup își și înfipsea colții adînc, atîrnînd de pumnul mîinii drepte.

Franěk, luat prin surprindere, scoase un strigăt de uimire și de durere. Scăpă securea din mînă.

În același timp, ciinele dădu drumul mîinii drepte pentru că acum ar fi urmat acea lovitură îngrozitoare dată peste bot cu stînga. Sări într-o parte și se lipi de pămînt, pregătindu-se pentru un nou salt. Cunoștea toate fentele pe care le folosea bărbatul. Trebuia să fie atent atît la mînă, cît și la picioare. Dinții nu prezentau nici un pericol, bărbatul nu-i folosise niciodată.

Franěk privi o clipă consternat sîngele care şiroia din mîna sfişiată. Nu simţea încă nici o durere. Mai bine zis nu simţea încă nici o durere puternică. În schimb îl cuprinsese o furie aproape dementială. Cu asta cîştigase în faţa felinelor, dar nu putea să cîştige acum, în faţa unui cîine inteligent.

— Aşa, deci ! scrişni printre dinţi şi se aplecă să ridice securea. În clipa aceea trupul cîinelui plană prin aer, căzîndu-i în spate. Lup îşi înfipse colţii în ceafa bărbatului.

Franěk scutură din cap ca să se descotorosească de cîine şi cu iuţeala unui fulger se întoarse pe spate.

Lup făcu un salt şi colţii lui apărură drept deasupra gîtului lui Franěk. Era cît pe-aci să-l muşte, dar bărbatul ameninţat azvîrli cîinele cu o lovitură dată cu mîna stîngă, încă nerănită.

Primise lovitura în piept, dar reuşi totuşi să-l muşte pe neaşteptate de pulpă.

Franěk se sculă clătînîndu-se. Cu toate că era plin pînă peste cap de o ură de moarte, ceea ce se întîplase acum cu el îl zgudui puţin. Atac după atac, dezlănţuite cu furie şi incapacitatea lui de a se apăra. Îşi dădea seama că este o luptă pe viaţă şi pe moarte. Acest lucru nu îl speria! După toate regulile luptei, în urmă cu cîteva clipe, normal era să fie omorît, dacă n-ar fi aplicat lovitura aceea cu mîna stîngă. Dreapta sfişiată îl durea acum îngrozitor şi nu-i mai folosea la nimic. Nu înţelegea ce are de gînd cu el acest animal blestemat. Cu felinele era altceva. Saltul lor însemna ori şansa de a mai scăpa, ori înmormîntarea. Cîinele acesta folosea o tactică bine gîndită.

— Ți-arăt eu ție ! horcăi furios şi se retrase de-a-năratelea spre uşă. Se gîndi la puşca pe care o pusese în sertarul mesei. Cel mai rău era că nu-şi amintea dacă ultima dată o încărcase. Cîinele nu i-ar fi lăsat prea mult timp să se joace cu puşca. Mîna lui dreaptă, care sîngera toată, atîrna neputincioasă. „Mai am putere totuşi să țin puşca în mînă“, se încredință el.

Lup se năpusti din nou. Salturile lui nu mai puteau fi numărate. De data aceasta îl atacă pe Franěk prin spate, muşcîndu-l cu putere de picior. Se feri cu abilitate de lovitura mortală pe care bărbatul se pregătise să i-o dea,

încît piciorul încălțat al acestuia nimeri în gol. Lup se furișă pe sub piciorul ridicat în aer și-l mai mușcă încă o dată de coapsă. Franěk se răsuci pe călcîie descumpănit. În scurt timp își pierdu echilibrul și căzu la pămînt, rostogolindu-se cîțiva metri mai departe. Pentru un alt tip de om, ar fi fost de neconceput să se apere în acest fel de un animal dezlănțuit. Dar Franěk se transformase treptat în fiară — inimă de fiară avea demult — uitînd că astfel pierde toate atuurile omului într-o situație ca aceasta: amplitudinea mișcărilor, posibilitatea de a lovi și de a te eschiva din calea loviturilor. Își pregătea acum pentru luptă dinții lui puternici. Ochii îi erau injectați de sînge. Nu mai avea nici o speranță să se ajute cu securea. Văzu cum ciinele nu-l slăbește o clipă din ochi. Se gîndea mereu la pușcă, dar și la ușă era imposibil să mai ajungă.

Pînă astăzi nu i se întîmplase încă să aibă sentimentul că viața îi este în pericol. În timpul înțeleștării se gîndise numai și numai la luptă și nicidecum la posibilitatea că ar putea să fie omorît. Pentru creierul lui acest lucru ar fi fost prea complicat.

Acum îi era pentru prima dată frică. Nu putea înțelege cum de mai este încă în viață, cînd ciinele avusese atîtea ocazii ca să termine cu el. Nici modul acesta tăcut în care lupta Lup, nici strălucirea ochilor lui care niciodată nu lăsau să se întrevadă posibilitatea unui nou atac. Își aminti din nou de clipa cînd Lup fusese deasupra gîtului absolut neprotejat. Sau cînd îl mușcase de ceafă. Ar fi fost suficient să-și fi înfipt colții mai adînc cu un milimetru...

Încercă din nou să ajungă la ușă. Își pusese toate speranțele în pușcă pentru că își dădea seama că puterile îl lasă. Dar imediat fu atacat și mușcat din nou dureros.

Lup se comportă de parcă ar fi urmărit un scop anume. În realitate el nu vroia să riște nimic în această luptă, pentru că știa de ce sînt în stare mîinile și picioarele bărbatului. Ataca imediat ori de cîte ori bărbatul se tîra spre ușă și îl lăsa în pace cînd revenea la poziția inițială.

Franěk se ridică din nou și o porni împleticindu-se spre pădure. Ciinele se furișă și el la un pas în urma lui, gata să atace oricînd. Ochii lui nu sticleau răutăcioși și nici

mişcărilor lui nu 'aveau nimic prevestitor de rele. Tocmai acest lucru era cel mai grav.

Franěk mai încercă încă o dată. Acum, cînd se retrăgea, observă că puțin mai departe zăcea o buturugă puternică. Folosea mîna stîngă la fel de bine ca și dreapta. Ajunse în dreptul buturugii și se opri, urmărit de ochii atenți ai cîinelui. Se aplecă puțin ca să poată ajunge cu mîna la buturugă.

Însă Lup știa prea bine ce înseamnă asta și ce e în stare să facă omul după aceea. Înțelese imediat intenția lui. Se repezi și-l mușcă de mîna care se pregătea să apuce buturuga. Sări apoi într-o parte, ca să nu poată fi lovit.

Franěk se întoarse deodată cu spatele spre el și începu să fugă. Știa că Lup aleargă pe urmele sale. Știa totul și despre cîinii grănicerilor și despre faptul că nimeni nu le poate scăpa și că este foarte periculos să le întorci spatele. Dar acum nu putea să se gîndească la toate acestea. Din cauza fricii nu mai era în stare să judece ca lumea.

Lup ar fi putut totuși de cîteva ori să sară în gîtul lui absolut neprotejat, așa cum ar fi făcut oricare alt cîine de grăniceri. Dar n-a sărit. Acest lucru nu numai că îl deruta, dar îl și îngrozea. Ce vroia cîinele de la el? Nu semăna cu nici una din felinele cu care avusese el de-a face. Felinele sînt consecvente. Cînd se înfurie, încetează să mai raționeze. Pur și simplu ele atacă avînd intenția de a ucide.

Franěk alerga urmărit de cîine. Lup era destul de inteligent ca să nu-l mîne de la spate intenționat într-o anumită direcție. Și lui îi era frică, pentru că știa de ce e în stare acest om. Nu voia să riște nimic. Din cînd în cînd se repezea la pulpele picioarelor, sărind în lături imediat, ori de cîte ori se întorcea bărbatul.

Franěk căzu, dar se ridică imediat și începu să alerge mai departe. Voia să ajungă la potecă, unde prietenii i-ar fi dat o mîină de ajutor împotriva cîinelui furios. Încercarea lui îl derută puțin pe Lup. Și el observase în depărtare siluetele tăietorilor de lemne. Văzu în mîinile lor securile și își dădu seama că pentru nimic în lume nu trebuie să-l

scape acum. Schimbă direcția atacurilor sale. Nu-l mai mîna pe Franěk de la spate, ci dintr-o parte.

La urma urmei compania de grăniceri era mai aproape decît poteca. Dacă va ajunge acolo va fi apărat, pentru că știa de existența cîinilor și că nu trebuie să se apropie de companie.

Îl mușcă din nou, dar de data aceasta zdravăn. Franěk auzi pîrîind pantalonii și își dădu seama că a rămas aproape dezbrăcat.

Se dezmetici puțin. Își aminti de tigrul care încercase să-l atace, însă fără succes. A fost suficient un scaun obișnuit, de lemn, întors cu picioarele spre tîgru. Îi veni în minte că pînă la urmă l-a pus la pămînt cu mîinile goale.

Se opri brusc și se întoarse. Își adună toate puterile.

Lup rămase la trei pași în urma lui.

De fapt acum nu mai stăteau față în față un om și un animal. Franěk arăta mai rău decît un animal. Își ștersese fața cu mîna sfîșiată de mușcături, întinzîndu-și sîngele pe ea. Hainele îi erau rupte în bucăți. Sprîncenele lui stufoase și roșii erau strînse ca la un ucigaș și de sub ele priveau doi ochi ca de nebun. Mîinile îi atîrnau în jos. Piciorul drept îl durea, dar acum nu se mai gîndea la durere. Încea să deschidă și să închidă pumnii știind că va trebui să-și adune toate forțele, dacă vrea să sugrume cîinele cu aceste mîini. Îl privea pe Lup drept în ochi pentru că tot mai credea în vechea teorie naivă, că nici o felină nu suportă privirea omului.

Însă Lup era acum o felină rațională. Iar Franěk un om irațional. Lup se uita țintă la bărbat. Părea că îi spune din ochi : a sosit și timpul meu. Pentru toate loviturile pe care le-am primit, pentru toată umilința mea, pentru tot ce-am îndurat, pentru micul Racek, pe care îl recunoscusem ca fiu. Se apropie clipa cînd ai să plătești pentru tot, omule.

Lup era superb în această minie a lui care nu-l făcea să-și piardă controlul. Nici nu-și zbîrlise blana pe spinare și nici nu-și arăta colții. Stătea cu picioarele ușor îndoite, sprijinindu-se de pămînt doar atît cît să poată țîșni din nou, cu tot corpul, dacă va fi nevoie.

Bărbatul își mișca întruna mâinile lui mari ca două măciuci, mâini murdare și scîrboase, pline de sînge, încît îi inspirau frică. Ochii îi scăpărau plini de ură. Aștepta atacul care întîrzia să se producă.

— Am să te strîng de gît, bestie ! horcăi el. Avea gîtul ars de băutură și se îneca din lipsă de aer, pentru că era răpus de-atîta alergătură. Dar mai întîi am să te înșfac și-am să te izbesc de copac să-ți fac praf toate oasele din corpul tău negru și nenorocit îl amenință el.

Franěk își recăpătase conștiința valorii proprii. Mai fusese o dată față în față cu acest animal și atunci îl biruise ușor. Își aminti că toți dresorii vorbeau, vorbeau întruna, iar felinele căpătau frică de glasul omului.

Însă Lup era o felină rațională. Știa tot ce poate acest om. Își dădea seama că încă nu sosise momentul pentru a-i da lovitura de grație, fiindcă în acest om mai rămăsese încă destul curaj. Din această cauză trebuia să fie prudent. Glasul acela sălbatic nu avea nici un efect asupra lui. Pur și simplu nu-l auzea pentru că în urechi mai avea încă scîncetul sfîșietor al cățelului și scheunatul și mai disperat al Lizei.

Acum se auzeau din nou sunete. Bărbatul vorbea mînios, închizînd și deschizînd pumnii care trosneau în încheieturi.

Lup își înfipse în pămînt ghearele pînă simți sub ele că a dat de piatră. Începu să și le ascută. Își dădea seama că în această luptă nu dinții vor reprezenta totul. Dacă bărbatul va reuși să-l apuce de gît — așa cum mai făcuse o dată — atunci, cu labelle din spate, va trebui să-l atace la stomac.

Se priveau în ochi unul pe altul. Bărbatul își pierdu răbdarea. În sfîrșit, făcu pasul pe care Lup îl aștepta de mult. Se repezi primul și din acel moment pierdu toate avantajele, pentru că în natură cîștigă cel care știe să aștepte.

Porni și făcu primul pas spre ciine. Dar pentru că sărise de pe un povîniș, trebui să-și miște mâinile ca să-și păstreze echilibrul. Mîinile îi serveau acum pentru altceva și nu pentru apărare.

În natură este valabilă și o altă lege : va trăi mai mult cel care știe să sară exact când trebuie.

Lup se sprijini de pietre și își făcu vînt direct spre bărbat. Mai curînd, puțin într-o parte, ca totuși să-l poată apuca de mîna dreaptă. Să muște și să tragă cu dinții. Era necesar ca în primul rînd mîinile să fie făcute inofensive.

O durere insuportabilă aproape că îi luă orice putere. Franěk căzu în patru labe. Gemu, ținîndu-și mîna rănită cu cealaltă. Acum nu se mai gîdea la cîine. Lup nu profită de ezitarea lui, pentru că nu știa dacă nu este făcută pentru a-l deruta.

Franěk încercă să-și miște degetele. Era posibil numai la mîna stîngă. Tendoanele de la dreapta fuseseră smulse.

Nu renunță. Azvîrli cu piciorul ca să-l izbească pe cîine în burtă. Dar nu aprecie bine distanța și căzu pe spate.

Lup făcu din nou un salt înainte.

„S-a zis cu mine“, se gîndi Franěk. Era prea uluit să se mai poată apăra cu mîna stîngă, sănătoasă. Simți respirația cîinelui. Văzu ochii cîinelui foarte aproape de ai săi, închise pleoapele și...

Lup îl mușcă. Dar nu de gîtul acela puternic și murdar, umflat de sînge și plin de vene vineții, ci din nou de pulpă.

Franěk se răsuci ca un arici, ridicîndu-se de la pămînt cu spatele spre Lup. Atacul nu se mai repetă. Mai stătu o clipă în picioare, apoi o luă la fugă ca un năuc. Spre companie.

14

Căpitanul Hájek telefonă peste tot. Făcuse tot ceea ce se poate face și acum se rezema obosit de spătarul scaunului.

Locotenentul-major Tomíček stătea la fereastră și controla încărcătorul automatului. Amîndoi aveau buzele strînse de supărare și din timp în timp se uitau la telefon,

așteptînd vești noi. Telefonaseră nu numai turnurile de observație, ci toate posturile telefonice secrete din întreg sectorul de cincisprezece kilometri a cărui pază fusese încredințată tocmai acestei companii.

Ultimul comunicat avusese următorul conținut : „Zmeu a luat urma și merge după ea.“

Telefonul sună din nou.

— La frontieră e liniște. Ștencl se întoarce cu Liza pentru că acum nu mai poate fi folosită.

— Se întoarce cu Liza, spuse căpitanul, uitîndu-se la ceasul de mîină. În cincisprezece minute ar putea fi aici.

Locotenentul-major, care se plimba cu pași rari prin încăpere, se opri la fereastră.

— Dacă am pune mîina pe ticălosul ăla, spuse supărat.

— Fără dacă, îl corectă sec căpitanul. Scoase pistolul și îl controlează. Era foarte bine uns. Dacă va fi nevoie, o să-l folosim. Îl puse pe masă.

Locotenentul-major zări pistolul și întrebă :

— Crezi că s-ar putea întîmpla ceva ?

Amîndoi știau același lucru. Frontiera are legile ei proprii. Cîteodată e vorba de un lucru absolut banal, dar care pînă la urmă dă naștere unui întreg incident. E suficient ca o broască mai mare să sară pe sîrma de jos și în acel moment întregul sistem de alarmă începe să funcționeze. O biată broască declanșează alarma în tot sectorul. Iar în cazul acesta nu poate fi trecut cu vederea nici cel mai neînsemnat lucru.

— Omul care e în stare să facă una ca asta, răspunse dezgustat locotenentul-major, cu siguranță că știe să și tragă.

— Am atras atenția despre acest lucru tuturor conductorilor de cîini și pușcașilor, încuviință căpitanul. Este vorba de un om deosebit de crud. Spusese răspicat fiecare cuvînt. Cîinii vor merge liberi !

— Dar Prinț ?

— Împreună cu Zmeu.

Privirea locotenentului-major era atrasă de ceva care se petrecea afară. O clipă nu-i veni să creadă ochilor.

— Te rog, privește ! strigă, arătînd spre marginea pădurii. Din desiș ieșea clătîindu-se o siluetă ciudată. Acum venea spre companie, legănîndu-se.

— Omul ăsta e pur și simplu beat !

Necunoscutul căzu în patru labe înaintînd cu greu. Se ridică și își continuă drumul.

Telefonul sună din nou. Era patrula din turnul de pază, care avertiza despre prezența acestui om.

— Îl văd ! răspunse căpitanul în receptor. Căută binoclul. De fapt nici nu mai avea nevoie de el, pentru că omul acela, care pînă acum se tot împleticise, o luă dintr-o dată la fugă. Era destul de aproape. Chiar și fără binoclu se putea vedea cît este de rupt și că are fața însîngerată.

— Dumnezeuule ! exclamă locotenentul-major.

— Căpitanul strînse din ochi.

— E Franěk ! Cine îl gonește de la spate ?

Locotenentul-major scoase automatul și îl sprijini cu țeava de tocul ferestrei. Îl îndreptă spre marginea desișului, pentru că numai din direcția aceea putea să apară agresorul. Deodată se auzi un urlet prelung, mînios. Tufișul se desfăcu în două și Lup țîșni în fugă.

Niciodată pînă acum nu avusese curajul să vină pînă în poiana aceasta, care era pe teritoriul companiei.

— Totdeauna am fost convins că acest cîine o să turbeze, spuse locotenentul-major urmărind mișcările cîinelui cu țeava automatului. Avea degetul pe trăgaci. Franěk a fost un nebun dacă a crezut că poate să-l îmblînzească.

— Așteaptă ! strigă căpitanul. Nu trage încă ! și se aplecă în afara ferestrei ca să vadă mai bine.

Franěk alerga acum repede și mișcările lui erau mai legate. Nu, nu era beat ; acest lucru era clar. Respira greu.

— Acolo trebuie că s-a întîmplat ceva groaznic, spuse locotenentul-major care urmărea în continuare cîinele cu țeava armei.

Pe fața lui Franěk, plină de sînge, luceau ochii holbați, iar gura se căsca asemenea unei găuri negre. Avea un aspect înspăimîntător.

Lup nu mai fugea. Mergea cam la treizeci de metri distanță de el. Nu se mai grăbea, cu toate că pentru cei

doi ofițeri era clar că i-ar mai fi trebuit câteva salturi ca să-l ajungă.

— E turbat ! repetă îndărătnic locotenentul-major punînd degetul pe trăgaci.

— Nu trage ! strigă căpitanul.

Franěk privi sălbatic în urmă și îl zări pe Lup. Îi văzu și pe cei doi ofițeri stînd la fereastră.

— Omoriți-l ! urlă el cu ultimele puteri și se aruncă spre poarta companiei.

Locotenentul-major ridică automatul pregătindu-se să tragă.

— Nu ! șuieră căpitanul și îi puse mîna pe umăr. Cîinele ăsta nu e turbat. Uită-te numai la el. Niciodată nu s-a apropiat atît de mult de noi ca acum.

— Tocmai pentru că e turbat.

— Tu poate că n-ai văzut încă un cîine turbat. Acela fuge, se izbește de copaci, ține capul într-o parte și mușcă tot ce-i iese în cale, în timp ce acesta aleargă după tăietorul de lemne. Știe el ce vrea.

Se auzi o izbitoră în ușa de la parterul clădirii urmată de un moment de liniște. Sergentul de zi pe companie strigase el ceva, dar nu se înțelesese ce anume.

Lup venise pînă la clădirea companiei. Se opri o clipă, privînd descumpănit în toate părțile. Apoi se așeză pe pămînt, ciulindu-și urechile. Deodată se ridică și se năpusti furios spre ușa care era închisă și care se cutremură sub greutatea celor patruzeci de kilograme ale corpului său.

— Acum ar fi cazul, spuse locotenentul-major luînd mîna căpitanului de pe umărul său.

— Fugi jos și vezi ce se întîmplă acolo. Militarul care e de serviciu pe companie urcă să raporteze ceva !

Pe scări se auzi tropăit de pași. După zgomotul produs îți puteai da seama că militarii cară cu ei ceva greu. În ușă apăru sergentul de zi pe companie. Era complet dezorientat.

— Fără raport ! spuse aspru căpitanul.

Ostașul gîfîia. Îl împingeau de la spate ceilalți soldați care îl țineau pe Franěk de subsuoară. În ochii lui se citea groaza. De-abia își mai trăgea sufletul.

— Cîinele este afară, spuse militarul care era de serviciu.

— Lăsați cîinele în pace ! ordonă căpitanul.

— Îm-puș-cați bes-ti-a as-ta ! spuse răgușit Franěk și se prăvăli pe un scaun.

Militarul de serviciu dădu din cap în semn că a înțeles ordinul. Și ceilalți soldați, care nu știau despre ce e vorba, deveniră dintr-o dată mai destinși.

— Ai fost mult prea aspru cu acest animal, spuse militarul de serviciu pe companie. Ne puteam aștepta la asta.

Locotenentul-major Tomiček îl avea pe Lup în bătaia armei, așteptînd doar ordinul să tragă. Ar fi fost suficient un singur glonte ca să-l omoare.

Însă căpitanul nu dădu acest ordin.

— Plecați, băieți ! spuse el încet.

Jos, la intrare, Lup se năpustea asupra ușii care era închisă și care bubuia la fiecare lovitură. Nu lătra, nu mîrîia, fiecare atac zadarnic de-al său era atît de tăcut, încît te îngrozea.

— A turbat ! Dintr-o dată a turbat ! șopti Franěk. Între timp îi spălară rănile și îl pansară provizoriu. Șuiera de durere, ferindu-și ochii. Ar fi trebuit să-l omor demult !

— De ce ? îl întrebă căpitanul, privindu-l deloc prietenește.

— Nu poate fi îmblînzit.

— Cred că asta este metoda ta drastică de educație, Franěk !

Franěk dădu din cap.

— În ultimele zile nu i-am mai făcut nimic. Mă jur pe Dumnezeu că nici măcar nu l-am atins ! Respira din nou liniștit ca să prindă mai multă siguranță. Auzea loviturile de jos și privea îngrijorat spre ușă. Nu cumva o să vină după mine ?

— Fii liniștit, Franěk. Aici n-o să-ți faci nimic.

— Nu-l cunoașteți. E un diavol !

— Ține bine mîna, măi omule ! îl apostrofă caporalul. O spuse pe un ton foarte dur. Niciodată nu vorbise așa cu un soldat rănit. Se uită apoi la căpitan. Trebuie să-l ducem la spital. Nu pentru că ar fi chiar așa de grav, dar are ceva cu tendoanele.

Căpitanul, care altădată ar fi sărit la telefon, spuse pe un ton surprinzător de liniștit :

— Poate să mai aștepte !

Locotenentul-major se întoarse surprins pentru că încă nu-l auzise pe căpitan vorbind astfel.

— Dacă nu-l omorîți dumneavoastră, atunci eu singur... Franěk se smulse de lingă caporal și încercă să ia pistolul care era pus pe masă.

— Nici o mișcare, răcni căpitanul.

Caporalul îl așează pe Franěk cu o mișcare bruscă, înapoi pe scaun.

— Ai înnebunit, omule ! strigă la el. Ce, crezi că merge să împuști așa animalele ? Cîinele ăsta e la fel de sănătos ca și ceilalți pe care îi avem noi, dacă vrei să știi. Doar pentru asta am ochi !

Franěk vorbea atît de repede încît se înecă.

— Vă spun eu că e turbat ! Credeți-mă !

— Nu știu care e mai turbat, intră în vorbă caporalul care se înfuriase. Dumneata, sau bietul animal ? Mi se pare mie că e ceva, de te milogești atîta de noi.

Căpitanul îl privi bănuitor pe Franěk drept în ochi.

— Ce are cu tine cîinele ăsta ?

— Franěk își feri privirea.

— Totdeauna i-am dat mîncare...

— Și mereu a primit cîte o buturugă, îl completă cu răutate caporalul.

— ...e turbat !

— Nu este. Caporalul are dreptate. Căpitanul dădu din cap și se apropie de fereastră. Un cîine turbat nu se comportă așa.

Lup, într-adevăr, se purta absolut de neînțeles.

Din baraca de scîndură situată mai sus de clădirea de cărămidă a companiei ieșea bucătarul, care se îndrepta spre bucătărie fără să bănuiască nimic.

Lup îl urmări o clipă cu privirea. Nu se mai izbea în ușă, pentru că înțelesese că în felul acesta nu va putea ajunge înăuntru. **Alergă spre bucătar, care se opri în loc descumpănit. Niciodată nu avusese prea multă încredere în ciini, pentru că nu avea de-a face cu ei. Auzise în schimb destule povești, care de care mai grozave, despre ciini, încît avea față de ei un respect. E adevărat, încercase de cîteva ori să cumpere cîte un ciine, aruncîndu-i o bucată de carne crudă, însă fără succes, deoarece nici unul din ciini nu lua nimic de la el. Despre acest diavol auzise atîtea, încît, atunci cînd își dădu seama că de fapt sta în fața lui, încremeni, nefiind în stare să mai schițeze nici o mișcare.**

Lup se apropiase de el. Îl privea în față.

— Totuși e turbat, spuse în acel moment locotenentul-major. Ridică din nou țeava automatului. Acum era mai greu și mai periculos să tragă, pentru că în traiectoria glonțului stătea bucătarul.

— Nu trage ! Uită-te mai atent ! spuse căpitanul.

Într-adevăr, Lup nu avea de gînd să atace. Spunea ceva din ochi, însă bucătarul nu era dintre aceia care l-ar fi înțeles din privire. Se întoarse brusc, strigă ceva și răsucindu-se pe călcîie se îndreaptă din nou spre baracă.

Lup alergă după el. Îl apucă de turul pantalonilor ca și cum ar fi vrut să-l țină în loc. Dar bucătarul nu sesiză intenția ciinelui și se smulse cu putere. Lup rămase în loc, ținînd în dinți o bucată mare din stofa pantalonilor.

Bucătarul reuși în sfîrșit să dispară, trîntind ușa cu zgomot în urma lui. Rîsetele soldaților se auzeau pînă afară.

Lup se așează o clipă în fața ușii, uitîndu-se la soldații care rideau în spatele geamurilor. Scheună înec. Parcă ar fi rugat ceva. Nu-l înțelesesă, pentru că le era frică de el. Se întoarse din nou spre clădirea companiei, privind ferestrele de la etaj. Schelălăia rugător.

— Ciinele ăsta... Ați avut dreptate, tovarășe căpitan, spuse oficial locotenentul-major Tomíček. Ciinele ăsta vrea ceva.

Telefonul sună din nou. Turnul de observație instalat pe clădirea companiei anunța că se întoarce a treia patrulă.

Cu puțin timp înainte de a se primi această comunicare; Lup adulmecă aerul și o porni spre povârniș.

Grănicerul Ștencl răsuflea din greu, coborînd dealul încet și chinuit. Știa că acum este în focarul binocurilor. Îi era indiferent. Altădată ar fi făcut un semn cu mîna lui Jarda Pștros, de la postul nr. 2, ar fi strigat ceva militarului de la postul nr. 1, dar acum mergea abătut pentru că nimic nu ar fi putut să-i aline tristețea din suflet.

— Vezi, Liza, șopti el. Cum de mai rabdă pămîntul oameni ca ăștia ! Vezi, mamă amărită ce ești !

Liza mergea strîns lipită de piciorul lui Ștencl. Era prea mică pentru o durere atît de copleșitoare. Se întorcea, scheuna și se lipea de piciorul soldatului mătăhălos, care se împiedica și el din cauză că avea ochii plini de lacrimi.

— Se întorc, spuse căpitanul.

— Pușcașul a rămas, conform ordinului, la graniță; adăugă locotenentul-major Tomíček, absolut fără rost. Potrivit informațiilor primite, nu a fost atac la frontieră. Tot sectorul este absolut intact. Urmărea mereu cu arma ciinele care se depărta în fugă. Acum ar fi putut să tragă mult mai ușor pentru că Lup se oprise într-un loc deschis, întorcîndu-se într-o parte față de fereastra la care sta el.

În spatele lor, Franěk gemea și șuiera de durere, deoarece caporalul nu prea îl trata cu menajamente.

— Cine nu iubește ciinii, domnule Franěk, e un ticălos. Noi aici la companie știm asta cel mai bine. Ciinele îl iubește pe omul bun, domnule Franěk. Inițial se gîndise să-i spună „tovarășe Franěk“, dar îi era greu să rostească această formulă apelativă, mult prea prietenoasă pentru tăietorul de lemne.

— E turbat, doar ! se apără furios Franěk.

— Ar trebui să fie turbați toți ciinii noștri, domnule Franěk. Nici unul din ei nu suportă mirosul urmei dumneavoastră. Omul mai că ar crede că s-a răspîndit între ei vestea cum l-ați chinuit pe Lup. Nici nu mă miră că tînjește după sîngele dumneavoastră, mormăi caporalul care îi tampona atît de tare rănile cu o vată muiată în apă oxigenată.

genată, încît Franěk se răsuci de durere. Vedeți, nu suportați nici cea mai mică durere ! Pe cîine il loveați cu buturuga unde se nimerea. Mă mir că tovarășul căpitan venea la dumneavoastră în birlogul acela ! Se întoarce, uitîndu-se posomorît la comandantul lui.

— Lasă, tovarășe caporal ! spuse căpitanul fără nici o urmă de asprime în glas, ci mai curînd pe un ton care însemna aprobare.

— Și eu, Rudolf, din ce în ce îmi dau seama că ai avut dreptate, spuse în clipa aceea locotenentul-major, rămînînd în continuare cu degetul pe trăgaciul armei. Cîinele acela, într-adevăr, vrea ceva. Te rog să te uiți !

Grăsunul Ștencl se opri un moment, în primul rînd ca să mai răsufle puțin, apoi și pentru că îl zărise pe Lup, îndreptîndu-se în goană spre el.

— Pleacă de aici ! strigă ostașul și se dădu trei pași înapoi. Nu se speriasse, dar nu avea chef de cîinele care probabil vroia să se joace așa cum făcuse de dimineață.

Lup alerga sălbatic. Se opri în fața lui Ștencl. Stătea fără ca să-și manifeste vreo intenție dușmănoasă ori de joacă.

— Ce vrei ? îl întrebă conductorul.

Lup, ca și cum tocmai această întrebare ar fi așteptat-o, se ridică pe labele din spate, sprijinindu-se cu cele din față de pieptul lui Ștencl.

— N-avem timp de joacă ! încercă el să-l dea la o parte, dar cîinele nu se lăsă înlăturat. Începu să-l scarpine între urechi. Tu ești un cîine cumsecade ! Numai unii oameni sînt porci ! Știi doar că eu vă înțeleg pe amîndoi.

Lup scutură din cap pentru că nu suporta amabilitățile oamenilor.

Căpitanul Hájek rămase cu gura căscată. Puse binoclul deoparte pentru că nu mai avea nevoie de el. Noul conductor, împreună cu cei doi cîini, se apropia de companie.

— Ți-a venit și cîinele turbat, îi spuse locotenentul-major. De cînd sînt, n-am pomenit una ca asta.

Grăsunul Ștencl se împleticea pe povîrniș. Din timp în timp îl zgîlția de spate pe Lup, fiindcă i se încurca în

picioare. O dată chiar îl apucă de coadă pentru că `alunecase și își pierduse echilibrul. Îi dădea voie ostașului să facă toate astea cu el. Dar inima lui Štencl era prea plină de tristețe ca să mai rămână loc în ea și pentru alte sentimente, fie ele chiar frică sau chiar bucurie.

Lup o lua înaintea conductorului, se oprea și îl privea în ochi.

— De-ai fi om, cu siguranță că ne-am înțelege, mormăi Štencl. Însă tu taci și doar mă privești. Se îndreptă spre cuști, dar Lup se întoarse lovindu-l cu pieptul lui puternic în picior. Nu cunoștea prea bine mijloacele de comunicare, dar reuși să spună Lizei și acestui om ceea ce dorise.

Liza adulmecase și ea mirosul urmelor lui Franěk. Se zbîrlise și trase zgarda în direcția în care mergea Lup.

— Știu că vrei, ezită Štencl și îl lovi ușor cu mîna. Mă gîndesc dacă o să-ți folosească la ceva. Se îndreptă într-adevăr spre intrarea în clădirea companiei, acolo unde amîndoi cîinii îl trăgeau.

— Franěk, doi cîini vor să-ți facă o vizită, spuse căpitanul Hájek pe un ton sec. Ia vino să-i vezi !

Franěk se apropie tremurînd de fereastră. Căpitanul schimbă o privire cu caporalul care nu-l slăbea din ochi pe muncitorul forestier.

— De ce ? întrebă încet caporalul.

Căpitanul ridică din umeri.

— Nu știu. Ceva plutește în aer. Poate am înțeles ceva.

Locotenentul-major Tomíček strînse automatul, dar nu cu intenția de a face un rău cîinilor. Se retrase un pas de la fereastră, ca să-l poată vedea mai bine pe Franěk.

— Nu, doamne ferește, nu ! strigă Franěk acoperindu-și îngrozit ochii cu mîinile.

Lup auzi strigătul lui, mîrii furios și din nou se năpusti cu toată puterea asupra ușii închise.

Liza stătu o clipă pe gînduri. Adulmeca întruna mirosul urmei lui Franěk. Își amintise poate că acest miros deosebit și murdar era întipărit pe fiarele care îi omo-

riseră cățelul. Deodată scoase un urlet și se repezi spre ușă odată cu Lup.

— Vino să vezi, Franěk. Liza e fără zgardă ! îl chemă căpitanul aproape binevoitor.

Franěk deschise larg ochii. Nu încăpea nici o îndoială. Soldatul acela vroia să dea drumul la ușă.

— Nu des-chi-de ! se văicări el.

Ștencl tresări și privi cu atenție. Observase chipul lui Franěk îngrozit de moarte, alături de expresia calmă, imperturbabilă a căpitanului. Cei doi cîini lătrau acum furioși. Ștencl încercă să ia poziția de drepti și îl întrebă din ochi pe căpitan ce trebuie să facă.

— Deocamdată rămii cu cîinii jos în curte ! spuse de la fereastră căpitanul.

— Cum, deocamdată ? întrebă îngrozit Franěk.

— Poate că o să ne spui singur ce au cîinii cu tine. Căpitanul vorbea calm. Îi era silă de acest bărbat care mirosea a alcool și murdărie, încît îi venea să dea drumul cîinilor înăuntru. De ce ți-e așa de frică de ei ?

— Mi-e fri... frică, recunosc cu Franěk. Numai înăuntru să nu le dați drumul... Nu, nu... și din gură îi curgea saliva pe barba nerasă.

Stogončík, instructorul batalionului, venea de sus. Se opri atît de brusc, încît trebui să schițeze un gest cu mîna ca să-și recapete echilibrul.

Era în clipa cînd Lup, lătrînd furios, se așezase din nou pe labele din spate, sprijinindu-se cu cele din față de pieptul lui Ștencl. Instructorul batalionului scoase cu repeziciune pistolul din toc.

— Nu te mișca Ștencl ! răcni el. Soldatul Ștencl îl privi uluit.

— Dar de ce, tovarășe adjutant ? îl întrebă nedumerit. Observă pistolul în mîna lui Stogončík, își explică totul greșit, păli și ridică mîinile în sus. Dar n-am făcut nimic !

Instructorului, care după atîția ani de serviciu avea o experiență bogată, începu să-i tremure mîna în care ținea pistolul. Pentru că Ștencl mîngîia acum cîinele pe cap.

— Doamne, omule ! oftă instructorul.

Ștencl își înțelese greșeala și răsuflă ușurat.

— Ei vor înăuntru, tovarășe adjutant, dar n-am voie să-i las, spuse supărat și arată cu mîna spre companie. Ordin de sus !

— Nu-l mai mîngîia, țipă din nou Stogončik și coborî încet spre companie. Pleacă, omule, de aici !

— Dar e atît de blînd, spuse Ștencl, scărpinîndu-i blana ușor. Ia uitați-vă !

— Vai de mine ! se văicări instructorul, ștergîndu-și fruntea care îi nădușise de frică. Apoi veni și el mai aproape, însă fără a lua mîna de pe pistol.

Cîinele îl privi întrebător.

— Vai de mine ! izbucni din nou adjutantul. Oameni buni, cîinele ăsta se gudură !

Iar Lup tot închipuindu-și că militarul acela nu înțelege rugămintea lui, veni lingușitor spre Stogončik, îl apucă ușor de pantaloni și îl trase înspre ușă...

15

— Vorbește, Franěk ! îi spuse căpitanul pe un ton sec.

— Eu... eu nu pot... dacă acolo jos sînt cei doi cîini...

— Acum cîinii nu-ți pot face nici un rău. Vorbește, Franěk ! Dar repede !

Bărbatul pâlise la față ca un mort. Auzea sub fereastră lătrăturile puternice ale cîinilor. Înghiți istovit.

— Noi totuși... am băut de multe ori împreună... Acum de ce vă purtați așa cu mine ?

Căpitanul îl privi pe caporalul care asculta atent.

— Am băut, încuviință el. Poate că am vrut să aflu ce e cu tine. Însă tu totdeauna ai fost abil. La urma urmelor știi să bei mai bine decît mine. Acum vorbește-mi despre cîini. Asta mă interesează.

— Dar nu știu nimic.

— Aprinde-ți o țigară ! și căpitanul îi întinse tabacherea. Se gîndea că ar fi cel mai bine dacă ghemul ar începe să se descurce înainte de a veni locotenent-colonelul. Toată povestea începuse aici, în această cancelarie, și aici trebuia să se lămurească. „Garantez pentru acest sector. Băieții și-ar da viața fără șovăire, însă nu dispun de toate posibilitățile de investigare“.

Îl privea atent pe Franěk și văzu cît de tare îi tremura mîna. Scoase o țigară din tabachere și i-o dădu caporalului. Acesta i-o vîri lui Franěk în gură.

— De ce ție frică, Franěk ?

Tăietorul de lemne încercă să scapere un chibrit, dar nu reuși. Bețele se rupeau unul după altul. Căpitanul aprinse bricheta și Franěk tresări auzind păcănitul ei.

— De-ajuns cu izmenelile ! spuse căpitanul ridicînd glasul.

Caporalul încuviință din cap. Locotenentul-major Tomíček se așază astfel, încît să-l aibă pe Franěk în fața ochilor, iar țeava automatului să fie îndreptată spre el. Din nou se petrecea ceva la care nu se așteptase. Și cînd te gîndești că ar fi fost gata-gata să împuște cîinele. Trebui să se recunoască învins. „În caz că cineva m-ar întreba acum dacă pot prelua comanda companiei, ar trebui să-i răspund sincer că nu. Nu am încă experiența necesară“.

— De cum te-am privit mi-am dat seama că tu ești ticălosul, spuse supărat locotenentul-major, vărsîndu-și nervii pe Franěk.

— Mie... nu mi-e frică !

— Ba da, ți-e frică, răspunse înfuriat locotenentul-major, arătîndu-i genunchii care tremurau, cu toate că Franěk încerca zadarnic să se stăpînească. Numai cineva care n-a fost niciodată amenințat din toate părțile de primedie poate să creadă că acest lucru e adevărat. Aici la graniță, fuseseră prinși mulți oameni, care, în timpul interogatoriului, au reacționat la fel. Grănicerii și lucrătorii din securitate își pot da seama imediat de aceasta.

Telefonul sună.

— La dracu ! tună căpitanul, pentru că știa că n-o să dureze mult și pușlamaua asta o să-și dea drumul la gură. Nu mai avea nici o îndoială că e un om negru la suflet. Chibzui serios înainte de a începe interogatoriul. Erau câteva realități concludente : un om crud, care chinuie nejustificat un animal ; un însingurat cu care nimeni nu vrea să aibă de-a face ; o brută cu un trecut întunecat. Era clar pentru el, așa cum unu și cu unu fac doi, că acest tip de om este în fond un laș. Nu se sfiește să omoare un om, pentru că nu-l interesează viața acestuia.

Ridică receptorul.

— O porțiune de două sute de metri după cotul râului, anunță caporalul Pačes. Zmeu și Prinț au luat-urma falsă. Făptașul purta cizme de cauciuc. Călca mai apăsător cu piciorul drept. Înălțimea în jur de o sută nouăzeci de centimetri. Lungimea urmei este de treizeci, înmulțit cu șase fac o sută optzeci. Însă cizmele au fost mai mari.

— Exact ! spuse căpitanul în receptor.

— După tipul urmei înclinăm să credem că este un om care lucrează în picioare și prestează o muncă foarte grea.

— Cum de au luat cîinii urma falsă ? întrebă încet căpitanul.

— Pentru că mai întîi s-au îndreptat spre muncitorii forestieri. Cel puțin așa credem noi.

— Asta e urma adevărată !

La celălalt capăt al firului nu se mai auzi nimic. După câteva momente de liniște apăsătoare, caporalul continuă șovăitor : Noi aici am avut impresia că au părăsit urma, pentru că în fața lor alerga Lup și cîinii nu-l suportă.

— N-are nici o legătură cu asta.

— Ne-am gîndit că fuge pur și simplu după dușmanul lui. Lup se îndrepta spre casa lui Franěk. Totuși...

— Percheziționați casa ! șuieră căpitanul și puse receptorul în furcă. Se întoarse spre Franěk. Ce înălțime ai, omule ? Ia, scoală-n picioare ! Franěk se ridică nesigur. Se clătina.

— Pe puțin un metru nouăzeci, remarcă locotenentul-major.

— Și acum întoarce-te ! Ridică piciorul sting ! Și acum pe dreptul ! Bine, mulțumesc !

Franěk nu desluși nimic pe fața ofițerului. Tremura întruna. Genunchii nu-l mai ascultau. Se așeză și întinse mîna după o țigară. Căpitanul se aplecă puțin și îi împinse tabacherea cu dosul palmei.

— Sa zis cu prietenia, omule ! Chiar acum — și se uită la ceasul de la mînă — militarii noștri fac percheziție la tine acasă !

Fața respingătoare a lui Franěk se învineți. Pe nas îi apărură broboane de sudoare care la un moment dat începură să i se prelingă pe obraji. Nu mai avea putere nici măcar să se șteargă.

— Ai fost chiar așa sigur de tine că n-o să lași nici o urmă ? îl întrebă căpitanul liniștit. Deodată îi apăru în minte locotenent-colonelul care se aplecase deasupra luciului apei și scoase de pe fundul pîrîului rămurica aceea de pin. Din pîrîul acela care curgea doar la două sute de metri de casa lui Franěk. Deocamdată era doar o prezumție, dar ceva îi spunea că are dreptate.

— Unde... urma ? îngăimă Franěk.

— La cotul rîului.

Franěk își aminti că se gîndise și la asta și avea pregătit pentru toate cazurile cîte o justificare.

— Acolo am tăiat noi lemne, răspunse el.

— Pe fundul apei ? Nu minți !

— Nu mint ! Creierul lui Franěk, e de mirare, dar începu să lucreze. Eu cîteodată mai merg pe acolo... la stejarul ăla... să mai beau. E normal că acolo cîinii să găsească urma mea.

— De cînd ai început să bei apă ? îl întrebă rîzînd locotenentul-major.

Căpitanul ezită din nou. Ar fi putut să fie plauzibil ce spunea Franěk, însă ceva îl făcea pe căpitan să creadă că totuși este un adevăr fabricat. Întrebă pe neașteptate :

— De ce ai omorît cu atîta cruzime cățelu ?

Franěk înghiți anevoie. Creierul lui care judeca intermitent, acum se oprise din nou.

— N-am omorît nimic !...

— De unde știi că am găsit urma lăsată de tine tocmai la stejarul acela ?

— Nu știu... Nu știu nimic.

Franěk nu se descurajă. Se gîndi că dacă va fi să piardă totul, aceasta se va întîmpla din cauza percheziției și nicidecum datorită faptului că se descoperiseră niște urme. S-ar fi descurcat el, e drept, ceva mai greu, pentru că, într-adevăr, acolo veneau din cînd în cînd muncitorii forestieri să ia apă. Nu-și putea totuși închipui ce vor găsi în casa lui. Urletele celor doi ciini de sub fereastră îi tulburau mintea.

Căpitanul optă pentru o altă metodă. Aprinse din nou o țigară pe care o puse în gura lui Franěk. Urmă un moment de tăcere, pentru că toți vroiau ca tăietorul de lemne să se concentreze cît de cît, fiindcă în halul în care era, Franěk ar fi fost în stare să recunoască orice.

Caporalul terminase de spălat rănile și acum se uita la căpitan.

— Arătau așa pentru că erau pline de sînge. Totuși, trebuie să-l ducem la spital. Nu-mi place deloc cum se prezintă tendonul. Se așează apoi la măsuța de scris și, fără ca cineva să-i spună, începu să stenografieze declarația lui Franěk.

Franěk privea undeva departe, peste capul căpitanului. Țigara îi atîrna în colțul gurii. Uitase de ea. La un moment dat se desprinsese din ea o bucată lungă de scrum.

— Țigara ! îi atrase atenția calm locotenentul-major.

— Da... da, dădu el din cap. Trase un fum în piept și începu să tușească violent. N-aveți ceva de băut ?

— Cățelul, repetă imperturbabil căpitanul.

Franěk își reveni puțin.

— N-am vrut să-l omor, oftă el.

— Eu știu că nu. Liza ori conductorul, răspunse căpitanul. Încetă să mai fie încruntat și atît de rece. Aș vrea doar să aflu care a fost motivul, Franěk !

Franěk apucă paharul pe care i-l dăduse caporalul și sorbi zgomotos toată apa. De-abia acum, într-adevăr, începuseră să-l usture rănile.

— Nu mă puteți băga la închisoare pentru asta ! spuse el-aproape strigînd.

— La închisoare nu, încuviință căpitanul. Cel mult într-un ospiciu. Deocamdată pun totul pe seama nebulii tale.

Lui Franěk îi încolți în minte ceva.

— Nu iubesc cîinii, mormăi el.

— Ai fi omorît așa toți cîinii noștri ? întrebă locotenentul-major.

— Pe toți, dădu din cap Franěk.

— Asta s-o spui lui mutu' ! rîse căpitanul. Nu cîinii nu-i iubești — aceasta e pe ultimul plan — ci pe noi, pe grăniceri. Ai vrut să te răzbuni, dar n-ai știut cum s-o faci. Ți-ai dat seama cît ținem noi la cîini și în felul acesta ai vrut să ne lovești. N-am dreptate ?

Telefonul sună din nou.

— Ridică receptorul ! se adresă căpitanul locotenentului-major.

Tomíček ascultă comunicarea scurtă, lapidară și după aceea puse receptorul în furcă. Mișcările lui erau încete, parcă s-ar fi gîndit la ceva. Căpitanul ridică sprîncenele întrebător.

— De ce, Franěk — în sfîrșit vorbea locotenentul-major, rupînd cuvintele unul de altul — ai vrut să-l ucizi ?...

— N-am vrut să ucid pe nimeni, izbucni el. Se moleși din nou. Puțină apă, vă rog !

Caporalul îi dădu din nou apă. Dinții lui Franěk clănțăneau pe buza paharului.

— ...pe fruntașul Kučera ?

Căpitanul închise ochii. Omul acesta îi deveni dintr-o dată antipatic. „Noi n-am fi azmuțit ciinele la nimeni, atîta timp cît agresorul n-ar fi fost înarmat și n-ar fi avut intenția să tragă.“

— De ce ai tras în fruntașul Kučera ? repetă rece locotenentul-major Tomíček. Se gîndea că omul trebuie să se abțină să apese pe trăgaci. „Noi nu ucidem“.

— Nu, nu ! strigă Franěk, chircindu-se în scaun. Paharul îi scăpă din mînă și căzu cu zgomot pe dușumea.

— S-a găsit la tine o pușcă „Long Rifle“, același calibru ca cea cu care s-a tras asupra fruntașului.

Căpitanul fluieră lung.

— Eu... eu nu știu ! Eu niciodată..., nici un fel de pușcă... Apoi tăcu. Dădea din cap în stînga și-n dreapta, de parcă n-ar fi fost în toate mințile. Ridică mîinile bandajate și începu să se văicărească : Mă doare !

— Fără figuri de-astea ! se răsti locotenentul-major.

— Mă doare. Duceți-mă la spital, se ruga Franěk întruna. Nu mai vroia nici un fel de interogatoriu, pentru că își dădea seama că ar fi spus totul. Ochii îi scăpărau rău-tăcioși. Trebuie să mă duceți la spital ! O să vă reclam !

Căpitanul se uită întrebător la caporal.

— Transportul e de prisos. Poate să meargă și pe jos. Și așa mașina este defectă.

— Bine, spuse căpitanul. Va merge cu escortă.

— Ciinii nu ! izbucni Franěk.

— Escortă fără cîini nu se poate, îi răspunse locotenentul-major.

Telefonul sună din nou. De data asta ridică receptorul căpitanul. Recunoscă imediat vocea locotenent-colonelului.

— Într-o jumătate de oră sîntem la voi, spuse locotenent-colonelul în receptor. Rețineți-l imediat pe tăietorul de lemne Antonín Franěk ! Atenție, e înarmat !

— E reținut ! răspunse căpitanul.

— Ce ? Voi acolo nu știți nimic !

— Ceva poate că da. De aceea l-am reținut.

— Bine. Lucrați repede. Și noi, aici, la fel.

— Și cîinii noștri lucrează repede, rîse căpitanul.

16

Șoferul opri mașina militară la cîteva sute de metri de companie. Locotenentul se aplecă înafară, căutînd zadarnic vreun obstacol pe drum. Făcu semn cu mîna celor din spate ca să oprească și ei mașina.

— Nu văd nimic, mormăi supărat, trăgîndu-și capul înapoi. Mie nu mi-a plăcut asta de la-nceput.

Șoferul nu prea era vorbăreț. Îl ducea cu mașina pe locotenent-colonel de peste șase luni. Se obișnuiseră unul cu altul. Era un șofer bun care știa ce om are cu el în mașină. Dacă erau mai mulți ofițeri, ca acum, nici unul din ei nu l-ar fi putut obliga să meargă cu o viteză mai mare de șaiszeci de kilometri pe oră, chiar dacă drumul ar fi fost neted ca-n palmă. Însă șoferul acesta de obicei nu prea mergea pe asemenea drumuri. Locotenent-colonelul își scoase cascheta din cap, trecându-și mîna pe frunte. Coborî din mașină.

— Nu v-aș sfătui, spuse șoferul puțin cam șuierat. În rest, pe fața lui nu se văzu nici o tresărire.

— Ți-e frică, Jiří ? întrebă locotenent-colonelul. Stătea cu picioarele depărtate pe drumul plin de bolovani și dădea neîncrezător din cap. Se uita la cei doi cîini. Unul avea la gît cureaua cu ghimpi, iar celălalt umbra liber.

Între timp se opri și cea de a doua mașină militară.

— Ce ziceți de asta, tovarășe maior ? întrebă din spate locotenent-colonelul.

Maiorul care coborîse din cea de a doua mașină își duse mîna streășină la ochi și spuse :

— Dacă este cîinele *acela*, atunci într-adevăr e periculos. Apoi dădu din cap. Dar acolo e și Stogončík. Nu mai înțeleg nimic.

— Da, este cîinele *acela*.

Șoferul își aprinse o țigară. Motorul mașinii mergea. „În caz că se întîmplă ceva, amîndoi ofițerii au destul timp să se refugieze în mașină. Dacă animalul ăsta îl va ataca pe locotenent-colonelul meu, am destul timp să sar și să-l apăr.“

Cam la trei sute de metri depărtare de ei, Lup îl apucase pe instructorul batalionului de pantaloni, trăgîndu-l parcă înapoi spre companie. Stogončík dădea din mîini ca să nu cadă, înfuriindu-se degeaba pe cîine. Stogončík, cel care totdeauna știa să se descurce cu cîinii !

Puțin mai în vale îl văzură pe conductorul Ștencl cu Liza, care era foarte nervoasă. Ceea ce se petrecea aici era pur și simplu de neînțeles.

— Problema e serioasă, mormăi supărat maiorul. Eu aș...

— Nu mai este chiar așa de urgent, zîmbi locotenent-colonelul. Individul e la companie.

Maiorul dădu din cap.

— Nu înțeleg cum l-au descoperit. Au totuși posibilități minime.

Ștencl văzu ofițerii și se gîndi să execute un salut de probă, de la distanță, chiar în clipa cînd îi desfăcu Lizei zgarda. Aceasta, nu știu cum se întîmplă, dar i se încurcă în picioare și Ștencl căzu.

Lup îi dădu drumul lui Stogončik, supărat că nici instructorul nu înțelege ce vrea și se uită după altcineva care ar fi priceput.

Tocmai atunci maiorul făcuse un pas înapoi, iar șoferul sări din mașină, postîndu-se în fața locotenent-colonelului cu cheia franceză în mînă. Dar ofițerul îl împinse ușor într-o parte.

— Nu-ți fie frică, Jiří ! Cîinele ăsta nu arată că ar avea intenții rele, spuse coborînd încet. Ajunse în dreptul lui Ștencl. Ascultă, soldat ! începu locotenent-colonelul.

În clipa aceea Ștencl nu știa ce să facă : să se ridice, să salute, ori să o prindă pe Liza care înnebunise de-a binelea.

— Nu, dădu din cap locotenent-colonelul, mai bine stai jos.

Apoi se întoarse și îl privi pe instructorul batalionului care era într-o situație mai bună, fiindcă îl ținea pe Lup de ceafă, însă fără să-și dea seama de asta. Se temea ca nu cumva cîinele să sară la locotenent-colonel.

— Asta e, înghiți Stogončik de nevoie, scuzați, tovarășe locotenent-colonel, nici nu știu ce să mai cred. Să știți că se gudura !

— Așa, deci. Și mai departe ?

— Ciinii noștri au descoperit lichewa asta, spuse Stogončik mîndru.

Locotenent-colonelul zîmbi.

— Știam eu că n-ai să mi-o ierți ! Da, au reușit. Și noi l-am descoperit în același timp cu voi. Azi, cel puțin știm totul despre el. Aproape totul, se corectă locotenent-colonelul.

— Deci, nu vrei să ne spui chiar nimic ? tună locotenent-colonelul și dezgustat împinse la o parte pușca, o cutie cu cartușe și fiarele cursei. Se așază la colțul mesei, față în față cu Franěk.

— La spi-tal, îngăima Franěk îngrozit.

— Bineînțeles, încuviință locotenent-colonelul. Rănile nu sînt chiar atît de grave, încît să nu suporti interogatoriul.

— Nu face teatru cu noi aici ! se răsti maiorul supărat.

— La spital ! șopti Franěk înspăimîntat.

Căpitanul se aplecă în afara ferestrei. Nu vroia să folosească metodele drastice. Jos, în curte, Ștencl îi pusese Lizei zgarda, iar lui Lup, cureaua cu ghimpi în jurul gîtului, ținîndu-l cu lesa scurtă.

— Nu duceți cîinii ! strigă răutăcios căpitanul.

Franěk se chirci din nou și îl privi rugător pe locotenent-colonel. Dar fața acestuia era împietrită și intransigentă.

— De ce cîinii ? gemu Franěk. Totuși n-aveți voie...

Locotenent-colonelul își aduse aminte de ceva și clătină din cap.

— Nu sîntem naziști, spuse calm. Numai ăia făceau așa. Te vom trimite doar cu escortă.

Privi apoi obiectele împrăștiate pe masă.

— Sînt suficiente, nu ?

— Bineînțeles, răspunse maiorul. Tentativă de crimă premeditată. Gravă vătămare corporală.

Vorbeau amîndoi de parcă cel interogat n-ar fi fost de față.

— N-au mai găsit și altceva ? se adresă locotenent-colonelul căpitanului Hájek.

— Nimic, tovarășe locotenent-colonel.

— Percheziționați casa încă o dată. Dacă e nevoie puteți să o și dărîmați și să arați grădina, spuse rar locotenent-colonelul.

Mayorul se întoarse spre Franěk.

— Unde ai ascuns lucrul acela ?

Franěk tresări. Tot timpul cît ofițerii discutaseră între ei, privise ușa și își spusese că de n-ar fi fost afară cîinii,

un singur salt și... Arăta ca un urs greoi, dar în stare să fie surprinzător de agil în caz de nevoie. Însă caporalul îi urmărea orice mișcare, iar în curte erau cîinii. Îi auzea cum urlau. Își întoarse privirea de la ușă, uitîndu-se prost la maior.

— Care lucru ? întrebă el surprins. Mirarea lui era sinceră. Locotenent-colonelul sesiză imediat acest lucru și îi puse încet maiorului mîna pe umăr. Însă maiorul avea un fel al lui de a lua interogatoriul.

— Lucrul acela pentru care în ziua de 2 august a venit la tine o femeie !

Ochii lui Franěk se întunecară, căpătînd din nou un aspect animalic.

— Ați omorît-o ! răspunse precipitat. Își dădu seama imediat că a făcut o mare greșeală, dar era prea tîrziu.

— Îți spun că e un psihopat ! comenta calm locotenent-colonelul.

— Ai cunoscut-o ? De unde ? îl întrebă aspru maiorul.

— Nu am cunoscut-o.

Maiorul dădu din mîna.

— N-are nici un rost să mai negi. Nu faci decît să-ți îngreuezi situația. Avea o mulțime de nume, nu-i așa ? O chema și Cicchi. Artiștii de circ își schimbă numele. La Gestapo avea chiar cifrul ei.

— Nu știu nimic despre asta, șopti Franěk livid la față.

— Asta s-o spui cui vrei tu ! Pe noi nu ne poți duce ! Luați-l !

În încăpere se făcu liniște. Maiorul spuse rîzînd căpitanului :

— A mers repede, nu ?

— Da, repede, încuviință căpitanul. Însă cîinii noștri au fost și mai rapizi.

— Iarăși ! și locotenent-colonelul pufni în rîs. Mereu numai cîinii și cîinii voștri. Atît doar că n-au mai putut să miroasă și cum se leagă faptele între ele.

— Și care a fost legătura dintre ele ?

— A trebuit să ne întoarcem mult înapoi, în trecut, începu locotenent-colonelul. Inge Tiefbach a fost doar punctul de plecare. Au făcut o greșeală, pentru că adevă-

rata Inge Tiefbach trăiește la München. Din fericire oamenii cumsecade țin unii cu alții, iar în Apus sînt și acolo oameni cumsecade. Gîndiți-vă la procuratura din Frankfurt și la întregul ei aparat. Chiar dacă ei nu sînt de acord cu sistemul nostru politic, ne înțelegem totuși în privința urmării criminalilor de război. Am primit semnalmentele, asta e totul. Inge Nentwich. Fostă artistă de circ. Prin ea am ajuns la numele Görstner. Acesta ocupă o poziție influentă în cadrul organizației ilegale „ODESSA“, care înseamnă *Organisation der ehemaligen SS Angehörigen*. Este una și aceeași organizație cu cea care a pus la cale evadarea, din închisoarea Brunswick, la 23 aprilie, a lui Hans-Walter Zech-Nentwich, fost SS Oberstrumführer. Acela și cu Inge sînt probabil rude, chiar dacă numele ei se scrie cu o literă mai puțin. Organizație puternică. Printre altele, acest Görstner e cooptat în activitatea îndreptată împotriva noastră, ceea ce e și normal. Clica lui Seeböhm. La fel și „HIAG“. La Nürnberg a fost condamnat zece ani, reușindu-se mușamalizarea celor mai mari crime. În timpul războiului a fost adjutantul lui Christian Wirth, SS-ist și fost comisar al serviciului închisori, care a organizat în Polonia lagăre de exterminare în masă. La trei ani de la pronunțarea sentinței Tribunalului din Nürnberg a fost grațiat. Pe vremea aceea era ceva frecvent în Germania Occidentală.

— E din familia Görstner, care au locuit aici ? întrebă căpitanul.

— Exact. Au locuit în casa lui Franěk. Cînd a fugit din calea trupelor sovietice, predîndu-se prizonier la americani, s-a oprit și pe la părinții lui. Aici a ascuns niște lucruri pe care le furase, ori niște documente compromițătoare, de n-a vrut ca ele să cadă în mîna americanilor. Nu se gîndise nici că va fi judecat și condamnat la închisoare, nici că părinții lui vor fi evacuați și că amîndoi vor muri, înainte ca el să afle ce-au făcut cu acele lucruri. Iar după aceea, în 1949, era prea tîrziu. Nu se mai putea întoarce. Oamenii pe care i-a trimis, în baza noii lui funcții, au fost toți prinși.

— Dar cum au descoperit-o pe acea Inge Nentwich ?

— Ei au listele foștilor membri ai Gestapoului și ale tuturor celor care au colaborat cu ei. Despre această femeie știau că are un protector în persoana lui Franěk. N-au vrut să scrie logodnic. Aceasta ar fi însemnat o jignire adusă rasei, iar femeia era pentru ei foarte prețioasă. ODESSA a aflat unde se găsește acum Franěk și s-a folosit de faptul că locuiește în fosta casă a familiei Görstner. Acesta poate că doar bijbâie, sau documentele pe care le-a ascuns aici sînt atît de importante, încît și azi mulți funcționari importanți îl ajută să le caute, deoarece se simt amenințați de aceste hîrtii. După părerea mea... mai exact spus, după părerea noastră, toți sînt acum la strîmtoare. Situația se schimbă și în Germania Occidentală. Sînt mulți care nu vor să aibă — fie aparent, fie într-adevăr — în guvern și în funcții de răspundere oameni cu un trecut nazist. De exemplu, acum știm că după această Inge Nentwich mergea înapoi la un procuror german. N-are importanță că îl chema Berger sau Gönner și că la noi, de exemplu, cumpăra ceramică populară. Prezența lui a făcut-o să se îndrepte spre zona frontierei.

Locotenentul-major Tomíček, căruia îi încredințaseră percheziționarea din nou a casei lui Franěk, intră și puse pe masă un mic pachetel legat cu grijă și sigilat.

— L-am găsit tocmai sus, în scîndurile acoperișului. Poate că e chiar ceea ce căutăm.

Maiorul rupse sigilul. Tabele, liste, date exacte ale SS-iștilor din diferite localități, ale medicilor SS-iști, ale membrilor unităților „speciale”. Fluieră uimit și arată la înțîmplare un nume.

— Îl știi. Astăzi este procuror de stat în Regensburg... Și aici Fritz Schackert, Gruppenführer, azi judecător în Berlinul Occidental. Și Klausen, da, da, Fritz Klausen, ziaristul acela care... O să le studiez eu la Praga. Görstner ! Cum a știut el să prezică viitorul ! Practic, îi avea în mînă pe toți oamenii aceștia.

— Au fost în criză de timp, spuse căpitanul. Probabil că știau de aceste liste ascunse undeva de el. Și-acum au pus totul în joc.

Liza strîmbă puțin din nas cînd Lup se apropie de ea. „Sînt sătulă de tine“, îi spuse. Lup rămase în loc dezorientat. Nu putea să se ducă la ea, cu toate că Stogončik slăbise lesa. Lup simțea că Liza l-ar fi mușcat. Nu înțelegea însă ce motiv ar avea să o facă. Dacă în locul ei ar fi fost o altă cățea, al cărei caracter să nu fie stricat de oameni, ar fi mîrîit simplu : „Ești a mea !“ Și oricărei alte cățele asta i-ar fi ajuns. Apoi observă și alte lucruri. Dinspre vale venea Prinț împreună cu conductorul lui. Liza începu să tragă cu coada ochiului spre el. Dacă n-ar fi avut cureaua aceea la gît, Lup s-ar fi repezit la Prinț și i-ar fi tras o mamă de bătaie. Conductorii Lizei și al lui Prinț vorbeau amîndoi. Din curtea companiei porniră cele două mașini militare. În prima îl duceau pe criminal. Sus, pe dealul întunecat, trecu o vulpe. Ridică labele ca să nu se ude. De aici putea să vadă foarte bine. Deodată simți miros de om și sări sprintenă în tufiș.

Pe cer se iviră primele stele. Fiecare din ele avea o altă culoare. Una era roz, alta roșie, apoi albastru-închis, violet, portocaliu, într-un cuvînt, stele de toate culorile.

Adjutantul Stogončik trase ușor de zgardă.

— Mergem, Lup ! Îi veni în minte ceva. Schimbă cureaua cu ghimpi de la gît, cu una obișnuită, din piele. Ca să nu te-nțepe, prietene !

Porniră. Lup nu prea voia să meargă după el. Întoarse capul spre Liza, care acum se lipise de pieptul lui Prinț. Stogončik înțelese.

— Lup, așa-s și femeile ! Vin din motive inexplicabile și pleacă din motive și mai greu de explicat. Hai, Lup ! Omul trebuie să repare ceea ce tot el a stricat. De-acum la mine va fi noua ta casă.

În vale, în lumina amurgului, bunul Ștencl clipea din ochii lui albaștri și se uita în sus, spre povîrniș, la instructorul batalionului care se depărta împreună cu Lup. Se întoarse apoi spre Liza și o smuci de zgardă cu putere.

— Pfu ! Nesuferito ! îi spuse el. Liza ridică ochii spre Ștencl și își arată colții. Nu suporta ca eineva să-i vorbească de dragostea lor. Ți-am spus că ești o nesuferită, se necăji într-adevăr Ștencl. Și nu mă supăra, că-ți dau o palmă, chiar dacă nu e voie.

Liza își băgă înfricoșată coada între picioare, pentru că începuse să-l respecte pe noul ei conductor...

Redactor : maior ION ARAMĂ
Tehnoredactor : GH. CUCOȘ

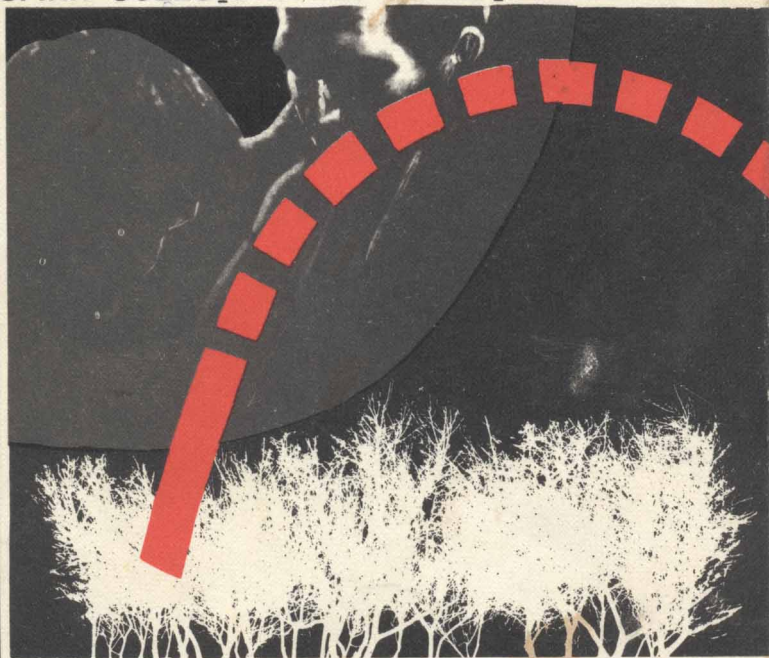
Bun de tipar 06.10.1977. Apărut 1977. Tiraj 30.000
exemplare. Hârtie zăcă de 50 g/m². Format
340×840/16. Coli tipor 16. B 146.

Comanda nr. 70 465
Combinatul Pongratic „Casa Științei”
București — Piața Științei nr. 1
Republica Socialistă România

Lei 7,50

SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX

SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX

Căpitanul strânse puțin din ochi.

La început nici nu-i veni să creadă că animalul acela înalt și puternic, ce se profila la orizont, este un ciine, din cauza soarelui care începea să răsară. Impropriu zis să răsară, pentru că de fapt el apare brusc de după munți și tot așa de repede apune. Acum, din cauza iluziei optice, silueta ciinelui părea și mai mare. Și tocmai acolo sus stătea Liza, culcată pe burtă, riciind pământul cu labele din față.